A. G 59
XXII.
f.
2.

P: G. VIII 1947

ENCHIRIDION AD VERBORVM

Copiam haud infrugiferum, multo q̄ antea a-
ctius emaculatiusq;,
Theodorico Morello Campano
autore.

Coloniæ apud Iohannem Gymnicum
typographum, An. M.D.XXIX.

CATALOGVS AVTORVM

praecipuorum e quorum monumentis deproмptæ ſunt tam multæ latinarum elocutionum formulæ.·.

M. Tullius.	Fab. Quintilianus.
C. Plinius.	Titus Liuius.
Salluſtius.	Iuſtinus.
Valerius Maximus	Aulus Gellius.
Plautus.	Terentius.
Vergilius	Horatius.
Lucanus.	Perſius.
Iuuenalis.	Angelus Politianus
Io. Picus Mirãdula.	Hermolaus Barbarus .·.

Eraſmus Roterodamus, cui bonam partem Enchiridij (quale quale eſt) acceptam referimus.

Erratorum elenchus.

Folio 4.f.1.ỽ.1.lege, q̃ in eo.fo.5.f.1.ỽ.pen. In hoc. Ibĩ. fa.2.u.9 delectu reli.fo.10.fa.1.uer.31.ꝓbitate cãdid⁹ fo 11.u.ul.deflectit fo.14.fa.2.u.27.Ei.fo.19.f.2.u .30 cauſſa fo.20. f.1.u.6 odiſſe, rectius amare, f.23.f.2. u.16 ἄμουσος fo.24.fa 2.u.18.amuſoteros, fo.25.fa.2.u.1.Nullis cõcionatorꝫ fo.41.f.1.u.18.præteruolet fo.50.f.1.ỽ. 17.Eruditiſſimi, fo.61.f.1.ul.rebar.fol.68.fa.2.uer. 24. expunge eſt, fo.73.pa.2.ỽ.37.iuſtis uo.fo.74.f.2, κυμινοπρίστης.

Integerrimo dño Roberto a Lenoncuria, monaſte
rij D. Remigij apud Rhemos abbati, Theodori-
cus Morellus Campanus S.

BIennium ferme ab hinc uigilantiſſime
paſtor, libellulum quendam, cui Enchi
ridio oratorio titulus erat, varijs lati-
narum vocum ceu floſculis interſper-
ſum, in puplicum propuleram, eo ſolũ
conſilio, vt aduleſcentes mihi crediti,
politiori ſermoni inſueſcerẽt. Qui etſi ad ſtomachũ
naſutorum omnium non faceret, quid enim diffici
lius q̃ cuiuſuis palato facere ſatis: tñ ad comparã-
dam linguę mundiciẽ nonnihil contuliſſe viſus eſt.
Eoq; noĩe cũ proximis hiſce diebus delitias ſynce
rioris literaturæ ſubodorarer, collibitũ eſt eidẽ reco
gnoſcendo augendoq; pluſculum ocij ſuppeditare
non ea gratia, vt te multo grauioribus dignum, tã
tilla editione demererer, ſed vt iuuentuti, cui erudi
endæ id temporis præeram, ad capeſſendũ linguæ
cultũ adiũgerem aculeos, & per me quaſi præmã-
ſum in os puerile inſerentem, labor aliquis detrahe
retur. Ratus itaq; meam, q̃libet exiguam, opellã
pueris vtcunq; profore, ſi abſolutiſſimos illos Era-
ſmi de vtraq; copia cõmentarios (vnde bona ex
parte erupit) vel longo interuallo ſequeret̃, in ma-
nus ſumptum recognoui, totũq; ipſum, q̃tus erat,
a capite ad calcem, quoad fieri potuit, recognitũ
multiplici auctario locupletaui. Eſt em̃ ſcriptionũ
hoc genus natura, vt quotidiana lectione, vel ex-
creſcant, vel emaculentur. At cũ iam tertium emit
tere ſtatuerem de patrono (quo auſpice tutior in lu
cem exiret) quæri apud me cœptũ eſt. Tu vero di-
gniſſime pater, quem dexterrima indoles a primis

illis annis, quibus eodē primarū literarū præceptore vtebamur, mihi perſpectiſſima, mores incredibili ſuauitate compoſiti, ingeniū ad māſuetiores literas facillimū, genius nulli ſua dexteritate nō gratiſſimus, animi corporiſq; dotes, & innumera vitæ ornamēta huc faſtigij euexerūt, vn' uice multorū occurriſti, qui publico præconio prædiceris egregiam uirtutem cū pari eruditione copulaſſe, iacenteſq; arteis non reſpicere ſolum, verūetiam ampliſſimo fauore proſequi, & benignitate haud vulgari excitare. Quod q̄ verū ſit, præclaro teſtimonio fuerint tui duo Theſei, Petrus Pinean, vir præter inculpatos mores, vitæq; elegantiam, iuris vtriuſq; iuxta eruditus, & Iohānes Cāpanus, nulli' ingenuæ cæleſtiſq; diſciplinæ non ita peritus ut excellat, ad hæc Lenoncuriacæ familiæ, omnium quas habet Campania generoſiſſimæ, tam inſignis illuſtrator vt q̄tū ſplēdoris ſuis excellentiſſimis monimētis ei adiecerit, dici non facile queat. Eas igit̄ ob res aduertens aīo te egregiū omni ex parte agere Mecœnatē in eos, qui ſe ſuaſq; fortunulas doctrinæ melioris, euāgelicæq; phiæ, ſacris dicauerunt, q̄s inter ego poſtremis ſubſellijs ſedeo, κάλλον καὶ σφόδρα τιμιον duxi, celebratiſſimi tui noīs facē, huic, tertiū renaſcenti, opuſculo p̄lucere, tibiq; licet ampliora promerito, hanc, laboris certe alicuius, fœturā, obſidē melioris aliqn̄ edēdæ cōſecrare. Quā ſi candore illo q̄ es præditus ingenuo ſane et liberali, exceperis, rugoſi illi cenſores, quibus nihil niſi ingenio, & induſtria perfectū, placet, ad has vigiliolas cōniuebūt. Vale, & Morellū inter eos aſcribito, qui tibi ſunt toto pectore addicti. Lutetiæ Anno. M.D.XXIII.

INDEX FORMVLArum iuxta ordinẽ literarum digeſtus.

ABſtinuit ſe a peccato 10
Ab infantia 71
Accidit ut uolebã 27
Accepi tuas inuectiuas 72
Accuſandi formulæ 75
Adultus 10
Admiror 27
Adulator non ſum 43
Aduentui gratulor 62
Ad deteſtandam ſuperbiam formulæ. 82
Ad deteſtationem libidinis formulæ 75
Ad laudandum principem formulæ accommodę. 76
Aegre fert. 30
Affirmat 30
Allicis eos ad te 57
Aliquid ſcribas q̃ te uixiſſe teſteris 65
Amicus 17
Amicus falſus 42
Amicus tuus eſſe cupio 48
Amas literas 66
Amas me 51
Amo te 51
Amant illum oẽs 57
Amore capitur 58
Amo te. 62
Amas literas 45
Aſſentior tibi 55
A te diſſentit: 55
Auarus 17
Audax 27
Audi meam opinionẽ. 38
Autores meminerunt huius rei folio 40
BArbare loqtur 24
Bellum ſæuit 36
Bene ualet 14
Bene moratus 60
Beſtia 64
Bonus & doctus 24
Bonus theologus 44
Benignus 46
Bene eſt 55
Bona dies 62
Bona nox Ibi.
COepit dormire 31
Componis egregie 30
Compenſare non poſſem 50
Commendatus eſt 53
Compenſabo te. 54
Concedam⁹ 55
Conuiuiũ eſt paratum 34
Compenſare parentes non poſſumus 62
Conſuetudo 31
Corrup. eſt & deprauauit 30
Contraria 35
Condis male 63
Cognoui ex ſcriptis tuis te habere optimũ ingeniũ 14
Cognoſco q̃d me amas. 67
Commẽdo tibi res meas. 71
Cognoſco tuam in me beneuolentiam 73
Cõſcij ſunt. 65

Corrigis uicia aliena 36
Corrige 39
Credulus ne ſis nimium 62
Coactus ſum clamare 65
Criminandi formulæ 69
Curas habeo multas 32
Cum honore receptus 41
Cuſtodis meum argentū 60
Cupis laudem. 69
DA facultatem ludēdi 63
Deuotus quod dicūt 11
Delectarūt me literæ & nū cia 21
Deſipiſcit fit'q; peior 31
Dedico tibi librū 52
Detrahis 53
Decreui hoc facere 56
Decipere me putas 57
Damnum dat tibi 36
Declaro quod obſcuꝝ eſt 60
Derides 60
Debes multa 61
Dedecet gloriam tuam. 63
Detrahis 64
Defendi te. 69
Deuinctus 58
Deſidero amicos meos. 68
Demitte ſophiſticationis 69
Diligenter 71
Delector ſtylo tuo 73
Diues 12
Dignus longa uita 15
Difficile eſt. 30
Diligens 32
Dixit breuiter 42
Diſſentit a te 53
Dictione iſta male uſus eſt 57
Diſputat egregie 38
Dic duobus uerbis quid me uelis 62
Dico familiariter 65
Doctus 44
Doctus 46
Doctus 48
Doctus 73
Doleo me hoc ignoraſſe 59
Doleo ob ueſtrā diſcordiā 71
Doctus 68
Dulce 27
Dum licuerit meū in te oſtēdam animum 65
Dum fuerit ocium ſcribam ad te 73
EBrioſus 28
Elegans eſt epiſtola 51
Eleganter ſcribit 5.
Eloquētia uigebit. 50
Elegāter & ornate loquit 4
Eloquētia fuit perdita xlv
Emenda te. 36
Emoriar ſi tibi uellē diſplicere 66
Eundum eſt 67
Ero tibi ſemper amicus. 18
Es ęgrotus 49
Es incognitus. 44
Epiſcopus fuit liij
Eſt ſemper grauis 44
Eſt a natura. liij
Eſt magnus rephēſor xxxv
Euaſi multas pœnas. xxxij
Euenire illud ſcio 36

Excellit in literis 2.
Exercitatus in literis 3
Excellit in uarijs diſciplinis ibidē
Ex ignobili factus eſt ſua ꝟtute nobilis. 14
Excita illum. 36
Excepiſti meos uerſus bene uole. 40
Extra periculum ſum 61
Exprobandi formulæ 70
Excitaſti tragœdias ī me 72
Expugnauit barbariem. 73
FAuet ſtudioſis, & doctos q̊ad pōt, adiuuat. 13
Famatus 16
Faciamus bonū uultū, quod dicitur. 46
Faues mihi 47
Familiaris. 49
Faciam tuum officium 34
Faciamus, quod dicunt, bonum gaudium 53
Fac ut uoles 56
Facere pacem 57
Faſtidiēdi formulæ 58
Faſtidium abijciet ibidem.
Faueas mihi 35
Faciā ut ſis meę ſentētiæ. 36
Faueas mihi & nullus inuidebit 38
Faciā quod iuſſiſti 39
Fallax non ſum 59
Famam appetit 65
Fac quod ipſe iubes 6
Famulus tuus 66
Faciā quod petes 66
Faciam omnia pro te. 65
Felix. 44
Fauet literis. 70
Feras aduerſam fortunā 52
Feci te ſuadente 54
Feciſti me ſcribere 59
Feciſti hoc in tuū dānum. 65
Fecit ex induſtria. 69
Felicē exprimētia adagia 75
Fidelis 11
Formulę oratorię, ſignificātes aliquē eē apprime do. x
Fortis. 9 Formulæ 17
Formulæ a poetis detortę ī detractores. 34
Flere cœpit 30 Friuola 47
Fortuna fauebit tibi. 65
Formulæ deprecandi 74
Formulæ quibus modeſtiā, quam humilitatē dicunt, exprimimus. 75
Fuiſti ſemp fidelis & taciturnus 61
GAuiſus ſum. 21
Garrulus. 41
Gauderem ſi eſſem famulus tuus 59
Garris & neſcis qd dicas 72
Grauiter ægrotat. 15
Gradum priſtinum recuperauit 44
Gratam rem facies 50
Gratias ago. 53. Gratus regi. 45
Gratias agendi formulæ 70

A 4

Græce doctus 4
Grçce & latinç doctus 70
Grecisſas in epiſtolis. 38
Gloriæ cupidus. 28. Guloſus 44.
HAbet bonum ingeniū. 7
Habet multos auditores 37
Huc ueni ante cœnā ſed cū periculis 65
Honeſte uiuit 30
Honoratus 33
Homo eſt indoct⁹. 45
Honorant te omēs 51
Hoc facile fiet 35
Hoc eſt rationabile 35
Hoſtis eſt Ioanni Ibidem
Hoc dicunt. 38
Hoc decet doctos. 59
Hoc eſt manifeſtū 60
Hoc non eſt ſatis certum. 61
Humilis ut uulgo fertur. 11
IMmiſcet græca latinis 7
Imponam finē. 50
Indolis bonç 7
Iureconſultus 9
Indoct⁹ ſum fateor 23
Indoctus Ibidem.
Indoctus & malus 23
Infeliciter natus 29
Infamis 28
Iraſcitur cito 30
Iuuenis mortuus eſt, ibidē.
Incitandi formulæ 11
Iuit illuc per terram. Ibidē
Inſpexit me torue 32
Inuidus eſt & aliis inuidet. ibidē.
Iniuriis me afficit & detrahit. 33
Iuuenis bonæ indolis 43
Inuidos non timeo. Ibidem
Inuidos habes 49
Inuidos dimittamus 51
Indoctus. 51
Ingenioſus ibidem
Inſiſtis præceptis 52
Inuerecund⁹. 52
Inſpiratus nu 66
Iactat ſe de diuitiis 56
Infelix 56
Incepta ſecundet deus 62
Inutilis 63
Inuidet mihi & detrahit. 57
In mea poteſtate 37
Inquirere non debes. 38
In periculo eſt. 39
Inimicus illius eſt. 57
Ingratus 59
Interficere nititur. 60.
Intellige. 64
Inepti aliquid moliuntur 65
Iā tendo ad mortem, Ibidē
In gallia ſunt mlti docti. 64
Indocti doctis reluctantur. 66.
Iter mea cauſa corripuiſti. Ibidē.
Ingenioſus 67
Inuidos habeo ibi.
Integerrimæ uitæ 68
Impende bonis literis tem-

pus,q̃d dediſſes nemĩs. 70
In principio 71
In fine. 72
Inuides. 72
Irat⁹ 30
Ira hoc feci 38
Iraſci noli 63
Iſta non ſunt illis comparã da. 59
L Audat eum 16
Laudandus eſt ibidem
Laudatus fuit 17.
Laudabitur ibidem
Laudant te omnes 46
Laudabo te 47
Laudaberis ibidem
Laudabo te 49.
Laudare te digne non poſſem 37.
Laudabo te 59.
Laudas me nimis,& pluſquã merui ibidem.
Laudãt te omẽs & amãt 59.
Laudes tuas deſcribere non poſſem 64
Laborabo 42
Labore proprio 36.
Laboras 56.
Laboraui ſatis 57
Liber dignus memoria 73
Labora plus in bonis lr̃is q̃ reijciendis barbaris 66.
Lege cum fuerit ocium 44.
Legi tuam epiſtolam 49.
Leuis cenſor 65
Lætus 76
Liberalis 22.
Literas ad te mitto 50
Lites tollis 54.
Liberatus à curis 54.
Libenter audio hoc 56
Linguam non habet promptam 37
Litigat ſemper 67
Literæ te honorabunt 65.
Loquaculus 26.
Loquitur ſuperbe 36.
Loquimur ad te 67
Loquar intelligibilius 71.
M Ale ualet 14.
Male componis 15.
Mandes memoriæ 69
Magnus dilator 63
Malus 65.
Male pereat 73.
Maxīe expeto amicitias 75.
Mendax 30
Meretrix 31
Meminiſti 43
Memor ero tui 49.
Memoria erit de te 50
Mentiris 50
Menſuraui te ibidem.
Memoria de hoc non eſt .61
Miſerrime mortuus eſt 33
Mihi amicus 71
Mihi detrahis 73.
Mones recte 45
Multum continens 62
Multa in me contuliſti beneficia 63.

Multa dicuntur de me. 65
NEq; legere nouit neque intelligere. 25
Ne detrahas. 45
Ne timeas inuidiã. 38
Nego me hoc cõmiſiſſe. 69
Neſcit loq 73
Nimis ſenex ut ſtudeat. 30
Nihil ſcis 47
Nihil mihi contigit gratius quã tua epiſtola. 66
Nihil dignum eſt caſtigatione 84
Nobilis 8.
Non habet ĩgeniũ 24
Noluit hoc facere. 31
Nõ uult amplius ſtudere, 32
Non ſimus ingrati ibidem
Nolo laudari. 50
Nõ poſſum referre grãm 50
Nocuiſti aliȷs. 53
Nocent tibi piſces liiȷ
Non te impediam 55
Nõ dubito. 56
Non timeo 34
Non oportet Chriſtianum tam acriter reprehendere alios ibidẽ.
Nobilitaſti parẽtes tuos 36
Non ſine cauſa. 39
Non curo quid de me dicatur 41
Non credo te hoc uoluiſſe legere 59
Non hoc compoſueram ut inprimeretur ibidẽ
Nõ ſe applicat ad ſtudium 61
Non poteſt pati ſocietatem aliorum. 62
Non obedit patri. ibidem
Non timeo te 63
Noli ſcribere aliquid ſecreti
Nõ dat rõnem iræ. 65 (65
Nõ poſſem hoc credere, ibi.
Non habes negocium cum imbecilli ibidem
Nolo cõſumere tp̃s in nugis 65
Nõ poſſum dicere q̃tum hic eloquentia uigeat
Nos decepit 71
Non amo diſcordias. 73
Nõ idoneus ad dialecticã 74
Non multum curo. 75
Nimis parcus 74
Nullas recepi literas. 66
Nunq ero ingratus 71
Nũera me inter amicos. 73
Nunciabo quicquid noui fiet 74
OBſcur⁹ eſt tu⁹ ſermo 58
Obtrectãdi formulæ 75
Obliuiſci patriæ nõ poſſum 68
Ocioſus 39
Odit me 28
Odi diſcordias 43
Odit literas 54
Odio eum omnes habẽt. 65
Odiſti literas 73
Oĩa ĩdigere recreatione 38

Omnes optant diuitias 41
Omnes probant tuam ſentē tiam. 72
Oēs legunt Ciceronem. 73
Optimus epiſcop⁹ 15
Oportet hoc memorare a principio. 33
Opus hoc tibi dedico 63
Opto hoc 39
Oportet obedire patri 72
Optant pacem principes. 72
Ornas uulgaria 40
Oratoriæ formulę 34
Oro te 50 Ornat 98
PAuper 12
Pax erit hoc anno 32
Paucis dicam 45
Paſſus ſum maiora conui-cia 36
Patior quicquid accidit.
Parce uiuit & ſuo labore 42
Patiar quicquid ſiniſtri dixeris 41
Pauci hoc intelligunt. 65
Paratus ad omnia. 69
Parce erratis. 71
Pœnitet facti 30
Per timorem nō feci hoc ib.
Perfidus 15
Peto ab te 54
Per magnam partem diei legit. 62
Pecunias nō habeo 65
Peſtis graſſatur 67
Pœnitet me ſtuduiſſe eo q̊d nullā utilitatē referam. 70
Pereant inuidi. 71
Perfecit 71
Prauus 29
Pręceptor ſcripſit multa 46
p̄cor ut uos iueniā ſanos 67
Probus 10
Prouidens 15
Profuiſti rei literariæ. 50
Propter ægritudinem nō feci 53
Prodes multis 53
Probant hoc omēs 34
Prodigus 35
Prolixus ne ſim 38
Promitto 72
Proſit uobis conuiuæ 62
Probus 68
Poſſum hoc facere 56
Poſuit me, ut dicit, ī malam gratiam. 58
Pōt bene ſe regere 62
Piſces tibi nocent.. 55
prudens 16
prudens 71
pulchritudinis formulæ 29.
punieris grauiter. 28
punitus propter te 56
publica tuum op⁹ 40
pulchra 68
placuerunt tuæ literæ. 52
QVantum poterimus. 37
Quem morbū habes 54
Quæro diligenter 42
Quod debebam non feci, 66
REx optimus. 10
Res difficilis 37

Recreabit hoc animum tuuum 56
Recreatur literis humanitatis 66
Redeamus ad propoſitũ 41
Riſu dignum 40
Ridere cœpit 61
Rogatꝰ ſum ut hoc facerẽ 31
Sapiẽs 8
Sanus 15
Satagis reꝝ alienarum 38
Sapiet cum tempore 63
Saluta illũ nomine meo 68
Sanari non poteſt. 62
Sanandi formulæ 74
Scio. 60
Scis. 60
Scribere non audeo 47
Scribam de.N. 37
Scribam ad te 39
Scribam ad te ne ſim ingratus 66
Semper ſtudet 2
Semper erimus amici 18
Sero 49
Syllaba hæc eſt longa 58
Spero te fore doctum. 65
Senex 27
Semper garrit & fabulat̃ 34
Serio loquamur 63
Seruiam tibi 64
Seruet te deus 72
Si deo placuerit 38
Sic deo placet ibidem
Si fecris hoc bene mecum agetur ibidem
Sobrius 9
Solet hoc facere 11
Societas pulchra. 41.
Solui quod debebas. 61.
Sophiſticatiões ſpernunt. 66
Spem dedit mihi. 34
Studet, 52 Stude ibidẽ
Stultus. 56. Studeas. 67
Stylus tuus placet mihi. 56.
Studebo. 69. Spero. 71
Sumus ueri amici. 18.
Suaſu tuo feci. 53.
Superbit in ueſtitu. 57.
Superbit propter ſuam doctrinam. 37
Sunt mihi amici in Campania. 69.
Tacuiſti de hoc 43
Tantope te laudabo, ac me laudaſti 63
Tacent rabulæ 65
Tenuem doctrinam & affectatum ſtylum oſtentat. 26.
Teſtes adducam. 49.
Tempus malum uidetur. 58.
Tædio omnes afficis. 60.
Te amat 71
Timui. 29.
Tolero labores. 41.
Triſtis eras. 35.
Triſtia nuncia affers. 64.
Tua familiaritate delector. (30
Tua ſcientia non prodeſt alijs 37
Vale. 46. Vale. 52.
Vaniloquus. 48.

Varietas ineſt tuis epiſtolis Vale 67 (39.
Vado ad campos. 55
Verax.11. Verus amic⁹.37
Veriſſima ſunt 74.
Virtuoſus ut barbari aiũt.9.
Vix hoc habui. 31.
Vitioſus,44. Vitioſum ẽ. 53.
Vituperaberis 41
Vicit te 60 Vituperatur.72.
Volebam cognoſcere qualẽ haberes animum 61.
Volo parum te alloqui. lxi.
Volo tibi gratificari. 47.
Vtile.42. Vt puto.55.
Vulneratus 15.

.FINIS.

¶Index formularum adagialium iuxta ordinem literarum digeſtus.

Adulator 78.
Aequalis æquali gaudet. 86.
A fortuna defluximus. 84.
Agreſtis. 83
Ad hoc attendas. 84
Approbare ſignificãtia adagia 78.
Aperte loquitur. 84
Auaræ notãtes parœmiæ.79.
¶Bonus iudex. 81
¶Cæcutit 80.
Cõparat res inæquales.86.
Crudelitatem exprimentia deuerbia. 68.
Cum auxilio hoc feci. 82.
Damnari aliquid ſignificantia adagia. 80.
Docilis, 83. Eſt ſurdus 84
Eſt piger.otioſus 81
Eſt ſomnolentus. 78.
Eſt uir manſuetus ibidem
Euentus incertus, 83.
Experiar, 86.
Exercitatione oĩa fiũt. ibidẽ
Factioſus & litiũ cupid⁹. 82.
Felicem ſignificantia adagia. 78.
Fuit conuiuium lautum & geniale. 79
Fuit illic malum ſummum & ineuitabile diſcrimen. 70.
Garrulum ſignificãtia adagia. 79
Grauis & fidelis. 85.
Hoc eſt obſcurum. 81.
Hominem contemptum notantia adagia, 80.
Hoc eſt rarum 81
Hoc eſt notum 80.
Hoc eſt factu difficile, 81.
Hoc ſummo conatu faciendum eſt. 82.
Homo iuſtus 81.
Hoc diligẽter feci & exacte. 82
Ignobilis 82.
Infelicem exprimentia prouerbia 78.
Inconſtans 80
Inaniter laboras ibid

Infeliciter. 81
Indoctus 80
Intempeſtiue loquitur. 81
Inepte hoc fecit. 84
Inculpatus 85
Iratus & furioſus 83
¶Libere loqui ſignificantia adagia 79
Libenter 81
Leuiter coniectas 82
¶Mali ſui eſt autor 81
Magni æſtimatur ib.
Maximo gaudio eſt affect⁹. 86
Ma lus ac improb⁹. 83
Me uehementer odit 85
Muneribus corruptum adagia exprimentia 77
Mutare ſentētiam 80
Munus hoc boni conſule 82
¶Notum eſſe aliquid ſignificantia adagia 76
Non eſt ſanus 85
Non cito omnibus fidas ſed proba amicos ibidē
Nobilis 85
Obliuioſus 82
Occultes ne reueles ibidem
¶par in hoc cognoſcit 85
parum probatur 83
pœnitere ſero ſignificantia adagia 78
perficiendi adagia 89
pertinax, obſtinatus. 81
prodigus. 78
proprio cōmodo ſtudet. 85
pudicus ibidē.
¶Rebellis 84
Repellendus. 86
Reliquit hoc 84
¶Sapiēs. 88 Sanus 84
Securum & tuum notantia. adagia 76
Senex & longæuus 79
Seruire ſcit tempori. 82.
Sine labore euenit 83
Similia inter ſe. 86
Solicitus anxius. 76
Sordidus. 84
Stultus & inſipiens 8
¶Taciturnum denotantes. parœmiæ. 77
Tenuē habet de hoc memoriam. 86
Timidum ſignificantes parœmię 79.
Turpis 79
¶Vinolentus, guloſus 81.
Virtus 83.
Vtitur rigore. 85

.·.FINIS.·.

ENCHIRIDION

Oratorium, ad comparandã Synonimiam copiamq́ꝫ ỽborum haud inutile, Autore Theodorico Morello Campano.

¶ Formulæ oratoriæ ſignificantes aliquem eſſe apprime doctum.

VIr eſt nõ uulgariter eruditus.
Melioribꝰ lr̃is abũde diues.
Impenſe anxieq́ꝫ literatus.
Literis omnibus perpulchre inſtructus.
Ingenuarum artium longe callentiſſimus.
Homo omnibus diſciplinis exornatus.
Inſigni meliorum artium peritia ſpectatiſſimus.
Politioris diſciplinæ longe ſcientiſſimus.
Hõ eſt numeroſa arte multiſcius.
Artium multitudine cæteris ſuperior.
Multiformi eruditionis ſupellectile inſtructus.
Doctus ac perpolitus.
Inter eruditos locum obtinet eminentiſſimum.
Summa eruditione præſtãs.
Cultioris literaturæ conſultiſſimus.
Literaꝝ fons abundãtiſſimꝰ
Religioſiſſimꝰ lr̃aꝝ myſtes.
Eruditionem habet haud ſænè uulgarem.
Meliorum literarum ſtudio comprimis inſignis,
In nullo doctrĩæ genere nõ perfectus.
Vir neq; à Muſis neq; à Charitibus abhorrens.
Vir minime auerſus à Muſis
Literaꝝ cognitiõe ſplẽdicat
Bonarum literarum cultor perquam ſtudioſus.
Muſarum Charitumq́ꝫ munificentia ornatiſſimus.
Vir in bonis diſciplinis celebratus.
Vir omni bonaꝝ literaꝝ artiumq́ꝫ genere eruditus.
Multiiugæ eruditionis cognitione pellucide floret.
Præſtanti literarum ſcientia conſpicuus.
De omnibus bonis diſciplinis quàm optime meritus.
In nulla Muſarum officina non expolitus.
Habet eruditionis penu multifarium cumulatum.
Multa in literis claritudine inſignitus.
Opulentam habet doctrinæ ſupellectilem.
Ei in literatorũ conſeſſu primi gradus aſſignantur.
Vir eruditione ſolida fideliq́ꝫ præditus.
Aſſiduus literarum cultor.

Myſte qui ſacris initiati ſunt, a ... μυέω, ... a ſilentio dicti

Peruigil Muſarũ ſacerdos.
Vir eſt in literis magnæ q̃dẽ celebritatis, atq; autoritatis
Aſſiduus literarum cultor.
Magna eſt ſua in literis claritudo.
Vir latinis literis apprime excultus.
Vir eruditione ſolida fidelięq; præditus.
Bonarum literarum feliciter ſtudioſus.
Literis multis præditus.
Homo in ſtudijs doctrinarũ egregius.
Animum habet bonis omnibus diſciplinis imbutum.
Magna & excellenti literarũ peritia inſignitus.
Vir inſigniter literatus.
Haud quaq̃ indoctus.
Eruditionis prętantia clar⁹
Vir in literis multis modis maximus.
Muſis oĩbus Gratijſq; char⁹
Humanarum literarũ longe peritiſſimus.
Bonarum literarum doctrina longe p̃ſtantiſſimus.
Eruditorũ oĩm calculis punctiſq; doctiſſ. exiſtimatur
Vir undecunq; doctiſſimus.
Diſciplinarũ magnitudĩe atq; doctrinis egregie p̃ſtat,
Vir miræ eruditionis
Vix dici q̃at quã ſit eruditus
Vix credas quàm doctus ſit.
Diſciplinis liberalibus nitĩdiſſime excultus.
Delius & Minerua oĩſq; cohors nouem ſororũ admiratione affecta ſuam p̄bat eruditionem.
Vir extra aleã inuidiæ doct⁹
Quis doctior, eruditiorq; eſt hoc homine?
In omni diſciplina humaniſſimus doctiſſimuſq;.
Multiiuga literarũ cognitione præcellens.
Cultioris literaturę cãdidat⁹
Politioris Muſæ ſtudioſiſſ.
Vir eruditorũ optimus, & optimorũ eruditiſſimus,
Inter eruditos optimus. & inter optimos perq̃ eruditus.
Omnigena eruditione clar⁹
Vir in literis affabre expolitus & politiſſime excultus
Eſt ĩ gradu politioris doctrinę nõ ĩter poſtrẽos receptus
Vir doctrina admirabili clariſſim⁹
Vir om̃ibus humanitatis ſtudijs ex pari doct⁹.
Om̃i ſtudiorũ gñe effloreſcit
Vir ẽ q̃ uniuerſa Gallia oĩm cõfeſſiõe nihil docti⁹ habet.
Vir ob excellentem doctrinam faciendus maximi.
Literarũ nõ tenuiter peritus
Melioribus literis ornatiſſi⁹
Primã in literis celebritatẽ ſibi ſuo q̃dã iure uindicauit.
In corona doctorũ hoim cõ-

ſpicuus digito monſtratur
Vir exqſitiſſimæ doctrinæ.
Tantũ in literis fecit pgreſ-
ſum, ut cunctos fermè, q do
ctrina claruerũt, meruerit
habere laudatores.

¶Semper ſtudet.

Nullum facit ſtudẽdi modũ.
neq; finem.
Nihil aliud quam ſtudet.
Perpetuo ſtudet.
Cõtinenter incumbit literis
Indeſinẽter inhæret chartis
Studet noctes & dies
Nunquam non ſtudet
Aſſiduus eſt in ſtudio
Iugiter intentus eſt libris.
Nullam ſtudijs ſuis quietem
intermiſcet.
Nunquam ſtudendi laborem
nec intermittit, nec remittit
Perdius & pernox Muſis ſa-
cra facit.
Nullo tẽpe ſacra literarũ
non colit.
In Muſarũ ſacris iugiter ope
Impalleſcit ſtudio. (raſ.
Nocturnis diurniſq; chartis
aſſidue inuigilat.
Nihil ſibi parcit in ſtudio.
Ne breuiculum quidem ho-
rulæ inſterſtitium oſcitan-
ter perire, aut ſomniculoſe
dilabi ſinit, qn in literis opeſ
Hic totas noctes, hem quid
noctes? imo totos dies cum
ipſis noctib⁹ abſq; ulla tem
poris intercapedine literis
inhiat.
Nulla apud eum temporis
horula lectione uacat.
Non domus, nõ lectus ad q̃-
etem datus, non deniq; ipſa
mẽſa uacua unq̃ eſt lectiõe.
Non parum multa noctium
peruigilia in ſtudijs cõterit
In ſtudijs literarum noctes
diebus coniungit puigiles.
Iuuentam agit aſſiduis in li-
terarum ſtudio uigilijs.
Præ immodico ſtudio defor
mi macie atteritur.
Immodico ſtudio ſe mace- (rat
Toto nixu ſtudijs inſi-
ſtit literarum.
Acerrimo labore ad literarũ
ſtudia incumbit.
Pertinaci diligentia literas
proſequitur.
Inter pierios ſacroſq; uates
aſſidue uerſatur.
Eſt in ope literarum freq̃ns.
In bonarũ literarũ ſtudijs ad
multum deſudat ſudorem.
Omnẽ ſuã curã atq; operam
ad lr̃as capeſſendas confert.
Multijugas Muſarũ crateras
ardet ebibere.
Aetatẽ ſuam mãſuetioribus
diſciplinis nititur excolere
Addixit ſe lr̃is in famulatũ.
Seſe mancipauit ſtudio.
Nullis negocijs à ſtudio ab-
ducitur.

Quantum ad uoluptates & res ſuas obeundas ab alijs conceditur tempoꝝ, tantū ad colenda ſtudia inſumit.
Ne punctum q̄dem temp̄is à literis feriatur.
Nihil laboris non impendit
Rectioribus ſtudijs (ſtudio laborioſiſſime addictus.
Accuratiſſima ſedulitate uerſatur in literis.
Omne ſuum ocium literis ſuppeditat.
Oēm opam ſtudio imptitur
Meliores horas in ediſcendis literis collocat.
Bonam ſui temporis partem p̄diſcendis literis inſumit, atterit, conterit, conſumit, abſumit, tranſigit.
Nihil op̄ę in lr̄is nō collocat
Nullum uacuum tp̄s ei facit multiplex ſtudioꝝ cura.
Sic eſt literis addictus, ut uix ocium ſibi relinquat capiendo cibo.
Nihil ſibi ocij reliquit, quantum licet per ualetudinem.
Totum ſe libris dedit
Studijs tam opoſe inſudat, innitit, inhæret, ut ne tempuſculum quidem ſibi reliquum faciat ſarciendis corporis uiribus.
Dies uitæ ſuæ omneis in literis inſumit.
Studio literaꝝ om̄eis annos conterit
Gratijs ac *Muſis* ſacra nūq̄ non facit.
Impenſam operam capeſſendæ ſcientię dedit.
Se totum ſtudio literarū cō ſecrauit, deuouit, dicauit.
Gymnaſia literaria freq̄uēs cultor atterit.
Muſæa diſcendis literis ſacra crebro pede terit.
In ſtudiorum campo ſeſe iugiter exercet.
Homines in admiratione̅ rapit ſua in literas p̄tinacia.
Sermone uix queam conſeq, quàm pertinaci indulgentia literas amplectatur.
Eum àliteris nullum ocium abſtrahit.
Voluptas auocat nulla, ſomnus deniq; nullus retardat
Pulcherrimum ducit literis ipſis cum Philemone aut inſeneſcere, aut immori.
Vir ī literarum curriculo diligentiſſimus, accuratiſſimus, impigerrimus
A ſtudijs uix eſt ocium ſcalpendis, ut aiunt, auribus.

¶ Excellit in literis.

Vir omnis doctrinæ p̄riceps
Theatri literarij ceu Roſcius alter
Vir in literis ſummus.
Plato phōrum Achilles.
Hieron. theologoꝝ Homer⁹

Paulus theologoꝝ primari
us, p̄cipuus, facile primus.
Ambroſius theologicæ mili
tiæ anteſignanus, ſignifer,
uexillarius, primipilus, ue
xillifer.
In politiori literatura pal-
mam tenet.
Primam laudem obtinet.
Primum obtinet locum.
M.C. eloquentiæ arcē tenet.
Vir eſt qui faſtigium omniū
diſciplinarum tenet.
Obtinet principatum
In cultiori theologia regnat
dominatur, primas tenet.
In literis hūaniorib⁹ p̄cellit,
Nulli eſt ſecundus.
Tam nemini cedit quā ali-
os longe ſuperat.
Nullo inferior eſt
Nemine poſterior.
Omneis procul à ſe reliquit
Omnes relinquit à tergo
Albis, ut aiunt, equis p̄currit
Longo interuallo antecedit,
anteit, præit, præcellit, prę
currit, præcedit
Vnus eſt ex cultioris litera-
turæ proceribus
Eſt theologus inter ætatem
præſtanti ſcientia.
Vir in bonis diſciplinis gra-
ui authoritate præditus.
Nulli è primo loco inter the
ologos ceſſerit.
Primarias p̄teis ī ſtudio the
ologico, nemo nō tribuit. N
Si plures eſſent Eraſmi ſimi
les, nihil haberent hęc ſæcu
la cur antiq̄tati inuiderent
Artes omnes nouit Eraſm⁹.
Nullum oīū doctrinæ genus
eſt in quo non ſit exquiſite
uerſatus.
Nulla eſt diſciplina quam nō
ad unguē p̄didicerit, adeo
ut in una ſola qualibet labo
raſſe uideatur
Quicquid unquā bonæ eru-
ditiōis ob egregijs autho-
ribus repertum ac traditū
eſt, id uniuerſum unus hic
abſolute perceptum cogni-
tumque habet
Omni arte p̄cellens.
Cæteris ōnibus doctrina an
teſtat, & eruditione longe
anteit
Literarum omnium ſine con
trouerſia āteſignanus.
Eraſmus eſt cuiuſuis diſcipli
nę promus largiſſimus
Fōs omnium diſciplinarum
uberrimus
Fons &, ut uerius dicā, ocea
nus omnigenæ literaturæ
Eraſmus orbē illum doctri-
næ quem græci ἐγκυκλοπαι
δείαν uocant abſoluit.
Theologus eſt numeris finī
buſq; ōnibus abſolutiſſim⁹.
In ōnibus ingenuis artibus
ita uerſatus eſt. ut excellat

Dignus, quem orthodoxorum theologorum centuriæ ſuis ſedibus fuerint dignatæ.
Vir inter eruditiſſimorum coronas iure numerandus.
Bonarum literarum numeros omagis feliciſſime abſoluit.
Eſt author claſſicus & primæ dignitatis.
Scriptor notæ primæ, uir primæ notæ primiq́ue ordinis.
In manſuetiori humunitate eminentiſſimus.
Inter literatos eſt ueluti patritius, ſenatoriiq́ue ordinis.
Omneis, ſine dubio, in ſtudiorum genere, procul à ſe relinquit.
Peruigil Muſarum ſacerdos.
Antiſtes omnis literarii ordinis, ac uelut protomyſta.
In theatro literario primis ſubſelliis collocandus.
In omni genere ſtudiorum tam exacte perfectus, ut nihil ſit quod præterea deſyderes.
Inter clariſſimos literarum profeſſores celeberrimus.
Eſt Gratiarum Muſarumq́ue omnium choro ſtipatus ſi quis omnium magis.
Non uideo, cui ſit nomine literarum conferendus.
Non uideo, in qua re aliis cedat Eraſmus.
Habet noſtra ætas Eraſmum, (deum immortalem) quanta linguarum, quanta diſciplinarum oim ſcientia præditum.
Inter meliorum literarum proceres, & myſtas non poſtremus.
Literarum omnium eminentiſſima cognitione nobilis.
Tam abſolute tamq́ue exacte eruditus, ut nihil ſit preterea requirendum.

¶ Excellit in variis diſciplinis.

Grāmaticorum laborioſos canones excuſſit.
Rhetorum floſculis abundat.
Dialecticorum argutias callet.
Phiſices arcana peruestigauit.
Supramundanæ ſapiētiæ ardua ſuperauit.
Theologorum abdita perſpexit.
Poetarum omniū omnes fabulas mire tenet.

¶ Exercitatus in literis.

Hō eſt lectiōe multa exercit⁹
Palæſtræ literariæ miles exercitatiſſimus.
Lrarum certamibus, etiā inter milites exercitatiſſ. excellit.
Suus labor literarum periculis clare integreq́ue verſatus eſt.
In militia literaria exercitatiſſimus.
Homo eſt multæ, ac prope infinitæ lectionis.
Fideliſſim⁹ bonarum literarum miles
Sub auſpicio Apollineo ſuccinctiſſim⁹ milea.

In Muſarū ſtudio nulli ſcđs.
Literarum exercitatiōe omi bus ferè pilam præripit.
In Muſarum ſtudio accuratiſſime exercitus.
Veteranus Palladis miles cō ſummatiſſimusq; Palladis præſul.
Cū Muſis ſepiuſcule cōgreſſus decertauit,digladiat⁹ ē
In harenā palladiā deſcēdit. unde uictor tandem rediīt.
Nuſquam haſtam abiecit
Certamine literarum acerrimus fuit.

¶ Elegāter et ornate loqr
Eſt romana facundia nobilitatus.
Latina eloquētia ſpectabilis
Eloqi latiar nitore cōſpicu⁹.
Homo ornatioris eloquij.
Homo ornatiſſime facūdiæ.
Cultus eſt & eloquens
Facunda ac nitida elocutiōe utitur.
Loquitur omi barbarie procul repulſa.
Singularis eloquij ſuauitas ore ſuo demanat.
Eſt uelut quidam eloquij romani deus
Cum ſumma uerbor elegātia, ſermoniſq; uenuſtate, atq; gratia declamat.
Cic. elegantiā, atq; iucunditatem in dicēdo egregie exprimit,
Qui eloquentiā (q̄ in eſt ſingularis) maiorē deſideret, is mihi ſuauitatem in melle deſiderare uidetur,
Tātum cultus & nitoris ineſt ſuę linguæ, ut ad ſolam audientium delectationem genitus uideatur.
Suauiloquo lepore ualet.
Rhetoriſſat & Muſas latias ſtudioſe colit.
Hic Demoſthena, Tulliumq; uincit, Linguæ præcipuos duceſq; ſummos
Eſt latia facūdia celebratus
Vir cultiſſima facundia p̄cel lēs.
Orator eſt haud hercle ignobilis
Eſt īter romanæ linguæ Quirites elegantiſſimus
In ſuo ore puriſſima reſidet latinæ linguæ ꝓprietas
Seſſitat in labris Suada diſerta ſuis
In labris Pytho ſtat reuerenda ſuis.
Suis labris pſuadendi deam, (q̄ à Græcis Pytho à nobis Suada & Suadela dicit) ſeſſitaſſe nemo neſcit.
Orationis & eloquuij ſuauitate clarus.
Eſt latinæ linguæ delicium.
Romano ſplendore ſuum uenuſtat eloquium.
Terſe, nitide, ac preſſe loqt.
Mira ineſt vbis ſuis elegātia,
Loqtur ſumma vbor mun-

dicie atq; luce.
Nihil ſuo eloquio politius, excultius, eruditius
Intelligunt omnes hunc tantum facundiori eloquio cæteris præſtare quãtum eruditione ſingulari.
Tam facundus exiſtimatur, ut ſi ipſe Hermes cœlo deſcenderet, nec elegantiore, nec beatiore facundia uſurus uideatur.
Latine loquax
Homo omniũ facundiſſimus quẽ optimo iure Suadę medullam quis dixerit
Quæcunq; eloquit incredibili uerborum ſuauitate dulceſcunt
Incredibili quadam ſuauitate uerborum utitur
Ei loquenti illa Homerici ſe nis mella ꝓfluere uidentur
Nihil non erudite & ornate, nihil non diſtincte & adamuſſim loquitur.
Oratio ſua pura eſt, aperta & facilis.
Dulcis ſermo proprius, terſus, exquiſitus, & grauis.
Eum dicas uberrimũ quoddam eloquentiæ horreum, Muſam quandam, nõ hominem loqui contenderes
Illi Rhetorica ſubſeruit, & ad unguem nota eſt.
Illi domeſtica ſunt, & familiaria Rethorices præcepta
Dum loqtur iurares eſſe demoſthenem, aut ſi q̃s demoſthene ſuperior eſſe poteſt.
Exactiſſima dicendi facultate ualet.
Suo ex ore fluit oratio melle ſuauior.
Sua oratio adeo fluit, ut ſecum rapiat auditorem.
Hunc ꝑter ſummã eruditionem dos eloq̃ntię cõmẽdat
Mellita quædã ſuauitas ſuo ori inſidet,
Tam expolite loqtur, ut ne Cicero quidem politius.
Nihil ſuo ſermone ſuauius, mellitius, nitidius
Eſt quædam medulla Suadę,
Flexanimam quãdam Suadelam in dicendo refert.
Sui ſermões è ditiſſimo quodam pectore in morẽ lepidiſſimi fontis ſcaturiunt.
Pure integreq; loquitur.
Syncere, cãdide, nitideq; eloquitur.
Incorruptus eſt illi ſermo nemo enim tam ferreus, quẽ ſuus ille purus ſyncerusq; ſermo non ꝓtin⁹ demulceat
Pręſtantiſſimus eſt cũ omnis generis eruditiõe tum uel maxime linguę latialis gr̃a
Linguæ latialis gloria inſignis.
Nullus eſt dicendi candore

ꝛeo ſuperior,
Vir in narrando miræ iucũ-
ditatis & clariſſimi cãdoris
Tanta eſt eloquentia prædi-
tus ut omnes alios quoſcũ
ꝗ putes aut ranas Seriphi
as aut Achantias cicadas.
Tanta uenuſtas illius ſermo
nibus ineſt & polities & ſa
pho(dixerim) pluſquam at
tica, ut nihil ſuo eloquio ſit
uenuſtius.
Vir dicẽdi maieſtate, & oran
di præſtantia clariſſimus.
Hoc homine facundius quic
quã dicere mihi religio eſt.
Nihil ſuo eloquio terſius, cul
tius, caſtigatius, emaculati
usue audiri poteſt.
Hic unicus omnes dicendi Ve
neres amplexatur.
Muſarum blanditiæ & illece
bræ ei ſanequam frequen-
tes ſunt.
Eſt ſupra quam dici queat e-
loquentiſſimus.
Eſt typus atꝗ ſimulachrum,
totiusꝗ latialis politiei ef-
figies.
Huius uiri facundia pleriſꝗ
uidetur ad formandam elo
quentiam ſola ſufficere.
Rhetorum floſculis uenuſta
tus, ueteribus oratorijs le-
nocinijs, coloribus, pigmẽ
tis, ceruſſis, myrothecijs, ap
paratu, luxu, diuitijs, opi-
bus, blandicijs, illecebris,
uenuſtate, luce, mundicia,
mundo, lepore, concinnita-
te, artificio, dexteritate, po-
litie, ornamento, iocis, ſali-
bus, uarietate, ſplendore, de
core, honeſtamento, orna-
tu, ſtylo, gratia, elega[illegible]ia,
eloquio, condimento, acule-
is, melle, candore, feſtiuitate
nitore, gemmis, εὐμουσία,
cultu, delectu, eminentia, fa-
cundia, amœnitate, præſtan
tia, iucunditate, hilaritate,
modeſtia, modulis, modula
mine, harmonia, acri omnia,
acutie, concentu, ſolertia,
ſuauitate, ſuauiloquio, ſuaue
olentia urbanitate, comitate
gratiaꝗ uerborum excom-
ptus, comis, placidus, argu-
tus, gratioſus.
Ex Ciceronis ludo tanquam
ex equo Troiano innume-
ri oratoriæ diſciplinæ he-
roes fortiſſimi prodierũt,
in quoꝝ albo haud abſur-
de annumerandus eſt.
Huic eſt eloq̃ntia & inſignis
orõ acumĩs et ſolertię plena
Suæ orõni ineſt ornatus cũ
ſumma pſpicuitate.
Ornationi ſuoꝝ uerborũ in
eſt facilitas, & facilitati in-
uentionũ nõ deeſt ornatus.
Ex hoc hoĩe reginã reꝝ elo-
quẽtiã inuenias in q̊ ſunt

Cathonis grauitas, Celij le nitas, Grachi impetus, Cæſaris calor, Hortenſijque diſtributio, & Ciceronis opulentia.

¶ Eleganter ſcribit.

Epiſtolium ſcribit eleganti ſtructura. Filo oratorio affabre contextum, oratoria ſcaturigine reſperſum.
Scripta ſua ſunt piperatæ oratorum facūdię coherētiſſia.
Scribit terſe nitide & expo-
Scripta ſua ſunt miro (lite uerborum cultu expolita,
Nihil ſcribit niſi ingenio perfectū et iduſtria elaboratū
Scriptis ſuis nihil poteſt eſſe neq; doctius neq; ſapidius
Scriptorum ſuorum genio delectanť oēs: tā lepida ſunt
Scripta ſua diuite quadā ſententiarum atque uerborū copia, aurei fluminis īſtar, exuberant.
Spirante Minerua hoc elucubratum eſt.
Scripta ſua ſunt eloquentiæ pigmentis adeo uenuſtata, ut in eis eloquij lumē ſplēdi
In ſuis ſcriptis uelut (cet quoddā eloquij latialis lumen ſplendicat.
Scripta ſua ſunt myrothecio Iſacratico affati delibuta
Scriptis ſuis ineſt cōcina facilitas, & facilis cōcinitas.

Nemo eſt quem feſtiuitas ſui ſtyli non ꝑtinus pelliciat.
Beatiſſima i ſcriptis Eraſmi rerum & uerborum copia.
Multum ei ineſt eruditæ facilitatis.
Eraſmus eſt uerborum delecture ligioſus & proprietate perſpicuus.
Eraſmus uerborum ſupellectile diues
Compoſitione expeditus
Veneribus oratorijs gratiſſimis.
In ſcribendo uideť eſſe Gratiarum choro ſtipatus.
Eraſmi ſtylus placidus, ſedatus, inaffectatus
Stylus Eraſmi eſt ſui undiq; ſimilis, aptus, ſimplex, modeſtiæ plenus, doctus, eruditus, perpolitus, nihil uſquam habens ſcabri, cōtorti conturbati.
Quem nō (obſecro) ſuauitas illa ſuorum ſcriptorum tanta, elegantia tam diues, tot ſales, tot aculei, Argutiæ, tanta eruditio, tanta uarietas, tantæque ubique Veneres & gratiæ delectant.
Scripta ſua ſunt promiſcua uenuſtate, atq; luce, munditiaque uerborum perornata.
Sunt lepidis, et uenuſtis uocum modulis uincta
Sūt Demoſthenio lepore ex

culta. Miro uerborum le-
nocinio phalerata.
Multiiugis ſermonis orato-
rii phaleris redimita.
Eleganti ac abſoluta uerbo-
rum cultura elaborata.
Nō ſunt à romani eloquii pu
ritate aliena.
Sunt uenuſtiſſimis,delectiſq;
uerbis, ac ſententiis plena
Literæ ſuæ ſunt nō ſolū eru-
ditæ(qđ illi ꝑpetuū eſt) uerū
etiā gratiis,leporibus,ſalib⁹
ſic undiq; ſcatentes,ut nemo
ſit tā plane, ἀγέλαστος, quin
his legēdis plane hilareſcat.
Illi ꝑpetuū eſt, peculiare, &
ꝓpriū ꝙ eruditiſſime ſcribere
Quæ ſcribit cōplere apes flo
ribus,& innectere uidentur.
Quæ ſcribit,abūde lectorem
reficiunt: tam grata ſunt,
& elegantia.
Mirū eſt ꝗtum in ſcriptis ſuis
ſit hūanitatis & uenuſtatis:
ꝗ arguta,ꝗ dulcia,quam ni-
tida ſunt dictu mirum eſt.
Nihil non elegans,penſicula
te,ſcribit, & enucleate.
Lepide & uenuſte ſic ſtribit,
ut prorſus melius fieri poſ
ſe nihil cenſeas.
Scripta ſunt ſua multo uenu
ſtatū colore depicta et uarie
Sua ſcripta eximiā di (gata
cendi facultatem referunt.
Scripta ſua ſunt ita examuſ-
ſim ꝑfecta atq; ad ſummū
abſoluta,ut ne ab liuore ꝗdē
aut Momo ualeant reꝑhēdi.
Suis pereruditis ſcriptis ſum
mā uerborū alegantiā,ſum-
mum nitorem,ſplēdorem,
candorem,adiungit
Scripta ſua ſunt omni elegā
tiarū genere ornatiſſima.
Scriptis ſuis nihil eſt doctius
candidius,politiuſque.
Illud ſuum ſcribendi genus
minime triuiale eſt,quin-
imo cultum,ſubactumque,
ſparſum denique optima-
rum lectionum fruge.
Cōpoſitiſſima ſunt ſua ſcri-
pta,et quam fieri poteſt,e-
laborata.
Scriptis ſuis haud parum lu
cis,& ſplendoris ineſt.
Muſæ omnes certatī ei ſcri-
bendi aſpirant.
Nihil non erudite et ornate,
nihil non diſtincte & ada-
muſſim ſcribit.
Sua ſcripta adeo fluunt, ut
ſecum rapiant lectores.
Sua ſctipta multam uariam-
que reſpuunt lectionem.
Suis ſcriptis uerborum mū
dicies nunquam non acce-
dit.
In ſuis ſcriptis nihil uideas
niſi politiem ūborū beatā-
q; rerū et ſentētiarū copiam
Scriptis ſuis accedit romanę

proprietatis peritia ſumme admiranda.
Scripta ſua ſunt õni Venere chariora longeq; cultiora.
Sunt ad Ariſtophanis lucernam elucubrata.
Oleum lucernamque, & demorſos unges reſipiunt.
Demoſthenis aut Epicteti lucernam olent.
Hęc ego crediderim Venuſina digna lucerna.
Variis rhetorum ſchematis laſciuiunt.
Innumera latini ſermonis ubertate inſtar læti graminis luxuriant
Eſt feſtiuus in ſuis ſcriptis nitor, & gratiſſima latinarũ uocum exuberantia.

¶Græce doctus.

Eſt græca facundia inſignis
Atticæ linguæ angulos oẽis penetrauit.
Attici ſermonis puritate lucidiſſime ſplendicat,
Græcarum literarum feliciter ſtudioſus.
Eſt græcas res, literataſque atticas perdoctus.
Nõ mediusfidius Athenas ipſas eſſe tã atticas dixerim
Eſt græca facũdia præditus
In literis gręcis callẽtiſſim⁹
Literarum græcarum longe peritiſſimus,
Græcæ linguæ haud omnino imperitus.
Suis Muſis etiã acceſſit græcitas.
Hominem romanũ ne tam græce loqui credas?
Græcarum literarum peritia clariſſimus.
Singulari græcæ literaturæ peritia admirandus.

¶Græce & latine doctus.

Vir eſt græce iuxta ac latine doctus.
Graium ſimul & latinũ ſpirat eloquium
Vtroq; dicendi genere ualet
Latio & Attico cœlo genitus creditur.
Fato quodam benigniore huic datum eſt & latio & attico cœlo naſcier & educarier.
Hic utramq; linguam colit & fouet.
Vtraque lingua ſciens eſt & ualens
Quicunq; hominem loquentem audiunt dum græca loquitur, Athenas ipſi fuiſſe patriam, dum linguam latinam culto ore modulatur, Romano ſolo genitum exiſtimant.
N. utramq; literaturã adeo implet ut utrã magis haud ſatis conſtet.
Græcam & noſtram Mineruam pulchre amplectitur.
Eſt utriuſq; lingue q̃ſi cygn⁹

Eſt utroq; dicendi genere p̄ ſtantiſſimus.
Tam græcis quàm latinis li teris ornatiſſimus
Non facile diſcerni pōt quæ linguarum ſit ei īſititia, & quæ genuina.
Eum non latina modo ſed et Græca literatura plurimū exornat.
Eſt cultiorum literarū ama tor præcipuus.
Non modo iurecōſultiſſim⁹ uerumetiam græca pariter q; latina lingua doctus.
Inſueuit literis græcis, & la tinis operam dare & euol- uēdis bonis autoribus.
¶ Immiſcet greca latinis.
Latino ſermoni ſemp græca nicæ quippiam ſupellecti- lis intertexit
Vbertatem ſermonis Roma ni græca grauitate condi- re ſolet.
Splendeſcit magis atq; liqui dius eniteſcit & tanq̄ pegri narum adiectione gemma rum ac mercium cōditior, ac illuſtrior fit latina ora- tio, ubi quippiam græcani cæ ſupellectilis intertexit.
¶ Habet bonū ingenium.
Eſt acrimonia ingenij p̄dit⁹.
Comi & perbenigno p̄ditus ingenio.
Eſt egregio ingenio p̄ſtans.
Amœno acri'q; īgenio clar⁹
Habet ingenium felix & be- ne natum.
Eſt felici fœcundo'q; natus in genio.
Nihil hoc adoleſcente inge- nioſius.
Nihil ſuo ingenio p̄ſtantius
Acri & ſingl'ari īgenio clar⁹
Ingenio maxime ualidus
Vir eſt non uulgari ingenij dexteritate conſpicuus.
Ei innata eſt facilitas p̄ſtan- tia'q; ingenij.
Illi à natura inſitus ingeni- tus'q; eſt ingenij uigor.
Ingenij eſt excellentiſſimi.
Eſt impigro atq; acri inge- nio.
Eſt facilis in excogitādo, & ad diſcendum promptus.
Innata ē illi claritudo īgenij
Solertia ingenij plurimum ualet.
Ingenij dotibus cumulatiſſ.
Ingenij claritate inſignis.
Optimo natus ingenio.
Feliciſſimo ingenio natus.
Non eſt exiguum, quicquid eſt in eo ingenij,
Summa ingenij gloria clar⁹
Ingenij gloria cęteris omni bus antecellit.
Summa ingenij gloria præ- ditus eſt.
Perurbano & maxime feſti uo ingenio natus.

Sua facies ingenium arguit feliciſſimum.

Sua ſcripta mihi ſpecimẽ acris, uegetiq́ ĩgenij ꝓbuerũt

Deum immortalem quam felix, quam iucundum, quam promptũ hominis ingeniũ

Iuuenis eſt feſtiuo, felicique ingenio, ac ſummæ ſpei.

¶ Indolis bone.

Mira in hoc aduleſcente indoles effulget.

Eſt bonæ atq; inculpatæ indolis.

Huius aduleſcentis prima ætas manifeſtũ iter ad uirtutes oſtendit

Eſt egregia indole ĩſigniter clarus

Ingenij mãſuetudĩe inſignis

Spectatiſſima indole clarus.

Nulli nõ ẽ ꝓbata ſua indoles.

Eximia ſpe, & ſumma indole prædit us,

Ea indoles eſt ſua, ut nemini non magua polliceatur.

Facit ſua indoles, ut de eo egregiam ſpem cõcipiamus.

Prælucet in aduleſcẽte lumẽ quoddam bonæ indolis.

Præclara oĩa nobis ꝓmittit ſua perquã felix indoles.

In cauſſa eſt ſua indoles feliciſſima ut magnæ ſit expectationi.

Magnã de eo expectatiõem ſua indoles nobis ꝓmittit.

Eſt iuuenis ex ſua indole natus ad ſummam eruditiõem

Indolem habet Muſis Gratijſq; natam.

Nihil adhuc uidi ſua indole generoſius, amabilius felicius

Vere, iuxta Solomonis dictũ animam ſortitus eſt bonã.

Suum geniũ ad res maxĩas dotibus oĩbus inſtruxiſſe uidetur natura.

Nihil ſua indole præſtantius clarius, inſignius.

In puero hoc mirifica indoles uirtutis apparet, & ingenij lumen eluceſcit.

Nihil in hoc iuuene ineptũ, nihil improbũ, nihil immodeſtũ, nõ inuerecũda frõs non latũ ſupcilium, nõ lucentes oculi, non proterna lingua, non inconſtans cultus, nihil ubique poſtremo uel in facie, uel in geſtu indecorũ.

Egregiæ cuiuſdã indelis ſpecimen dedit.

Ego hoĩs ĩgenio delector unice.

Adoleſcẽs prorſus indole diuina, docilitate incredibili, probitati uirtutiq; natus, ad hæc amabili quadã morum grauitate,

Iuuenis bonæ ſpei, & in quẽ recte beneficiũ cõtuleris.

Dici non poteſt q̃ mihi placeat tua indoles.

Tua mihi indoles magis ac magis arridet.

Indoles erecta uiuidaq;, ani
mus ardens, excelſus, & ad
humanitatem propenſiſſi-
mus, ſumma uigilãtia, pru-
dentiaq; præditus

¶ Nobilis

Nataliũ claritudĩe cõſpicu⁹.
Claris natalibus ortus.
Summo loco nobiliq; gñe or (tus
Splendore nataliũ cõ-
ſpicabilis.
Ingenua de ſtirpe ſatus,
Ingenuis parentibus ortus.
Illuſtri ortus familia.
Nomine & natalibus ſuorũ
maiorum clarus.
Non humili loco natus.
Natus è gente non obſcura,
Nõ obſcuro gñe prognatus.
Gñe haud ignobili gl'ioſus.
Non infimo loco natus.
Apprime nobilis.
Clarus gñe, atq; opibus uir.
Generoſo ſanguine cretus.
Suis natalibus nihil ẽ nobili⁹
Nihil ſuo gñe illuſtrius.
A multa ſæculoꝝ memoria
maiorum ſuorum honos eũ
illuſtrauit.
Alto loco natus.
Eſt cõditionis haud abiectæ
Vir ſupremæ conditionis.
Nobilitatis nõ deſpiciendæ.
Natalium luce ſplendicat.
Vir ſplẽdore gñis inſignis.

¶ Bene moratus

Varia morum honeſtate ꝑ-
ditus.
Bonis moribus uberrime ſuc
creuit.
Moꝝ integritate cõſpicuus.
Singulari cultioꝝ moꝝ præ
ſtantia effloreſcit.
Cultiſſimis, puriſſimiſq; mo
ribus pellucide floret
Animus ſuus eſt uaria moꝝ
honeſtate cõpoſitus
Defecatis moribus, genuina
q; probitate clarus.
Bonis moribus innutritus
Elegãtium morum honeſta
mento undecunque refer-
tiſſimus.
Elegantiorum ſplẽdore mo
rum clareſcit
Vir moribus bonis cõſpicu⁹.
Præclaris moribus, & excel
lenti uirtute inſignitus.
Quem ſuorum moꝝ integri
tati conferendũ autumem,
reperio certe neminem
Nihil ſuis moribus culti⁹ eſt
Nihil ſuorum morum elegã
tia, ſuauius, nihil mellitius
Aduleſcens eſt moribus ſua-
uiſſimis.
Mira ſuauitate morum ne-
mini non charus (bratus.
Vitæ ac moꝝ elegãtia cele-
Eſt moribus mellitiſſimis.
Mores habet longe omniũ
candidiſſimos.
Eſt moribus pluſquã niueis.
Mores habet inculpatos.

Vir immenſo candore moꝝ obſeruãdus.
Clauo purior Gubernaculo purior
Inculpate uiuit:
Moribus eſt undequaq; inte gris & incontaminatis
Vir præter mores candidiſſi mos utriuſq; literaturæ pe ritiſſimus
Morum itegritate inſignis.
Vir fide ſynceriſſima, moribus pluſquã niueis.
Vir incredibili morum ſuaui tate clarus
Mira facilitate morum conſpicuus

¶Prudens

Eſt pnitentis hõ prudentiæ.
Virtute prudentiæ præſtantantiſſimus
Præclarum totius prudentię ſpecimen
Prudẽtiſſimus paſſim uel apud aniculas habet.
Viua prudentiæ imago.
Viri prudentis exemplar.
Solidã atq; expreſſam prudẽtiæ ideam eſt conſecutus.
Illi gaza quædã omnis prudentiæ prodiga (ut aiunt) manu eſt elargita.
In hoc homine certat prudẽtiæ æqualitas cum probitate morum.
Exiſtimant omnes prudentiam quaſi lumen aliquod cæteris extictis ĩ eo elucecſere.
Si quis abſolutum ueræ prudentiæ expẽtat reqrit, à nemine recti⁹ petierit, q̃ a.N.
Noĩe prudentiæ uenerãdus.
Multis prudẽtiæ nominibus ſuſpiciendus.

¶Sapiens.

Singulari ſapientia ꝑditus.
Homo eſt ſpectabilis ſapiæ.
Perſpectiſſimum ſapiẽtiæ exemplar.
In numero uiroꝝ ſapientũ merito habendus.
Sapientiæ ſtudioſiſſimus.
Sapientiæ radios in eo proſpicere eſt.
Exiſtimat quiuis, omniũ oculos in eum ob ſingularem ſapientiam coniectos eſſe.
Sapientiæ luce cõſpicabilis.
Ornatiſſimæ ſapientiæ uir.
Dignus Phœbi tripode.
Dignus qui nomine eximiæ ſapiẽtiæ, qua eſt præditus, epulis diuum accumbat.
Singulari ſapientia ſummus
Nomine ſapiæ admirandus
Vir, cui⁹ ſapiẽtiæ nihil deeſt.
Dignus qui omnium conſenſu ſapientiſſimus iudicet.
Tantos in ſapientiæ ſtudio fecit ꝓgreſſus, ut poſſit regere conſilijs urbes & emẽdare iudicijs
Hunc hominem dos ſapientiæ, uitæ ſanctitati conium

ſta non parum cõmendat.
Omnibus ueræ ſapientię dotibus cumulatiſſimus.
Catone ſapientior.
Vir publicarum priuatarũq; rerum adminiſtrationi per ſapientiam ſuam accõmodatiſſimus,

¶ Virtuoſus, vt barbari aiunt

Eximia uirtute prędıtus
Homo multiiuga uirtute pcellens.
Omnium luce uirtutum clareſcit.
Omnigenis uirtutibus adornatus.
Splendidis uirtutum ornamentis decoratus
Summa atq; ſingulari uirtutis excellentia clarus.
Virtutum prope omniũ amplitudine inſignis.
Vir omi uirtutum genere inſtructiſſimus.
Abſolutum uirtutis exẽplar
Viua uirtutum imago.
Virtutis gratia admodũ uenerandus.
Numeris finibuſq; omnibus abſolutę ſunt ſuæ uirtutes.
In eo uirtutum penè omniũ quaſi quidam cõcentus exauditur.
Eſt multis magnificiſq; uirtutum titulis honeſtatus.
Virtute ipa clarior atq; ỽtutis præconio ſuperior.
Eximio uirtutum ſplendore choruſcat.
Princeps omi uirtutum laude cumulatiſſimus.
In hoc homine quaſi lumen aliquod uirtutis proſpicere uidemur.
Velut in ſpeculo poſitus ſe pbet aliis formam atq; exemplar uirtutum.
Vir eſt nõ parum multis uirtutum ornamentis affectus.
Splendorem atque ornamẽtum uirtutis nuſquam non retinet.
Animus ſuus eſt ad ſolam ỽtutem inflexus.
Eſt uirtutum experimentis ipſa nobilitate clarior, ſuarumque uirtutum ueſtigia ubique impreſſit.
In hoc homine uirtus ſe per omneis numeros omnibus palam oſtendit.
Vir eſt qui ornamento uirtutum procul excellit atque eminet.
Quanta uirtutum gloria pſtet, dici non facile queat.
Suæ uirtutes literarum monimentis ita ſunt proditæ, ut nec meo nec cuiuſquam eloquio indigeant.
In hoc homine luculentiſſima omnium uirtutum ornamenta cernere eſt.

Diceres naturam eum ad ſolã uirtutem dotibus omnibus inſtruxiſſe.

Iudicares hominem ſoli uirtuti natum.

Virtutis uerę cuſtos tutelaque honeſti.

Virtutes habet in numerato

In eo quã plurima ỽtutum ornamenta ſatis eluceſcũt.

Homo eſt ſumma uirtutum integritate ſpectabilis.

Animũ habet omnigeno uirtutum flore fragrantiſſim.

Abſolutiſſimum omniũ uirtutum exemplar.

Gratulor tibi quod immortalem tuis egregijs uirtutibus gloriam conciliaueris.

Cumulatiſſimæ uirtuti tuæ luculentam copulaſti doctrinam.

¶Fortis.

Vir eſt corporis uiribus & animi magnitudine pariter inſignis.

Vir præter cæteros magnanimus

Omni animi magnitudine & cõſtãtia pſtantiſſimus.

Egregia animi claritate cõpoſitus.

Eſt unicum fortitudinis ſpecimen.

Magnanimitatis norma.

Viribus pollẽs & animi magnitudine clarus.

Vtraque fortitudine pſtans.

Homo eſt excelſi, præſtantis, inuicti, maſculi, generoſi, alti, heptabei, animi.

Homo animi nõ ignaui, ſed excellens.

Vir ſupra humanum modũ magnitudĩe animi pditus,

Fama ẽ hũc ſua tẽpeſtate corpis robore & aĩ magnitudine longe alijs pſtitiſſe.

Huius uiri fortia facta p uniuerſũ orbẽ iã clara celebrãt.

Acceſſione uirium factus eſt fortior.

Vbi res præclara uerſatur, ibi ſe ſemp impigerrimũ exercuit.

Fortis & prępotentis animi.

Maſcula ỽtute cõſpicabilis.

Milone fortior.

¶Iureconſultus.

Eſt legũ ciuiliũ cõſultiſſim⁹.

Eſt peritiſſimus iuris.

Legittima ſcientia conſpicuus,

Legum peritia inſignis.

Nihil illi deeſt ad legittimæ diſciplinæ perfectionem.

Hic iuris nodos, & legum ænigmata ſoluit.

In diſciplina iuris, & noſcendis interpretandiſque legibus ſcientia fuit illuſtri

Iuris prudentiæ cãdidatus.

Vtriuſque iuris cognitione clarus,

Iuris, legumque peritus.
Vtriuſque iuris profeſſor clariſſimus,

¶Sobrius.

Eſt cibi. potuſqꝫ parciſſimus
Exactiſſima frugalitatis norma.
Socrate Curioque frugalior Curius alter.
Non tam frugi erat Curius.
Frugalitatis, parſimoniæqꝫ laude conſpicabilis.
Vitam ſuam quamplurimũ continenter agit.
Eſt uir frugi.
Vir ciborum potuſque continentiſſimus.
Frugalitatem accurate obſeruat, ut que eſt bonæ ualitudinis cuſtos
Eſt inimicus luxurofis epulis, & non edax.
Eum uini cibique eſſe quam parciſſimũ, ne inimici quidem negarent.
Eſt alienus immoderatæ uini abundantiæ.
Eſt ab omni immodico ciborum uſu auerſus.
Eſt oſor lauticiarum
Omnia luxriæ irritamenta eſt exoſus.
Si qs ſobrietatis noie eſt cõmẽdabilis, hic oĩm maxime.
Stoicus magis, quam Epicureus, ſi uitæ ſuæ genus à ſecta uelis ꝑpendere.
Ciborum lautiorum abſtinentiſſimus,
Nemo omnium ẽ eo uno delectu ciborum minus moroſns.

¶Probus

Genuina bonitate prǫditus.
Nihil ſuo genio melius, ſuauius, mellitius.
Genuina ei ineſt probitas
Multa probitate cõſpicuus.
Egregia uitę ſynceritate clarus.
Vir recti ſemper conſcius
Nullo uitiorum dehoneſtamento conſpurcatus.
Nulla iuternarum ſordium labecula reſperſus.
Nullo peccati næuo deuenuſtatus
Vir ipſa probitate melior.
Tam ſancta tanque ſyncera eſt ſuę uitę integritas, ut credatur ad omni fece terrena igne diuini amoris excoctꝰ
Nihil unquam cupide, nihil quicquã improbe, aut impotenter egit,
Eſt candidis moribus formatus.
Niuea probit à te candidĳs.
In eo præ cæteris peculiariter elucet mellita puædam morũ ſuauitatis ſumma cũ dignitate copulata.
Auerſum ab õni turpitudĩe animũ habet habuitqꝫ ſemꝑ.

¶Abſtinuit ſe a peccato·
Lubricum adoleſcentiæ iter integre,& puriter egit.
Semper a uitijs quã longiſſime receſſit.
Remotos egit primos adoleſcentiæ annos ab omni criminis ſuſpitione.
A nequitia & corruptelis alieniſſimus.
Iuuentam egit non ignauia marceſcentem,non abiectiſſimis ſcortis non aleæ,non luxuriæ deditam.non uentri ſomnoq́ indulgentem: nõ alijs illecebris irretitã, quæ generoſos animos frãgunt,& eneruant.

¶Adultus

Exceſſit ex ephebis
E pueris exceſſit
Pubertatem ẽ ſupergreſſus.
Pubertatis annos eſt ſupergreſſus.
Per ætatem adoleuit.
Atque ubi iam matura uirũ te fecerit ætas.
Natu iam grandis.
Eum maturior ætas iam uirum fecit.
Exceſſit ex ephebia.

¶Optimus miles, dux, rex imperator.

Vir rei bellicæ gloria maxime ſtrennuus.
Vir magnus gloria, magniſque rebus geſtis.
Manu ſtrennuus, & bellator illuſtris.
Militaris diſciplinæ admodum peritus.
Militaris diſciplinæ obſeruantiſſimus.
Vir eſt,qui ob inſignem fortitudinem Achilles Gallicus dici meretur.
Hunc pdicãt omnes in prælijs ſtrennuũ omnium quæ pugna exigit artificem
Nouit hic omnia,quæ ad militiam ſpectant.
Cuncta militaria munera accuratiſſime obire didicit.
Rerum geſtarum magnitudine,& honorum atque uitæ dignitate illuſtris.
Summus imperator.
Imperator ter maximus.
In conſilijs rerum maximarum,ac adminiſtratione totius reipublicæ præclariſſime uerſatus eſt.

¶Rex optimus

Nihil non regium agit
Agit regem nulla ex parte non egregium.
Illuſtriſſimus princeps
Rex excellentiſſimus.
Nihil antiquius habet, quã pacem, quæque ad reipu. commodum faciunt.
Ei ineſt animus uere regius.
Nihil magis regiũ ducit, quã

paci & pietati conſulere.
Habet pectus uere regium.
Omne ſtudium omneſq; uires confert ad pacem orbi ſarciendam.
Latrocinia mira ſeueritate compeſcit, nocentes profligat, bonis legibus ſuum uigorem reuocat.
Regiis ornamētis decorat⁹.
Nemo hoc rege īcorruptior
Nihil hoc uno æqui iuſtique eſt amantius.
Nemo extitit hoc uno in regia functione dexterior.
Hic un⁹ multorum heroum dotes, ac decora ſuis retulit, Ptolomæi Philadelphi ſtudiū erga bonas literas, Alexandri Magni felicitatem Philippi ciuilitatē, Cæſaris inuictam uim animi Augusti ſuauitatē, Traiani manſuetudinem, Alexandri ſeueri integritatem. M. Anthonii doctrinam, Theodoſii pietatem: & ſi qd aliud maius eſſe poteſt.
Omneis regii animi dotes habet in numerato.
Princeps domi foriſque uenerandus.
Prælio acerrimus, & bonus conſilio
Luctantes populos benigno premit imperio.
Optime præeſt ſuo gregi-
Impiali arce ſceptra tenēs qui animos ſubditorū mollit, iras temperat, & prudenter moderatur.
Lege diuina inſtructus ſcit p mere, & laxas interdum illis dare habenas.
Rite regit dictis animos, & pectora mulcet.
¶ Deuotus (quod) dicunt.
Cæleſti contemplationi addictus, dedituſque.
Iugi rerum cæleſtiū contemplatione altiſſie diſtringit.
Sic incumbit contemplationi, ſic ea penitus obruitur, ut momētaneum reſpirandi uix ſibi permittat ociolū
Solam rerum cœleſtium meditationem uidetur animo gerere.
Nihil nō diuinū animo, menteque agitat
Humana deſpicatur, ſolis diuinis incumbens,
Se dedidit ſoli ſpiritalium et ſupramundanarum rerum contemplationi
Inflexit animum ad ſola diuina pernoſcenda.
Animum habet ad diuīa capeſcenda
Maxima conſeruandæ religionis conſtātia clarus.
A continua ueri cœliſtiſque contemplatione lato (ut dicitur) ungue minime deflec-

Nihil non poſtponit chriſtianæ pietati.

Eo eſt animo natus: ut om̄ia humana inferiora ſe eſſe exiſtimet, ſoliſq; cœleſtibus aſſiſtat.

Nunq̃ habet oculos ab exactiſſimo ſuperorũ cultu remotos.

Quis non meminerit, quam ſit religiõis, & pietatis chriſtianæ ardens cultor.

Cunctis eſt in aperto, quàm egregiam rebus diuinis operam inſumat.

Religioni ſuum tenorem, ſuamq; obſeruatiõem reddit.

Diuinæ potentiæ bene, ac cõſtanter famulatur

Eſt Numa religioſior

Socrate ſanctior.

¶Humilis vt vulgo fertur.

Nihil eo modeſtius.

Modeſtiæ ſpecimen ſe p̄bet.

Seſe om̄ibus haud grauatim incuruat.

Pro ſua auguſta manſuetudine, ſeſe om̄ibus æqualem facit.

Maieſtatis ſuæ faſces & uexilla cunctis prope ſubminiſtrat.

Nihil in uita uidi hoc homine modeſti⁹, ſuauius, benignius.

Animum habet nulla in alios maleuolentia ſuffuſum, ſed admiranda modeſtia ſuffultum.

Omni cõuitio cedit, tam eſt (modeſtus

Incuruat ſe cunctis non grauatim,

Maieſtatis ſuæ faſces ac uexilla cunctis æq̃ ſubmittit.

Auguſta ſua manſuetudo ſe cũctis fermè æqualem facit.

Hic homo ſummæ eruditioni ſummã modeſtiã adiũxit.

Ab omni ſupercilio, faſtuq; longiſſime abeſt.

¶Fidelis.

Vir eſt fidei inconcuſſæ.

Vir fidei ꝓbatiſſimæ.

Laudanda eſt ſua in omneis probatiſſima fides.

Ne ἀττικος q̄dem μαρτὺρ eſt hoc homine fidelior

Ex iouis tabulis teſtis

Omnibus gratiſſima eſt ſuæ fidei integritas.

Facile credo optime fidei authori.

¶Verax

Hõ oĩm longe ueraciſſimus.

Veritatis ꝑquam ſtudioſus.

Veritatis prædicandæ ſtudioſiſſimus

Vero ueriora ſunt quæ prædicat.

Veritate ipſa ueracior eſt

Suis dictis nõ ſunt aut Apollinis, oracula, aut ſibyllæ folia ueriora.

Vero uerius eſt quod aſtruit

Suus ſermo nunq̃ abhorret à ueritate

Nũquam à uero aberrat, deflectit, deficit, deſciſcit.

Veritatem nũquam deſerit, quæ (ut inquit Plato) dijs pariter & hominibus oĩm parens eſt & origo bonorũ.

Magnam uim ueritatis hñt ſua dicta.

Vir eſt ueritatis amiciſſimus eiuſq; omnibus exhibendæ promptiſſimus.

Foliũ Sibyllæ ſemp recitat.

Multum ueri ſemper affert, crepat, intonat.

Adeo uera ſunt quæcunq; dicit ac ſi ipſe Cato dixiſſet.

Maximus cultor ueritatis.

Veritatem maximopẽ colit.

O magna uis ueritatis, quæ contra om̃ium ingenia, calliditatem, ſolertiam cõtraq; fictas hoĩm inſidias ſe p ſeipſam defendit.

¶ **Diues.**

Eſt abunde diues,

Ingẽs habet diuitiarũ pelag⁹

Illi abunde ſuppetũt diuitiæ

Affatim ſuppetunt opes.

Nihil ſuæ opulentiæ deeſt.

Copia opum & facultatibus pollet

Eſt opibus ampliſſimis auct⁹

Eſt probe ditatus.

Eſt bene nummatus.

Sunt ei diuitiæ perinſignes.

Diuitiarũ nobilitate clarus.

Vix cederet opibus Cræſi.

Ipſo Myda eſt gazis & lydo ditior auro.

Eſt opibus pręcellens

Diues arat quãtum decimus uix miluus oberret.

Nimias opes ei ĩuexit fortũa

Opibus ad luxuriem plenus.

Diues opum.

Diues ut nummos metiat.

Vltra rẽ Callicratis diues.

Auri ditiſſimus.

Immenſas opes luculentaſq; diuitias habet.

Diues agris, diues poſitis in fœnore nummis.

Magnas ſibi opes cõparauit

Illi rerum ſecundarum affluit copia.

Eſt Arabis ditior.

Cyniram opibus antecellit

Lyſicrates alter.

Eſt copiæ cornu

Haurit è dolio

Habet lac gallinaceum.

Maximam bonorũ myrmeciam ſibi congeſſit.

Ingentem auri farraginem nepotibus cumulauit.

Diues ad ambas uſq; aureis.

Dextro hercule natus

Pecuniæ uir.

Vir prædiues.

Nullius indigens, uelut deus

Auro habet ſuppactum ſolũ.

Crœſus rex fuit Lydiæ ditiſſimus,

Cræſum opibus uincit.
Eſt Cræſus diuitijs.
Eſt opulentior Cræſo.
Pactoli diuitijs diues.
Corporis bona in eum natura ampliter congeſſit.
Eſt Craſſo locupletior.

¶ Pauper

Egeſtate laborat.
Laborat ex inopia
Omnibus diuitijs nudatus.
Omnium rerum egenus.
Magna egeſtate ſordeſcit.
Eſt Codro pauperior
Indigentior Iro.
Codro mendicior
Nudus tanq̃ ex matre.
Nudior Lebride.
Suis facultatibus lapſus eſt.
A priſtina fortuna defluxit.
Ad inopiam uelis remiſque properat.
Ne obolum qdem habet unde ſibi reſtim emat.
Nudior paxillo.
Tenelico pauperior.
Pedem ubi ponat non habet
Animam debet.
Accepit grauem in ſuis facultatibus ruinam
Zonam perdidit
Eſt Pauſone mendicior
Oẽm indutus eſt facultatem
Omnibus opibus deſtitutus
Et clypeo ſimul & galea nudatus & haſta.
Adactus ad miſerandam for

tunam.
Aerumnis & pauperie deformatus
Omnia ſecum portat.
Theogenis diuitias habet
Eſt Agrippo ſterilior
Ne nummus quidem illi eſt plumbeus
Cleomenis ſuperat cubile
Manum ad ſtipem porrigit.
Aliena quadra miſerrime uiuit.
Exiguum cibum tremulo ore petit.
Eſt nulla aut humili fortũa.
Tenuis conditionis
Abiectiſſimæ fortunæ
Eum omni humana ope habet fortuna ſpoliatum
Eſt hũanis opibus ſpoliatus.
Vitam duriter & miſere trãſigit.
Suis manibus uitam duriter ſibi ſuppeditat.
Vitam degit ĩ magno ſquallore.
Pauperie premitur
Omnium rerum egens.
Quam plurimæ eum p̃munt ærumnæ.
In ſummam egeſtatem proiectus eſt.
In magnam pauperiem præcipitatus.
Alieni auxilij egens.
Fortunis omnibus uacuus
Inops & alienam opem ex

pectans.
De triuiali popularium fece
Humili de plebe.
Tenuis homo ſortis
Tenuioris cenſus.
Pauperrimę conditionis.

¶Fauet ſtudioſis et doctos quoad poteſt adiuuat.

Homo eſt propenſa in uiros literatos beneuolentia.
Bonas arteis earumq́ profeſſores plurimi æſtimat.
Literis adeo fauet & patrocinatur, ut eas cum haſta & clypeo ad libertatem & pileum uocet.
Exactiſſimas politioresq́ literas adamat, ueneratur, ſuſpicit.
Eſt cultioris literaturæ perquam ſtudioſus.
Agit hic officium uiri humanioris dum non diſciplinis modo, ſed etiam doctis impenſe fauet.
Viroꝝ eruditoꝝ genus illi q̃plurimum placet.
Profeſſores atque ſtudioſos bonarum artium ita cõplectitur & amat ut æque cunctis ſuæ quaſi maieſtatis faſces ſubmittat.
Eſt magnificus ſtudioſorum Mœcenas.
Ne Mœcenas quidem fauentior fuit Horatio, non Meſſala Catullo, nec Pollio Maroni, nec Philippus Ariſtoteli, ſed nec alius quiſpiam alij, quam ſua in cultores literarum diligentiſſima beneficentia.
Suum pectus iuuãdis ſtudioſorum rebus natum uidet.
Melioris literaturæ ſtudia nõ nihil hactenus collapſa ſarcit.
Politiores literas cum ueteris adhuc inſcitiæ patronis colluctantes fauore ſuo fulſit, autoritate tuetur, ſplendore ornat, benignitate fouet.
Magnificis ſalarijs eruditiſſimos quosq́ profeſſores inuitat.
Benignitate nõ uulgari ſtudioſos om̃es ſibi deſtrinxit
Multijugo officio ſtudioſos rectiorum literarum demereri annititur.
Nullo officiorum genere ſtudioſos non proſequitur.
Melioribus literis apud eum non modo eſt locus, uerũetiam eximia dignitas.
Toto pectore bonas literas & earum cultores tuetur. fouet, alit, ornatq́.
Eſt pius antiſtes, ſophiæ qui dona miniſtrat.
Apud hunc hominem literæ meliores ſua habent gyne-

cia,ſua habent artes bonę penetralia ſua Muſæ ipſę habent conuenticula.
Sua triclinia honeſtiſſimo et ſpectiſſimo cuique ſunt patentia
Omnigenum probatæ diſciplinæ genus ſua cubicula pſonant.
Nō ſocratica ſynpoſia de moribus doctius diſſerunt nec cœne macrobianæ argutius de literis diſquirunt quā ſui conuictores de omni tū hūana tū diuina ſapientia.
Eruditorum omnium eſt ſtudioſiſſimus
Cultioris theologiæ profeſſoribus impenſe fauet Theologiæ cultoribus ex animo bñ uult ex animo cupit
Eſt præcipuus bonarum literarum fautor.
Singulari & propenſa beneuolentia operantes in ſacris Muſarum complectit.
Literarum amator magnificus.
Literatis nūqum patitur deeſſe patrocinium.

¶ Optimus epiſcopus.

Eſt dominici gregis puigil obſeruator & cuſtos indefeſſus.
Hic cum inter aulicos primus agere poſſet nuſquam tamem ab ouilis ſui cōſpectu ne unguem quidem latum abſcedit
Eſt ſalui ſui gregis ſic ſemp addictus,ut animarum ſalutem potius quærat quam ouium lanam deglubat aut deglabret.
Oībus eſt in confeſſo ꝗtū ſit ſuum ſtudiū obſeruandę non ſolum religionis uerumetiam amplificandę.
Agit præſulem nulla ex perte non egregium.
Oīm eorū quæ ad curā gregis Chriſtiani ſpectant obſeruantiſſimus.
Illi nihil ē Chriſti gloria antiquiſſimus.
Dignitarem pōtificiam uitæ integritate conduplicat.
Ornamento uitæ nō minus ꝗ pōtificio titulo clariſſim⁹.
Digniſſimus eſt qui pontificij muneris honore ſit auct⁹.
Suſcepto pontificio munere cū laude eximia & ſumma ratiōe ſalutis popularis pfungitur.
Suæ uitæ ornamentis plurimum ſplendoris ac dignitatis addit muneri pontificio per ſe licet ampliſſimo
Epiſcopus multis modis magnus, ac ſuſpiciēdus.
Pręſul reip.chriſtianæ ſupra quam dici quæat ſalutaris.
Epus nulla re non maximus

Parochus ęternę hoīm me-
moriæ commendandus
Gregem Chriſti ſuę curę cre
ditum ſedulo tuetur, alit,
fouet, paſcit.
Epiſcopum agit omni ex p̱-
te integerrimum
Sua uigilātia firmaꝭ ecclīa et
que egerrime laborare cæ
perat iam nunc membra-
tim conualeſcit,
Auxiliū expoſtulauit ecclīa
qđ grex ſuus iā perſentiſcit.
Tu,p̄cul adhorres ā protho-
myſtarū nr̄i tp̄is moribus.
Tu canum & auium oblecta
menta aſpernaris.
Tu morionum ſcortorū que
& lenonum greges fouere
nihil curas.
Non es addictus ſtudijs im-
probis ſacris ordinibus mi
nime conuenientibus.
In te ſummæ cuiuſdam maie
ſtatis decus conſpicitur.
Tuis partibus elegantiſſime
fungeris dū ſubditos æmu
latione tuarum uirtutū ad
ſtudia rei diuinæ cohorta-
ris.
Tu ſacerdotium ſuſcepiſti ut
tuis ſanctiſſimis p̄dicationi
bus uitia gregis tui repri-
meres & ꝟtutē inſemīares.
Nos quæſiuiſti in adipiſcen
do hoc ſacerdotio quantū
cōportati nummi inde
referres,ſed quantum ſub-
ditis eſſes,p̄futurus.
Tu in exercendis paſtorali-
bus ſarcinis animarum ſa-
lutem & gregis inſtituti-
nem ſolertiſſime obſeruaſ.
Pertinaci indulgētia & ſcru
puloſa cura ſuperorum cul
tui excubas.
Tam ſancta tamq́ ſalubris ē
tua uita & uſque eo inte-
gra ut tuarum ꝟtutum ex-
empla tuo gregi imitanda
clariſſime clareant.
Tuorum ſubditorum animis
uirtutes inſeris,uitia pror-
ſum extinguis & eliminas.
A te paſtore uigilantiſſimo
cœptus eſt populus mitiſſi
me & perhumnniter regi.
Dignoſceris certiſſima no-
ſtrę dioceſeos ſalus.
Penes te ſuperorum & mor
talium conſenſus regimen
Campani ſoli certiſſime eſ
ſe uoluit.
Tua cœleſti prouidentia uir
tutes benigniſſime fouētur
& uitia ſeueriſſime uindi-
canꝭ.

¶ **Ex ignobili factus ē ſua virtute nobilis.**

Eſt nouus homo.
Nouum agit hominem.
Hunc quaſi ex gregario mi-
lite ſua uirtus ad dignitatē
prouexit.

Eſt homo per ſe cognitus.

Suam ſua uirtute peperit nobilitatem.

Nulla ſuorum maiorum cōmendatiōe ad ſummam dignitatem per omnes honorum gradus ſua uirtus eū extulit.

Nullo nataliū ſplendore ſed ſola uirtutis opinione eum ad tot honores euexit fortuna.

Hic ſuis maioribus uirtute præluxit.

Hic ſuæ poſteritati nobilitatis initium peperit..

Ab eo ſui generis nobilitas incepit.

Eſt claritudinis ſuorum natalium origo.

¶Bene valet

Quam rectiſſime ualet

Eſt bona & incolumi ualetudine præditus.

Valet belliſſime.

Perbelle ualet.

E ſuppetit ualetudo pro ſua uoluntate.

Valet baſilice, athletice, pancratice

Sanꝰ eſt & incolumis.

Eſt donatꝰ ſalubri ualetudīe

Aeris tēperies ſaluberrima ualetudine eum afficit.

A q̃uis morbo liber eſt, immunis, alienus.

Feliciter ualet

Recte habet.

Eſt uiridi & uegeta ualetudine

Proſpere ualet & ꝑquā (ne fauſte

Proſperrīa ualetudine fruit̃.

A quouis morbo eum incolumem præſeruat aeris clementia.

Inoffenſa uiuit ualetudine.

Salubritatem corporis adhuc retinet.

Eum commodiſſima ualetudo tenet.

Facies ſua loquitur eum perbelle ualere

Totus ualet tum corpore tū animo.

Corpus ſuum belle habet,

Nulla parte laborat.

Corpus ei ualet.

Proſpera ualetudine adhuc utitur

Eſt bona ualetudine, fauſta incolumi, felici proſpera, ſequunda, integra, baſilica, athletica, pācratica

Pulchre ualet.

¶Male ualet.

Vtcunq; ualet

Non optime ualet.

Sic ualet ut añhac peiꝰ nunq̃

Valet ut ſolent q̄bus cum medicis res eſt.

Valet ſecus quā uelit.

Eſt ualetudine haud ſanè cōmoda, incommoda, perquā incommoda infelici, parū

proſpera, parum ſequũda, mala, aduerſa, infauſta, imbecilli, dubia, mediocri longe alia quàm uellet.
Eſt ea ualetudĩe qualem hoſtibus noſtris optamus.
Res ſua male habet.
Male ſe habet.
Morbo graui laborat
Laborat è febri.
Oborta eſt febricula quæ eũ male habet.
Vexatur quartana febri.
Aduerſa ualetudine tenetur
Aegra ualetudine premitur.
Morbo cruciatur.
Peſſime ualet.

¶ Dignus longa vita.

Dignus eſt qui quamdiutiſſime uiuat.
Dignus ut quamdiutiſſime agat in terris Chriſtophor9 Balliſta.
Longiſſima uita dignus.
Dignus qui annos Neſtoris uincat.
Dignus cui ꝑpetuos annos concedant ſuperi.
Promeritus eſt, ut immortalitas ei decernatur.
Dignus eſt qui annis ſuis triſeclem Neſtora uincat.
Dignus qui ſit cornice uiuacior.
Dignus qui ſit ad multos annos felix.
Dignus ꝙ in dies euadat fortunatior.
Dignus perpetui cui decernantur honores.
Dignus qui Parcarum ſæuitiam non ſentiat.
Dignus qui fato ſit ſuperior.
Meretur ęternitatem
Promeritus eſt ut nunꝙ ſenescat neq; emoriatur

¶ Sanus.

Melius ſe habet.
Vires recuperauit
Eſt ſua ualetudine confirmatus.
Reualuit à morbo
Conualuit à febri.
Se mihi ſoſpitem obtulit.
Suam ualetudinẽ cõfirmauit
Eſt firmiori ualetudine quã antehac.
Eſt à graui ualetudine firmiſſimus.
Eſt omni morbo liberatus.
Priſtinam ſalubritatem recuperauit.
Eſt redditus ſaluti.
Nunc uegeto ſolidoq; corporis robore præſtat.
Eſt ſuo morbo leuat9
Deſiit ægrotare.
Eſt priſtinæ ſaluti reſtitutus
Ereptus à morbo.
Morbo ſolutus
E medijs faucibus mortis euaſit, emerſit, enatauit.
Saluti redditus eſt.

Ex morbo iam conualuit.
Priſtinę incolumitati eſt redditus.
Priſtinam recupauit ſalutē.
Reſtitutus eſt priſtinæ ualetudini & eidem incolumi.
Eſt priſtina ſalubritate donatus.
Belliſſime ualet, floret, ac triumphat apud ſuos.
Si tu recte uales ut cupio eſt quod uehemēter gaudeam
Te feliciſſime ualere cupio
Te diu īcolumem ſeruet immortalis Ieſus.
Mihi pro mea uoluntate ualetudo ſuppetit.
Eſt ſibi abunde reſtitutus.
De reddita quiete dici nō poteſt quam tibi gratuler
Incolumem te eſſe lætor
Pariſios incolumis appuli.
Nos gratia ſuperis mediocri ualetudine affecti huc uenimus.
Febris aufugit in malā rem ſtomachus ualet

¶ Grauiter egrotat

Aegra ualetudine oppreſſus decumbit.
Aduerſa ualetudine detinet.
Aegritudinis caſus eū lecto affixit.
Suum corpus morbido frigore ptentatum indoleſcit
Eſt rapida febri afflictatus
Imbecillitate ualetudinis occupatus.
Difficili morbo offenſa eſt ſua ualetudo.
Nondum eſt à graui ualetudine ſecurus.
Eſt morbo graui æger.
Aeſtu febrili iactatur
Graui uehementiq; morbo afflictatur.
Morbus ſuus indies uehemētius ingraueſcit.
Sui uultus ſerenitas ægritudine obnubilatur.
Trepidat ſibi pectus & ægris faucibus exudat grauis halitus.
Surgit tibi lutea pellis
Multo dolore cruciatur
Tactum hominū indoleſcit, tāta eſt ſui morbi uiolentia.
Tactum hominum uelut uulnera pro morbi grauitate indoleſcit.

¶ Vulneratus.

Graui uulnere ſaucius
Graue uulnus accepit
Multis fuit uulnerib^9 obrut^9
Lethaliter uulneratus
Lethali uulnere pene affect^9
Sauci^9 multipharia fact^9 eſt.
Multa illi facta ſunt uulnera
Vulneribus defatigatus ſpirans erat adeo ut deflueret
Ad cruorē ſaucius (ſanguis
Plagifer totus.
Hiulcum uulnus accepit.
Varijs conſauciatus modis.

¶Prouidens

Eſt Prometheus alter
Prouidẽtia ſingulari ꝑditus
Prouidentia nulli ſecundus.
Summa prouidentia perquã inſignis.
In hoc hoīe, ꝓuidentiæ æqualitas cum prudentia certat.
Nihil eo prouidum magis.
Nunq̃ incautus futuri
Futuroꝝ neq; incautus neq; ignarus.
Egregie ſibi ſuiſq; rebus ꝓuidet & conſulit.
Nihil eſt quod in ſua prouidentia deſideres
Sic ſibi prouidet ac conſulit ut futura incautum eũ nunquam opprimant.
Sic ꝓuidus eſt ut futuri ſemper preſcius fuiſſe uideat̃.
Nemo hoc homine altiori ꝓuidentia ꝑditus.

Laudat eum

Magnifice eum cõmendat.
Magnificis laudibus afficit.
Incredibili laude proſeqtur.
Multis laudum titulis cœlo tenus effert, & extollit.
Suis laudibus in cœlũ euehit
Maximis laudibus extollit, cupit efferre ac extollere.
Tantũ abeſt, ut hoiem dãnet ut ſumma proſequat̃ laude.
Inſigni laude effert & ſemp cenſuit efferendum
Inſigniter eum probat, laudat, ac commendat.
Non potuit hominem nõ uehementer laudare.
Multiiugis laudibꝰ cumulat.
Eum ſua uirtus laudibus fert in cœlum
Mactat honoribus & laudatione ingenti cumulat.
Laudibus innumeris hoīem ſuper aſtra ferebat
Laudes in eum aceruatim effundit.
Suas laudes encomiis celebrat.
Eſt ſuaꝝ laudum tibicen.
Eſt ſuus encomiaſtes.

Laudandus eſt

Nullo laudum genere nõ afficiendus.
Dignis celebrandꝰ encomiis.
Non eſt illi debita laus præripienda.
Sua laus neq; intercidet unq̃ neq; intermorietur
Excelſo loco ſitæ ſunt ſuæ laudes quę aliud tempus requirunt ut commodius ꝓdicentur.
Præclara multa & omni laude cumulatiſſima in eo circunſpiciuntur.
Eſt uir ſine præfatione publici honoris nunquam nominandus.
Eſt uir cuius laudes pleriq; omnes admirabundi extollunt.

Neminem conuenio (conuenio autem plurimos) quin omnes eum maximis laudibus in cælũ efferant

Nemo extat quin grata oratione ſuas laudes cupiat celebrare.

Suæ laudes ſunt dignis encomijs celebrandæ.

Eſt publico præcone dignus

Dignus eſt publicis pconijs.

Publicis pconijs celebrãdus.

Dignus, cuius laudes doctiſſimi quiq; prædicent, decantent, buccinentur.

Publicæ famæ præconio dignus.

Vir laude omni ſuperior.

Dignus eſt quem omni laudum genere proſequantur omnes

Dignus cui effuſiſſimæ tribuantur laudes.

Dignus cuius encomia decãtent omnes,

Publicis encomijs pdicandæ ſunt ſuæ uirtutes.

Dignus eſt qui eximia laude ornetur.

Ampliſſimis laudibus eſt honeſtandus.

Dignus quem humaniſſim⁹ quiſq; laudibus honeſtare cupiat

Inter illuſtriſſimorũ hominum laudes ornatiſſim⁹ locus ſuæ gloriæ relictus eſt.

Omnes de eo honorifice loquuntur.

Perfectæ laudis ampliſſimũ teſtimoniũ ei reddũt oẽs.

Suarũ uirtutum merito unice laudandus eſt.

Promeritus eſt qui magnis encomijs ornetur.

Eſt præclaris encomijs ornandus

Eum certatim laudant oẽs.

Multi tum deniq; probi credũtur quum eum maxime laudauerint.

In eum laus oĩs congeritur.

In eum laudem cõgerunt & coaceruant omneis.

Eo uno laus oĩs inferior eſt.

Haud aliter laudari poteſt, niſi ut omnem illi laudẽ imparem eſſe fateamur.

Homo eſt cælitus demiſſus q nulla niſi cœleſti & plusq humana laude eſt celebrandus.

Hunc hominem dubium eſt, morum ne & pbitatis candoriſq; & ſuauitatis, an ingenij magis ea admiremur.

¶ Famatus.

Famæ celebritate cõſpicuus

Famæ incorruptæ.

Famæ ſuæ nitore clarus.

Nobilior eſt ſua fama quam ut unquam intercidere aut emori debeat

Famæ celebritate etiam ab-
ſentibus cognitus.
Vir eſt famæ haud ĩcelebris.
Eſt nominis famigeratiſſimi
Illeſæ adhuc famæ
Vir famæ celebratiſſimæ.
Inter bene famatos famige
ratus.
Famigeratiſſimum nomẽ ſi-
bi quæritauit·
Fama eum uindicat à fortu
næ iniuria, nec patitur diu
deliteſcere.
Super omnia mores ſic inte
gri ſunt. & fama ſic illiba-
ta, ut nemo ſit tam impu-
dens ſycophanta, quem nõ
pudeat male loqui de te.

¶Laudatus fuit.

Mira & incredibili laude fu-
it affectus.
Inſignẽ laudem eſt adeptus.
Laudem non uulgarem con
ſecutus eſt.
Inſignem multorum iudicio
gloriam reportauit.
Immortalem laudem ſibi pe
perit.
Magnum decus, etiam quod
ferro petẽdũ fuiſſet, retulit.
Fgregiam laudẽ indeptus ẽ,
Summa laude fuit honeſta-
tus.

¶Laudabitur.

Suis monimentis immorta-
litatem apud poſteros ſibi
parauit.
Extruxit monumentum ęre
perennius.
Reliquit quo ſe uixiſſe te[illegible]ẽ
Reliquit perpetuum ſuę glo
riæ monimentum.
Suis præclaris operibus po-
ſteritatem ſibi deuinxit.
Immortalitatem nominis ſi
bi conciliauit.
Reliquit poſteris admiratio
nem ſui nominis.
Nomẽ æternũ ſibi peperit.
Multa relinquet argumeta,
quibus uixiſſe probatur,
præter ætatem.
Memoriam ſui nominis è ſi
tu & puluere uindicauit.

¶Amicus.

Mihi factus es longe chari-
or, quam ante fueras, ex de
geſtatis ingenij monimen-
tis, & ob incredibilem mo
rum comitatem.
Mihi cum homine perpetua
fui neceſſitudo.
Tecum mihi intercedit ne-
ceſſitudo
Ad amicitiam plane factus
uideris.
Tuis poſſeſſionibꝰ accedo a-
micus neutiquã fucatus
Vir eſt mihi unice charus.
Effuſiſſime à me diligitur.
Eſt mihi mea uita charior.
Luce magis dilectus.
In meam amicitiam abunde
incidit.

Me ſibi benignitate non uulgari deuinxi.
Eſt mihi benignitate haud uulgari deuinctus.
Meæ amicitiæ palmã tenet.
Eſt mihi ꝓpriis ocul' charior
Eſt mihi magna neceſſitudinꝫ coniunctus.
Amor meꝰ eſt in eũ ſingl'aris
Eum ſumma beneuolentia complector.
Sua conſuetudine teneor.
Eſt aniæ meę plusq̃ dimidiũ
Arctiſſimo amicitiæ uinculo mihi innexus eſt, cõiunctus copulatus.
Tenaci quodã amicitiæ glutino mihi eſt copulatus
Eſt irrupta amicitiæ copula mihi coniunctus.
Magna inter nos neceſſitudo incidit.
Eſt mihi (ut opĩor) ĩdiuiduꝰ
Eſt amicorum meoꝝ candidiſſimus.
Eſt amicus coniunctiſſimus.
Eſt mihi amicus pluſquam Pyladæus.
Amore indiſſolubili coniungimur.
Eſt mihi cum homine amicitia non uulgaris.
Vix dici queat quanto amore eum proſequor

¶ Formule.

Adſcribi, aſciſci, arrogari numero tuoꝝ amicoꝝ uelim Eſſe in albo.
Inter ordines amicoꝝ uellẽ referri.
Annumerari uellẽ gregi eorum, quos effuſe diligis.
Memineris te amiculo commendatiſſimo uti.
Te mihi doctrinæ cuiuſdam ſingularis admiratio conciliauit.
Amicus eſt multo omnium ſuauiſſimus.
Quum morbo grauarer, pecunia egerem, aut alio quouis malo premerer, amicũ egit.
Semel hoc tibi ꝑſuadeas uelim, tuo in me animo tam ꝓpenſo, tam candido, tam modeſto, tam ardenti, tam amico nihil eſſe neque charius quicq̃, neqꝫ iucundius.
Crede me tibi ſic planè eſſe affectum, ut tam dulce tui in me amoris bonũ nolim, uel cum uniuerſis Arabum opibus commutare.
Non eum ex albo amicorum tuorum expungam.
Ab amici officio abſens non recidiſti.
Ego nõ inhumaniſſimus modo ſim uerum etiam ingratiſſimus ſi patiar te expungi catalogo amicorum
Sentio te mihi ex aĩo amicũ
Tua ſanctitas me habebit a-

miculum minime fucatum
Tibi notum, charumq́ eſſe, præcipuam quandam felici tatis partem eſſe duco.
Verbis conſequi nequeã, quã mihi gratus ſit tuus in me tam propenſus animus.
Inueni apud te ſummã grãm
Animo meo charus es, & me arbitror non prorſus inuiſum.

¶Sumus veri amici
Non eſt fucata, quæ nos coniungit amicitia.
In noſtra amicitia nihil eſt fuci, nihil præſtigiarũ.
Puto amicitiam noſtram nõ à cœlo cõſtare, ut in ſurdis brutisq́ rebus.
Amicitia noſtra nõ refertur accepta merito cœli
Amicitiam noſtram conciliarunt mores incorrupti, & & uera iudicia.
Solidiſſimo glutio amicitia noſtra ferruminatur.
Non nos ſyderum defluuia coniunxerunt, ſed quæ honeſtatis cauſſa paratur amicitia.
Amor qui nos inuicem innexuit & herculeo (ut dici ſolet) nodo copulauit, indiſſolubilis à me hactenus exiſtimatus eſt.
In amore nõ ita languemus ut debeam⁹, ueluti qbuſdã habenis, retineri.
Hoſpitũ iunximus familiari
Tecũ (cui ampliſſi (tatam mæ qdem fortunæ, ſed a[m]pliores ingenij uires) a[mi]citatem contraxi.
Amicitiam maioribus officijs, his modicis principijs ortam, locupletiorem in dies facere, par eſt.
Talia iecimus amicitiæ fundamenta, ut ea nulla unquã temporum iniuria poſſit abolere.
Aſciui te amicum mihi.
Tibi mecũ iterceſſit amicitia
Nullam amoris inter nos iacturam factum iri putes.
Tecum non tẽporariã, ſed ꝑpetuam amicitiam ſtatui.
Vellem per aliquod meritũ mihi uiam munire ad tuam amicitiam.

¶Semper erimus amici.
Amicitiæ noſtræ uigor nullo tempis ſpacio excutiet.
Nulla locorũ intercapetudine conuelletur amicitia.
Silentio officiorũ nõ polluetur amicitia.
Nulla negligentiæ rubigine decolorabitur amicitia
Prꝫſtigiæ nullæ noſtris amicitijs inſunt.
Nulla ſunt noſtræ amicitiæ oſtentamenta.
Perpetuus erit noſtrę amici-

tiæ candor.

Non ſumus ex eorum nũero amicorũ, qui uelut hirundines æſtate ſequundis rebus adſunt, in aduerſis uero, quẽadmodum illę ingruẽte hyeme, euolant.

Firmiſſimo amicitiæ ꝑſidio ſumus præcincti.

Nunq̃ conſeneſcet mutus ille amor, qui nos coniungit.

Nunq̃ obliterabit amicitia.

Obliuia nulla ſentiet.

Is dies ſolus amicitiã noſtrã excutiet, qui uitam.

Noſtris è pectoribus nõ prius elabet amicitia, q̃ anima

Præter unam mortem, nullus omnino caſus amicitiã noſtram obliterabit

Tenacior eſt, firmiorq́ noſtea amicitia, quam ut uiuis nobis in obliuionem uenire poſſit.

Præter unam mortem, nulla res amicitiam noſtram delebit.

Dum ſpiritus his oculis, his manibus imperabit, altiſſimis radicibus noſtra amicitia hærebit

Noſtra amicitia radices egit altiꝰ quã ut unq̃ euelli poſſit

Quamdiu ſupererit in nobis halitus, nõ quibit amicitia noſtra diſſolui.

Dum in uiuis agemus, uiuet noſtra amicitia.

Is dies uitæ finis erit, qui obliuionis amicitiæ initium.

Idem caſus has animas, amicitiamq́ noſtram ex anĩo reuellet.

Donec ſuperſtites eſſe nos ſinent ſuperi, integra manebit amicitia.

Dum quicquam uitalis caloris in noſtris palpitabit pectoribus, mutuus hic amor non euaneſcet.

Non futura eſt nobis uita diuturnior, quam amicitia.

Non erit breuior amicitia, q̃ ipſa uita.

Nõ minus durabilis erit hæc noſtra amicitia, quam hæc ipſa uita.

¶ Ero tibi ſemper amicus

Me tibi eripiet is dies, q amicitiam in te meam adimet.

Ipſe mihi ſubducar priꝰ, quã te amare deſtitero,

Haud longior erit mihi lucis huius functio, quam tua benignitas.

Nõ mihi poſterius ſuppetet uiuere, quã te amare

Extra me citius fuero, quàm amor tui intra hoc pectus eſſe deſinet.

Vita hæc, tuique amor, pari ſtudio ad metam decurrẽt.

Non extabit hoc caput, ubi tam ſingularis meus in te

amor diſperibit.
Donec ſup terrã actur⁹ ſum, nõ cõmittã,ut obſoleſcat apud me amor tui tã eximi⁹.
Mors una meũ in te amorẽ noſtris è ꝓcordijs emouebit.
Donec ulla uitæ portio his in artub⁹ reſidebit.tu à meo amore nunquam aberis.
Quã diu ſanguinis ulla pars hoc in corpuſculo calebit, nunquam apud me refrixerit tui amor.
Mihi quidẽ dũ uita aderit, meus in te amor nunquã ab animo meo eſt abſuturus.
Quouſq; manebit huius anĩ corpuſculique copula, tu à meo amore nullo tempore ſeiungeris.
Spiritus ipſe prius ex huius corpuſculi domicilio demigrabit, quam animo meo impreſſus tui amor deleat.
Eadem erit & uiuendi,& te amandi meta.
Nõ arctiorib9 pomerijs me⁹ in te amor claudetur, quã ipſa uita
Quoad ulla uena mihi uitali tempore ſaliet,dulce mihi fuerit,te amare
Quantum mea Lacheſis fatale ſtamen extendet,tantundem extendetur & meus in te amor.
Eadem mihi & uiuendi & te amandi menſura fuerit.
Quoad corporis molẽ flatus uiuificus ſuſtinebit, ero tui amãtiſſimus:
Dum lucis uſum cœlitum indulgentia concedet, te ſemper amabo.
Dum uitam permittant ſuperi,non cõmittemus,ut mei in te amoris unquam obrepat obliuio.
Donec me nõ deficiet anima fuero tui nominis ſtudioſiſſimus.
Quoad uſq; ſole uolubili fas erit frui,me habebis tui amantiſſimnm
Viuum me non uidebit, qui uidebit tui non amantem.
Quantopere uita mihi duratura eſt,anima quidem hęc manebit tui amantiſſima.
Nominis ante mei,quã tã rari amici, uentura ſunt obliuia.
Viuenti quidem mihi haud unquam excidet tui amor.
Nulla æui diuturnitas tui apud me amicitiam obliterabit.
Non niſi mecũ tui amor extinguetur
Ante fatalem diem è meo animo non eliminaberis.
Ante obitũ non deſiſtam te amare.
Ante ſuprema funera nõ ceſ

ſabo eſſe tui ſtudioſus.
Non ante exacta uitę ſtami-
ni te queam non amare.
Vix q̃dem mihi tuus amor
illud unquam effluet.
Meum in te amorẽ nulla un-
quam ætas antiquabit.
Ante ſummum diem non ab
rogabit meus in te amor.
Per oẽm uitã ero tui aman-
tiſſimus.
Nulla neq; locorum, neq; tem-
porum iniuria efficiet, q̃ mi-
nus ſim tui ſtudioſus ĩ uita.
Per oẽm uitam tibi amoris
glutino adhærebo.
Meo ſenſu carebo, priuſquã
coniunctiſſimi hominis ca-
riturus ſim amicitia
A meis ip̃e membris ante di
ſtrahar, quam tu ab amore
meo diuellaris.
Mors mihi citius acciderit,
quam odiũ tam dilecti ho-
minis.
Certum eſt, mortẽ oppete-
re potius, quam amorẽ tui
non iugiter obtinere.
Tui q̃dem, aut mecũ, aut nun
quã eſt interiturus amor.
Donec apud ſuperos agitabi
mus, nũq̃ mihi inceſſet odi-
um tam chari amiculi.
Nihil tam arduum hæc uita
mihi gignere queat, ut tui
amorem ex his p̃cordijs
poſſit extundere.

Nulla res tã atrox mihi poſ-
ſit in hac exoriri uita, quæ
odium tui mihi conciliet.
Sic in me radices egit amor
tui, ut nullis omnino caſi-
bus, qui q̃dem uiuis ſoleant
accidere, ſit unq̃ ceſſaturus.
Iis nimirum monumẽtis amo-
ri meo conſecratus es, ut ea
nullum æui ſpacium ualeat
demoliri, niſi forte mors cui
nihil rerum mortaliũ nõ cedit.
Niſi ipſe mortalis eſſem, non
dubitarem, hunc de te amo
rẽ immortalẽ fore polliceri.
Si immortalis eſſem, immor
talis itidem foret tui apud
me amor.
Eiuſmodi ſtatuam in animĩ
mei penetralibus tuꝰ amor
erexit, ut ea, quoad me tel
lus ſuſtinebit, nullo caſu ſit
diruenda.
His titulis inſcriptus es cor-
di meo, ut eos nulla tempis
iniuria poſſit unq̃ excedere
Non niſi una cũ ætate amor
tui in me conſeneſcet.
Ip̃e mihi prius excutiar, quã
tui amor ex adytis cordis
exigatur.
Id unũ & confirmo, & p̃ſta-
bo, donec in mortalium nu
mero futurꝰ ſum, amor tui
apd̃ me ſingularis, è ſcrinio
meæ mẽtis nũq̃ dimouebit
Vt omnia tempus poſſit, cer

te hoc unũ illi licebit nunq̃
ut uiuo mihi, tui odiũ pariat
Donec me tellus alet, unum
illud nunq̃ quibo dediſcere
uidelicet tam rarum ſoda-
lem odiſſe.
Donec futur⁹ ſum ἐπιχθόνιος
(ut Homerico dicã ỽbo) a-
morẽ tui ſemper obtinebo
Amorem in te meum perpe
tuo pariter cum ipſo uitæ
progreſſu producam.
Superſtiti mihi ſublimitatis
tuæ amorem nullus unquã
dies expunxerit.
Corpore qdem abs te diſtra
hi potero, uerum animo te
ſemper intuebor,
Quoad uitam numina largi
gientur.
Donec aura uitalis hos ar-
tus moderabitur, tu à meo
amore nullo momento es
abfuturus.
Vſq; adeo penitus his p̃cor-
dijs meus in te amor eſt im
preſſus, ut nullo unquã pa-
cto uideatur eradendus
Vt omnia tempe marceſcãt,
tui certe amor ad occaſum
uſq; uitæ apud me uigebit.
Arctiori amore te cõplector
quã ut uiuo mihi elabi poſſis
Eadẽ me lux exanimem uide
bit, quæ tui conſpiciet im-
memorem.
Adeo uiuã quandam amoris
imaginem pectori inſculpſi
ſti meo, ut uix eam mors i-
pſa ſit abolitura.
Nõ ero amore tuo uiuacior,
Tam uiuax erit tui apud me
amor, ut ipſe non ſim fu-
Nunq̃ inter- (rus uiuacior
cidet apud me tui amor, do
nec ipſe non intercidero.
Semper experieris me tui a-
mãtẽ, donec uitę p̃ticeps ero
Expers huius uitæ fuero, pri
uſquam ab amore tui alien⁹
Adeo uiuax eſt meus in te a-
mor, ut ipſe illi non ſim fu
turus ſuperſtes
Altius meo amori inſediſti,
quam ut ulla te res inde q̃-
at emoliri.
Meus in te amor cordi meo
tenacius inhæret, quam ut
pręter mortis caſum quicq̃
aliud eũ queat eijcere.
Penitius hoc in pectore con
ditus eſt amor tui, quam ut
hinc ulla ratione ſit excludẽ
dus, donec mihi uitam fata
non inuidebunt.
Interius inſitus es amori no
ſtro, quàm ut inde, incolu-
mi quidẽ, queas extirpari.
Fixius ĩpſum eſt cordi meo
ſimulachrũ tui amoris, q̃ ut
ſupſtiti poſſit unq̃ extrahi.
Amor tui cogitatiõi meę pe
nitius impreſſus eſt, quam
ut eum ſit.

ulla ætas abrogatura.

Dum uita ſuppeditabit nihil extiterit quod fixum animo meo amorem tui poſſit [illegible]olere.

D[illegible]hec aura ueſcar ætherea [illegible]inde tui fuero pſtudioſ⁹

Fie[illegible] nūquam poterit, ut uel uiuā parum tui ſtudioſus.

Donec apud ſuperos commorabor, ne tota quidem Lethes aqua animū in te meū poterit labefactare.

Vitam modo deus impertiat, ego tibi animū ppetuo tui amantiſſimū polliceor

Si quis mihi uita functo ſenſus erit, tam dulci amiculo utar, tantū abeſt, ut uiuus ſim eum oſurus.

Omnia mihi citius acciderīt in uita, quàm odium tui.

Tum ſurſum rurſus recurrēt amnes (ut græcis eſt in prouerbio) quum potero te odiſſe.

Ante leues alto paſcentur in æthere cerui, quā me uiuū capiat odium tui

Iis coloribus in tabula pectoris noſtri depicta ē mei in te amoris imago, ut eam nulla ānorum ſeries poſſit eluere.

Ne ſupremus quidem uitæ dies me tui oſorem deprehendet.

Soſpite uita non me fugiet amor tui

Salua uita hac, non demorietur apud me amor tui.

Quo ad hęc mihi uita comes erit, comitabitur & iucundiſſimus amor tui.

Nō auolabit à me amor tui, niſi auolante uita.

Ad ſupremum uſq; uiuendi limitē meus in te amor perſeuerabit.

In retinendo tui amore non fuero mihi diſſimilis, niſi uiuus eſſe deſiero.

Donec hoc uitæ munus diuina benignitas mihi ſaluum eſſe uolet, non intermorietur apud me tam eximius tui amor.

Vita defunngar prius, quam te amare ceſſabo.

Diem obiero citius, quàm te odiſſe incipiam.

Clauis adamantinis noſtro amori infixus es, quos non niſi una mors ualeat abrūpere

Ad ipſos uſq; cineres pergā te amare.

Ad extremā uſq; ſenectā amor tui me comitatur⁹ eſt.

Per uniuerſum uitę ſpatium te amore proſequar,

Ad extremū uſq; rogū meus in te amor prorogabitur

Fatalis ille dies denique me

tuī oſorem eſt reperturus.
Dabo opā,ut me⁹ in te amor ad libitinam uſq; proferaē
Nunquā mihi qcq̄ obtinget in uita,neq; tam lætū.neque tam acerbum, quod tui nomis amorem ē ſinu pectoris mei quærat depellere.
Quoad hic anim⁹ in hoc corpuſculo tenebiē illigat⁹,non exulabit meo aīo amor tui.
Citius futurum eſt, ut alterū in orbem tui amorem mecum deferam, quàm ut hic abijciam.
Animā egero priuſquā te amore complecti deſiero.
Si quando corpus umbram ſuam poterit effugere, hic animus te quibit odiſſe.
Non antequā diē uitæ nouiſſimum clauſero, deſiturus ſum te amare.
Quam longa dabitur uita, tam erit lōga amicitia tui.
Par nobis erit amoris tui q uitæ,modus.
Te amauero, quoad auras carpſero uitales.
Abſit ut breuior fuerit amor tui,quam uita.
Quādiu ſuperabo, tamdiu te amare non grauabor.
Vitæ orbabor,antequam amor tui me relinquat.
Supero priuabor lumine(ut priſcoꝝ more loqr)citius, quam amor tui ex animo meo deleatur
Inextinctum tui amorē ſemper tenebo.
Nulla res odium tui mihi inuexerit,niſi quæ me ex h luce euexerit

¶ Gauiſus ſum.

Magnopere lętatus ſum
Gaudio nō paꝝ mlto affect⁹
Inceſſi multijugis lætecijs.
Totus in lęticiā fuſus ſum.
Præ gaudio mihi uiſus ſum
Geſtiebā p̄ gaudio (deſipe.
Exiliebā magnitudīe gaudij
Læticia pene deſipui,
Multum leticiæ hauſi.
Inceſſit animo meo læticia non mediocris.
Inuaſit animum meum ingens læticia.
Fui gaudio ſuffuſus, ꝑfuſus, delibutus,delinitus,demulctus,illectus
Noua q̄dā lęticia mihi ꝑta ē:
Nouum quoddam obortum fuit gaudium
Summum mihi gaudium ex hoc allatum eſt.
Ineffabili gaudio hoc me ꝑfudit.
Incredibili læticia literæ tuę me deliburum reddiderūt.
Hoc ipſum ſingulari gaudio deliniuit mentem meam.
Ex hoc nuncio ſingularis mihi læticia inuecta ē,ꝑfecta ē

obtigit
Effecerunt nūcia,ut gaudio
prorſus exilerem.
Fui expletus læticia.
Nouo fui correptus gaudio.
Animum meum cepit incre
dibilis læticia.
Noua aīo meo aſpſa ē lęticia
Vix erā apud me p̄ gaudio.
Hoc inuſitata me demulſit lę
Tot⁹ lęticia exultaui. (ticia
Præ magnitudine gaudij ge
ſtiebam
Inſueta aīo ingruit læticia.
Dici uix queat, quantū mihi
læticię obortum fuerit.
Vix poſſem ſermone conſe-
qui,quantū gaudij ex hoc
mihi natum ſit
Multam uim gaudij tuæ mi-
hi literæ ſuppeditarunt.
Deus optīe quantas lęticiæ
cauſas tuæ literæ mihi ſub-
miniſtrarunt
Maiorem mihi attuliſti læti
ticiā,q̄ ut explicare poſſim.
Verbis eloq nequeā, quantis
gaudijs tuę me onerarūt lræ
Tuæ literæ me gaudijs onu-
ſtum reddiderunt.
Vnice gauiſus ſum.
Literæ tuæ uberrimam leti
ciæ copiam effuderunt.
Ingens animo meo obrepſit
læticia
Noua gaudiorum uis men-
tem meam occupauit.

Immenſa læticia me totum
obſedit.
Tu me gaudijs exaturaſti.
Hoc mihi attulit incredibile
gaudium
Incredibile dictu eſt,qua læ
ticia pfruebar,quibus gau-
dijs exultabā,quanta uolu-
ptate bacchabar.
Tuæ me literæ oppido gau-
dibundum effecerunt.
Tuis literis oppido quam læ
tabundus ſum effectus.
Schedæ q̄s abs te miſſas acce
pi, noua q̄dā gaudiorū luce
pectus meum ſerenarunt.
Tuæ literæ fuerunt in cauſa,
ut affatim gauderem.
Tuis literis effectū eſt, ut to
tus exultarem gaudio.
Vix poſſum ſermone conſeq
quantum gaudioꝝ ex tua
natum ſit mihi epiſtola
Maiorem læticiam tuę mihi
tabellæ attulerūt,quam ut
explicare poſſim
Vix credas, quātum aceruū
læticiæ literę tuę in animū
inuexerunt meum
Inſpectis tuis literis, incredi
bilis quidam æſtus læticiæ
pectus meum ſubijt.
Nihil poſt hoīm memoriam
gratius,ſed ne tempore qui
dem ipſo oportunius accide
re uidi,quam tuas literas.
Nulla res poſthac poteſt in-

teruenire tanta, quæ mihi
ægritudinem afferat, tanta
mihi oborta eſt læticia,
Acceptis tuis literis in limi-
ne pendebant ſinus.

¶ Liberalis.

Liberalitatis laude clarus.
Inſigniter liberalis
Inſignis eſt ſua munificētia,
non ſumma tantum uerum
etiam titulo & numeris.
Summa munificētia nemini
non eſt grata.
Tanta eſt ſua liberalitas, ut
non amicis magis, quam in
imicis grata ſit.
Eſt larus in paludibus.
Larus in miſericordia.
Dat ex ipſo horreo.
Vbertim & magnifice largit
Plena manu largitur.
Boues immolat.
Ambabus manibus largitur
Largo ſuæ munificentiæ im
bre aſpergit omnes.
Nihil eo liberalius.
Nihil eo uno munificentius.
Inſigni liberalitate cōſpicu⁹

¶ Delectarūt me literæ & nuntia.

Hęc nūtia me magnope dele
Mirꝫ in modū aīm (ctarūt.
meum exhilarauerunt.
Summopere recrearunt,
Haud mediocrē attulerūt uo
Voluptati fuerūt (luptatē.
haud uulgari.
Incredibili uoluptate me p-
fuderunt.
Fuerunt mihi mellitiſſimæ
Non iniucundæ fuerunt.
Nō iſuaues fuerūt tuæ liter
Delectarunt mirum in mo
dum tuæ me literæ.
Maiorem in modum me tuæ
delectarunt literæ.
Tuis literis ſum magnopere
delectatus
Delectatus ſum maiorem in
modum tuis literis.
Hic nuncius animum meum
uehementer exhilarauit.
Hæc nūcia non mediocriter
animum meum refecerunt.
Hiſce nuncijs ſum non medi
ocriter animo refectus.
Ex his nuncijs incredibilem
cōcepi uoluptatem.
Summum gaudium mihi ad
portarunt.
Ex hiſce nuncijs magnā hau
ſimus uoluptatem.
Ex hiſce literis plurīm hauſi
uoluptatis.
His è nuncijs haud uulgaris
mihi uoluptas acceſſit.
Ex his nūcijs mirificū quod
dam oblectamentū percepi.
Noua q̄dā delectatōe fui pfu
Incredibili uoluptate (ſus
me delibutum reddiderūt.
Haud parꝫ delectamenti tua
mihi cōciliarunt nuncia.
Audiēdis his oppido quā ſum

delectatus.
Singulari uoluptate mētem deliniuit.
Eximio quodam oblectamē to me affecerunt hęc nuncia.
Maximæ uoluptati mihi fuerunt.
Ex his incredibilem cepi animo uoluptatem.
Nimis q̄ iucūda mihi fuerūt.
Hæc nuncia quicquid in animo mœroris erat, id omne protinus excuſſerunt.
Miram animo perſenſi uoluptatem, quum hæc nuncia accepi.
His è nuncijs uoluptas inſolita animo meo inceſſit.
Dictu mirum, quantū uoluptatis mihi ex tuis affulſerit nuncijs.
Totum me uoluptate imbuerunt hæc nuncia.
Omneis pectoris mei ſinus uoluptate oppleuit hic nūcius.
His nuncijs nulla res unquā accidit feſtiuior.
Nihil audiui unquam his literis lubentius.
Qua credis me affluxiſſe uoluptate, quū hauſi hæc nuncia?
Quum hæc nuncia meis auribus increbuerūt, ſtatim anim⁹ uoluptate ineffabili mihi prurire cœpit.
Quid ego tibi nunc referā, quæ uoluptas acceptis his nuncijs animum meum titillauit?
Animus uoluptate uelut exundabat, quum hæ literæ mihi redditæ fuerunt.
Poſtea q̄ hæc nuncia accepi, anim⁹ nimirum mihi gaudio efferbuit.
Literarum tuarum lepos p̄cipua quadā uoluptate animum meum remoratus eſt
Mel merum mihi fuerūt hæc nuncia.
Quicquid nunciorum abs te proficiſcitur, id mihi ſicera ac melle fluere uidetur.
Opiparis literarum tuarum epulis ſum lautiſſime refectus.
Hæc nuncia fuerūt mihi quauis ambroſia ſuauiora.
Tuę literę mihi fuere uel mēſis ſiculis lautiores.
Nulla uoluptas, nullę ſunt delitiæ, quas cum his nuncijs conferre uelim.
Inter legendum amantiſſimas amici literas, pectus mihi gaudio ſubſultabat.
Meræ delitię cordi meo ſūt, quicquid nunciorum abs te mihi affertur.
Nullum ego nectar tuis ſcriptis antepoſuerim.
An ego ullum mel atticū c[illegible]

tuis amantiſſimis literis cō tulerim?
Saccarum non eſt ſaccarum, ſi cum tuis literis compona tur.
Quod ſitienti uinum, hoc mi hi hæc fuere nuncia.
Quod apib⁹ cithiſus, quod ſa lignæ frondes apibus, hoc mihi tuæ ſunt literę
Hæc nuncia fuerunt mihi q̃-uis melle mellitiora
Nil niſi merum delitium tua mihi ſcripta uidentur.
Non tam palato blandiūtur ullæ cupediæ, q̃ animū me-um hæc nuncia deliniue-runt.
Nullæ lautitiæ ſuauius titil-lant palatū, quam hęc nun cia mentem mihi titillarūt.

¶Indoctus ſum fateoꝛ

Multum abſum ab eo, ut in re literaria merito lauder.
Nihil grande eſt in me.
Si me examinaueris nihil in uenies niſi humile, tenue, et anguſtum.
Ex tenebris inſcitiæ pedem non moui, promoui ferè nihil.
Benigne mecum agi putarē, ſi inter ſtudioſoꝝ ordines referri mererer.
Docti nomen eſt mihi nō eſt peculiare.
Docti nomen grande aliqd habet qđ mihi non cōuenit.
Eorum quæ ſunt in literis p̄ cipua, nihil compertū hab[e]o
Veras diſciplinas per trāſ[e] nam uiderim.
Vt canis è Nilo pitiſſaui.
Si quid eſt in me ingeniȷ ſa[tis] plane ſentio, q̃ ſit exiguū.
Si qua in me exercitatio di-cendi, ſatis ſcio, me uulgari ter in ea eſſe uerſatum

¶Indoctus.

Eſt literaꝝ neſcius, ignarus, expers, inſcius, exors.
Eſt bonarum artium rudis,
Nihil in eo eſt eruditionis.
Eſt bonarum diſciplinarum imperitus.
Male inauguratus literis
Illiteratus, indoctus.
Nihil bonarum literarū atti git.
Nihil ſcientiæ habet.
Literator, & male doctus
Literædus.
Semitarius literator.
Semidoctulus blatero.
Nulla aut humili arte præ-ditus eſt.
Eſt latialis eloquentiæ peni tus expers
Neque natare nouit, neque literas
Eloquiȷ latini inops.
Eſt rudis literarum
Nondum eſt bonæ literatu-ræ ſacris initiatus.

Ex puluere inſcientiæ pedē nondum mouit.
Ex imperitiæ tenebris nondum pedem excuſſit.
Nōdū ſoluit inſcitię uincula.
Melioris literaturæ rudis ē, inops, ieiunus.
Prima tyrocinij literarij rudimenta uix depoſuit.
Grāmaticæ rudimenta prima illiberaliter ſuxit.
Nondum ultra primas literas eſt progreſſus.
Nullius bonæ literaturæ eſt particeps.
Eſt ἄμουσος καὶ ἀναλφάβητος.
Abecedarius aut ſane elementarius.
Eſt a Muſis atq; Gratijs multum alienus.
Eſt rudis & plæbeius.
Eſt quouis ſue ſtupidior
Eſt ſemitarie doctus.
Ex inſcitia laborat.
Eſt ſtudijs quam longiſſime feriatus.
Syluescentem cum corpore ſuo honeſtaꝝ rerum ignorantiā nondum exuit.
Ne Aeſopnm quidem triuit.
Toruatim doctus.
Eſt ſuus ſtylus arid⁹ ſine ſucco, & ſcientiarum ineptitudine anilis
Hic ne Muſas nouit quidem, neque nomen audiuit.
Gregarius & poſtremę notę
Ne tantillum quidem habet cum Pallade commercij
Adultrina eruditiōe leuiter illitus
Eſt plane impolitus & lrarū ueſtibulū uix dū ingreſſus.
Meliorib⁹ lris leuiter ībut⁹.
Præter illiteratas literas, & frigidas quaſdam queſtiunculas, nihil didicit.
Ingenio tenui, & perquā exigua doctrina, præditus.
Habet ingenium uere batauum, nulliſque bonis diſciplinis excultum.

¶Indoctus & malus

Vir eſt neq; doctus, neq; ꝓb⁹
Nec lris, nec morib⁹, ꝓbatus.
Vir eſt non indoctus modo, uerumetiam improbus
Vir ē, ut īdoctus, ita īprobus
Non min⁹ īprob⁹ q̄ illratus
Vir ē tū indoct⁹, tū imꝓbus.
Aeque indoctus atq; īprob⁹.
Parit & indoctus & imꝓbus
Vir peſſimus eſt & nihilo doctior.
Vir, cui nihil ſit omnino bonarum literatarū, bonorū quoq; morum tantundem.

¶Neque legere nouit, neque intelligere.

Non modo nō intelligit, uerum ne legit quidem.
Nō ſolū paꝝ ītelligit ſed nec Ne legere qdē nouit, (legit tantum abeſt, ut intelligat.

Tantum abeſt ab intelligen do, ut ne legere quidẽ norit.
Adeo nõ intelligit, ut nec legat.
Vſqueadeo nõ intelligit, ut neſciat uel legere.
Hic in bonis literis nihil. qd dicam intelligere? imo nec legere poteſt.
Hic nihil in bonis literis, nõ dicam intelligit imo ne legit quidem.

¶Bonus & doctus.

Eſt uir tũ eruditus tũ ꝓbus.
Eſt uir tum doctus, ſimul & integer.
Doctus, pariter & probus.
Vir tam doctus, quã bonus.
Vir doctus, iuxta ac probus
Vir nõ minus ꝓbus ꝙ lr̃atus.
Vir eſt non inferior literis, quam moribus.
Vir ex ęquo ꝓbus, atq; doct⁹
Vir eſt æque literatus, atque incorruptus.
Vir eſt non minori morũ ꝓbitate quã doctrina ꝑditus.
Vir eſt & doctus, & integer.
Vir eſt ſimul eruditus, ſimul integer.
Vir eſt haud ſegnius eruditus, ac probus.
Vir eſt ut doct⁹, ita & prob⁹.
Vir eſt doctus, et idem ꝓbus.
Eſt optimus, idemque doctiſſ
Nõ tantum eſt eruditus, ſed & integer.
Non mõ doct⁹, ſed & ĩteger
Non modo doctus, uerumetiam probus.
Vir optimus quoque, nõ modo doctiſſimus.
Vir eſt præter ſummam eruditionem etiam optimus.
Vir præter quam quod doctus eſt, etiam optimus.
Vir eſt de quo dubites, doctior ne ſit, an melior.
Vir eſt, in quo cũ literis probitas moꝝ ex æquo certat
Vir ẽ, qui literas æquauit cũ uitæ ſanctimonia.
Vir eſt, cuius eruditioni reſpondet morum integritas.
Parem uitæ caſtimoniam cũ eruditione copulauit.
Summę eruditioni ſummam modeſtiam adiunxit
Vir ſumma doctrina, uerum morum integritate neutiquam ſeſe inferior.
Eſt pari, uel doctrina, uel ꝓbitate præditus.
Vir in literis egregius, nec ſui diſſimilis in moribus.
In eo certat integritas morum cũ ſumma eruditione.
Vir oĩm et optimus, et doctiſſimus.
Vir ẽ doctiſſimoꝝ optim⁹, & optimoꝝ doctiſſ.

¶Barbare loquitur.

Vir ẽ fece barbariei cõſpurcat⁹
Eſt eliguis, ĩfãs, et plane barbarus
A ligua latinæ caſtimonia abhorret.

Eſt à puritate ſermonis romani alien⁹,& barbariſſat.
In barbariſmos incidit & ſolœciſmos.
Sua uerba barbariem olent, & reſipiunt.
Incõdite,& ſine ſale loquit̃.
Loquit̃ ſine cultu, delectuq; uerborum.
Verbis utitur incultis, & à ſplendore romani eloquij alienis.
Agreſtis eſt,& hircoſus.
Incultiſſime loquitur.
Suis uerbis nihil eſt impolitius,incultius,inſuauius.
Suo ſermone nihil indoctius
Eſt muſoteros opic⁹, durus contumax, blatero.
Blaterandi optimus,dicendi ineptiſſimus
Veterẽ inſcitiã habet in ore.
In loquẽdo goticam linguã refert.
Nullus lepos,nulla facũdia, nulli ſales,nullus cult⁹, nullæ ueneres nullæ gratiæ, nullus nitor,nulla denique elegantia ſuis ineſt uerbis ſed horridus quidẽ ſermo.
Horridum linguæ ſqualorẽ nihil dum exuit.
Fece,ſituque,barbariei ſquallidus.
Totus barbarie ſquallet.

¶ Non habet ingenium

Homo infœlici ingenio nat⁹
Habet ingenium uenæ inferĩoris.
Habet ingenium piſtillo retuſius.
Adeo plumbeum illi eſt ingenium,uelut pſittaci,
Eſt ingenio male nato.
Ei eſt ingenium turpiter hirtum.
Ingenium habet incultum, impolitum hirtoſum.
Ingenium ei ineſt nullis bonarum literarum adminiculis ſuffultum.
Eſt craſſo,rudi,agreſtiq;,ingenio natus.
Homo ſubagreſti natus ingenio,& infeſtiuo.
Craſſo ſub aere natus
Stupido ingenio.
Eſt ingenio admodum hebeti,rudi, ſtupido.
Infœcundo,ſteriliq; ingenio natus.
Bæotico ingenio natus
Obtuſo craſſoque ingenio.
Eſt pecus arcadicum.
Auerſo lumine ſolis natus.
Laborem,ac tempora,ingenij tarditate perdit.
Hebes eſt,& indocilis.
Monſtruoſo,prodigioſoque ingenio.
Thebano ſub aere natus.
Natus pinguiore minerua.
Craſſus,rudius,plani⁹ ſapit. ac intelligit.

Eſt quauis beta inſipidior

¶Infeliciter natus.

Infauſto ſub ſidere natus

Quarta luna natus.

Malis auibus.

Inauſpicato genitus.

Malis augurijs æditus.

Siniſtro Hercule

Parum feliciter natus.

Eſt dijs aduerſis nat⁹, genio que ſiniſtro.

Natus ſidere non benigno,

Homo fati maligni oris.

¶Luxurioſus

Eſt putris in Venerem.

Solutus in luxuriam.

Libidine intemperatæ cupiditatis exardeſcit.

Eum inhoneſta, & ꝑnicioſa libido tenet.

Vitã degit plane muliebrem

Vitãagit à mollicie muliebri ꝑparum abhorrentem.

Effœmiata mollitię, luxuria'q; uirtutem perdit.

In luxuriam ꝓcliuis.

Luxu perditam adoleſcentiã inchoauit.

Cũ lacte uoluptatẽ imbibit.

Oculos habet ludibundos, illecebrę uoluptatis'q;, plenos

Cancrũ facilius recte ingredi doceres, quã ad caſtitatẽ hunc reuocares.

Non põt fieri, ut à luxu ꝑditiſſimo reuocetur, abducatur, auocetur

Et fluxis ſpadõib⁹ euiratior.

A rei ueneriæ proluuio non poteſt abduci.

A carnis inquinamento, & petulantia nunq̃ eſt alienus a[nimus]

Eſt molli, atq; effœiato aĩ[mo]

Arthemone periphoreto [ef]fœminatior.

Propenſus in mollitiem, & prodigum luxum.

Corruptis moribus, & ꝑdito luxu uiuit.

In tota uita uoluptarius.

Vir ſomni, uini, ſtupri deniq; plenus madẽti coma, cõpoſito capillo, grauibus oculis, fluentibus buccis, preſſa uoce & temulenta.

Vir eſt quẽ præteriens, ſi uel uel incultum, horridũ, mæſtum'q; uideas, etiam'ſi agreſtem, & inhumanum exiſtimares, tamen libidinoſum & ꝑditum non dubitares.

Domi foriſq; libidinoſus impurus, intemperans

Putat hic ganeo horam nullã uacuã uoluptate eẽ debere

Omne uoluptatũ genus ueſtigat, atq; odorat.

Me in cognitionem ſui addu xit unguentoꝝ odor, uini anhelitus, & frons calamiſtri notata ueſtigijs

Vir eſt cuius primum ætatis tempus palam fuit ad oẽs libidines diuulgatum.

concionatoꝝ hortamentis
potuit impuram intempe-
rantiam à ſuis moribus ꝓ-
pulſare.
Eſt cincinatus ganeo
Impurus ſcortator
Nebulo impuriſſimus
Captꝰ prauis cupidinibus
Eſt ad inertiam & uolupta-
tes corpis peſſundatus.
Pernicioſa libidine uritur
Nunciũ remiſit ꝟtuti, delini
tus illecebris uoluptatum.
Totus luxu defluit.

¶Ebrioſus.

Bibax, Biboſus, Bibulus.
Temulentus.
Vino ſomnoq́ꝫ ſepultus.
Vino ſe obruit. Mero ſopitꝰ
Itemperie uinio oppreſſus
Vini intemperantiſſimus
Mero incaleſcit.
Baccheis liq̃ribꝰ immadeſcit.
Multo lyeo madefactus.
Ampula bibacior.
Temulentiæ, & ebrietatum
nota infamis.
cõtinuo mero corpꝰ mãcipat
Natus ad uina perdenda.
Vini pernicies
Gurges, helluoq́ꝫ uini

¶Superbus.

Faſtuoſus Arrogans.
Inſolentiſſimus.
Laudato pauone ſuperbior.
Faſtu intumeſcit.
Sibi plus adblandit, q̃ Suffæ
nus ille catullianus.
Aucta eſt illi ſuperbia
Mirus anĩo accreſcit tumor
Accreſcit animo inſolentia
Tollit criſtas.
Creſcunt illi criſtæ.
Exiſtimat ſe ad ſupbiã geni-
tum, tanta eſt illi demẽtia.
Heu dementiam ab ĳs initĳs
exiſtimantiũ ad ſuperbiam
ſe eſſe genitos.
Fulgore ſuæ fortunę inſolen
ter gloriatur
Vẽditat ſe homo inepte glo
Sibi plus ſatis pla (rioſus
cet ac blanditur
Seſe miratur.
Pauonino ambitu ſeſe identi
dẽ circũſpectat, & admirat
Suo ſupercilio nihil eſt elati-
us, nihil arrogantius, & ad
elationem magis audax.
Ita ſuperbit, ita ſeſe effert, ut
neglecto hominũ fœtu deo
rũ partũ ſibi arroget.
Nimis ocioſe ſibi placet.
Adeo inſoleſcit, ut Phaeton-
te & Icaro euaſerit ſupbior.
Effrenis, neſcio quæ, inſolen
tia animum ſuum ſubĳt
Arrogans eſt uſqꝫ adeo, ut o
mnes ꝑ ſe uno agreſteis ig-
nobilesq́ꝫ prædicet.
Tumore mẽtis ẽ decoloratꝰ.
Nitore fortunæ ꝑſentis in-
flatus ſuperbit.
Nihil ſuo genio faſtuoſius.

Effrons & arrogans.
Nimium ē ſui admirator, ac ꝓ ſententia, cui ſemel adhæret, etiam cōtra uerum, cōtumax, & refractarius.
Inomni ope iactantior, atq; oīm contemptor, & q̄mini ma occaſiuncula cauillator & ſine diſcrimine.

¶ Loquaculus, garrulus.

Eſt impendio loquacior.
Homo non loquaciſſimus, ſed ipſa loquatitas.
Eſt ipſa loquacitate loq̄cior.
Rana, cicadaq; garrulior
Leuis, futilis, importunuſq; loquutor.
Nullo uerboꝝ pondere innititur.
Verbis humidis, & lapſantibus defluit.
Sua uerba in ore naſcuntur, non in pectore.
Scatet verbis ſine ullo iudicij negotio.
Loquens plerunq; uidet ſeſe loqui neſcire
Ei innata eſt uerborum petulantia, & loq̄ndi temeritas
Stulta ei ineſt, & inanis, dicē di copia.
Nunq̄ tacet, quē morbus tenet loquendi
Aere dodonæo loquacior.
Fruſto panis cōduci poteſt, uti taceat, uel loquatur.
Eſt Therſites alter.
Loquitur ſine iudicio, & mō.
Verba ſua ſunt ſtrepentiū ſine mō graculoꝝ ſimilia.
Eſt (ut Euripedes inquit) literare optimus, dicere uero ineptiſſimus.
Loquax magis, quā facūdus
Non eſt idoneus ad dicendū, ſed ad tacendum impos.
Stulta, & īmodica deblaterat
Sua lingua eſt prodiga, & effrenis, adeo, ut æſtuet ỽborū colluuione teterrima.
Homo linguax. Locutuleius
Homo agreſti ferocia, ore temerario effrenato, prodigo, petulanti
Loquax, futilis.
Fuſus per uerbornm congeriem, atq; faſtum
Homo in uerba plus nimio prouectus.
Locutuleius, & blatero.
Cum dicto op⁹ eſt, pythagoriſſat, & cum tacito op⁹ eſt, epicuriſſat.
Quicquid in linguam uenerit, eloquitur.
Quicquid uenerit in linguā, hoc effutit.
Eſt ipſa turture loquacior.
Vir improbę loquacitatis.
Vir, cuius loquacitas nemini non pareret faſtidium. Habet os infrene.
Eſt luſciniæ nugis inſignit⁹.
Verbis ſuis intēpeſtiue laſci-

Therſites pe, produc, fuit grecus q̄dā vir, & Eu͂ a deformior alter vene ad troiam, lingua ve ꝓteruior alter, Juuenal Malo pater tibi ſit therſites dū mō tu ſis aeacide ſimilis,

uire ſolet.
Coruus eſt apollinis
Indigna luminibus non uere
pur effutire.
Hic moleſtis queſtiūculis ali
os obturbat.
Quid ī aurē meā inſuſurras?
Tui eſt ꝓpriū, nugas ſectari.
Iam tuæ nugæ cuncta opple
uerunt.
Tu portēta ꝟborꝫ loqueris,
Quid obloqueris, adlatras,
& proteruiter, & maleuo-
le hæc dicis.
Es tā temerarius, & audax,
ut mēdacia loquaris libēter.
Quid tātis uerbis obſtrepis,
Suſque deque nugaris.

¶ Tenuem doctrinam ⁊ affectatū ſtylum, oſtentat

Hic grammaticæ rei medio-
criter doctus, nugalia quæ-
dam ſcholica oſtentat.
Hic cū arduis ſuperciliȷs, uo-
ciſque & uultus grauitate
compoſita, tanquā interp̄s
ac arbiter oraculorum Si-
byllæ, ſcholicis nugis con-
ſtrepit.
Grammatico fulgore tumi-
do ſuperbit
Iactat uerba āpulloſa, & ex
oleta, ſtylum ſuę orationis
obſcurantia.
Inanes gloriolas efflat
A uitio ſtudioque oſtentatio
nis fit loquacior.
Sua oratio eſt ingenti uerbo
rum faſtu, ac ſono tumens.
Affectatas quaſdam uocū cu
pedias plenis ructat buccis.
Pondus addit ſuis nugis.
Vſq; adeo inſoleſcit, ut cū pu
ſillum uinctæ, aut ſalutę o-
rationis effutiuerit, ſeſe de
um arcem tenentē facit.
Hic neſcio quofacto, ac inani
bus āpullis fucat ſermonē.
Eſt in prædicandis ſuis do-
ctrinis uenditator.
Effert quam plurima ſuæ te
nuiſſimæ eruditionis oſten
tamenta.
Voculis haud facile cogni-
tis conſtrepit, eaſdemq; ma
gnopere iactat
Præ ſe uno omneis latinę lin
guæ principes rudes, & a-
greſteis eſſe prædicat.
Captionū laqueis obgānit.
Griphos effert, q̄s dicit ne-
minē poſſe niſi ſe diſſoluere
Magniloquentia ſua omneis
idiotas appellat.
Theorematibus tantum nu-
galibus conſtrepit.
Puerilibus iſagogarꝫ comen
tationibus dilatrat.
Verborꝫ & argutiarū fuligi
nē ob oculos audiētiū iacit
Iactator inanis ſanctiſſimæ
diſciplinæ nomē emētitur.
Eſt audaculus uerborꝫ repre
henſor, qui perpauca, & ea-

dem uulgo protrita, legit.
Habet, neſcio quas, inauditiunculas, rudeis, & improbas, eaſq; quaſi puluerē, ob oculos ſpargit, quū quempiam adoritur.

¶ Dulce.

Hoc omni ambroſia, & nectare ſuauius eſt
Eſt quouis melle dulci⁹, mel litius, ſuauius.
Eſt mera ſuauitas.
Eſt merum mel atticum.
Hoc ſua ſuauitate ſiliquam omnem, & mel atticum et ſaccarum, omne nectar, am profiamque ſuperat
Quicquid dulcedine nobilitatum eſt antecellit.

¶ Auarus.

Eſt φιλάργυρος
Eſt auri ſitientiſſimus.
Lucris & opibus inhiat.
Mira diuitiarum fames habet hominem.
Illi nil obſtat, dum ne ſit ditior alter
Feruet auaritia, miſeraque cupidine pectus.
Eſt eſurientiſſimus opum.
Eſt auidiſſimus lucri.
Aurum immodice ſitit.
Inexplebili auri auiditate, & hydropiſi laborat.
Aurum omni uoto appetit.
Maciē cōtrahit, fraudatq; genium, ut aurum congerat.
Illi nullus ſatis ē theſaurus.
Ab ipſis etiam ſtatuis exigeret farinas.
A mortuo tributū extorq[illegible]
Aurum auidiſſime eſurit.
Rhetia ubiq; tendit ad num[illegible]
Quærēdæ undiq; pe[illegible] (m[illegible]
cuniæ ſeſe dedidit.
Sacra fames auri, & illi germana ambitio, ſuum animum inuaſerunt
Adeo cæpta ē excreſcere ſua auri habendi cupido, ut ſuis non contenta finibus, aliena moliatur inuadere.
Auaritia ad incuriam uſque graſſatur
Animum adiunxit ad congerendas opes accenſum.
Ea eſt homini auaritia, ut quum iam alterum pedem habuerit in cymba Charontis, nondum ſuæ cupiditati ſit præſcripturus modum.
Auri uirtus ingenitā ſui habendi rabiē, uehemenſque deſiderium cūctis induxit, ei tamen præter cæteros.
Antelucana expergiſcitur diligentia, auri cupiditate inflammatus.
Ipſe minus, quā luſcinia dormit, ut aurū expugnet, ducatque captiuum.
Immoritur lucris. & amore ſeneſcit habendi.
Numis adeo īhiat, ut ſibi nō

ſit amicus.

Nullæ illi diuitiæ ſunt ſatis.

Non Mydæ, non Cræſi, non ꝗs Perſarũ copia explere tartaream habendi inglu-uiem poteſt.

¶ Plautus ad auaros.

Tenaces nimiũ iſta ætas uos tulit.

Vos harpagonas, harpyias, & Tantalos uocauero.

In magnis opibus pauperes eſtis, & ſitibundi in medio oceani gurgite.

Hæc ille.

Lucri adeo eſt cupidus, ut ipſum nõ æſtus, nõ hyems, non ignis, non mare, non denique ferrum à lucro dimoueat.

Sibi plaudit, ipſe domi, ſimul ac numos cõſpexit in arca.

Congeſtis undique ſaccis in domit inhians, & tanquam parcẽ ſacris cogitur aut pictis tanꝗ gaudere tabellis.

φιλαργυρία mentem ſuam tenet, occupat, illigat.

Suum ſtudium congerendis numis deuouit.

Eſt ſtudioſior lucri, ꝗ par ſit.

Animum habet ad auaritiã nimio plus inflexum.

¶ Accidit vt volebam

Res ſucceſſit ex animi mei ſententia.

Fortuna uotis meis fauit.

Si fortuna mihi nupſiſſet, nõ potuiſſet eſſe ſequundior.

Res mea, & uentis, & amne ſequundo proceſſit.

Vicit etiam uota mea fortunæ fauentis afflatus.

Diceres me litaſſe Rhamnuſię, ſic ex ſñia cadũt omnia.

Plus impetraui, quã fuiſſem auſus optare

Ventis per omnia ſequuds, hic curſus nobis pactus eſt.

Res oĩs cecidit, ut uolebam.

Cicidit negociũ ex ſentẽtia.

Nr̃a res bñ, et ꝓſpere, ceſſit.

Hoc propoſitum ex ſentẽtia mihi non parum ceſſit.

Res geſta, uti uolebam.

Ex animi ſententia geſtum ẽ negocium.

In omnibus rebus meis optatis reſpondit fortuna.

Bene habuerũt nr̃a negotia.

¶ Admiror

Magnopere demiror.

Non poſſum non mirari.

Cui hoc mirum non uideat?

Hoc admodum demirari nõ deſino.

Magna me tenet admiratio.

Graui teneor admiratione.

Inceſſit animo admiratio nõ mediocris

Inuaſit me ingẽs admiratio.

Vehementer admiror.

¶ Senex

Senio cõfect⁹. Annis obſitus

Obductus ætate.
Iam capularis.
Iam inſtat capulo. Eſt ætatis prouectæ
Annis iam maturus.
Eſt annis iam uergentibus in ſenium.
Iam uergit in ſenectam,
Alterum pedē habet in cymba Charontis.
Eſt iam carioſa, uetuſtate attritus
Eſt multo iam fractus membra labore
Vltra uires ſortemq́ iuuentæ inualidus
Annoſus. Lougæuus.
Capulo uicinus.
Ad metam ſuæ ætatis uelis, remiſque properat.
Sua ætas inclinat.
In ſenium eſt præceps.
Labitur in ſenium,

¶Infamis

Varijs notis affectus.
Nota infamiæ eſt iniuſta ſuo nomini.
Multo dedecore cōmaculat⁹.
Multis nominibus infamat⁹.
Multis modis traducit̄ reus
Eſt graui infamia affectus.
Multum infamiæ collegit..
Multū cōtraxit ignominiæ.
Tetrā īfamię notā cōtraxit.
Nullum dedecus ſuę infamię non adhęret.
Nihil ad ignominiā ſuoꝝ uitiorum nō pertinet.
Turpi īfamię macula notat⁹
Acri ignominia notatus.
Irrogata ē nota ſuo nomini.
Dedecoris notam ſubijt.
Impoſita ſunt ſuo nomini atrocia infamiæ ſtigmata.
Sūma turpitudine affect⁹.
Paſſus eſt damnum delibatæ honeſtatis
Prolapſus eſt in dedecus
Infamiæ cōtagio ad ſuæ gloriæ ſuggillationē pertigit.
Inſperſa eſt nō minutula labes, ſed q̄ maxīa, et illa ineluibilis.
Non potuit honeſtati ſuę famę ſp conſulere.
Contraxit notam infamiæ.
Multum detritum eſt ſuo nomini.
Nō parꝝ deperijt ſuæ famæ.
Effreni audacia inſignis
Herculea audacia admirandus.
Impudētis audaciæ ſatelles.
Audacia pluſquam herculana præditus
Cicero ad Catilinam.
Quouſq; tandē tua ſeſe effrenata iactabit audacia.
Quouſque tua nos eludet temeritas
Impudenter audax.
Impudentiſſimæ audaciæ nebulo.
Nimio plus audax.
Audax plus ſatis.

Nimia audacia ſolutus.
Audaciæ nõ tolerandæ.

¶Glorie cupidus.

Humane laudis ſitientiſſimꝰ.
Laudis amore tumet
Mira fames auræ popularis habet hominem.
Laudis hũanę appetẽtiſſimꝰ
Famæ ieiunio præceps.
Auidus appetitor famæ.
Totus popularibus auris impellitur
Auram popularem uenatur, ambit, aucupatur.
Fauorem plebeium demereri ſtudet.
Eſt laudis humanæ oppido ſtudioſus
Vir eſt ætate, & ſuopte ingenio, gloriæ famelicus.
Gloriæ fame inſanus
Nihil magis ambit, quã gloriam.
Eſt glorię popularis ardelio ſititor, helluo.
Ambitione uulgari tacitum quærit fauorem.
Vir gloriæ præter cæteros appetens.
Gloriæ ſtimulis excitatur.
Aeſtu gloriæ percitus.
Macula auiditatis gloriæ iã penitus inſedit, & inueterauit, in homine.
Delenda ei eſt macula cupiditate laudis ſuſcepta
Omne membrum corporis uellet ultro offerre fortunæ, ut de cętero uitam cum gloria ageret.
Præ ſtudio laudis iacturarũ, damnorumq́ꝫ corporis, eſt contemptor.
Singulos artus ſuos fortunę daret prodigẽdos, quæſtu, atqꝫ compendio, laudis
Sibi adoleſcentia ſuaſit, nihil eſſe in uita magnopere expetendum, niſi laudem.
In proſequenda laude om̃es uel corporis cruciatus, oĩa q́ꝫ mortis pericula pui eſſe putanda, exiſtimat.
In ſuſpitionem uenit glorioſæ auiditatis.
Auras captare non deſinit.

¶Odit me.

Me odio graui perſequitur.
Odio pluſquã uatiniano inſectatur.
Odio capitali à me diſſidet.
Hoſtili animo in me ſæuit.
Ego ſuum odium contraxi.
Apud eum feci multum inuidiæ, multumq́ꝫ mei nominis odium.
Acerbiſſimum in me odium concitauit.
Agreſti odio me proſeqtur.
Multo in me odio eſt permotus
Vita mea eſt ei odioſiſſima.
Odit me cane peiꝰ & angue,
Acri me odio proſequitur.

Sum ei admodum inuiſus.
Sum adductus, uocatus, raptatus in odium ſui.
Eſt mihi uehemẽter infenſus

¶ Pulchritudinis formulę

Soror eſt haud deformis.
Facie uenuſta uirgo.
Virgo electæ pulchritudinis
Lectæ uenuſtatis uirgo nobiliſſima.
Dotibus formæ, pueritiæ'que, cunctis pręclara.
Formæ dotibus inſignita.
Virgo inſignis ſpectabilis'que formæ.
Mulier decora facie, liberali & inſigni uultu.
Virgo eleganti forma cõſpicabilis.
In ea eſt formæ pulchritudo & corporis proceritas.
Pulchritudine conſpicua.
Eximiæ formæ, & ætatis adultæ.
Forma & ætate florens.
Aetatis flore, & formæ ueneratione, inter reliquas inſignis.
Eſt decora, & egregia forma
Virgo facili, & nõ incelebri uultu.
Nihil ea ipſa formoſius, uenuſtius, pulchrius, ſpecioſius.
Virgo inſignitæ pulchritudinis.
Multo ampliorem, auguſtioremque humana forma habitum, formã'que eius uidiſſes.
Mira ſpecie.
Pulchritudine eximia.
Egregia forma, atque ętate integra.
Elegantia formæ prædita.
Exuperanti forma.

¶ Prauus.

Omnĩ ſceleris genere inquinatus.
Omnis amẽtiæ omnis'que ſceleris ſocius.
Omnium colluuione uitiorum contaminatus.
Grauiſſimis quibus'que criminibus eſt obnoxius.
Homo eſt ex meris dolis, technis, fucis'que compoſitus, conſutus, conflatus ad mendacia, ad obtrectatiões, ad glorias, ad ſycophãtias natus, factus, ſculptus'que.
Eſt quædam lerna, ſentina'que uitiorum.
Nullus eſt ſuorum ſcelerum modus.
Nulla libido ab oculis, nullũ facinus à manibus unquã ſuis, nullum flagitium à toto corpore abfuit.
Eum ad ſcelera peperiſſe natura uidetur, uoluntas exercuiſſe, fortuna ſeruaſſe.
Eſt doctus Syllam ſcelerum ſuperare magiſtrum
Ipſa nequitia nequior
Quauis peſte peſtilentior.

Vir, quē frugi homines, quaſi ſeditioſum, & nequam execrantur.
Male prima pueritia inductus eſt.
Longe ſecus, atq; ſperabam, deprauatum eſt cor illius.
Ne quidem dignus eſt, q doctorum modulo metiat.
Omnia polluit amariori uerborum cortice.
Inane terriculamentū bonis
Te tanq̄ fucum falſarū imaginum exprobrabo.
Ducem ſequeris ad omne ſcelus impudentiam.
Suo cerebello nihil putidius.
Lingua nil barbarius.
Ingenio nihil ſtupidius.
Doctrina nihil ſpinoſius.
Moribus nihil aſperius.
Vita nihil fucatius.
Oratione nihil uirulentius.
Pectore nihil nigrius
Te omnes, ceu male olentem ſpiritum, cōtractis naribus exufflant.
Sceleſtiorem certo ſcio uidiſſe me nunquam.
Trifurcifer quidam.
Vir uel cruce dignus.

¶ Punieris grauiter

Acerbiſſime in te animaduertetur.
Acerrimis plagis multabere
Non erit liberū, neq; impunitum, tuum ſcelus
Haud impune, aut libere, deliqueris.
Vindicta acri expiabit tuum ſcelus.
Plagis, & uerberibus es durandus.
Debita ultiōe erratum iſtud expurgabitur.
Habebuntur in te acria ſupplicia
De te ſumetur acre ſuppliciū
Sæuerriſſime uindicabit tuū ſcelus.
Dabis, pendes, exolues, lues, pœnas.
Iuſta à te ſuperi exigent ſupplicia
Irrogabitur tibi ſupplicium haud quaquam leue
Iuſta animaduerſione ſcelus tuum uindicabitur.
Debita exolues ſupplicia
Non impune id feceris.
Acri ſupplicio plecteris.
Inexpiabili mūlta dānaberis.
Plagis multaberis.
Crebro uerbere tuum ſcelus expungetur.

¶ Timui.

Affectus fui timore.
Formidie nō mediocri capt⁹
Multus mihi inceſſit timor.
Raptus fui in metum
Obſtupui, ſteterūtq; comæ, & uox faucibus hæſit.
Gelidus per dura cucurrit oſſa tremor.

Me timor arripuit.
Metu prope ſum cõſternat⁹
Fui pene exanimatus metu.
Inuaſit me timor. Expaui.
Fui exterritus, attonitus, ꝑterre factus.
Ingenti formidine corrept⁹
Extimui, ſenſiq; metu, riguiſſe capillos.

¶Iratus eſt

In me plane ſuccenſet, excandeſcit, iraſcit, ſtomachatur
Eſt ira in me permotus.
Agnoſco odium in me ſuum
Eſt mihi uehemẽter infenſus
Ingentes irarũ motus in me concepit.
Vehementem in me irã collegit, & contraxit.
Iram ſuam in me conuertit.
Eſt in iram aduerſum me, ꝓuolutus, & effuſus.
Ira in me efferbuit.
Ea res illi pectus parauit.
Stomachum mouit.
Atræ bilis uitio correptus.
Vitio atrę bilis afflictatur.
Dies aliquot mihi ſuccenſuerat, priuſquam offenſionis cauſam poſſem olfacere.
Mihi perſuaderi non poteſt, ipſum iraſci ſerio.
Sentio te ſubſtomachari, ꝙ te inſalutato receſſerim.
Video te charitibus, & amicitiæ lenitatiq; natum, bili potuiſſe efferueſcere

Iraſcitur cito.

In iracundiam præceps fert, perinde atq; nauis ſine ullis retinaculis.
Procliuior eſt in iram quam tigris

¶Honeſte uiuit.

Vitam agit perhoneſtam
Cum ſumma integritate & elegantia morũ uitã agit.
Integram & elegãtem uitã degit.
Agit uitam ſummæ cuiuſdã dignitatis ſimillimam.
Integre ac ſynceriter uiuit.
Celebriter & ſyncere degit.

¶Affirmat.

Hoc aſſerit. Affirmat.
Aſtruit Ingenue fatetur.
Nihil diffitetur.
Pro comperto affirmat.
Libere aſſeuerat.
Liberius aſtruit.
Aſſeuerantius dicit.
Conſpiranter cum aliis profitetur.

¶Aegre fert.

Iracundo animo patitur
Hoc indoleſcit
Hoc fert dolenter.
Iniquo animo patitur.
Moleſto animo tolerat.
Acrius dolet.
Acerrime dolet
Hic meas laudes tã iracunde accipit, q̃ nec cõuitia debuerat
Grauit et iniq̃ aĩo patit

Impatientius dolet
Non poteſt nõ ferre moleſte
Difficili animo fert
Fert ægre.

¶ Flere cepit

Erupit in lachrymas.
In orationem edidit.
In lachrymas ſolutus eſt
Prorupit in fletum.
In lachrymas conuerſus eſt.
In fletus progreſſus eſt.
Tũc lachrymis maduere genæ.
Effudit lachrymas oculis
Maduerunt oculi fletu.
Non tẽperauit à lachrymis
Non abſtinuit à fletu.
Non cohibuit lachrymas.

¶ Iuuenis mortuus eſt.

Primo ætatis ſuæ flore eſt à nobis ſublatus.
Immatura morte præreptus
Mors immatura eum nobis abſtulit.
In primo ætatis flore eſt extinctus
Sæua manu Parcarũ eſt nobis interceptus.

¶ Penitet facti.

Huius facti ſubijt me pœnitudo.
Cæpit me pigere hui⁹ facti.
In pñiam uerſus ſum
Penitudine ductus fui
Non poſſum non multa pœnitudine duci

¶ Per timorem non feci hoc.

Metu prohibitus ſum hoc facere.
Obſtitit metus
Feciſſem niſi met⁹ obſtitiſſet
Quo minus hoc fecerim, in cauſa fuit metus.

¶ Nimis senex vt ſtudeat

Senior eſt q̃ q ſtudere queat.
Sua ætas eſt impar literis.
Sui anni ſunt ſtudio literarũ multis modis inferiores.
Anni ſui capeſſẽdo ſtudio pares non ſunt.
Ad literas colẽdas eſt annis defectus.
Studiorum labori ſuccumberet ſua ætas.

¶ Mendax.

Ipo mẽdacio mendax magis
Parthis & Cretẽſibus longe mendacior.
Suũ eſt impudens mendaciũ
Vir impudentiſſime mẽdax.
Sua uerba tantum diſtant à uero, q̃tum cygnus à coruo
Eſt teſtis cretenſis.
Eſt teſtis græca fide p̃ditus.
Et q̃uis iurato teſti metuerẽ credere.

¶ Difficile eſt

Arduumhoc eſt cum primis, operoſum.
Eſt admodum difficlle.
Non facile ſit.
Hoc opus, hic labor eſt.
Eſt inexauſti laboris opus

Eſt operoſum, & laboris im modici.
Hoc difficilius, eſt quã Sibyl le folia colligere.
Multum eſt negocij
Opus mnlto negocio cõſtãs.
Non habet facilitatem om̃ibus obuiam
Ardua molietur, quiſq́s hoc audebit.
Prorſus infiniti fuerit negocij, hoc explicare.
Ex Ham monis fonte peten dum eſt.
Opa Sibyllę indiget.
Athlante hic opus eſt
Herculanas uires hic deſideres.

Conſuetudo eſt.

Moris eſt. Eſt conſuetudinis
Peruulgati moris eſt
Hoc publica conſuetudine re ceptum eſt.
Inoleuit cõſuetudo, quę quo tidie magis inualeſcit.
Priſcis temporibus hoc con ſuetum eſt.
Tenet conſuetudo
Retentus eſt iſte mos
Eſt ſolennis conſuetudo.
Ad hæc uſq; tẽpora hæc con ſuetudo penetrauit.
Inualuit conſuetudo

Solet hoc facere

Ex more hoc agit.
Pro more. Patrio more.
More hominum facit
Non inſolens illud agit.
Pro ueteri conſuetudine.
Solens ſuo more facit

¶ Cepit dormire

Cœpit eum cupido ſomni.
Inuaſit eum ſopor.
Oculis ſuis irrepſit ſomnus
Inceſſit ei grauis cupido ſomni.
In ſomnum conuerti cœpit.
Obrepſit ei ſomnus.
Artus ſuos occupabat ſopor

¶ Noluit hoc facere

Acerrime recuſauit
Se id facturum conſtanter negauit.
Acerrim⁹ fuit iter recuſãtes
Per eũ ſtetit quo minus hoc factum fuerit.
Defuit uoluntas Noluit.

¶ Rogatus ſum, vt hoc facerem.

Rogatus hoc feci.
Crebro rogatu adactus.
Multis & aſſiduis præcibus exoratus.
Multiiugis precibus motus.
Permotus precibus.
Quotidiano pene cõuitio efflagitatus.
Crebra & ferme quotidiana efflagitatione laceſſitus
Multiplici rogatu adductus ſum, ut hoc à me fieret.

¶ Meretrix.

Eſt publicum ſcortum
Pudicitiam proſtrauit.

Habet pudicitiā in ꝓpatulo.
In olenti fornice proſtat.
Stupro paſſim cognoſcitur.
¶Fornicatur cunctis.
Venalem paſſim formam exhibet.
Meretricio more uulgo ſe p̄bet.
Copiam ſui corporis omnibus indiſcriminatim facit.
Grandem pecuniam ꝓpudio ſui corporis emeret.
Vulgato corpe q̄ſtum facit.

¶Vix hec habui.

Aegere hanc rem obtinui.
Hęc res egere á me obtēta ē.
Haud facile conſecutus ſum.
Operoſe hoc impetraui.
Vix dici queat quā moleſte obtinuerim.
Difficicult hac re ſū potitus.

¶Corrupit eum, ꝛ deprauauit.

Suarum corruptelarum illecebris ſociū meū irretiuit.
Integellos cōmilitonis mei mores ſua pnicie corrupit.
Luxum illi ſuaſit
Socium meū uaſtauit.
Socius hic meus guſtauit quibus nigra eſt cauda.
Cōgreſſus ſuus & cōuict' ſociū meū reddidit deteriorē.
Corruptela ſuorū morū cōmilitonem inquinauit, atq; infecit meum.
Hunc meū compaleſtritam ſua nequitia perdidit prorſum & labefactauit.

¶Deſipiſcit, fitque peior

In dies deterior euadit.
Accreſcit ſuorum ſcelerū immanitas.
Suum ſcelus aliȷs innumeris ſceleribus cumulat, aggerit, coaceruat.
Flagitium flagitio adauget.
Mandrabuli more incedit.
Vitam mandrabuli plane degit.
Vitiorꝫ ſordes & animorꝫ labes cōtrahere non deſinit.

¶Incitandi formulæ.

Verba mouent animos.
Tui ſermones pectus aliorū pulſant.
Subdunt ſtimulos
Faces præferunt
Ad uirtutes exſtimulant
Inuitant ad ſtudia.
Dediſti mihi ad literas non uulgare incitamentum.
Tu mei ſtudiȷ faces incēdiſti.
Vigētes ſtimulos addidiſti.
Præbuiſti incentiuum.
Multū addidiſti incitamenti
Tantum me accendiſti, quantum clamore iuuatur.
Eleus ſonipes.

¶Iuit illuc per terram

Iter illuc fecit terreſtre.
Terra illuc conceſſit.
Itinere terreſtri illuc profectus eſt.

Terra illuc iter quæſiuit.

¶ Confido in te.

Fixi in te ſpem meam.
Locaui in te ſpes meas oẽs.
Meę in te ſpes recumbũt
Tu es ſcopus meæ ſpei.
In te uno om̃es opes, ſpeſq́ꝫ meæ ſitæ ſunt.
Sum tua ope fretus.
Sũ tuo ſolius auxilio addictꝰ
Tuo innitor auxilio
Inſto tuo fauori
Tu mihi es uelut ancora quędam ſacra
Non tuæ conſtantiæ, ſapientiæq́ꝫ diffido.
Poſſum animo facilius cogitare, quàm uerbis complecti, quantum ſpei de te conceperim.
In te magna ex pte repoſui ſcopum meæ ſpei & ſacrã, (ut dicit) ancoram fixi.
Libenter om̃e meũ militabit bellũ in tuæ ſpem gratiæ.
In te uelut in ſcopum certiſſimum mentis meæ aciẽ contendo tuę Suade lacte nutritus, ac medulla robotatus.
In te uno ſunt ſpes omnes opeſque.

¶ Pax erit hoc anno

Pax miſſa p orbẽ ferrea belligeri cõpeſcet limina Iani
Depoſitis genus humanum ſibi conſulet armis
Pro ſua uirili pacem amplectuntur principes
Immutati pricipum animis ad pacis concordiæq́ꝫ ſtudium totis incumbãt uiribus

¶ Ocioſus.

Multos dies dedit ocio
Hic ultra Endimionẽ indormit negligentiæ.
Feriis perpetuis uult uitam conſumere
Ocio & torpediẽ emarceſcit
In utramuis aurẽ dormitat ocioſus.
Porrectis pedibꝰ ocioſus dormit.
Deſidia ocioq́ꝫ inerti & languidulo ſopore torpeſcit.
Hunc iuuat in umbris latere
Graui ueterno torpet.
Se ſuumq́ꝫ nomen cõtemnit.
Propter uitam uiuit
Aſſidue in ocio obliteſcit
Bono ocio uſquequaq́ꝫ abutit
Eſt illi laboris fuga
Tantus eſt ei amor ocii ut ne tum qdem excitetur quum ſpes doloſi affulſerit nũmi.
Magna laboris fuga tenet hominem.
Ocii amator eximius
Hic perinde ut in rebus bene pacatis ſtertit, ceſſat, uoluptatur, atq́ꝫ cuticulam (ut aiunt) curat ocioſus
Luxu & ocio indulget
Eſt ceſſator quam maximus
Oſcitanti nunq̃ non ſimilis.

Semper oſcitabũdus.
Nunquam non ocioſus.
¶Non vult amplı⁹ſtudere
Nuncium remiſit ſtudijs, ille
cebris uoluptatis delinit⁹.
Cum bonis literis repudium
factitauit.
Literis ipſis repudiũ miſit.
Muſarum arcana reliquit.
A Muſarum contubernio ſe
cedere decreuit,
Faſtidioſis delitijs obtuſus à
literıs reſiliuit.
Diuortium fecit cum Muſis
Pedem deflexit ne unguem
dixerim,à ſtudio.
Eſt abductus,auerſus,aliena
tus,melioribus Muſis.
¶Diligens.
Neutiquã in amici negocio
dormitat.
Nemo hoc homine in curan
dis amicorum negocijs eſt
diligentior.
Res omneis officioſiſſime cu
rat.
Antelucana expergiſcit di-
ligenria.
Minus etiam,quam luſcinia
dormit.
Maciem contrahit.
Fraudat genium,ut ſtudeat.
Agit hoc neque indiligiter.
Vir minıme in agendis incu
rioſus.
Accuratiſſimus.
Accurrata opera utitur.
Accuratiſſima diligentia ꝑ-
ditus
Nulla negligẽtię macula de-
uenuſtatus
Nihil eo diligentius.
¶Euaſi multas pœnas.
Vitam meam multis ſuppli-
cijs eripui.
Vitamea fuit multis pœnis
erepta
Innumeris periculis pœnarũ
meam ſubduxit uitam.
¶Inſpexit me torue.
Cum truculentia oculorum
me aſpexit
Me truci uultu intuebatur.
Tranſuerſa tuentibus hirqs.
Obliquo lumine. Tranſuer-
ſis oculis.
Truculentis,trucibuſque lu-
minibus.
¶Non ſimus ingrati.
Ne nos in gratitudine uinci
patiamur,huc cõmẽdemus.
Ne ingratitudinis nota no-
ſtræ fronti uel merito inu-
ratur.
Ingratitudinis macula mihi
eſt non minus quam olim
Perſis inuiſa deteſtataque.
Ego grauıſſimo crimini eſ-
ſem obnoxius,ſi conſtantis
& benignæ lıberalitatis ex
emplum ſine ulla mentione
tranſgrederer.
Perſæ ipſi uehementer cau-
ſam agunt ingratitudinis

& quem cognouerint poſſe referre gratiam, nec referre, in hunc grauiſſima pœna animaduertūt, quippe q arbitrātur, eos qui ſunt ingrati, & deos maiorem in modum negligere, & patriam, & parentes, & amicos

Ne deſit nobis gratiſſima in N. uoluntas, ad exoluendas gratias.

Maxima. N. in nos merita paribus ornamentis decorare nitamur

¶ Oportet hoc memorare a principio

Sunt huiuſmodi primordia aperienda.

Hoc altius, & à prima origine eſt repetendum.

Ab ipſo rei primordio oīs retro memoria repetenda eſt.

¶ Nō cōſueui hoc facere.

Hoc à meis moribus abhorret.

A meo more alienū eſt hoc facere.

Hoc facere minime inſueui.

Hoc mecum nō ſatis cōuenit

Nunq̄ eo adduct⁹ ſum, ut hoc facerem.

¶ Honoratus

Præſtātiſſimus illi honos habitus eſt.

Ad parētum & deum prope uicem honoratus eſt

Maximus illi honor eſt exhibitus.

Honoris imodici titulo hūc omnes ꝓſequuntur.

Nullo non eſt afficiendus honore.

Cumulandus eſt honoribꝰ.

Dignus eſt, æterni cui decernantur honores.

Singulari quodā honore afficiendus eſt.

Nephas eſt plane, huic quicq̄ honoris denegari.

Multum decoris ei adiūgendum eſſe, oīibus eſt in confeſſo.

Nullus, niſi maxime impius, non dixerit, eum nō uulgari honore dignum

¶ Iniurijs me afficit & detrahit

Cōuitiorꝫ furore in me graſſatur.

Hic nepharius nebulo calumnias mihi intendit, ſpargitq̄ in uulgus.

Maledictis in me debacchaſ.

Conuitijs turpibus fui ab eo laceſſitus.

Maledictis cōpellatiōibusq̄ ꝓbroſis ab eo ſum iactat⁹.

Turpibus, & indignis, in me uerbis ab eo non eſt temperatum.

Saturare ſe nequit meis contumelijs.

Orarem eū, ut ſupplicijs po-

tius,ſe ſaturaret meis, quã
contumelijs.
Probroſas in me criminatio
nes effundit.
Varijs criminatiõibus ab eo
fui uexatus.
Probris omĩgenis me ĩceſſit
Modeſtiæ neſci⁹, & pudoris,
improbro, petulantiq; ma
ledicto nomen meum cre-
didit laceſſendum.
In toto iactat uerba canina
foro.
Impie de me loquitur.
Eſt uir caniã nobilitat⁹ facũ
Immiteis ac malignas (dia
de me uoces in uulg⁹ ſpargit
Liuido ore me mordet ſæpi⁹
Mordicus me inſectatur.
Improbo ac inuerecundo in
me inuectus eſt animo.
Me ſua uoce uulnerat
Vocis ſuæ contumeliã expe-
ctaſſe uideor, eaſic me cõficit
Aculeatis me ṽbis inſeqtur.
Lethalibus ſpiculis me ĩpetit
Incurſat in meam famam ſu
is petulantib⁹ maledictis.
Conuitio mecum agit.
Me agitat conuitijs.
Theonino dente corrodit
Genuino me dente mordet.
Satyrice me inceſſit
In me hoſtiliter obtrectat.
Inimiciter me perſequit.
Inſcite ac maligne me uelli-
Sæuit in me conuitijs (cat

Nulla non ſum ab eo laceſſi-
tus iniuria.
Omni genere iniuriarum in
me debacchatur.
Suus maleuolus ſermo in me
membratim graſſatur.
Parũ abeſt, qn in me genui-
num effregerit..
Iniuriam multo cum fauore
refundit.
Nulli tolerandis cõtumelijs
prouocat.
Inuidus eſt & alijs inuidet.
Zoilus. Liuore acri in o-
mnes percitus.
Hunc liuoris tinea comeſt, et
inuidiæ ſubrodit rubigo.
Inuidiæ incendio cõflagrat.
Inuidiæ morſu concoqtur.
Omnibus inuideas liuide ne
mo tibi, zoilio flagello diſ-
cruciatur.
Superciliosus uitupero.
Video q̃ta tempeſtas inuidię
ab hoc homine mihi impẽ-
deat.
Ego ſemp hoc aĩo fui, ut inui
diam uirtute partam glori
am, nõ inuidiam, putarem.
Ab hoc hoĩne mihi multa im
pendet inuidiæ tempeſtas.
Inimico mihi, ut p̃dicat, ſuo
inuidiam uult contrahere.
Ingenti malo inuidiæ in me
uexatur.
Nunq̃ ne extinguet, atq; de-
lebitur, nõ modo hæc tam

adulta ſuæ inuidiæ peſtis, ſed etiam ſtirps, & ſemen omnis liuoris.

Blateramina inuidorum iactare non deſinit.

Eſt naribus acutis. Naſutus. Subſannator. Vitilitigator. Obſtriligator.

Merito Demetrius ille, philoſophus inſignis, intempeſtiuos oblatrantium nebulonum morſus, crepitibus uentrium planè cenſebat aſſimilandos: qd refert, aiebat, ſurſum ne, an deorſum, ꝟgāt

Hic in hoc ipſo maxime gloriatur, ſi doctiſſimo cuique maledixerit.

In unum quemq; ſua dementia blaterat.

Animi eſt pa*z* liberi, & inſynceri, inuidiæ magis quā doctrinæ, cōcedere,

Contendit hic tenebrio gloriam meam, quantulacūq; eſt, infringere.

Ex indigna cauſa inuidiæ in me accenditur.

Eſt liuoris macula decolora

Malignus ꝟtutū inter (t⁹ pres alienā gloriā ſuggillat,

Me auide ſuggillant mordaculi blaterones

Infenſo, & acri animo, me inſectatur.

Formule a poetis detorte in detractores.

Ingemīas tremulos naſo criſpante cachinnos.

Callidus excuſſo populū ſuſpendere naſo.

Eſt tibi plus mentis tibi cor limante Minerua, Acrius & tenues finxerūt pect⁹ At[illegible]

Audes præterea, quos null⁹ nouerit in me, Scribere ꝟſiculos, miſeras & perdere chartas.

Tu rubido ore prodiens poſſes & fumātem uiui urſi naſum tentare.

Tu tacitus quæris, quam poſſis rōdere carnem. Martia.

Mentitur q te uitioſum zoile dixit.

Non uitioſus homo es Zoile, ſed uitium

Quid non audebit pfida lingua loqui.

Te fingente nefas Pyladen odiſſet Oreſtes.

Theſia Pyrithoi deſtituiſſet amor.

Tu ſiculos fratres, & nomen malus Atridas.

Et Ledæ poteras diſſociare genus.

Adlatres licet uſque nos & uſque.

Et gannitib⁹ iprobis laceſſas

Ignot⁹ pereas miſer neceſſe ē

Noſti pellem rodere caninā.

Nos hac à ſcabie tenem⁹ ungueis.

¶Oratorie formule
Neminem non perſtringit ỹ bis ſuis aculeatis.
Neminem nõ aſpergit aceto
Omnes ſine delectu mordet

¶Probant hoc omnes
Summis aſſenſionibus hoc ꝓbant omnes.
Non ſententijs omnium modo, ſed & ſtudijs, hoc comprobatur.
Omnium calculis hoc probatum eſt.
Vno ore hoc probãt omnes.
Hoc reprobat nemo.
Omnium calculis, punctisq́ꝫ approbatur.
Publico omnium ſuffragio hoc probatur.

¶Spem mihi dedit
Me in optimã ſpem accẽdit.
Erexit me in ſpem non contemnendam.
Adductus ſum ab eo in ſpem peregregiam.
Multum ſpei adiecit.
Non parum fiducię nobis addidit

¶Miſerrime mortuus eſt.
Miſeram opetijt mortem.
Miſero cruciabiliq́ꝫ exitu perijt.
Deteſtabili exitio interijt
Ad internetionem deperijt.
Aerumnabili diſcrutio finiuit uitam.
Miſera abſumptus eſt morte

¶Non timeo
Me multo metu liberaſti
Sum omni metu liberatus.
Ereptus eſt mihi timor oĩs.
Excuſſi de corde metum.
Multo me metu releuaſti
Leuatus ſum formidine non mediocri.

¶Conuiuium eſt paratũ.
Inſtaurata eſt comeſſatio.
Inſtructa eſt epularũ magnificentia,
Non tenuiculo apparatu excipiemur.
Inuitamur ad cœnã, inſigni magnificentia, ingentique epularꝫ apparatu, inſtructiſſimam.
Ingens curatur epularũ apparatus.
Non modo non eſt parcum, ſed elegans conuiuium.
Sumptuoſa cœna parata eſt.
Promiſcue ac indefinite cœna eſt inſtructa.
Opipare inſtructa.
Cum epularum lauticijs.
Lautiſſima cœna
In apparatu epularum nihil hic receſſit à magnificẽtia.

¶Conſul.
Conſulatum adeptus eſt.
Cõſularem celſitudinem eſt indeptus.
Ad conſulatum euectus.
Conſularis dignitatis faſtigium conſcendit.

Ad conſularem maieſtatem eſt prouectus.

¶ Perſeuera vt incepiſti.

Perge, obſecro, qua inſtitui ſti uia.

Cæptum iter (quæſo) proſequere.

Si credis, cœptum continuabis iter.

¶ Triſtis eras.

Triſtitiam præ te ferebas

Videbaris mœrore confici.

Eras uultu mœſtiſſimo.

Eras nō ſine multo triſtioris mentis argumento.

Impatientius dolebas.

Triſtitiam uultus teſtabat.

Ex ſtygiis aquis undam delibaſſe uidebaris.

Vaticinat' in antro Trophonij uidebare.

¶ Vigilaſti.

Noctem hāc totam in ſtudio inſomnem duxiſti.

Diei noctem coniunxiſti puſ gilem

In ſtudio noctes uigilas, cum ipſis diebus.

Diem totum ocio literario addis.

Laborioſiſſimo uteris peruigilio.

¶ Non oportet chriſtianum tam acriter reprehendere alios

Hi ſermones mordaciores ſunt, quam ut Chriſtianæ conueniant modeſtiæ.

In his tam mordacibus uerbis à Christiana modeſtia ꝗ longiſſime abhorres.

¶ Hoc facile fiet.

Hoc factu perfacile eſt.

Hoc minimo negocio fieri poteſt.

Hoc nullo ferme negocio fieri poterit.

Ad hoc opus nihil, aut parū eſt negocij.

¶ Eſt magnus reprehenſor.

Lucianum quempiā mire exprimit.

Omnia mordicus arripit

Eſt in omnes dentatus.

In omnes ſalibus impune ludit.

Dentatis, aculeatiſq; uerbis, in omnes armatur

A carpēdis alienis moribus ſibi nunq̄ temperat.

¶ Faueas mihi

Cœptis faueas noſtris.

Pollicem premas.

Attollas digitum.

Tuum ſtudium mihi dicare uelis.

Fauorem mihi neu deneges tuum.

Eris mihi magni cuiuſdam numinis inſtar.

Noſtræ partes poterunt tua opera iuuari.

Inſtes meo fauori.

Mea paruitas ad tuum fauo

rem decurrit.

Adnitere, quæſo, mihi ægerrime laboranti, ſuppetias ferre.

Suppetias fer. Auxiliare.

Fauorem ac tuum ſtudiũ am plector, quo mihi nũc opº eſt, aduerſum quoſdã, odio ſe coniuratos, in bonas literas, quorũ magna eſt impro bitas.

¶ Omnia indigere recreatione

Omni uitæ inſtituto ſuos luſus concedimus.

Studijs etiam ipſis aliqd luſus nõnunq̃ permittitur

Danda eſt etiam literis ipſis remiſſio.

Sunt etiam Muſis ſua ludicra

Miſta camænis ocia ſunt.

¶ Prodigus

Promus eſt magis, quã condus.

Sui profuſus, alieni appetẽs.

Viuit nomentanus.

Nomentani uitam agit.

Ingẽtes facit ſumptus, adeo ut ſatrapã poſſint deterrere

Cenſum multum ꝓfundit,

Pecuniã multam profligat.

Patria oĩa bona obligurit.

Bonorum obliguritor

Multas opes obſorbuit.

Rem uniuerſam, ſeu patrimonium, luxu perdit.

Quotidianis comeſſationibº. aleæ luſibus, nocturniſq; potationibus, totam ſuam ſupellectilem abſumit

Patria oĩa bona obliguriuit adeo, ut ne teruntium qdẽ, ſibi fecerit reliquum

Impenſas fecit immodicas.

Ingrata ingluuie ꝓclaras res parentũ ſuorũ ſtrinxit (uit

Fortunas ſuas ocĩs obliguri

Multas opes labefactauit.

In patrimonio ſuo helluatur

Familiam, pecuniamq; ſuã, prandiorum gurgitibus, ꝓluere ſolet.

¶ Semp garrit & fabulatur

Totum ipm tempus ἀμούσοις & illiteratis, fabulis terit.

Perpetuo nugatur.

Perpetuas agitat nugas.

Aſſiduum cõgerronem agit.

Bonam tempis partem in nugis collocat, rebuſq; nihili perdit.

Contraria

Hæc ſibi cõtrarietate aduerſantur.

Hæc aduerſis frontibus pugnant

Vtroq; cornu opponuntur

Hæc apta pugnantia aduerſantur.

Hæc uirtutibus inter ſe contrarijs ſunt deligata

Hæc tota diametro pugnãt inter ſe.

Hæc ex diametro pugnant.

Magna cõtrarietate diſſidẽt
¶ Euenire illud ſcio.
Scio, uaticinor'q́, ac pene oculis uideo, hoc euenturum
Hoc pene oculis uideo.
Mens mea eſt pręſaga futuri
Præſagio hoc futurum
Auguror (nec me fallet augurium), ꝑpe diem fore
¶ Libenter audio hoc.
Libens iſtud audio
Audire iſtud ex aĩo gaudeo.
Iſtud eſt mihi auditu perquã iucundum.
Haud iſtud inuitus audio
Oppido lætor iſtud ex te audire.
¶ Tua familiaritate delector
Deſperem, ſi qd in uita mihi eſt tua cõſuetudine mellitius.
Nihil poſt deum immortalẽ mihi eſt in uita, tua conſuetudine ſuauius.
¶ Paſſus ſum maiora cõuitia
Ad maiores contumelias, iã occallui, minus ideo ad hęc leuia commoueor.
Ita mea cutis occalluit ad hos morſus, ut tam leues ꝟ boꝝ ictus non admittat.
Hiſce tuis conuitijs haud aliter moueor, q̃ ſi me aſellus calce ferıret.
Ad has contumelias ne pilo magis quidem moueor
¶ Excita illum.
Excute eum ſomno
Eius ſomnum excutias
Educ hoiem è tenebris Morphei.
Expergefac hominem.
Iube eum ſtratis corripe corpus.
Excita eum à ſomno.
Cura eum à ſomno ſolui, excuti, excitari
¶ Nobilitaſti parẽtes tuos
Nouum agis hominem.
Sine ullis imaginibus nobilis euaſiſti
Clarum ſtemma tuo generi addidiſti.
Familiam tuam claro ſtemmate donaſti
Tu tuæ genti plurimũ ſplendoris ac dignitatis adiecisti.
¶ Faciã ut ſis meæ ſnię
Te facile adducam, ut meæ ſuccinas ſententiæ.
In meam ſententiã nõ ægre te deflectam.
Te in meam opinionem trãſferre conabor.
¶ Hoc eſt rõnabile.
Hoc uere rationes reptę monent
Suadet hoc ratio.
Hoc à ratione minime alienum eſt.
¶ Emenda te
Vtinã tibi iſtã mentẽ dij donarent, ut te ulla res frãgeret, ut te unquã corrigeres,

ut in uiam redires

Vtinam tortuoſos mores caſtigare in animum induxiſſes tuum.

Redi in uiam.

Reſipiſce quæſo.

Teterrimos tuos mores in candidos commuta.

¶Damnum dabit tibi

Hoc tibi grandi iacturę erit.

Graui tibi erit exitio.

Pernicioſum'', & funeſtũ tibi futurum eſt.

Grauem ex hac re acceptu-rus es calamitatem.

Non iacturam ſolum facies, ſed & naufragium.

Hæc res plurimum tibi detri menti, magnamq́ perniciẽ allatura eſt.

Maxima detrimenta tibi in-fundet.

Multum detrimenti ex hoc molimine capies.

In hoc grauẽ facies iacturã.

Afficiet te hoc iactura nõ me diocri.

Tibi non uulgarem pniciem hæc res eſt inuectura.

¶Bellum ſeuit.

Difficillima ſunt reip. tpa.

Sũma bellorũ difficultas no-ſtris imminet temporibus

Sæuit toto Mars impi⁹ orbe

Affligamur difficultate bel-lorum.

¶ Corrigis uitia aliena.

Iunctura es callidus acri.

Pallentes mores radere pes doctus.

Culpas defigis obeliſco.

Notas curuos mores.

Cenſoria nota pſtringis

Vitio nigrum thita pfigis.

Carbone notas.

¶Recreatur literis humanitatis

Illi ſuppeditat poeſis, ubi a-nimus è forenſi ſtrepitu re-ficiatur.

Aures conuitio defeſſæ con-quieſcunt.

Animũ ſuũ doctrina excolit.

Relaxat, reficit, reparat,

¶Hoſtis eſt Ioanni

Hunc non probat Ioannes.

Non eo utitur amico.

Eum hoſtiliter odit.

Eſt ei oſus ſuorũ morũ cauſa

Eſt ei inimiciſſimus.

Inimico & hoſtili animo eſt in eum.

¶Punitus propter te

Piacularis hoſtia factus ſum ob ſtultitiam tuam.

Meum tergum tuæ ſtulticiæ ſubduxi ſuccidaneum.

¶Loquitur ſuperbe

Fabulas buccis inflatis hiat.

Offas robuſti ſermonis inge rit.

Centeno gutture inter loquẽ dum nititur.

Grãde aliquid, quod pulmo

animæ prelargus anhelat.
Totum Heliconem inter loquendum effundit
Folle premit uentos
Neſcio qd ſecum graue cornicatur inepte.
Tumidas ſclopo buccas inflat.
Bullatis nugis, ſua ut turgeſcat pagina, hoc ſtudet.
Darent fumo, nebulisq; pondus ſua uerba
Proijcit ampullas, & ſeſqpedalia uerba.
Efflat inanes gloriolas.
Inepte ſecum cornicatur
Ampulloſa imperitia & oſtẽtatione tumeſcit.
Ampulloſe reſpondet

¶Verus amicus

Nihil eſt in me fuci.
Preſtigias nullis amicitijs facio.
Tibi nunc, hortãte camena, excutienda dam⁹ ꝓcordia.
Oſtendam, quanta pars animæ noſtræ tibi ſit.
Nulla in me comperies pictę (quod Perſius ait) tectoria linguæ.
Firmiorem amicum me arbitrare, quam, ut ob leues offenſas amicus eſſe deſinam.

¶Quantũ poterimus.

Quoad facultas feret
Quantum noſtræ ſeſe extendant uires.
Quantum erit in nobis ſitũ.
Quoad penes nos erit.
¶Tua ſcientia nõ ꝓdeſt alijs.
Sterile domi tuę talentũ detines, quod Chriſtus uolebat, uel uſuris, creſcere.
Non meminiſti felix eſſe ocium literarum, ſed ſi modo illuc deſcendat ſapiens platonicus, non uni ſibi natus.

¶Linguam non habet promptam.

Eſt impeditioris linguæ.
Deeſt illi expeditæ linguæ promptitudo.
Eſt lingua obligatiori impeditus.
Vinculo oris nondum ſolutus eſt.
Nondum ſoluti ſunt linguæ ſuæ noduli.
Elinguis magis, quã loquax
Vitium, nodũq;, linguæ nullo rupit nixu
Plane, ac articulate, nõdum eloqui poteſt

¶Superbit propter ſuam doctrinam

Inani ſcientiæ pſuaſione intumeſcit.
Nomine mediocris cuiuſdã literatiõis, ſibi mirifice adblanditur.

Habet multos auditores

Eſt illi frequẽs auditorium.
Non infrequens auditorum turba.
Theatrum habet, & conuen-

tum,quã frequentiſſimum.
Dij ſuum fortunauerunt auditorium.
Diſcipulos ueluti Theophraſtus habet,nõ ſane paucos.
Tantus eſt ſuoꝝ auditoꝝ numerus, ut in ampliſſimas, copias excreuerit.
Ad eum audiendum confluũt agmĩatim,& quaſi ſturnatim accurrunt,aduolant agglomerant auditores.

¶Audi meam opinionem

Paucis ſuper hac re meam accipere ſententiam
Quid de hac re ſentiam,paucis accipe.

¶Res difficilis.

Audax,pfecto ſuſcepi negocium,& liuetis inuidiæ dentibus imprimis obnoxium
Rem,prſus magnam animi & corpis aggreſſus ſum.
Audax facinus ſubij

¶In mea poteſtate.

Hoc penes me eſt.
Hoc in me ſitum eſt
In meo luco,&phano eſt ſitũ
Integrum mihi eſt.
Eſt mihi liberum
Hoc meæ ditioni ſubiacet.

¶Laudare te digne nõ poſſũ

Dignis te efferre laudib⁹ oĩs mei ingenij uis non poſſet.
Quid meus ad laudum tuaꝝ præconia lituus?
Ero,& ſi nõ idoneus, tamen beneuolus, tuaꝝ laudũ buccinator.
Maiori tubæ debentur tuæ laudes.
Sunt plectro meliore canẽdæ
Aeternum tuæ laudis præconium merito honore non ualeo proſequi
Digne,merenterq; tuas pdicare ỽtutes, non eſt noſtræ opis.
Non efficere poſſem præconio meo,ut claritati tuæ maius qppiã ſplendoris addat.
Tuas laudes modulatiori accentu decantarem,niſi ſubuererer eas culpa ingenij mei detexere
Tibi maiora debeo,ad q̃ nondum idoneus,his pludijs tota mente,& ingenioſis uiribus me comparo
Si tuaꝝ laudum copiã pſeq ſatagerẽ, certe uitio temeritatis,quo olim decolorati fuerint gygãtes, uenirem notandus.
Nõ ad unguẽ nr̃a iſta tumultuaria latinitas tuaꝝ ỽtutum encomiũ repſentabit

¶Scribam de N.

Vitam,mores,&res egregie geſtas,lr̃is mãdare conſtitui
Connitar memoriã tanti uiri,tã'q; pclari,ab hoĩm obliuiõe,atq; ſilẽtio uindicare.
Si nõ examuſſim, tñ leuiter

attingere ṽtutes hominis
tam egregij conabor.
Aliqua celebritate famæ ſta
tui eximias hominis uirtu-
tes afficere
A me flagitas ut N. mores in
geniumq́, uelut in tabula,
tibi depingam
Eum paucis tibi deliniabo.

Si deo placuerit.

Si fata ferant
Si ſuperis collubitum fuerit.
Si cœpta dij bene fortunent.
Deo optĩo maximo auſpice.
Si ſuo numine dexter affue-
rit deus
Deo fautore, fauente, ꝓpitio
Annuentibus ſuperis.

¶Sic deo placet

Sic placitũ eſt deo opt. max
Sic ſuperi uoluiſtis abunde
Sic uiſum eſt ſuperis

Diſputat egregie

In harena, & ſtudio literario
animoſe digladiatur
Doctiſſime diſceptat.
Deſcendit in harenam Vnde
uictor crebriter exit
Ab eo diligẽtiſſime diſputat
Relucet in hoïe anxietas quę
dam, & moroſitas diſputa
tionis

Ira hoc feci

Calore iracundiæ hoc egi
Irarum ſtimuli me ad tantũ
facinus impulerunt
Subitario ardore irę hoc cri
men commolitus ſum & im
pudenter auſus

¶Opꝰ ſuum imprimi noluit.
Noluit ſua typis impreſſorijs
excudi
Inhibere uoluit, ne publicitꝰ
euulgentur
Minatus eſt ſuo partui, non-
dũ plene nato, uelut aborti-
uo & male concepto, uitales
auras, & Lucinæ bñficiũ in-
tercludere, diraq́ extermini
um intendere
Non exiſtimauit ſuã fœturã
temerario editionis hono
re uulgari debere
Noluit typicis calcographo
rum notis committere.
Excudi formis opꝰ ſuũ noluit
Quæ domi habet nondum ef
fert, ut exeant in cõem ſtu-
dioſoꝝ utilitatem
Nondum opinatus eſt, ſuum
fœtum ſatis maturuiſſe
Nouitium Camœnaꝝ quiri-
nalium partum non uult ui
ta donare

¶Faueas mihi et nul lus inuidebit

Opus meum tui noïs ſplen-
dore fultum dentes theoni
nos retundet.
Liuorem omnẽ tuo candore
expunget opus
Armatum maieſtate tui fa-
uoris opus, aculeatos liui-
doꝝ morſus, facile uitabit.

¶Prolixus ne ſim

Ne, quaſi Oreſtem deſcribēs longum faciam.

Iam ſatis eſt, ne me Criſpini ſcrinia lippi.

Compilaſſe putes, uerbū nō amplius addam.

Ne ſi alia afferā longior ſim

Ne uobis polylogus uidear.

Ne nimium longos adferam logos.

Vt immenſo hiſtoriarum agmini cedam, quæ non importune etiam adduci poſſent, erunt hæc pcurrenda.

Stulte perſequor tam innumera, ut nec Criſippi, nec Didimi uoluminibus, omnia comprehendi poſſint.

Ne nimium longa ſumatur oratio

Ne lōga ambage morer uos

Ne ambagioſis uerboꝝ inuolucris uos remorer.

Ne ſinuoſis uerborum anfractibus ueſtras aures ſuſpenſas teneam.

¶Satagis reꝝ alienarū.

Rerum alienarum ſatagere ſoles.

Quod tua non intereſt, id nō definis percunctari.

Si quid minus tua intereſt, id te magis angit.

Ea curas, quæ nihil quicquā ad te attinent.

Tantum ne tibi eſt ocij, ab re tua, aliena ut cures?

¶Si feceris hoc, bene mecum agetur.

Hoc ſi à te factum erit, & me diuino beneficio affeceris, & ipſe æternam gloriā cōſequere.

Operam tuam (quæſo) in re honeſta, & liberali amiciſſimo homini non deneges.

Tibi certo ſatis faciam, ul'in literis, ſi bonæ fuerint, uel in obſequio, ſi malę, modo hanc rem faciendam cures

Quod ut facias, etiā atq; etiam rogo, ignoſcasq; breuitati literarum.

¶Ne timeas inuidiam

Ab omni inuidiæ metu procul abſis.

Verendum tibi nō eſt, ne qd inuidiæ in poſteritatem tibi redundet.

Non eſt tibi timenda ſæueritatis, aut fortitudinis inuidia, ſed inſcitiæ aut neqtiæ.

¶Hoc dicunt.

Intelligo neminem tam ſtultum fore, q hoc non uideat

Nemo eſt tam improbus, q non fateatur.

Nemo tam perditus, tamq; flagitioſus inueniri poteſt, qui id non iure factū fateat.

¶Inquirere nō debes.

Hoc indagare, tua non intereſt.

Hoc tuæ coniectura mentis non capit.
Diſquirēdæ huiuſce rei te labor agitare non debet.

In periculo es.

Vitam tuā innumeris exponis periculis.
Varijs tete obiectas diſcriminibus.
Periculis tete temere offers.
Verſaris in multis periculis.
Grauia tibi impendent uitæ diſcrimina.
Quatuor noctes de uentorū, ac fluctuum, arbitrio propendimus.

¶ Non ſine cauſa.

Non immerito.
Non abs re.
Non iniuria.
Rite. Merito
Optimo iure.
Summis rationibus
Cauſatius.
Optima de cauſa.

Uires non es expertus

Non ſatis uires tuas exploraueris.
Non feciſti periculum in uiribus.
Non conſuluiſti uires
Nō ſatis libraſti uires, an ſufferendo huic oneri ſint pares futuræ, In ſuſcipiendo onere, uires animi non conſuluiſti.
Ad Critolai (ut aiunt) libellam uires tuas debuiſſes expendiſſe.

Liber erroribus plen⁹

Mendoſus liber.
Scatet mendis
Exundat erratis.
Squallet maculis.
Eſt pardo maculoſior
Eſt corruptus erroribus.
Mendulis deprauatus eſt
Flagitijs conſertiſſimus.
Nullus eſt tam plane cæcutiens, qui non animaduertat flagitia.
Labeculis eſt reſpſus.
Feculentus eſt labe erratorū.
Multiplicibus maculis interſperſus.

Scribam ad te.

Omnibus, ut aiunt, ueſtigijs quærenti mihi ultro oblatum eſt ad te ſcribendi argumentum.
Scribo ad te oblatis argumētis, non quæſitis.
Multum eſt mihi ad te ſcribēdi relictum argumentum.
Crebras literas ad te miſſiculabo, ut eas aut ne lecturus quidem ſis, aut mihi ſilentium imperaturus.
Tu licet mutus ſis, ego tamē non deſinam frequentibus tibi epiſtolis obſtrepere.
Anſam ad te ſcribendi, id q̄d diu fuerat in uotis, ꝑ te mihi oblatam eſſe gaudeo.

¶Opto hoc
Maximopẽ cupio
Summopere exopto
Maxime uelim
Nihil eſt mihi magis in uotis. quam ut hoc fiat
Nihil eſt mihi optatius.
Sitienter expeto
Summopẽ hoc à me expetiť.
Quotidiano conuitio hoc eſ flagito
Maxime concupiſco
Hoc eſt mihi in uotis.

¶Varietas ĩeſt tuis epiſtolis
Iuncturam habent nõ diſplicentem
Lepide compoſitæ ſunt epiſtolæ tuæ, multisque, quaſi ſquammis uariegatæ.
Multiplici uarietate reſperſæ ſunt

Grecizas in epiſtolis.
Atticiſmi non pauca tuæ inſuut epiſtolæ
Oratio eſt plane attica
Attico lepore inſtructa.
Tu tanq̃ atticus homo multum atticiſſas.
Felices ſunt tuæ epiſtolæ in atticis uocibus
Crediderim non tam atticas eſſe Athenas

¶Corrige.
Ea lege ſcripta mea ad te ueniunt, ut caſtigentur, ut uapulent, ut erratorũ pœnas ungue luant, & obeliſcis.
Adhibe te meo ꝑtui æquũ iudicem non iniquum, ſæueꝗ; non indulgentem.
Adhibe ungues & obelos
Aſteriſco notes
Nõ faſtidio lituras amici hominis.
Nõ ſũ adeo delicato ĩgenio, ut lituras amici hois faſtidiã
Nec tu, nec fortaſſe qſpiã credat, quam mea opera mihi non ſatisfaciant.
Metuo ne mihi ſim Suffænꝰ
Sæuere, & tetrice à te, homĩe haud ſane rugoſæ frontis, pueros meos uelim accipi.
Patianť noſtra hæc oꝑa paulum à te uexari.
Indue Momi, non iudicis ꝑſonam, quã ferunt ſandaliũ Veneris culpaſſe, quum Venerem non poſſet
Tuo enſe errata mea confodias uelim
Creta notes Abſterge mẽdas
Elue errata.
Tua felici lima hanc noſtrã fœturam dignaberis
Ne (q̃ſo) refugiãt tuæ manus hanc noſtrã editiunculam.
Quæ ĩ hac ep̃la ſalebroſa ſentientnr, ea leuigare, quę obſcura illuminare, q̃ tortuoſa corrigere & euerberare non uerearis
Notes unguina nota, iugulã confodias

Epiſtolam meam à mendis, q̃bus perſcatet, repurga
Hanc epiſtolam tibi ſtatuo repurgandam.
Hoc epiſtolium multa lima cruciato.
Tu, ꝓ tua facilitate, ac ſapientia, ſi quid in hoc epiſtolio obiurgandum offendas condonabis
Te ſcriptoꝝ meoꝝ cẽſorem facile feram, hominem tot annis in literis, nõ ſine gloria, uerſantem.
Extempale epiſtolium ad te miſſito, ut ſulcis intercifiuis nonnunq̃ perfodias
Velim epiſtolam meam à te uapulare.
A te uapulent mea ſcripta
Te impenſe flagito ungue et obeliſcis tuis, pœnas ſuoꝝ erratoꝝ luat epiſtola.
Hoc felici tua lima dignare.

¶ Verſus tui ſunt elegãtiores meis

Verſus mei, tanq̃ ordinis forent equeſtris, debent tuis, ueluti ſenatoribus, & patricijs, cedere
Eſt decẽtior tuoꝝ uerſuũ facies, quam meoꝝ in qua ne næuulus quidem ſit.
Multis calcul' feliciores ſunt tui ꝟſus meis nugis
Tui ꝟſus multis paraſangis præcurrunt meis

Faciam quod iuſſiſti.

Feſtinabo tua iuſſa
Propere tua exeq̃r mãdata.
Mihi iuſſa capeſſere faſ eſt
Nihil tua iuſſa morabor.
Iuſſis confeſtim obſeq̃r tuis.
Iuſſa ſeq, tã poſſe mihi, quã uelle neceſſe eſt

¶ Publica tuum opus

Ne patere diutius cũ blattis & tineis rixari tuã fœturam
Non negat ferre lucem tuũ opus.
Iam ſeſe uinculis aſſerit
Domi eſſe neq̃t, libertatẽ, & ſecuꝝ publice poſtulat
Vult iuulgari Eſt euulgãdũ.
Ede in uulgus.
Fac prodeat in lucem
Promas in publicum
Effer in auras.
Cõmitte uitalibus auris.
In aſpectũ publicũ produc.

¶ **Excepiſti meos verſus beneuole.**

Prædicãt ſe mei ꝟſus, nec urbanius unq̃, nec hilarius fuiſſe acceptos, quã apud te amice confoſſi ſunt
Et tibi gratulant' mei ꝟſus, ob tuum iudiciũ, & tibi plurimum debent
Voluerũt tuo enſe mori, ſed indulgẽti⁹ egiſti cũ meo partu, quam optebat.

Oenas que vilia ſunt

Obſcuris rebus das nitorem

Efficiã quod
Fiet vt iubes,
Effectũ reddã
Præſtabo effectum
Expediã feſtinanter
Expediã
q̃ citiſſime
Exeq̃ fideliſſime
Executũ reddã
Celerrimè curabo

Huic rei ꝓtritæ dediſti ſplendorem.
Cōculcatis his triuialiter dictis non parum gratiæ, aut uenuſtatis inſeruiſti
Trita omnia per te noua, ſplendidaq́ꝫ redduntur.
Ornatu uerborum hoc ſplendicans, & ſpecioſum effecisti.
Oratorijs pigmentis excoluiſti.
Mirothecio uenuſtaſti Iſocratico.

Riſu dignum

Res eſt profecto iocoſa & riſu digna catoniano.
Quis in hac re cachinnis temperaret?
Quis riſui parceret.
Quis riſum cohiberet quum tu tam lepide iocaris?
Nemo eſt tã plane ἀγέλαστος quin his audiendis hilareſceret.
Quis hanc opinionem nõ ſtatim explodat exibilet, ac tota Anticyra dignum putet.
Quis huc decem non euocet Democritos.
Satis haberent decem Democriti, quod hic riderent.

Autotes meminerunt huius rei.

In annalibus memoria hæc prodita eſt.
Vulgo & creditũ & ſcriptũ ẽ
Literaria ueterum monimẽta hoc perſonant.
Tradunt hoc ueteres annales.
Hæc authores enarrant opulentius.
Scriptis hoc reliquit Liuius.
Hoc literis hiſtoricoꝝ demãdatum eſt.
Ego literaria ueterum monimenta ex decreto uolutans, offendi hoc apud Ciceronem
Inclytis literaꝝ monimẽtis hoc cõſecratum eſt.
Memoriæ datum eſt.
Proditum eſt literarum monimentis.
In ueteribus memorijs hoc ſcriptitatum legimus.
Creditum eſt hoc à pleriſq́ꝫ, & memoriæ mandatum.
Quantope in Cice. à M. Anthonio ſæuitum ſit, teſtis ẽ uniuerſa antiquitas
In ueteꝝ collectaneis authorum hoc eſt notatũ.
Inunmeri ꝑpe authores hoc teſtantur.
In ueterum libris obſeruatũ eſt, hoc fieri.
Relatum eſt in ueterum cõmentarijs.
Facta eſt mentio in ueterum ſcriptis, & habita illuſtris memoria.
Attentiſſima cura, & ꝑſtanti

facundia, hoc tradiderunt illuſtres authores.

Periucunda ſane ac lepida hiſtoria de hoc traditur in ueterum commentarijs.

Huius moris, obſeruationiſque teſtimonia, atque documẽta, in antiquitatibus pſcripta ſunt.

Hoc illuſtrium pene omniũ authorum literæ loquunt.

Hoc ueteres annaliũ ſcriptores ignotum eſſe poſteritati, noluerunt

Redeamus ad propoſitũ.

Cõſtitutam emenſi iam curriculi metam noſtra nepter let oratio.

Vt illuc, unde abij, redeam.

Ne prolixiori huius uirtutis cõmendatione noſtra plus æquo turgeſcat pagina, pedem hinc exerim⁹ alio greſſum flexuri.

Ne noſtra in immẽſum pauxillatim excreſcat oratio.

Vt noſtra oratio, quo ſtyli curſum deſtinauit, eo procedat.

Vt hæc, tam longo repetita principio, ad rem noſtram accomedentur.

Vt eo, unde diſgreſſa eſt, noſtra ſe referat oratio.

Sed ne forte meo nimium de calle recedam, deſerat aut curſus uerſa carina uagos.

Vt ad rem recurrat oratio.

¶ Cum honore receptus.

Qua debui ueneratione fui exceptus.

Maiore ueueratione me parentes mei proſecuti ſunt.

Multis à parentibus affectus fui honorũ cumulis.

Multa me exceperunt ueneratione.

Summo honore fui ab eis acceptus.

¶ Tolero labores.

Iã ex peripatetico planè ſtoicus factus ſum.

Apathiam illam ſtoicam maxime approbaui

Iam uidere eſt, me pauloante delicatum hominem, factum eſſe omnium tolerantiſſimum.

Sum laborũ tolerantiſſimus.

¶ Patior quicquid accidit.

Quæ mea non ſunt, ſic demũ fieri uelim, ut dij uolunt.

Quicquid obtigerit nec deos culpabo unq̃, nec accuſabo, nihil dolebo, nihil expoſtulabo

Seruire ſcio, uincere neſcio.

Pacato uultu aduerſa, ſicut pſpera, excipiam.

Aduerſis rebus minime deijciar, proſperis non inſoleſcam.

Nullum conuitium non ferã uel falſiſſimum.

¶ Non curo quid de me dicatur.

Alioꝝ de me opinionem, atq; id genus alia, quæ externa ſunt, negligo prorſus, et reijcio.

Rumores plebeios ad diem curo, ut uiatores hoſpitiū.

Alioꝝ de me cogitationem non extimeſco

Quid de me opinentur mortales, ſuſq; deq; fero

Non uerterim manum.

Nihil mea refert, utroq; uerſum hæc dicas.

Nulla eſt habenda ratio, qd dicatur.

¶ Omnes optant diuitias

Aurum inexplebilem hoīm auiditatem, & hydropiſim non ſaturat, ſed adauget uehementer.

Auꝝ oīm appetitur uotis.

Ad aurum congerendum certatim itur ab omnibus.

Omnes incubant & excubāt, ut auro inſidientur.

Omnes maciem contrahūt, fraudantq; genium, ut aurum aggerant.

Antelucana expgiſcunt oēs diligentia, lucro auri inflāmati.

Complures modice, aut etiā minus quàm luſcinia, dormiunt, ut aurum ſuis uiribus expugnent, & ducant captiuum.

Nullum eſt hominum genus quod auri habendi cupiditate non intabeſcat.

Ne multis agam omnes ſibi figunt.

¶ Nimis dormis.

Vltra Endymionem ſomno indulges.

Tu ſatur irriguo gaudes turgeſcere ſomno.

Dormis ſomnū Endymionis

Immodico ſōno teteſaginas

Diuturno in ocio uerſaris.

Te plumę nimiſquā effœminant.

Mollem, feriatāq; agis uitā.

Inſtar uitæ Endymionis ſomnum, tibi accidere putas

Epimenidis ſomnum ſequeris, quem aiunt quadraginta perpetuos annos ſomnū continuaſſe.

¶ Vituperaberis.

Hoc tibi dabitur uituperio.

Vituperationem ſubibis.

Hoc tibi uitio aſſignabitur.

Tibi hoc culpæ uertetur,

Hoc tibi in culpam cadet

In te recudetur faba.

In te hoc uitium transferet, torquebitur.

Id paſſim magni probri uice obijcietur.

¶ Societas pulchra.

Celebris hoīm conuentus.

Præclara hoīm frequentia.

Concurſus hominum litera tiſſimorum
Hominum celebriũ cõſeſſus.
Cœtus hominum. Concio.
Ornatiſſima corona.

¶Curas habeo multas

Diſcrutiant animum curæ.
Hæc res innumeris curis ani mũ meum uehemẽter angit.
Aerumnabili curarꝫ rodor diſcrutio.
Me mea cura coquit uerſatq́ꝫ in pectore fixa.
Aegraq́ꝫ mens uarijs ſolicitudinibus.
Anxietudine multa afficior.
Multis curis ſum implicitus.
Diuerſis negocijs diſtringor
Varijs diſtrahor curis
Dum in dubio eſt anim⁹, paulo momento huc & illuc rapitur.
Multitudine negociorꝫ ꝓhibitus ſum hoc facere
Sum curis ingentibus æger.
Vario curarum fluctuat æſtu mens mea.
Ingens me cura remordet
Implicitus ſum curis
Diſtrictus, inuolut⁹ negocijs
Intricatus, impeditus, illigatus, illaqueatus, obuinctus, diſpunctus, obſeptus, oneratus curis, oppreſſus, oppletus.
Negociorꝫ fluctibus obrut⁹.
Tot me impediũt curæ, qui animum meum meũ diuerſæ trahunt.
Ita alte diſtringor occupatione, ut neqꝫ interſpirandi ſit locus.
Diuerſæ uocitant animũ in contraria curæ
Negociorꝫ mole obruor.
Multis ſtudiorꝫ obruor laboribus.
Multis negociorꝫ undis in p̄ſentia iactor, exerceorq́ꝫ

¶Vtile.

Non modicam ex hoc demetes frugem.
Hoc præcipuam adferet utilitatem.
Hoc feciſſe magnopere iuuabit.
Multum adiumenti adferet.
Multas ad res hoc conducet
Non parum adſeret momẽti
Non erit hoc infrugiferum.
Plurimũ tibi hoc conferet.
Non uulgariter ꝓfuerit hoc feciſſe.
Vtilitatem immẽſam ex hac re accipies.
Hoc tibi q̄plurimũ ꝓderit.
Hoc non parꝫ utilitatis eſt tibi allaturum
Hunc laborem expturus es minime infrugiferum.
Ad te ex hoc multa manabit utilitas
Hæc res nõ parum habet momenti

Hic liber magno uſui futurꝰ
Multo erit adiumento.
Magno adminiculo erit.
Non mediocriter conducet.
Commodum erit hoc & ſalutare.
Commoditatis plurimū adferet.
Erit ex uſu tuo. E re tua
Fructus habet non parum.
Ampliſſimum fructum es cō ſecuturus.
Ex hoc uoluptatem nō paruam, utilitatem uero incredibilem, es recepturus.

¶ Dixit breuiter

Hanc ſentētiam mira v̄borꝫ parſimonia perſtrinxit
Breuiter enarrauit.
Laconica uſus eſt breuitate
Pauculis v̄bis complexus eſt
Strictim hoc perſtrinxit
Laconiſmo delectatur
Laconicam imitatur breuiloquentiam
Arctat orationem ad breuitatem.
Aemulatur laconiſmum
Rem iſtam paucis accipies.
Pauca de hac re carptim delibat Cicero.
Paucis hoc exponam
Hanc rem curſim breuiterꝗ attingam
Summatim hoc expreſſit
De hoc qd ſentias, paucis explica.

Phaleratam, polylogamque ſup hac re, aſpernemur contionem.
Rem difficillimam ſtrictim, atqꝫ curſim, trāſgreſſus eſt.
Cicero eſt executus, quę penſiculate, atqꝫ enucleate ſcripta ſunt
Genus ipſum rei paucis tantum uerbis notauit.
Curſorijs notis inſigniuit.
Non incurioſe hoc ꝑcurrit.

¶ Quero diligenter

Oculis emiſſitijs omnia perſcrutor
Curioſis oculis omnia contē plor.
Non curſorijs uoluo oculis
Attentiuſcule ſenſa hęc eruo
Oculis raptim perluſtraui.
Scriptores illuſtres, ꝓperantius euolui.
Libros ſanè quā multos uolutaui.
Scrupuloſius perquiſiui
Solerti indagine ueſtigaui
Diligētiuſcule perſcrutatus ſum.
Solerter hoc excuſſi
Penſiculatius hoc euolui.
Inſpectius rimatus ſum
Exactius perpendi.
Scrupuloſius perſcrutor.
Sedula diſquiſitiōe indagaui
Curioſiſſime circunſpectabā
Diligentiſſime penſitabam
Curioſius hoc introſpexi.

Satis inquiſite ſatisq́ ſolici-
te hoc quæſiui
Adamuſſim ſolertiq́ indu-
ſtria hoc inueſtigabam.
Non incurioſe perquiſiui
Anxie ſolerterq́ diſpicio

¶Laborabo.

Conabor. Adnitar.
Totis adnitar neruis.
Totis uiribus agam
Studebo huic rei.
Incumbam in hanc rem
Ad hoc inuigilabo.
Animo conitar & labore cō
tendam.
Velis & remis eo cōtendam.
Velis equiſque eo feſtinabo.
Sudabo uehemēter in hac re
ut fiat
Ad extremum deſudabo ſu-
dorem
Plurimū laboris ī hac re ex
hauriam
Hanc rem arduam moliar
Labore ſummo, nixu ingēti,
ſumma ope, ſumma ui, adni
tar.
Adlaborabo pro uirili parte
Quoad potero enitar
Quanto potero ſtudio.
Labore uigilanti ad hoc eni-
tar.
Pro uirili parte, totoq́ moli
mine, conabor aliquid con
ferre ad facultatem dicēdi.
Toto contendam conatu
Deſtinabo huc omnes meos
conatus
Manibus pedibusq́ cōnitar.
Totis neruis adlaborabo
Totos conatus huc inflectā.

¶Odi diſcordias

A ſeditioſis factionibus ſum
quam alieniſſimus
Ab omnibus diſſidijs auerſus
ſum, ſi quis alius eſt
Nihil mihi commune cū diſſi
dioſis ſeditionibus.
Factiones oīs perhorreſco.

¶Meminiſti huius rei

Aurem uelliſti ſeu uellicaſti.
Effeciſti me rei oblitæ me-
morem,
Memoriā hui⁹ rei refricaſti.
Quod ſemel exciderat anīo,
quaſi poſtliminio, in men-
tem reuocaſti
Induxiſti celebrē mentionē.

¶Tacuiſti de hoc.

Hoc ſicco pede præterijſti
Silentio prætermiſiſti
Temere hoc tranſeūdum pu
taſti
Hoc nube ſilentij obtexiſti.
Hoc ſilētij uelarijs inuoluiſti
Hoc omiſiſti, quod citra fla-
gitium omitti non quibat.
Silentij uelo hoc contexiſti.
Hoc ſurda aure præterijſti

¶Adulator non ſum

Faceſſat a me aſſentatiōis ſu
ſpicio
Aſſentari neſcio, nec ſi ſciam
uelim.

Palpum non obtrudo
Non ſum palpo doloſus.
Relegaui popyſmata pallia tæ aſſentationis
Non delinio uiros palliatæ aſſentationis popyſmate.
Aſſentationis ſum exps. Eſt enim indecora,pr ſus, & inhoneſta,adeo, ut optimo cuique,& uulgaribus, ſit ſuſpecta.
Non palponem, neq; uaniloquum, neque mercede conductum, tuaꝝ laudum buccinatorem audies.
Hæredipetis adulatior null⁹
Non utor gnatoniſmis.
Non ſoleo gnatonizare
Nullus apud me fucis eſt locus,nec aliud fronte ſimulo, nec aliud in pectore firmo.
Ab adulandi ſtudio ſemper, tanquam inteſtino morbo, abhorreo.
Adulationes græculas ſemper odi.
Nō auribus indoctorum ſeruio.
Vt nullus in me eſt loliginis ſuccus,ita eſt candida,&ſine labe, ſimplicitas.
Non ſum potentioꝝ foribus affixus.

¶ Amicus falſus

Tu ſpecioſa quædam,& popularia,beneuolentię oſtētamenta,deſideras.
Tua amicitia fucum habet, & quaſdam beneuolentiæ præſtigas.
Ineſt tuo amori ſola quædā facies, ſtrepitusq;, fucatæ amicitiæ.
Tu amicitiam foues aſſentationibus quibuſdam indecoris,& optimo cuique maxime ſuſpectis.
Geris tecum pictæ tectoria linguæ.
Aliud habes in ore, aliud in pectore.
Ex eodem ore, calidū ſimul efflas, & frigidum
Ita leuis eſt apd̄ te amicitia, ut uel leuiſſima etiam quæq; aura fluctuet.
Scio te penitus non tenere amicitiæ uim, quàm qdem in animo conſtituiſſe ſedes oportuit,& grauiſſimas ancoras fixiſſe, ut contra tēpeſtatum oīm uim illæſa, & quieta maneat.
Tuis uerbis amicum te pręſtas,cogitatione autem inſidias ſtruis.
Palam beneuolentiam,occulte uero periculum intentas
Hoc genus tuoꝝ ſermonū à mera beneuolentia quā longiſſime ſemotum eſt
Inſyncera quædam charitas nos in ſuſpitionem maleuolentiæ raptauit.

Is mihi crede nunq̃ ex anio fuit amicns.

Mihi cum illo diſcordia eſt.

¶ Pati hos labores non poſſum.

Tanto faſtigio laborum non ſum par futurus.

Importabili mole laborum præmor.

Succumbunt oneri uires.

Cedere huic labori compellerer.

Medĳs conatibus æger conciderem.

¶ Eſt ſemper grauis.

Nunq̃ ſupcilium deponit

Nunquam exuit uultum pædagogi.

Tetrica uerba nunq̃ deponit

Nunq̃ non ſapit patruos.

Semper agit areopagitam.

¶ Bonus theologus et magnus predicator.

Vir eſt rei theologicæ cõſultiſſimus

Sacras ad populum cõciones habet, tanta oĩm admiratione, ut ad eum plenis undique uĳs eatur.

Lepore uerborũ allicit, ſentẽtiarum grauitate ſuſpẽdit, & concionis impetu, atque uiribus, flectit omneis.

¶ Doctus.

Vir multĳugæ eruditionis.

Totius eloq̃ntię cephaleozis

Racemos uindemiæ oratoriæ ſuauiſſimos decerpſit.

Hic merces latias, hoc eſt, literarũ ſupellectilem, qua nihil præcioſius, comparauit

Hic repurgata linguæ uitiligine, omnique deterſa barbarie, optimas literas amplexatus eſt.

Hic non ſolum diſertus, uerũ etiam eloquens.

Literaturæ, & doctrinę, nitidioris honeſtamẽto nobilitatur

Latinæ copię genitor.

Tu ſummę ꝟtuti literarũ eruditionem ſemp adiunxiſti, unde factus uirtutibus, pariter & doctrina, illuſtris.

Eſt acerrimus literarum ꝓpugnator, atque aurem (ut ait Perſius) mordaci lotus aceto.

Vir eſt palladius.

¶ Felix.

Omnia tibi ex animi decreto, tanq̃ Ioue nato, ſuccedũt

In gremio Iouis es.

Tu es uir multis calculis fortunatior.

Oĩm homo feliciſſimus, q ꝓmas de ſummo quoduis,

Si omnia tibi ſuccedant, ita eſt, ut opto.

Supos precor, ut tuum gaudium, meumq̃ obſequium, uelint eſſe felix

¶ Gradum priſtinum recuperaſti.

Tu priſtino faſtigio reſtitutus, clarior illuſtriorq́, emerſiſti.
Es in integrum reſtitutus.

¶Iſte iuuenis eſt bonæ indolis.

In puero hoc mirifica indoles uirtutis apparet, & ingenij lumen, luceſcit.
Nihil in hoc iuuene ineptum nihil improbum, nihil immodeſtum, nõ proteruior lingua, non inconſtans uultus, non aliquid poſtremo, uel in facie, uel in geſtu, uel in ſtatu, uł in inceſſu eſt, q̃d offendat.

¶Preceptor ſcripſit multa.

Multa ex ſecretarijs doctrinarum abdita eruere, atq; expromere, elaborauit p̄ceptor.
Suo labore tam clarus eſt, ut ſcripta ſua omnium manibus terantur

¶Lege hec cum fuerit ocium.

Cum à ſerijs occupationibus fueris feriatus, hæc, qualiacunq; ſunt, translegere ne ſpreueris.
Hæc legas, dum à politioribus humanitatis ſtudijs iã pridem feriatus ſis.
Cum tibi à grauioribus ſtudijs ociũ ſuppetet, hęc legas.

¶Inuidos non timeo.

Linguæ ſaucientis ſuſurros improbos negligo
Facile contemno, ſemperq́ contempſi, ineptias maleuolorum, & nugas uere dixerim abortiuas
Cauillentur maleuoli & inuidi (non laboro) q̄bus nemo unquam, uir bonus ac doctus, caruit
Tantum abeſt, ut inuidorum morſicationes me lædant, ut ipſas quoq;, neſcio quo pacto, pene mihi ceu blanditias, commendem
Obtrectatioibus, quibus nõ carent inuidi, audaciſſime reſiſtam
Iſtorum nugiuendulorũ naſum non reformido
Frontem non metuo catonianam
Linguam nil timeo timonianam
Naſutos quoq; naribus repãdis
Mordaces quoq; rictibus caninis

¶Vicioſus.

Omnia prorſus ut in quandam cœnoſam latrinam in ſuum animum confluxerũt flagitia
Eſt monſtrum prorſus, imo ſcelus inexpiabile
Non poſſum, aut tacere quæ

de eo ſentio, aut non ſentire ea quæ de illo debeant dici, in quo ueluti ſingula uitia reperiantur.

Non minutulam labeculam contraxit, ſed maximam [la bem & quidem illuibilem]

Amas literas

Et ſi ſummam ex literis ſoles capere uoluptatem, tibi tamen multiplicibus curis impedito, ſcio non ſatis eſſe qe tis, ut ad illas q̃tum cupis, animum accommodes

Eſt in te inexhauſta auiditas legendi, nec ſaturari potes

Tuus in literis amor, humanitaſque tua, & ſuauitas ingenij natura quadam uiuit & ſpirat

Præcipuam uitæ uoluptatē in literis repoſuiſti.

Vehemētius, quam credi poſſit, gaudeo tuum in literis deſiderium, indies gliſcere.

Ad honeſta ſtudia ſatis ꝓpenſus es

Toto pectore, bonas literas, & earum cultores, tueris, fo ues, alis, ornas

Mones recte

Syncere conſulis,

Mones amice.

Obiurgas amanter

Placide admones

Ab inueterato errore reuo uocas.

Elicis ex umbraculis in ſolem.

Eloquentia fuit perdita.

Iacuit mltos annos maieſtas oratoria.

Squallēti quadam barbarie balbutientes linguas, aſperauit inſcitia

Oppreſſa fuit romani ſermonis dignitas à tyrannide barbariei

Delituit romanæ linguæ ſplendor inter Gothorum et Vandalorꝫ reliquias

¶Ne detrahas

Verte ſtimulos tuæ linguæ.

Comprime linguam, ne, qd uelit, loquatur

Neceſſum eſt frena tuæ linguæ concutere

Sunt tuæ frena linguæ cohibenda

Reprimenda eſt petulantia tuæ linguæ

¶Perfidus

Te promiſſa non alligant

Credo te futilem, & nullius fidei, ut promiſſis non alligeris.

Pacta facis locrenſia.

Es fœdifragus

Perfidior Pœnis.

Paucis dicam.

Paucis perſtringam

Non pluribus complectar.

Ne Oreſtem deſcribere uidear.

Ne tædia generem,
Ne prolixa rerum ambages tædio ſit.
Ne ſim prolixus ſubticeo,
Finem impono
Finem facio dicendi
¶ Faciamus, quod dicunt, bonum vultum.
Lautiſſime uiuamus
Epicureos agamus.
Iſte dies genialis agatur.
Viuamus nobis
Indulgeamus genio.
Cibis opiparis inferuiamus.
Baccho ſacrificemus.
Vina coronemus
Bellos homunculos agamus
Exporrecta frōte yeſcamur.
¶Hō eſt indoctus & nihili.
Educatus in ſchyticis agris.
Pater tibi ſcytha eſt.
Nihil à Vandalis differs.
Non alienus à Gethis
Ne latum q̄dam unguem ab abecedariis deſciſcis
Es rus merum
Pura negatio Merū nihil
Homunculus ex Caria es.
Nemini nō amuſus cenſeris.
Arcadicum pecus
Ridiculum caput
Sus beotica
Proiecta uilior alga
Sardois amarior herbis.
Tua eſt carica muſa.
Immerſus Gethicorum barathro

Ruſticano es ingenio
Artem culinariam, non oratoriam imbibiſti
Literas uidiſti ſolum p̄ tranſennam.
Guſtaſti tanq̄ canis è Nilo.
Muſas à limīe nōdū ſalutaſti
Nouitius es miles palladis,
Rudis apollinis tyro
Pedem nondū ex inſcitiæ tenebris exeruiſti.
Cymmeriis tenebris implicitus es
Non magis quā qui nil ſapit
Videris obſtrepere ueluti anſer inter olores.
Cuiuſcunq; diſciplinæ nomē ementiris
Vulgus nebulonum incultū,
Subagreſti & infeſtiuo ingenio es.
Aſinus ad Lyram

Illotus	Indoctus.
Agreſtis	Senticoſus.
Infeſtiuus	Aſotus.
Inconcinnus.	Exp̄s
Spinoſus	Exors diſciplīę.
Triuialis	Inexpertus.
Protritus	Indoctus.
Rudis	Ridiculus
Semitarius	Scurrilis.
Ieiunus.	Ruſtican⁹.
Sordidus	Inurbanus
Vulgarius.	Aridus.
Vulgaris	Incomptus.
Aeſopicus	Interſus.
Plebeius	Diſcinctus

Horridus	Inſulſus.
Aſper	Illepidus
Squallidus	Inſipidus.
Incultus	Incongruus.
Amuſus	Inelegans
Infacundus	

¶Benignus.

Tanta eſt facilitate, ut quem exaſperauerit neminem reperias, quippe qui cum beneuolus in omneis, tum liberalis, & magnificus.

Tua genuina dulcedo guſtū in literis parit

Tua eſt mihi humanitas pro clypeo, & muro, contra liuoris impetus.

Mihi tua eſt humanitas cognita & explorata facilitas

Diſpeream, ſi quid tua beneuolentia unq̃ in uita contigit mellitius.

Nihil hūani à te alienū puto

Eſt ſociata tua exacta eloq̄ntia infinitæ ꝓpe humanitati atq; modeſtiæ.

Mira in te comitas, lepor mitus totam mentem afflauit

Es deo cuidã terreſtri ſimil'

Clara fronte, & reiecto ſupcilio, te oībus paſſim exhibes

Te uno nihil habet humani', nec eruditius, nec melius.

Hoc nihil candidius, benignius, potentiusq;.

Noſtras diligit hic amarque nugas.

Hic patrocinio me fouet.

Agit hoc homo gratiis natus, humanitate mortales omneis albis (ut aiunt) eqs præcurrens, cuius nimiam ſimplicitatem prope incredibilem oratione, etiam re experior.

¶Doctus.

Vir eſt felici ingenio, acri iudicio, multa facundia, diſciplinarũ deniq; oīm ſcientia præditus.

Eſt abunde in ſtudio eloquētiæ promotus

Iam ad ſummū utriuſq; linguæ faſtigium prono gradu cōtendis, ſic, ut inter doctos cōſpicuus, digito monſtreris.

Tuum nunq̃ in literis bonis ceſſauit ingenium, nec errauit iudicium

Literas pacis alumnas ab iniuria ſcilicet, & indignatione, uindicaſti

Tantū in literis progreſſum feciſti, ut cunctos fermè, qcunq; literis ætate tua claruerunt, habere merueris laudatores

Ita doctus eſt, excuſſus, ingenioſus ut in te nihil expoſitū, nihil uulgatum ſit & triuiale, ſeu uerba, ſeu ſententiam ſpectes.

Vir eſt mea ſententia noſtro

æuo omniū literatiſſimus

Vir eſt ingenij excellentis, acerrimique iudicij, & exquiſitiſſimæ doctrinæ.

Tantus es in literis, ut te mihi ſemper ad imitandum ꝓpoſuerim,

Ruinoſis & nutantibus literis, imo propemodum caſuris, ꝓbelle ſuccurriſti

Ruentibus in præceps diſciplinis, ſummopere, & mira ſolertia, proſpexiſti.

Cadenti, & interitum minitanti, rei literariæ, pulchre conſuluiſti

¶ Vale

Vale Muſarum patrone, & animulum meum in delitijs habeas,

Vale neq; in amicorum rōnarium me inter poſtremos refer

Vale & fixus tuo cordi trabalibus clauis hæream

Vale literaꝝ magne arbiter immo cenſor, immo aſſertor.

Vtinam tibi ſuperata tellus ſydera donet

Interim in terris uiue diu.

Bene ualeat reuerendiſſima tua dominatio, cui me totū dico, dedicoq;

Laudant te omnes

In te laudis aceruos omnes extruunt, & in te uno, oīm diſciplinarum conſummatam gloriam conferunt

Omnes & tuam doctrinam, & eruditionem admirant, prædicant, atque in cœlum ferunt

Te omnes decus Campaniæ, te ſolem, te lunam faciunt, & ſplendidiſſimis titulis ornant.

In tuis uirtutibus, liberis uelut habenis apertisq; eloquentiæ campis, expatiantur,

Omnes tuæ uirtutis perſuaſione, ac eruditionis lepore ducti, te laude multa dignū cenſent,

Omnes ingenium tuum ſuſpiciunt, & doctrinam ſingularem tuam, mirificis laudibus perſequuntur

Omnes teſtimonium reddūt ampliſſimum perfectæ laudis

Virtutis tuæ cōſtans opinio in omnium pectoribus uiuit, omnium linguis celebratur.

Omnes tuas uirtutes una cū uocis eloquio, uel immortali cantu ſacris implent ꝑconijs.

Gratiæ plurimum, & autoritatis apud omnes cepiſti.

Tantæ laudes in te conferuntur, ut uix ullas feceris alijs

reliquas.

Publicæ famæ præconio cō-
mendaris.

Nemo extat, qui grata ora-
tione tuas laudes non cupi
at celebrare

Non niſi accuratis, magnaq́;
& olei, & ſomni iactura, elu
cubratis laudibus ueheris

Omnes tuo ingenio pene cæ
leſti, eruditioni ſingulari,
iudicio lōge acerrimo mul
tum tribuunt.

Tu ſemper publicæ famæ ꝓ-
conio es commendatus

¶Volo tibi gratificari.

Adiuuabo te pro uirili.

Si qua in re poſſim tibi gra-
tificari, omnia polliceor.

Te omni genere officiorū ꝓ
ſequar, q̄tum par fuerit.

Omni genere officiorum de
beo te proſequi.

Si quid erit negocij, in quo
ſeruuli infimi opera non
graueris uti, mandes ac
præcipias.

Nullus eſt in orbe princeps,
cui magis ex animo cupiā
gratificari, quam tibi.

Si quid erit, in quo tibi queā
gratificari, ſenties hominē
ad obſequendum promptiſ
ſimum

Tibi profecto lubens, ſi quid
poſſum, benefecero.

Scito nihil perinde in uotis
eſſe, q̄ ut liceat tuæ ampli-
tudini, quocūq; officio, gra
tificari.

¶Laudabo te

Ipſe tui tibicen ero, & in effe
rendis tuis laudibus gloria
bor.

Nihil potius habiturus ſum,
nihil mihi magis præcipu-
um ducam, q̄ te prædicare,
tuum ingenium tum publi
ce, tum priuatim pleno ore
efferre, & apertis (quod a-
iunt) tibijs palam decātare

Vindicabo ab obliuione tui
memoriam

Reddam tuam famam (quæ
eſt non uulgaris) nomenq́;
tuum ab obliuionis rubigi-
ne exemptum.

Tua ſummopere uirtus, inge
nijq́; dotes, à me extollū
tur

Tantus ero tui admirator in
genij & gloriæ, q̄tus pote-
rit eſſe alius quis.

¶Laudaberis.

Durabit ad poſteritatē tua
uirtus

Putarem te ex Iouis aula ad
homines deductum, aut de
naturæ adytis erutum.

Tuæ ꝟtutes in ſtuporem po
ſteros ducent.

Viues ipſe, & per hominum
ora uolitabis

Tu unus omnium laudes ex

haurieſ.
Nemini dubium eſt, quin tibi omni laude præſtanti uiro, multi honores iam pridem, dignitateſq; debeant.
Quod huic tua celſitudo candide faueat multum gratiæ, multumque laudis, tibi paris.

¶Cōfugiunt ad te oēs
Fit frequens cōcurſus ad te.
Te uelut patronum, & ſpei ancoram omnes cōſpiciūt.
Sanctiſſimis pedibus tuis ſeſe omnes aduoluunt
Conuentus ad te clarorū hominū ex omni patria celebres fiunt.

¶Garrulus
Verbis ſuis intempeſtiue laſciuire ſolet.
Coruus eſt Apollinis
Indigna luminib⁹ nō meret
Hic moleſtis quæ (effutire ſtiunculis alios obturbat.

¶Faues mihi
Aſſolitus es reb⁹ meis fauere
In me fuiſti ſupra meritū indulgentior, nec ideo ingratum me exhibebo.
Mirum quantope tua mihi arriſerit dominatio, & quā impenſe mihi faueat

¶Friuola.
Dicis non aliud, quam merū mendacium.
Mera eſt impoſtura
Merum præſtigium
Fallax uerborū gannitus
Portenta uerborum.
Monſtra uocum
Incondita deliramenta.
Mulierculárum neniæ.
Prodigioſa figmenta
Seniles fabellæ
Ad forū excogitata hæc oīa
Anilia errata. Pueriles nugę
Nugalia omnia.
Alcinoi apologus.
Aeſopica ludicra.
Rapſodia ſquallida.
Dicendi ſartago illiterata.
Antiquata, inuſitata.
Exautorata. Exotica
Puluerulenta Vandalica.
Ante tapetū efficta, putria
Gethica.
Anteq̄ Theognis naſceretur.
adducta. Barbara
Videris mihi cū matre Euandri fabulari
Indigna auditu.
Repetis hæc omnia à ſeculo ab origine.
Hæc commentitia ſunt
Aſcriptitia, Adiunctitia.
Ab omni uirtutis tramite exorbitantia.

¶Nihil ſcis
Nondum proluiſti ora caballino fonte
Non tibi gorgoneis mens fuit uncta uadis
Fonte nec aonio pectora tin

cta lacu
Non tua caſtalias coluere po
emata lymphas.
Nunquam phocaicum nec te
tigere lacum

¶ Vaniloquus.

Inanes iſtas q̃ſi nebulas non
argumentorũ,ſed leuiſſima-
rum ſuſpitionum depelle,
ut quæ nimis defluunt.
Habes inſulſiſſimas nenias ꝓ
oraculis
Inconſiſtentia,& ſeſe undiq́;
eludentia loqueris, & non
unis Anticyris digna.
Eſt tuum dictum nebula ua-
nius in pariete picta

¶Scribere ad te non audeo.

Pudor me prohibet, hominẽ
tenuis fortunæ,nulliusq́;ꝓ
pemodum authoritatis, lite
ras dare.
Neque ego ad te ſcribere au
derem,niſi incredibilis tua
humanitas literas mihi ex
intimo corde, quodam qua
ſi ſuo iure,extudiſſet
Tuas ingenteis laudeis ſpaci
is excluſus iniquis attingere
nõ audeo.ſatius ratus fari ni
hil de illis,quam parum,aut
frigide dicere
Impudentiæ culpam depre-
cor,q̃d tantulus ego, ad tan
tum heroa, ſcripſerim.
Non auſus eram te meis lite
ris laceſſere,
Subuerebar hac manu tibi
ſcribere qua ſoleo cogitatio
tionum celeritatem æquare
Ego alioqui modeſt⁹, immo
timidus, & mihi parum fi-
dens,uereor ad te ſcribere
Nec fortuna mea,nec erudi-
tio, nec ulla omnino uirtus
huiuſmodi eſt, ut licitũ mihi
putem, ſcribere ad te
Vereor tibi benigniſſimo ſed
oĩno plurimis maximiſq́; ne
gocijs occupatiſſimo ſcholi-
is nugamẽtis(qualia noſtra
ſunt)obſtrepere.
Non auſus eram doctiſſime.
N. te meis literis laceſſere.

¶Deuinctus ſum tibi.

Sum obnoxius
Tibi tantum me debere intel
ligo,q̃tum nunq̃ ſim perſolu
turus, etiam ſi me oppoſue-
rim pignori,aut bonoꝝ oĩm
meorum, atq; ipſius capitis
fecerim auctionem.
Tantum tuæ debeo humani
tati,ut nullis officijs, nulla
opera, labore, induſtriaque
mea poſſe uidear ſatisface-
re.
Ea cauſa me tibi plurimum
debere intelligo.
Si mihi conſilium foret, tua
in me merita enũerare, Iſth
mon profecto fodere mihi
uiderer
Ipſe tibi id totum debeo, q̃d

mihi tribuis, præſertim cũ
id mihi ipſe nullo pacto de
beres
In me unum innumera offi-
cia agminatim glomeras.
¶Omnes te laudant
Gratiæ plurimum & autori
tatis apud nos cepiſti.
Tantæ laudes in te conferun
tur, ut uix ullas feceris aliĳs
reliquas.
Extat ad poſteros perpetuũ
doctrinæ beneuoliq́ꝫ animi
teſtimonium.
Maxima ſunt tuarꝫ laudum
apud omnes præconia
¶Doctus
Tibi flori illibato ingeniorꝫ,
in literatorum cõſeſſu, pri
mi gradus aſſignantur.
Dicta tua te doctiſſimum eſ-
ſe teſtantur, facta humaniſ
ſimum.
Tu in oratoria, ac poetica fa
cultate, eminẽtiſſimum ob-
tines locum.
Eſt tibi os mellea ſuauitate
oblitum
In tuis ſcriptis uideris nume
ros omnes humanitatis cõ
pleuiſſe.
Vir es ad omnia magna, &
honeſta natus
Magnos feciſti in literis pro
greſſus.
Vir es in literis magnæ qui-
dem celebritatis & autho-
ritatis
Tanta eſt tua in literis clarĩ
tudo, & æſtimatio, ut nemo
te non ſuſpiciat.
In te ſeſe diſciplinæ illæ oẽs,
tantę tamq́ꝫ multiplices, ex
plicuerunt
Scimus te Ciceronianæ facũ
diæ intermorientis maxi-
mum aſſertorem.
Vir eſt incompabilis memo-
riæ, & infinitæ pene lectio-
nis
Nunc à te quirinalis facun-
dia (quæ goticum neſcio qd
& uandalum ſapiebat) pro
ſperiore fottuna decoratur
Tui eminentiſſimi ingeniĳ a-
cies extra aleam eſt collo-
cata.
Popularis homo non eſt
Optimus eſt literarꝫ cenſor
præſes, & princeps, roma-
niq́ꝫ eloquiĳ moderator
Tu primæ claſſis facile prin
ceps, ingeniorꝫ, & literarꝫ
anteſignanus, ac primipila
ris es.
Tu extra totius doctrinæ a-
leam poſitus De Gotthis in
genue triumphaſti.
Te Muſarꝫ qdem, ꝓpe diuini
tas extra ictum, ſupraq́ꝫ in-
iuriam, poſuit
Nil proculcatum, uelutq́ꝫ in
medio iacens loqueris.
Es uir acris ingeniĳ, multęq́ꝫ

in literis induſtriæ, latinæ linguæ diligentiſſimus, gręcæ non incurioſus, non ꝓſam condere abſurdus, non carmen.

Tu primam in literis celebritatem uindicas.

Homo eſt utriuſq; linguę doctiſſimus, omniumq; literarum humaniorum, quaſi lauticiarum, ſtudioſiſſimus

Vir præter mores candidiſſimos, utriuſq; literaturæ peritiſſimus.

Homo non indoctus, & ingenio acerrimo

In omnibus honeſtis diſciplinis ita iam olim eſt abſolutus citra ſupercilium, ut nō uideam, quem cum eo conferre queam.

Homo eſt doct⁹ ac mire candidus & (quod præcipuum eſt) in ſtudijs ſani pectoris.

¶ Legi tuam epiſtolam

Perlegi oppidoq; lubens literas illas, quas ad me nuprime dediſti.

Legi tuam epiſtolam uerbis ſuis, & concinnitate, adeo abſolutam, ut plane appareat Muſis eam dictantibus fuiſſe exceptam.

Legi epiſtolam tuam ſonorā plenamq; letæ indolis

Legi epiſtolam ita examuſſim perfectam, & ad ſummum abſolutam, ut ne ab liuore quidem iure ualeat reprehendi.

Quas ad me miſſitaſti literas auide arripui, quaſi diuturnam ſitim explere cupiens.

Tua eſt tam elegans epiſtola, ut indefeſſum lectorem, uno prope decurſu, à præfatione ad extremam illā coronidem traducat.

Tuam adeo admiratus ſum epiſtolam, ut ſtupore quodam altera dubitarem fieri Niobe.

Epiſtolam abs te accepi hymetrio melle, & omni nectare, dulciorem.

¶ Laudabo te.

Sum & ero tuarum laudum, ſi nō idoneus, ſaltem beneuolus buccinator.

Te ſemꝑ ingenij, diſciplinarumq; merito, pluris facio.

De tuis moribus, adde & eruditione, optime, ac magnifice ſentio.

Ad ingenij uires periclitandas te laudabo.

Faueo certe tuis laudib⁹ oīq; (ut aiunt) pede in te honeſtando conſiſtam,

Laudes in te multas ore uno congeram.

Profiteor me identidem eſſe præconem, & buccinatorē tuæ ſingularis eruditionis

Ero acerrim⁹ tuarꝫ laudũ,pꝛ gnator,q̃q̃ nondũ uelitis. ſunctus officio.
Homericam tuã muſam mi ris in cœlum laudibus extollam.
Tacere tuas laudes nõ poſſũ.
Ego tuam arcanã multiplicis diſciplinæ copiã ita amplector,ut admirer,& com mendare non deſinam.
Implebo populũ laudib⁹, ac meritis tuis.
Meũ ſtudiũ erit, tuas laudes encomiĳs celebrare.

¶Inuidos habes

Multi tuæ ſœlicitati inuidẽt.
Scio te a liuidulis fortaſſe no tatum iri.
Video uirus hoc obtrectationis indies latius ſerpe, & lethalius reddi.
Sibilant nonnulli in te zoili
Laudes quas tibi q̃rundã ſtu diũ,& candor tribuit, nõ le ni te onerãt inuidia.
Pro tuo officio ſummã inuidiã undiq; cõtraxiſti.

¶Familiaris

Fruor cõſuetudine pceptoris, uiri nunq̃ ſatis laudati, cui⁹ doctrinę imitatiõe ſum mũ ſapientiæ culmen attin gere potero.
Nulli⁹ unq̃ cõſuetudine ſum magis,quam præceptoris, delectatus.
Cum præceptore familiaria commercia miſcebo.
Ruſticatus ſum quandoq; cum p ceptore,denique familiari us egi.
Pręceptoris familiaritate nõ alienor.

¶Ægrotus.

Aduerſa ualetudine laboras.
Egiſti diſpendium bonæ ualetudinis.
Morbo febrili ad deſperatiõ nẽ uſq; medicorꝫ laboras.
Nõ ſatis uigilaſti ad tuendã ualetudinem.
Tua ĩproſpera ualetudo mul tis laboribus non ſufficit.
Tua ualetudo nõ pauciſſimis morbis eſt obnoxia
Te morbus prorſus exhauſit

¶Teſtes adducam.

Nõ pauculos teſtes,neq; eos tibi nõ domeſticos,citabo.
Non ſurdis in hac te agã teſtimoniĳs.
Satis grauius teſtimoniũ de hac re, & rationẽ ualentiorem exhibebo.
Non ſaltabo in tenebris.

Habes magnã autoritat.

In te & authoritas,& ſapientia tãta uiget, quãta uix in alio unquã.
Hõ es ſummæ dignitatis, au thoritatis, gratiæ, multũq; de nobis meritus.
Tua authoritas nũq̃ uacillat

Tam ad alta tua progredit authoritas, ut caput ad ſidera tollat.
Vir es nō deſpicabilis, nec abrogādæ fidei, & nō dilutæ authoritatis.
Summa eſt tua apud regē authoritas.
Scio q̄tū tua apud regē ualitura ſit authoritas.

¶ Componis egregie

In tua oratione maieſtas q̄dam linguæ continetur, & ſanctitas.
Inueni in tua epiſtola nō ſellulariam, ac triuialem doctrinam, ſed qualem Marci Catonis.
Tua ſcripta incorruptę uetuſtatis indole cenſentur.
Tam lr̄as expolitas ſcribis ex tpe, ut facile ſit diuinare, quale ſit quod domi per ocium adornaſti.

¶ Eloquentia vigebit.

Nūc ueteres illę Gotthorum reliquię exulare incipiunt, herbamque latino candori porrigere.
Nuſquam gentiū non cōſpiratur ad profligandā barbariē, perque enſes & per ignem ad id negocij irruūt omnes.
Spero ſane omnes uandalico morbo laborātes propediē talaria induturos, haſtamque cum clypeo relicturos.

Male componis.

Eſt tua epiſtola incōdita, inéliquata, indiſcuſſa, nō rotūda, nec bn̄ tornata.
Sunt tua dicta ſane q̄ frigidiſſima, quæ (ut ille Martialis ait) ueronianas thermas refrigerarent.
Eſt tua tortuoſa orō & tergiuerſans.

¶ Profuiſti rei literariæ.

Tu inter oēs inſcitiā q̄tidie inualeſcentem, pfligaſti, q̄ ſemidocta ſedulitas cum magna pſuaſione detrimento non uſui aduexerat.
Tu ex ipſis anthorꝝ uiſceribus locos ueneris pleniſſimos, & leporis eruiſti.
Tu uerborꝝ lenocinijs nō emolimetū mō ſtudioſis, ſed & uoluptatem peperiſti mīnime uulgarem.
Tu iā barbariem magno ueluti paſſu gradientem, prorſuſq; iam ferocientem, cōpeſcuiſti.
Fuiſti barbariei hoſtis acerrīmus.

¶ Imponam finem.

Adornabo libellum ſua coronide, nihil omnino inreperturn relinquam.
Finem rei inponā, ſi mō Muſæ meli⁹ fortunent ſtudia, quā hactenus rem fortuna.

¶ Nolo laudari.

A meis laudibus tempera cũ nullas iure demeruerim.

Tam immodicę laudes, neq; meo pudori, neq; mediocritati conueniunt.

Ex laudibus, quas in me effundis, nihil decerpo, ꝑter animum meo nomini impẽſe fauentem.

Laudes nõ agnoſco, quas mi candide magis, quam uere, tribuis.

¶ Non poſſum tibi referre gratiam.

Quod nullum tibi tuiſq; meritis gratiam referre queã eſt, cur in immenſum doleã

Animo meo nullum unq̃ incommodum accidit acerbius, q̃ quod nunc tibi, cui immenſam gratiam debeo, ne mediocrem q̃dem referendi ſuppetat facultas

Doleo me tãtam tuã in nos humanitatem non poſſe ex æquo reponere.

Ego fatis meis iraſcor, maléq; precor, quod hac conditione naſci me uoluerũt, ut tua in me beneficia, ne minima quidem ex parte, poſſim remetiri

Grauem fortunæ perſentiſco iniquitatem, cum & ardet animus referre gratiã, nec poſſum.

Moleſtius opinione fero, tã immenſum eſſe, quod tua in me contulit humanitas, exiguũ uero & exile, quod mea tenuitas poteſt

Quis uel opulentiſſimus tantis meritis gratiam parem referret?

A me tantis beneficijs talio rependi non poteſt.

Quid tibi, debeam uideo, ubi uero de referendo (ut par eſt) incipio cogitare, tũc ratio accepti atq; expenſi nequaquam conuenit.

Ego q̃bus uerbis iſti tam ꝓmpto, tam liberali, in me animo gratias agam, non reperio.

Quibus tandem uerbis, pro hoc tuo erga me anĩo, gratias habiturus ſim, neſcio.

Qua digna ratione tam honorificam benignitatem tuam celebrem?

Qua remuneratione dicendi merita tua ęquiparem, nõdum reperio, quod ſi ſedulo commentabor, dum memor ipſe mei, dum ſpiritus hos reget artus.

A me nullas officij uices poſſis ſperare.

Non occurrit formula qua tibi gratias agam

¶ Compenſare nõ poſſem.

Ego ſi me tantum, quantus

ſum,pignori oppoſuero,nul
la ex parte poſſem ſoluendo
eſſe.
Ego ſi ampliſſima, planeque
regalia munera reponerē,
fateor me tuis bñficijs im-
parem eſſe.
Tanta ſunt tua in me meri-
ta, ut quantamuis dicendi
copiam ſuperent.
Preſtantius eſt id, qđ in nos
cōtuliſti, quam,ut uel Crœ
ſus ipē, ſi uniuerſas opes ex
hauriat, par eſſe poſſit, aut
ſi mihi fontes aurei (ut poe
tæ fabulātur)domi ſint,aut
Pactolus aliqs,aureas uol-
uens arenas.
Nemo qſquam tam magnifi
ce dicere poteſt, quod non
ad tuam in me humanitatē
exile uideatur.
Duobus uincor modis, quia
nec gratiam referre ullam
nec agere pares gratias poſ
ſem.
¶Ero memor tui.
Tuoꝝ in me beneficioꝝ me-
moria nūq̄ conſeneſcet,in-
tercidet,emorietur.
Id quod eſt unum opis nr̄æ
facere non deſinam,nempe
agam pro uiribus,ut ingra
tus omnino uideri non poſ
ſim.
Quicunq; me terraꝝ angu-
lus eſt habiturus, tuoꝝ in
me beneficiorū memor ero.
Teſtari uolui me nec eſſe ad-
huc,nec futurum unquam,
immemorem humanitatis
qua me nihil promeritum
tua dominatio eſt ꝓſecuta.
Tui apud me nunq̄ eſt inter-
moritura memoria
Nunq̄ antiquanda eſt nomi-
nis tui gloria.
Ab animo nunq̄ abfuit moni
mentum amoris in me tui.
¶Honorant te omnes
Iure tuę humanitatis tibi cō
tigit,ut nemo te non admi
ret,nec admiret ſolum,ſed
etiā amet.
Quod omnes te admirātur,
in cauſa eſt tua ſinglaris hu
manitas
Effecit tua ſingularis huma
nitas, ut à nemine quoquā
non diligaris
¶Inuidos dimittamus
Blaterones iſtos tāti omino
faciamus, quāti culicem ele
phantus indicus.
Inuidoꝝ uirulētas obtrecta
tiones non moremur.
Non degrauemur obtrecta-
toꝝ calumnijs.
De negligendis blateronibꝰ
ſuoq; morbo relinqndis,&
prudenter,&amice cōſulis
Decreueram ultro inuidiæ
cedere
¶Amas me.

Me tibi ſpes fortaſſe nonnul
la doctrinæ,uel opinio po-
tius,conciliauit.

Me,licet immerentem,ſingu
lari fauore complecteris.

Si gratiam tuam iniero, pla
ne triumpho.

Mei nominis es ſtudioſus

Verbis conſequi nequeam,q̃
mihi gratus ſit tuus in me
tam propenſus animus, &
utinam affectibus tuis re-
ſpondere liceret.

Immoderatis affectibus me
proſequeris.

Nemo(fateor)unq̃ ſyncerius
aut cõſtantius, amauit quẽ
uis amicũ,quã tu me amas.

Tanta eſt tua in me benigni
tas,ut rubor plane quidam
oboriat̃,cũ aĩo repeto,tan-
ta me à te beneficentia cu-
mulatum,de quo nihil unq̃
ſim meritus.

Nihil mihi poſſet accidere iu
cundius, aut honorificenti
us, quam in amicoꝝ tuoꝝ
numerum adſcribi.

¶Amo te.

Sum tuæ amicitiæ cultor, ut
ſynceriſſimus, ita longe te
naciſſimus.

Tam ſynceri hominis conſue
tudine delector.

Tibi etiã atq; etiã ꝑſuadeas
uelim, nihil eſſe uno me tui
amantius,nihil tibi deuoti⁹

Te uno neq; quicq̃ chari⁹ mi
hi eſt,neq; literatius quicq̃.

Tu ob hoc ipſum redamari
dign⁹ es,quod me amas im
potentius.

Ne pilo quidem mihi es in-
gratior.

Certe quod ad aĩm meũ atti
net,uix in toto orbe eſſe pu
ta,q de te aut ſentiat mag-
nificentius, aut p̃dicet ho-
norificentius.

Animum erga me tuũ tam
amantem, ac ꝓpenſum am
plector,atq; exoſculor

Tacito quodã,& arcano ſen
ſu mentis, ad te obſeruãdũ
impellor.

Declaraturus ſum q̃tope cel
ſitudinem tuam,& ſuſpiciã,
& amem.

Illud non dubitem p oĩa deie
rare,neminẽ hic eſſe,qui de
tuo ingenio, ac eruditione,
candidius ſentiat,aut hono
rificentius p̃dicet,q̃ ego

Oſculor tuum animum mihi
iam olim & perſpectum, &
exploratum.

Nihil mihi tua conſuetudine
in uita contigit gratius,ni-
hil'q; ſuauius.

Difficile dictu fuerit, quãtus
cumulus meo in te amori
acceſſerit.

Hoc unum tibi perſuade, ne
minem uiuere, q te magis

ex animo amet, quam tuus N.

¶Rem gratam facis.

Quod res meas tam officioſe curas, deamo te, & gratiam habeo plurimam.

De hac re non uulgarem habeo gratiam, referet autẽ is, qui pietatis officia multo cũ fœnore ſolet remetiri,

Rem feceris mihi uehementer gratam.

Rem feceris erga me nõ parum officioſam.

Iſtud mihi iter plurima tua in me beneficia non ingratiſſimum fuit.

Rem feceris erga me nõ parum officioſam.

Rem feceris mihi uehementer gratam.

¶Studet

Toto pectore in arcanis literis libenter uerſatur

Dies uitæ ſuæ omneis in literis inſumit.

In ſtudio literarũ omnes conterit annos

Gratijs ac Muſis ſacra facit.

¶Dedico tibi hũc librũ

Patere, obſecro, tui celeberrimi nominis titulum operi meo, uelut facem quandam prælucere.

Hoc tuo noĩ propriũ ſeruo.

In mentem uenit hoc appoſitiſſime me tibi dedicaturũ.

¶Erit memoria de te.

Ipſe tibi tuis ſcriptis extruxiſti monimentũ ęre penni⁹

Tu fac ne ignoret uel meum erga te iudicium poſteritas.

Vir es cum primis inſignis, & æternæ memoriæ hominum cõmendatus.

Tuum nomen æternæ hominum memorię uis dedicare.

¶Vale.

Vale humanitatis & probitatis exemplar.

Vale & N. eruditiſſimũ elegantiſſimæ, atq; ampliſſimæ ſpei adoleſcentem, nomine meo ſaluta.

Vale tibiq; incepta deus optimus ſecundet, & cum receſſeris à uiuis is autor contingat & conſors,

Vale omniũ eruditiorũ ſchola doctrinarũ, & ſeminariũ uitæ rectæ.

Vale bonarũ diſciplinarũ ſpecimen, meq; amare perge.

Vale amice mortaliũ, quos hactenus exptus ſum, candidiſſime.

Vale amicorũ doctiſſime, & doctorũ amiciſſime.

Bene ualebis ornatiſſime pceptor, & me clientulũ tibi toto pectore deditiſſimum, ita ut ſoles, amabis.

Valeat tua ſumma pr̃nitas, cui me, q̃tus ſum, nuncupo

dicoq́;.

¶Has literas ad te mitto.

Has ad te do literulas, quas ob ſubitam importunitatē cuiuſdam illuc proficiſcentis exaraui.

Facio ad te hanc literarum miſſiculationem.ut mei ingenioli deguſtationē tanq̄ aliquam accipias.

Has ad te mitto literas,quæ tamen ad exactiſſimæ tuæ eruditionis officinam ſeſe uerecunde conferunt.

¶ Placuerunt mihi literæ tuæ.

Illexit me ſuauis odor ṽborum tuoꝝ plane Ambroſiꝰ

Epiſtola tua myrothecij condimentis imbuta ita palatū irritauit,ut quaſi helluo aliquis , uix commeſas epulas , tam lautas deuorauerim.

Sum ſaccaro,multoq́; nectare,epiſtolæ recreatus.

Tuæ epiſtolę prima frons,& iudicium, me plurimum incitauit,ut omnem deuorarem.

Tanti mihi fuit tua epiſtola, ut nulla fuerit mihi charior.

Maior eſt atq; ſupior tui epiſtolij feſtiuitas , quā ut illi credā me ſatiſfacere poſſe.

Tuæ literæ marcētem quaſi ſtomachum excitarunt.

Quas abs te nuper accepi literas, ita gratas habui , ut me ab illis putem immortalitate donatum.

Tuæ literę nauſeoſum ſtomachum refecerunt, & omne quaſi faſtidium abſterſerūt

Non poſſem facile conſequi ṽbis,quātum mihi epiſtola tua pariter & admiratiōis attulerit,& uoluptatis.

Scriptoꝝ tuoꝝ genio unice delector .

Tua me indoles rapuit .

Quo magis ꝑter ſpem acciderunt, hoc longe gratiores fuerunt literæ tuæ.

Epiſtola tua apprime iucunda fuit,quę tantum mihi peperit læticiæ.

¶Stude.

Perge exercere uires in Muſarum ſtadio

Aſſueſce à tenero amare literas.

Fac ſtudeas, ut ab omni obliuionis iniuria te uindices.

Tu modo maximo animo in honeſtiſſimas literas incumbe, ſimulq́; doctos uiros fouere perge.

Veram eruditionem cū morum integritate coniunge

Puriſſimis moribꝰ puras adiunge literas.

Obſerui Muſis latialibus,quibus cum græcitas etiam ſit

oportet.
In epiſtolis bonã ſtudij portionem contere.
Tu fac te ſacris literis oblectes abſq; contentione.
Tu perge tuam ætatem florentem, atq; indolem non uulgarem, in ſanctis ſtudijs exercere.
In bonarũ artium ſtudijs te exerceas, ne tuum ingeniũ natura hebes, nihil agendo ſitu penitus obducat
Omiſſis hmõi nenijs, oblecta te ſanctis ſtudijs, & philoſophia Chriſti, quę gaudet bonis, & tolerat malos
Quod datur uacui tpis, impẽde honeſtis ſtudijs, & euoluendis autoribus.
Fac ut teipſum præbeas, & inculpatis moribus uirum, & ſedulum, ac diligentem optimarnm literarum profeſſorem.

¶Es indoctus.

Tibi ſermo repugnat
Homo es tenuiſſimæ fortunæ, neq; multæ admodum literaturæ.
Infelici natus es Muſarũ partu, & adulterino
Es profanus, & Muſarũ procul à limine
Homo es infimæ claſſis, & poſtremæ tribus.
Vir es triuialem aliquã eloquentiam, doctrinamq́; cõſecutus.
In pernicioſo latinæ linguæ naufragio enatas.
Es bonarũ literarum exps, inſperſus puluere inſcitiæ.
Noctuinos oculos, & in ſole caligantes, habes.
Latinæ linguæ ſobrius imitator.
Nullam habes phraſim & linguam loquendi.
Tu ne quidem inter mediocris, infimæq́; eruditionis uiros, locum dignum ſortiris.
Te quid abſurdius, aut incõcinnius an quæſo uno aſſe qſpiam aſſequatur, ut certare de eloquentia publice poſſit

¶Es ingenioſus

Miror eqdem quãtum ingenio, & literatura, q̃tum etiã ſtylo, facundiaq́; polleas.
Vir es abſolutiſſimi ingenij candidiſſimiq́;, & omnium literarum manſuetiorum ſtudio, & iuris ſcientia, & generis nobilitate, atq; opibus, p̃tereaq́; humanitate quapiã non uulgari celebrandus

¶Detrahis.

Canine nimis & inuide, omĩum quidem ſententia, me ꝑſequeris.
Ad mihi ferẽdas iniurias neruos omnes prorſus contendiſti.

Plerumq; odij, uel inuidię, ſuſpitio ne tua dicta laborãt.

Canina facundia me inſeq̃ris

Sale, & amara ſuggillatiõe, me me fricas.

Morſu pene me fregiſti.

Quid acrius inſtas ampliſſimã hõim famã decerpere?

Me tua non mediocriter onerat inuidia.

Tu uario ſimultatum genere dictiſq; odioſiſſimis, in me debaccharis.

Tua inſectatio pluſq̃ tragica eſt, ac plane demiror, te hominem huiuſmodi tragœdijs delectari

Tu erynnali furore pcit⁹, ſceleratorũ neq̃ſſime, nepharia nos rabie exagitas.

Quid me ſtridule nimis, ac ſtrepitu moleſto calũniaris

Quis cachinis temperaret, cum tu ineptus homo morſicas alios.

Strophis obliquis me petis.

Epiſtola tua eſt elegans.

Non ſapit hoc epiſtoliũ uulgarem aliorum lectionem, nec pedagogorũ triuialem enarrationem.

Nihil uorticoſum reſonat epiſtola, ſed mero atticiſmo pura latinitate ſcatet atq; redundat.

Reor te ex hymetto attico hanc decerpiſſe epiſtolam.

In tua epiſtola nihil plebeiũ offenditur.

¶ Nocuiſti alijs.

Quod feciſti multum ſociorũ negotijs offecit.

Tuo alios laqueo (q̊d dicit) implicuiſti.

Eſt tua inſcitia iproba, iportunaq;, bonis lr̃is exitioſa, q̃ tanq̃ uerruca deformis, uenit recidenda.

Scriptis tuis dignitati aliorũ offeciſti.

¶ Non feci propter egritudinem.

Deterruit me ualetudo imbecillis.

Non licuit per ualetudinem.

Nõ ſinit ualetudo, ut te adeã

Obſtitit ualetudo ex diutinis morbis etiã nunc debilior, quam ut eã auſim itineri committere.

¶ Commendatiſſimis

Quod eũ tã ſtudioſe cõmendas, prorſus, iuxta prouerbium, actum agis

Eſt hic hõ mihi tũ ob eximias ingenij dotes, tũ ob officia in me nõ uulgaria, ſic cõmendatus, ut cõmendatior eſſe non poſſit

¶ Prodes multis.

Tu recte natũ te arbitraris oĩu utilitati, laudi, uirtuti, non ſomno, non conuiuis.

Tibi rẽ oĩs eſt cũ ꝟtute, non

Hymettus [illegible] mons attice [illegible] semper florens [illegible] Plin scribit [illegible] Hymettus [illegible] pro molli [illegible] Martial hoc [illegible] thesei populatus [illegible] hymetti pallas [illegible] a silvis nobile nectar apis,

cum deſidia, cũ dignitate, non cũ uoluptate.

¶ Ad præceptorem.

Debeo tibi quicquid habeo doctrinæ.

Si qd in me eſt humanitatis, ſi qd doctrinæ, breuiter ſi qd pter hoīs effigiem habeo, id tibi iam nunc, at par eſt, libens ingenueq́; acceptũ refero.

¶ Peto a te.

Efficit tua ſingularis, & plus q̃ humana humanitas, qua egregia cũ laude necnõ eruditione cunctos uincis, mihiq́; homunculo, tenuiſſimęq́; fortunæ, hãc ſuggeſſit fiduciã, ut audeam abs te petere.

Illud extra iocũ oramus melliſſime. N.

¶ Eſt doctus.

Artium multitudīe prior omnibus.

Eloquentia nulli ſecundus.

Ingenium illis nobile

Memoria excellens.

Studia ſua uaria, & æmuli multi.

Eſt hõ nũeroſa arte mſtiſci⁹.

Multiformi ſupellectile eruditionis inſtructus.

Pectus habet Muſis gratiiſq́; omnibus natum

Hõ lectione mlta exercitat⁹ cui pleraq́; omnia ueterum literaꝝ quæſita, meditata, euulgataq́; ſunt.

Egregiã habet uirtutem, cũ pari eruditiõe copulatam.

Linguæ latinæ delicium.

¶ Nimis inſiſtis præceptis

Nudæ illæ artes, nimiæ ſubtilitatis affectatione, frangunt, & concidunt, quicqd eſt in oratione generoſius.

Omnem ſuccum ingenii bibunt, & oſſa detegunt, quæ ut eſſe & aſtringi debent, ſic corpore ſunt operienda

¶ Odit literas.

Summa ui melioribus ſtudiis obſtrepit.

Videtur ſibi ſemideus ille, pugnator priſtinæ barbariei.

Hic humaniores, & ſyncerīores literas, quaſi iniecta narium pituita conſpurcat.

Camœnis omnia facile ante ponit.

Feres aduerſam fortunã.

In re tam acerba bono ſis animo oportet.

Multum iuuat animus in re mala bonus.

Fulciendus tibi eſt aīus ſpe fortunæ ſecundioris

Forti infractoq́; ſis animo.

Sors humanæ cõditionis forti ferenda eſt animo

Subito me fortuna percuſſit, docuitq́;, nulli rerum ſuaꝝ fidendum eſſe.

Quod fors fert citra culpam noſtram, id ęquo, atq; adeo magno, animo ferendũ eſt.

¶Quem moꝛbũ habes

Quid tibi morbi eſt?
Quod morbi genus te cepit?
Quis te morbus habet?
Quo morbo teneris?
Quid habes morbi?
Quis te tenet morbus

¶Eſt inuerecundus.

Loquitur citra ruborem ſuæ inſcitiæ.
Nihil eum pudet
Eum depuduit.
Dedidicit pudorem
Oblitus eſt pudoris
Dedidicit pudeſcere.
Neſcit pudeſcere.
Exuit pudorem
Perfricuit faciem.
Perfricuit frontem.
Manſit apud arthocopum
Homo perfricta facie

¶Hoc ſcio.

Haud ignoro.
Non me fugit.
Non me latet
Non me præterit
Non ſum neſcius
Non me clam eſt.
Quis neſcit
Nemini dubium eſt
Compertum habeo
Non eſt mihi obſcurum.
Non me fallit.
Haud me falſum habuit.
Haud ſum ignarus.
Haudquaquam neſcius.

¶Hoc eſt uicioſum

Hoc cũ uitio coniunctum eſt
Eſt confine uitio
Non uacat uitio.
Non caret uitio. Haud abeſt à uitio.

¶Feci te ſuadente.

Te authore ſuſcepi hoc negocium.
Tuo impulſu feci
Tuo inductu.
Te ſuaſore. Te conſultore.
Te impulſore. Tuo ſuaſu,
Tuo conſilio fretus.
Abs te perſuaſus id feci.
Tuo inſtinctu.
Tuo perſuaſu.

¶Lites tollis

Patriam non ſolum ocioſis erroribus repurgas, ſed lites ꝑplexas, haud ſecus diſſecare ſoles, ac gordios nodos Alexander

¶Compenſabo te

Cratiam tibi referam
Reponam meritum.
Rependam officia.
Penſabo beneficium
Perſoluam.
Remunerabo
Remetiar. Rñdebo meritis.
Fœneratum hoc beneficium tibi pulchre dices
Diſperεam, niſi beneficium tibi conduplicauero

Par ero beneficijs acceptis.
Efficiam, ut tuum in me officium ad te, non ſine fœnore redeat.
Hæc tuæ in me pietatis officia multo fœnore remetiar

¶Gratias ago quod hoc feceris

Quod tanta fide mea negocia procures, pares gratias agere uix poſſum, referre nequaquam.
Quod hoc feceris, gratiam & habeo, & habiturus ſum, immortalem.
Quod meis commodis ſtudes, & habetur à me gratia & ſemper habebitur
Quod nos pro uirili tueris gratum eſt.
Grates ꝑſoluere dignas, nō opis eſt noſtræ
Fateor me tibi magnopere deuinctum eſſe.
Hoc nomine plus tibi debeo, quam ut unq̃ ſoluendo eſſe poſſim.
Maius eſt tuum in me beneficium, quam ut orationē poſtulet.
Tibi à me, & habetur, & refertur, gratia ingens
Hoc officio arctiꝰ me aſtrinxiſti, obligatiorem tibi feciſti, deuinctiorem reddidiſti, magis obnoxium effeciſti, quàm ut uerbis agere gratias poſſim.

¶Hoc eſt a natura.

Id omībꝰ à natura inſitū eſt.
Id natura nobis indidit
Id à natura comparatum eſt
Id nobis attribuit natura
Id natura præſcripſit
Ita eſt præſcriptum
Hoc natura ingenerauit.
Id natura nobis congenuit.

¶A te diſſentit

Longe lateq; abeſt. Diſſentit
Longe diuerſa ſentit.
Refragatur tuæ ſententiæ
Ei tua ſententia neutiquam probatur.
Magnopere ſua tecum pugnat opinio.
Tuæ ſententiæ reclamat.
Sententijs inter nos uariat.
Ab opinione tua nimiū abeſt
Multum à tua ſua diſcrepat ſententia.
Haud mediocriter à tua diſſidet opinione
Nimium inter tuam atq; ſuā intereſt opinionem
Plurimū à tua ſua diſtat opinio.
Tuæ ſententiæ aduerſatur.

¶Concedamus ſeu, qđ aiunt, ponamus caſum.

Fingamus ita eſſe.
Faciamus ita eſſe
Donemus ita eſſe
Hoc interim concedamus.
Hoc interim largiamur

Ponamus ſic eſſe. Eſto ſanè.
Imaginemur ita eſſe.
Donemus conuenire.
Demus hypotheſim

¶Piſces tibi nocent.

Piſciũ eſus eſt ſtomacho tuo grauis.
Piſciũ eſ⁹ ſtomachũ tuũ lędit
Piſces tibi officiunt, obſunt.
Valetudinẽ tuam offendunt.
Sunt incommodi.
Tuo contemperamento noxij ſunt.
Eſus piſcium eſt tibi inimic⁹.

¶Nõ te impediam.

Nihil obſiſtam tibi.
Non ero impedimento.
Non te obturbabo
Non obſtrepã tuis conatib⁹.
Nõ obluctabor. Nõ obnitar.
Non te remorabor.

Fuit epiſcopus

Geſſit epiſcopatum
Epiſcopum egit.
Epiſcopatum adminiſtrauit obtinuit.
Munia epiſcopalia obiuit.

¶Faciam tuum officium.

Fungar tuo officio.
Ego te abſente fungar tuis uicibus.
Tuas agam parteis.
Obibo uicariam operam.
Tuam uicem defendemus.
Nõ deero officio tuo.

Vado ad campos.

Rus hinc abeo
Rus hinc concedo, diſcedo, abcedo, decedo.
Campos repeto.
Ad agros inſtituo iter
Paro proficiſci ad agros.
Paro profectionem meam.
Illuc tendo. Illuc iter teneo.
Rus me cõfero. Rus me reci (pio
Certũ eſt rus aduolare

¶Liberatus à curis.

E medijs curarũ undis emer (ſit
Ex his negociorũ turbis ſe extricauit.
Ex his negocijs ſeſe expedi (uit.
Ex medijs negociorũ labyrinthis exijt.
Se exoluit tantis negociorũ tumultibus.
E tantis occupationibus ſeſe excuſſit.
Seſe ex his negociorũ fluctibus emolitus eſt.
Ab his curis iã diſceſſit
Eſt liberatus, leuatus, liber, ſolutus curis.
A tantis negocijs ſeipſm uindicauit, aſſeruit, abſoluit.
Ex his calamitatib⁹ enatauit

¶Bene eſt.

Bene res habet
Bene ſe res habet
Bene habet Optime eſt
Bene habent negocia
Optimo in ſtatu res ẽ
Meliore in ſtatu res eſſe non poteſt

¶Vt puto.

Mea quidem ſentētia
Vt ego quidem ſentio
Vt mea fert opinio.
Meo iudicio.
Vt mihi quidem uidetur.
Ni fallor. Si quid iudico.

¶ Faciamus, quod dicunt, bonū gaudium.

Viuamus baſilice.
Saliaribus cibis utamur
Perſico apparatu fruamur
Vitam Ambronum agamus
Vultū præſtemus hilariorē.
Depoſito ſupcilio edulijs operam demus.
Exporrigamus frontem
Epicurum uiuamus.
Curemus cuticulam
Genialiter cœnemus.
Vultum exhilaremus
Epulis inſeruiamus & potationibus
Me pinguem, & nitidum, bene curata cute, uiſes.
Viſe epicuri de grege porcū
Abſcedat pythagorica menſa diogenicaq́ꝫ cœna.
Cōſilium eſt dies aliquot ſarciendis corpis uiriculis inſumere.

¶ Stultus.

Impos ani. Rōnis impotēs
Furiata mente
Freneſi excitatus.
Percit⁹ erynni
Tanquā aſinꝑ ſilueſtri actus.
Ceu æſtro inſtinctus.
Vicio mentis captus.
Aculeo præfixus.
Plane indiges helleboro.
Nauigas Anticyram
Dij tibi tuam dent mentem.
Anticyras melior ſorbere mercatas
Quæ te debilitas capitis uexat.
Quis te nouus alligat error?
Heus quæ te dementia cepit,
Qua perculſus es megœra?
Vnde hic phlegetōti⁹ ardor?
Non es apud te.
Te loquentem non capis.
Rhodio Herculi ſacrificas.
Aiacis riſus.
Inſipienter ridens.
Dignus quem theatro om̄es lymphatum ſatis eijciant

¶ Mentiris.

Quæ ꝓtuliſti ỽba nullo ad ueritatem confinio pertinent.
Sicut ad ſolem noctua, ita in ueritate caligas.
Syncerae ueritatis non es ſtudioſus
Parthis freq̄ntiſſime, & Cretenſibus, mēdacior inueniris
Caligas ad ueri conſpectum
A rationis orbita aberras.
Hoc eſt merum mendacium mera impoſtura, merum præſtigium.
Mendacia de me licentiſſime ꝑdicaſti, me mea tamen cōſcientia non remordet.
Non te pudet de me mētiri.

¶Recreabit hoc animum tuum.

Hæc uerba marcentem quaſi ſtomachum tuum excitabunt.

Stomachum tuum tædiolangueſcentem exuſcitabunt.

Hoc tibi ſuppeditabit, ubi et animus ex forenſi ſtrepitu reficiatur, & aures cõuitio defeſſæ conquieſcant.

Rerum uarietas te excolet

Animum tuum relaxabit

Te reficiet, reparabit, recreabit.

¶Labore proprio.

Meo Hercule. Meo Marte.

Meo fœtu hoc edidi.

Propria induſtria

Citra alienum adminiculũ.

Eſt domi meæ natum

¶Menſuraui te

Ratiocinatus ſum in modulanda ſtatus, lõgitudiniſq; tuæ, præſtantia.

Naturalem inter ſe omnium membroꝝ tuoꝝ competentiam modificatus ſum.

Collegi te tãto alijs eſſe corpore excelſiorem, q̃to pigmeus gigantem anteit.

¶Stylus tuus placet mihi.

Mirum eſt, quã me delectet feliciſſimus tuæ oratiõis fluxus, non ſine candore,

Epiſtolaꝝ tuaꝝ candidiſſimus fluxus fœcundum, nec minus excercitatum arguit ingenium.

Epiſtolijs tuis ineſt multum facilitatis, & facilitati non deeſt ſuus candor.

¶Inſpiratus numine.

Diuino eſt afflatus numine

Afflatu diuino clareſcit

Inſtinctu almi pneumatis p̄pulſus.

In eum ſpireuit diuinum q̄d piam numen

Superi mentem animumque inſpirauerunt.

Impulſus eſt numine ſuperorum.

¶Fac ut uoles

Quodlibet, & dicas, & facias licebit.

Tuo arbitratu facito

Vtcunq; uiſum erit, agito.

Animo tuo gerito morem

Ex animi tui libidine facito.

Pro animi tui ſententia tractes rem

Vt animo lubitum erit. ita facias.

Vtcunq; feret animus, ita facito.

Tibi permitto, quocunq; uolueris uiuere, modo

Age tuo more

Tuo more uiuere te ſino.

Summa reꝝ penes te eſt.

¶Decreui hoc facere.

Apud me hoc facere decre-

tum eſt.
Deliberatum eſt.
Certum eſt. Viſum eſt.
In animo habeo. Eſt in aīo.
Eſt ſententia.
Eſt conſiliū. Eſt mei cōſilij.
Placet. Placitum eſt
In hanc deſcēdo ſententiam.
Statui in animo. Mecū ſtatui
Conſtitui.
Eſt in aīo fixum, immotū́q;.
Mihi æque nihil propoſitū in uita, quam tibi p omnia gratificari.

Aſſentior tibi.

Tecum ſentio.
Conſentiunt uniuerſi
In tuam ſententiā pedib⁹ eo
Pedib⁹ diſcedo & manibus.
Accedo tuæ ſententiæ.
Tibi accedo.
Tuo iudicio ſubſcribo
Tuę ſententiæ addo calculū.
Idem ſentio quod tu.
Sententiæ tuæ nemo nō ſuffragatur.
Hæc mihi tecum hacten⁹ cōueniunt.
Omnia mihi tecum conſtāt.
Hac de re ſumus inter nos eſt conſenſus.
Sumus eiuſdem ſententiæ, eiuſdem ſuffragij, eiuſdem opinionis, eiuſdem ſectæ,
Hoc omnes uno ore confirmant.
Liberum tibi in hiſce rebus examen relinquo.
Me haud pœnitet eē eorum ſententiæ, quibus placuit hoc ita geri.

Laboras.

Laboribus propemodū obrueris.
Ingēti laborum difficultate tuus premitur animus.
Sic laborib⁹ diſtringeris, ut exiſtimem Herculi minus fuiſſe negocij cū excetra & cancro.
In hoc uitæ curriculo mſ̄tis laborib⁹ te exerces.
Innumeris te frangis laboribus.
Multiiugis curis, uigilijſq; tuus angitur anim⁹.
Laboꝝ ſtimulis, nō ſanè paucis, animus excutitur.
Te laboꝝ onera propemodū opprimunt.
Tibi labor labore cumulatur uelut unda ſuperuenit undam.
Teipſum pene laboribus, enecas, dilaceras.
Fatigas laboribus aīm, ſimꝰ & corpus.
Laboribus diſtringeris.

Iactat ſe de diuitijs.

Paternas opes oſtentat.
Non deſinit ſe iactare.
Opulētā ſupellectilem ſine fine iactat.
Gloriatur diuitiarum copia

Diuitiarum fulgore tumid⁹ ſuperbit.

Polmõem uentis rumpit ob ſuas opes.

¶ Non dubito.

Hoc apud me ſitum eſt extra oẽm dubietatis aleam.

De hoc cõtrouerſiã nõ facio

Nihil eſt apud me controuerſum.

Nihil addubito Mĩme hęſito

Non hæreo. Haud ambigo.

Homo nemo ambigit

Hoc mihi haud minus comptum eſt, quam exploratum

Anceps animi eſt nullus.

Neminem dubietate diſcriminat hoc negocium.

¶ Supbit in ueſtitu

Eſt ueſtitu, cęteroq́ꝫ cultu corporis nitido, uenuſtoq́ꝫ.

Multa cum munditia, & circũſpecte, compoſiteq́ꝫ, indutus & amictus

In cultu ueſtium nouando ſibi nimiſquam indulget

Veſtium luxui indulget.

¶ Amant illũ multi.

Diligit effuſiſſime à nõ paucis.

Sunt huic amici complures.

Multoꝝ eſt in hoc hoĩe non uulgaris benignitas.

Huic uiro ſic fauet. N. hũc ſic complectitur, ut ſi frater eſſet, aut pater, non poſſet amantius.

¶ Decipere me putas.

Audaci illecebra, uaniſſimoque commento, credis animum decipere.

Ab ip̃a ueritate me credis depellere

Fucum facere niteris

Verboꝝ p̃ſtigijs uis ĩ me uti.

Das uerba.

Os ſublinis captione & impoſtura uerborum.

¶ Facere pacem.

Pacem componere.

Temperare litem.

Regere dictis aĩos diſcordes

Reſtituere concordiam

Pacem cõciliare. Mitificare.

Viam ad cõcordiam munire

Aditum ad pacem inſtruere

¶ Dictione iſta male uſus eſt.

Imp̃fecte, p̃poſtere, atque inſcite, hac uoce uſus eſt.

Hoc uocabulo uſus eſt parũ proprio.

Minus proprie, atque etiam ſubfrigide, hanc dictionem obſeruauit. N.

Perperam & inepte interp̃tatus eſt

¶ Infelix.

Vir extreme infelix.

Aegeſtate extrema laborat.

In ærumna uitam trahit.

Hyemẽ tolerat male.

Miſeriæ omnis eſt ſocius.

Cum uarietate ærumnarum luctatur.

Bonorum omnium inſors et carens

Infelicitatis omnis pticeps.

Intyba tibi ſucceſſit ambro-

Ita fortunæ ictibus ex (ſiæ poſit⁹es, ut miſerrimus ſis.

Nihil eſt quod fortunæ poſ-ſis acceptum referre.

¶Iſta nō ſunt illis cōpanda.

Hæc illorum facetijs, ac etiā luminibus, obſoleſcunt.

Hęc in manus poſtq̄ uenerūt ſtatim, (dn̄ boni) q̄tum ſtu-pere, atq; frigere, q̄tum nu tare ab illis uiſa ſunt

Diomedis, Hercle, arma, & Glauci non diſpari magis precio æſtimata quàm hæc duo ſunt inter ſe diſparia

¶Obſcurus eſt tuus ſermo.

Confuſaneus eſt ſermo & ꝑ-turbatus.

Sermo implicitus.

Error uerborū inextricabil'.

Gordianis nodis ē obuinct⁹

Inexplicabili uerborū circui tu obuolutus eſt tu⁹ ſermo.

Gryppis obſept⁹ Anſonianis

Inuolucriſculis uerborum circumactus

Captioſis ỽborū laqueis cō-ſeptus eſt.

Verborum obſcurorū es cu-pidiſſimus.

Pleraſq; uoces nimis priſcas & ignoratiſſimas, in q̊tidia nis, cōmunibuſq; ſermoni-bus expromere ſolee.

Nec plane nec dilucide loq-ris.

Loqueris quaſi cum matre Euandri.

Vteris ſermone iam multis annis deſito.

Scire ac ītelligere neminem uis, quę dicas.

Antiquatis uteris ſermonib⁹

Inaudita & inſolenti uteris oratione.

Reciprocis argumētis uteris

Amphibologice loqueris

Intelligere uis neminē quæ dicas.

Verba tua uidenť ab Euādrī, & ab originum ſeculo repe tita.

Vteris uerbis carmentalibus & iam planè obliteratis

¶Opus hoc tibi dedico.

Multa me, ut tibi libellū hūc nominatim dedicem, hor-tantur & inuitant.

Ego tibi peculiariter dono, dicoq; opuſculum hoc, quā tulumcunq; eſt

Ego pro argentaria libera-litate, chartaream remune ratione repēdo, ac repono.

Chartea hæc noſtra remune ratio ea eſt apud ingenuos ỽtutiſq; cultores (qualis es tu) ut auro gratior eē ſoleat

Ego quicquid eſt ex charta-cea ſupellectile noſtra de-

promptũ, tibi deuoueo deſtinoq;.

Hoc op⁹ nominatim tibi dedicandum ceuſui.

¶Faſtidiendi formule.

Auditores tædio prope enecat.

Auditorum aures afficit moleſtia.

Faſtidium parit.

Tædiũ gignit. Afficit tædio.

Longa ſu⁹ gignit faſtidia ſermo.

Intulit auditorio tædium.

Nauſeam parit.

Faſtidium abijciet.

Tædium hoc diſcutiet.

Excludet faſtidi[illegible]

Nullam ex hac re tenties nauſeam.

Leuabis tædium riſu, & iucũditate.

¶Amore capitur

Amore nimio, ac ſupra fidẽ tabeſcit.

Multo amoris cõtagio corruptus eſt.

Nequit ab amoris contagio liberari.

Eũ Venus cruciante quadã libidine titillauit.

¶Syllaba hec eſt longa.

Syllaba hæc debet protendi, longiuſque eſt pronuncianda.

Latius pronuuciari debet.

Latiori pronunciatu eſt pro ferenda.

Poſſum hoc facere.

Mihi ſatius & opes ad hoc faciendũ ſuperant.

Si cuncta ad hoc mihi ſuppetunt, ut nemini magis in ſingula (ut aiunt) diuina abunde omnia mihi ſuppeditantur.

¶Poſuit me, vt dicitur, in malam gratiam.

In contemptionem me adduxit.

Rapuit me in odium hominis.

Me traxit in inuidiã.

Vocauit, allexit, in contemptum.

Mihi inuidiã iſtã fecit & turbas citauit.

¶Inimicus illius eſt

Habet cum illo grauem offenſionum acerbitatem.

Vehementes cum illo gerit inimicitias

Hi ſimultatibus conflictantur.

Priuatis odijs diſſident.

Hic odio illius exardeſcit.

Pertinacem ſe exhibet illi inimicum.

Tempus malum videtur

Summa temp⁹ difficultate laboramus.

In aſpero, ac difficili, tẽporis articulo, uerſamur.

Difficilia ſunt nr̃æ etatis tpa

Difficiles ſunt nroꝝ tpm articuli

Difficultate urgemur

Iniquiſſima tpa nos p̄munt.

¶Ingratus.

Nulla eſſet apud me humanitas,ſed ſumma barbaries, ĩhumanitaſq;, niſi tã igẽs bñficium remetirer.

Eſſem Getthis inhumanior, niſi hoc meritum reponerẽ.

Dicerer ingratos exuperare Getthas,ſi meritũ nõ reſarcirem.

Ingratitudinis culpã contraherem.

¶Feciſti me ſcribere.

Niſi tua me animaſſet admirabilis humanitas, & bñficentia inuitaſſet, manũ calamo abſtinuiſſem.

Non admonuiſſem manum calamo,niſi te impulſore,

¶Laudabo te.

Vbi ubi gẽtium degam,quoquo proficiſcar, multus mihi in ore uerſaberis.

Tuas uirtutes ubique locorũ circunferam.

Ego te ſemper mea quamlibet exigua prædicatione celebrabo

Tuam admirabilem doctrinam nunquam non extollam, & pro quodam numine adorandam iubebo.

Te dicã non hominẽ eſſe terrenum, ſed ignem de cœlo ſumptum.

¶Amicus tuus eſſe cupio.

Ego tibi aliquanto notior eſſe uelim.

Amicus tibi fieri percupio.

In tuam ardeo conſuetudinem

Peto ut me,pro tua ergo ſtudioſos uiros humanitate, inter tuos connumeros

¶Hoc decet doctos

Hoc non niſi politioris doctrinæ gradu receptis licet

Hoc qualecunq; eſt munus, doctos exigit

Erutiſſimi cuiuſque intereſt hæc munera obire.

Hoc decet uiros primæ (ut aiũt)notę primiq; ordinis.

¶Doleo me hoc ignoraſſe.

Imprecor Fortunæ, q̃d ea ipſa res tam diu me latuerit

Quod hoc me fefellerit, eſt, cur maximopere doleam.

¶Gauderem ſi eſſem famulus tuus.

Ego me candidiori hoſtia litaſſe putabo, ſi me dignum haberi ſenſero, quem uel inter calunculos tuos dinumeres

Ego me albæ gallinæ filium tunc credidero, cum fuero cooptatus in numerum turum.

¶Fallax non ſum

Ne me (uelim) exiſtimes logodedalū agere, id eſt, non ſimplicem, ac ſyncerum ſed fucatum, ac diſſimulantem

De me ſic uelim ſemel ſtatuas, nihil mihi ęque, ac hypocriſim, eſſe inuiſum.

Non ſoleo apud amicos fingere quicquam.

Nullis apud me fucis loc⁹ eſt

Ego non aliud fronte ſimulo, & aliud premo pectore

In me uno fucatū nihil eſt.

¶ Laudas me nimis & pluſquam merui.

Nimias laudes in me aceruatim effundis, ſed quas nihil promeritus ſum

Ex his laudibus, quas in me glomeratim exaggeras, nihil omnino agnoſco.

In me unum immerentē laudes agminatim glomeras.

Tam immodicæ laudes, neq; meo pudori, neq; meæ mediocritati, conueniunt.

Nimis magnifice de me, meoq; ingenio, ſentis

Effuſiſſimas mihi tribuis laudes

Vtinam quas in me cō fers laudes, ita ueras eſſe, et ab hūanitate magis, quā à iudicio, pfectas aliis mihiq; perſuaderes.

Quas in me cōgeris laudes, ab hūanitate magis, quā à iudicio profectas eſſe ſcio.

Propriis oīno laudib⁹ (quas de me pdicas) ipſe fauerē, niſi conſcia mea tali teſtimonio reclamaret.

Totam illā laudationē (quā in me ſpargis) ſic eqdem accipio, ut illam non meis meritis, ſed tuæ humanitati aſſignem.

Ex tuis in me laudibus irrideri me putarē, niſi pſuaſiſſimū haberem, te nimio amore falli, quem ſolere ait Plato in iudiciis cæcutire.

¶ Laudant te oēs, & amāt

Nuſq̄ gentiū non ſunt, q tibi impenſe fauent, nec fauent modo, uerumetiam colunt

Oēs magis, atq; magis, exoſculant egregium, ac prorſus heroicū, animum tuum

Candorē illū tuū libēter, ut dnt, amplectunt oēs, uenerant, exoſculantur.

Te ob excellentē doctrinam oēs maximi faciunt, amant unice, honorāt obſeruant.

Te quā celebratiſſimū efficere adnituntur.

Habes ꝟtutum tuaꝝ pcones nō parum multos.

¶ Non credo te hoc uoluiſſe legere.

Vix animum queo inducere ut tu ad legendas nr̄as nugas, te te demiſeris.

Vix queo mihi pſuadere, ut

ad hęc legēda te icuruaueris
¶ Declaro qđ obſcurum eſt.
Iam luce caliginem dubieta
tis diſcutio.
Iam phœbeo, uelut acinace,
nodum diſſecamus.

¶ Non hoc compoſueràm, ut
Imprimeretur.

Hoc non eo compoſui, ut tā
uilis. & inchoata abortio, p̄
cipiata editione publicata,
in man⁹ hominum ueniret.
Quum hæc cuderem. non e
rat is mihi animus, ut euul
garentur.

¶ Tædio afficis omnes

Omnium aureis tædio ene
cant tua uerba.
Omnes uerborum tuorū fi
nem cupiunt
Omnes uerbis tuis defatigā
tur.
Omnes tædebat tuarum in
eptiarum.
Cæperat omnes tædiū tuo
rum ſermonum.

¶ Cuſtodis meum argentum

Meæ pecunię cuſtodiam tibi
credidi
Pecuniæ tibi cuſtodiam com
miſi.
Credidi tibi hoc aſſeruandū
Hoc tuæ curæ creditum eſt
Credita tibi eſt pecunia mea
aſſeruanda.
Commiſſa tibi eſt meorum
nummorum cuſtodia.

¶ Derides

Sum tibi riſui
Nunc tibi riſui ſum.
Me plane rides
Naſo me ſuſpendis.
Habeor tibi loco morionis.
Ludis nunc me
Sum tibi ludibrio.
Mihi, uel me, illudis.
In cachīnum ſolueris
Me planè habes ludibrio
Nunc tn me ludos facis.

¶ Vxorem duxit

Vxorem in matrimoniū re
cepit. In ſociam ſui thori.
N. recepit, ſuſcepit eam con
iugem.
Elocata eſt huic in matrimo
nium uxor
Non abhorruit à re uxoria.

Vxorem ſibi aſciuit

Eſt expertus hymenæos.
Alligauit collū capiſtro ma
ritali.
ītruſit ſe ī cōpedes maritales
Hamum coniugalē uorauit.

¶ Mandes memoriæ.

Memoria complectere.
Tene hoc memoria.
Mente conſequere
Infigas animo
Fac hanc ſententiam, tena
citer inhęrere īgenio.
Sit infixa tuę menti ſentētia
Altius infigas animo
Fac hanc ſnīam tuo anīo pe
nitus inſidere

Cogas hoc tuę hęrere menti

Memoriæ hoc altius, tenaciuſque defigas

Hæc dicta percipe, & animo, mentiq; penitus mandes.

Bene moratus.

Clauo purior eſt.

Gubernaculo purior eſt.

Inculpate uiuit.

Moribus eſt undequaq; integris, & incõtaminatis.

Illi ſordidum nihil poteſt inhærere.

Eſt defecatiſſimis morib' inſignis.

¶Vici te.

Mea eſt pila

Voti factus ſum compos.

Res eſt in manibus.

Mea omnis lis eſt.

Sum te ſuperior

Victoria penes me fuit

Victoriam à te eripui

Arenæ ceſſiſti noſtræ

Sub aduerſo Marte tua ſigna iacere paſſus es.

Pilam amiſiſti

Victrix fuit mea cauſa.

Victoria potitus ſum

Factus ſum compos uictorię

¶Scio.

Hoc teneo, tanquam nomen meum, meoſq; digitos.

Promptam habeo huius rei memoriam.

Hoc teneo melius, quã nomẽ meum.

Nomen meum prius obliuiſcerer.

Hoc mihi eſt minime inexploratum.

Hoc habeo non inexploratum.

Hoc mihi ab ouo ad mala uſque compertum eſt.

Ab unguiculis uſq; ad ſummum capillum exploratiſſimum eſt.

Eſt mihi perſpectiſſimnm.

Perſuaſum habeo

Nulli eſt hoc magis exploratum, compertum, meditatumq;, quàm mihi.

¶Hoc eſt manifeſtum

Hoc manifeſtarium euaſit.

Perpalam euaſit.

Palam eſt. Eſt ꝑſpicuum

Hoc omnibus peruiũ exiſtit

Hoc liquido conſtat

Notum eſt lippis (ut aiũt) & tonſoribus.

Hoc iam abijt in ora uulgi.

Hoc ẽ domo ſua cuiq; notius.

Nota magis nulli domus eſt ſua, q̃ mihi lucus Martis.

Hoc noui tanq̃ ungues, digitoſq; meos.

Luce clarius eſt.

Meridiano iubare lucidius.

Cuique coniecto eſſe exploratiſſimum.

Hoc uel cęcis ipſis, & in Cymmerijs tenebris natis, liceat conſpicari.

Hoc notius eſt, ꝙ ſit Delia ca
nibus, aut digitis ungues.
Hoc notius eſt, quam ut plu
ra in id uerba ſumēda ſint.
Tam tritum eſt iſtud, ut calo
nibus innoteſcat.
Hoc tam uulgare, tamq; cō-
mune eſt, ut inter pocula a
dagionis uicem ſubierit
Hoc oībus p̄rſus obuium eſt
Hoc nemo niſi cæcus non di
ſcernit.
Hoc explorata fatet̃ ueritas.
Homines nihil habent in ore
frequentius, quam hoc.
Trimi infantuli iā hoc dicũt.
Hoc notius, quam ut debeat
exponi
Hoc expōne non indiget
Planius eſt, quam cui expla-
natione ſit opus.
Hoc pro comperto habetur.
Omnibus eſt in profeſſo, in
aperto, in confeſſo
¶ *Non ſe* applicat ad ſtudiũ.
Animũ ad literas nō appellit
Nō ſe addicit literaꝝ ſtudiis
Animum ad ſtudiũ haud ad-
iungit.
Se non dedit ſtudio
Non ſe mancipat Muſarum
ſacerdotio.

¶ Putabam mihi nō eſſe
aliud faciendum.

Id negocij ſolũ dari credebā
Hoc negocium mihi ſolũ da
tum eſſe urebar.

Putabam hunc eſſe mei nego
cij ſcopum.

¶ Extra periculum ſum.

In portu nauigo.
Extra lutum pedes habeo.
Sum ingenti p̄iculo liberat⁹.
Emerſi è p̄iculo nō mediocri
Enataui ex hoc diſcrimine
Laureum geſto baculum.
Præſenti periculo ſum libe-
tus, ereptus
Defunctus ſum his periculis.
Seruatus ſum ex hoc ſalutis
diſcrimine.

¶ Volebam cognoſcere qua
lem haberes animum

Cupiebam quid animi habe
res, cognoſcere
Geſtiebat animus propius
noſſe, quis foret animus.

¶ Solui quod debebas

Propria impenſa æs alienũ
exolui.
Diſtraxi omne æs alienum à
te conflatum
Multum æris alieni contra-
xeras, atq; conflaueras, ſed
id totum diſtraxi.
Eras preſſus ingenri mole
debitoꝝ, ſed hac te liberaui
Tuis ſatisfeci debitis
Diſſolui omne ęs alienũ, quo
aſtringebaris

¶ Debes multa.

Multũ æris alieni cōflauiſti.
Es m̃lto aere alieno obſtrict⁹
Debitis onuſtus.

Debitorũ mole ꝑgrauat⁹ es.
Es aſtrictus ære alieno.
Multum æris alieni habes
Tuis nondũ ſatisfeciſti debitis, quæ ingentia ſunt.

¶ Interficere nititur

Ad cædem, & interitum me uocauit.
Cõſtitutus fuit mihi ad cędẽ
Mihi ad interitũ, & necẽ, deſtinatus fuit, & addictus.
Me animo notauit, & oculis deſignauit, ad cædem
De meo interitu, ac exitio, ꝑ ſæpe cogitauit
Manum parauit, ut me interficeret
Ad meam cædem impiã ſuã dextram tranſtulit.
Voluit me ad mortẽ rapere.
Cupiuit me ſummo mactari ſupplicio.
Non duxit nephas uitã mihi adimere conari.

¶ Hoc nõ eſt ſatis certũ.

Hoc incertum eſt & uacillãs.
Pendet adhuc fides ueri.
Hoc eſt parum adhuc exploratum

¶ Memoria de hoc non eſt.

Hoc poſt memoriam hoim contigit nemini.
Huius rei nõ extat memoria
Hoc factum eſt poſt hominũ memoriam.
Nulla ſemper hoc inualeſcit memoria.
Cõmiſſum non eſt, ut hoc in hominum memoria eſſet.

¶ Volo parum te alloqui.

Paucis te uolo
Paucis eſt quod te uelim.
Paucis tecum agere uelim.
Lubet paucis tecum agere.

¶ Oro te.

Maiorem in modũ te rogo.
Etiam atq; etiam oro, obſecro, atq; obteſtor.
Hoc unũ abs te magnopere peto, & cõtendo
Imploro opem tuam
Ego tuam ſublimem dignitatem, admirandãq; ſublimitatem, iterũ atq; iterum maiorẽ in modũ, rogo, obſecro, obteſtor
Summis precibus te rogatũ uelim
Peto à te, & ſi pateris, oro, ut te conſerues incolumem.
Vehementer te etiã atq; etiã rogo.
Hoc te precor.

¶ Fuiſti ſemꝑ fidelis & taciturnus.

Semper ĩtellexi ſitas in te eẽ fidem, ac taciturnitatem.
Nunq̃ non fuiſti fidelis
Integritatẽ fidei, taciturnitati, ſemꝑ adiunxiſti

¶ Ridere cœpit.

Solutus eſt in riſum
Democritum egit
Mľto riſu pulmonẽ agitauit
Vultu riſum ſoluit

In riſum,ꝓgreſſus eſt.

¶Dic duobus uerbis quid me uelis facere.

Tu uno uerbo dic, quid eſt, quod me uelis

Quid facere me in hac re uelis, uno dic uerbo

Paucis aperi, quid à me factũ cupias.

Breuib⁹ indica, qđ fcm̃ uelis.

¶Incepta ſecundet deus

Sit fauſtũ, ac felix, quod aggrederis.

Bene uertat, quod agis

Bono ſit oĩbus, qđ inſtituis.

Bñ fortunet de⁹ tuos labores

Faueant ſupi tuis conatibus

Quæſo, ut qđ inſtituiſti, ſuperis bene fortunantibus, feliciter abſoluas.

Bene fortunet deus, quod tibi in manibus eſt

Feliciter cedat, q̊d inſtituiſti

Feliciter exeat, quod aggreſſus es

Felix, ac proſperũ numen aſpiret pulcherrimis cęptis

Chriſtus bene cępta ſecũdet

Proſpere ſuccedat, quod auſpicatus es.

Bonis auibus cępta res, melioribus exeat.

¶Proſit uobis cõuiuę.

Sit felix conuiuium.

Bene ſit uniuerſo cœtui.

Precor omnia læta uobis omnibus.

Deus bene fortunet ueſtrum conuiuium.

¶Non poteſt pati ſocietatem aliorũ

Nullos perferre, ac pati poteſt, q̄bus cum degit

Aliorum ſociorũ ſtudijs obſequi neſcit

Eſt paucis non aduerſus

Adeo eſt conſortis impatiẽs, ut omnibus ſe præponat.

Non põt amicitiam parare, adeo moroſus eſt.

¶Bona dies.

Precor, ut hic dies tibi candidus illuxerit.

Precor, ut hic dies tibi felix ſurrexerit.

Sit felix exortus huius diei, & ſit utriq; noſtrum ꝓſperrimus

¶Bona nox.

Opto tibi noctem proſperam.

Precor tibi noctẽ placidam.

Contingat tibi felix ſomnus

Det deus placidam quietem

Det ſomnum atq; ſomnijs.

Faxit de⁹, ut aut placide dormias, aut feliciter ſomnies.

Sit tibi fauſta nox.

¶Multum cõtinens

Nomine continentiæ ſatis ſpectatus.

Spectatiſſima continentia.

Magnum præbet continentiæ exemplum.

¶ Aduentui gratulor.
Saluum te aduenire gaudeo
Te ſoſpitem rediiſſe uolupe eſt.
Te nobis eſſe redditum uolu ptati eſt.
Gratulor tibi fœlicem reditum.
Gratia ſit ſuperis, quod ad nos incolumis redieris.
Quo moleſtius mihi fuit tui deſiderium, hoc reditus cõſpectus tui iucũdior eſt.
Gratulamur tibi & nobis, quod uiuus ac ualens nobis reſtitutus ſis.
Hoc reditus tuus eſt nobis iucundior, quo minus expectatus
Quod incolumem te ac reducẽ acceperimus, eſt, cur magnopere gaudeam.
Tuum ad nos aduentum expecto.

¶ Parce viuit & ſuo labore
Vitam parce ac duriter agit
Pertinaci labore uictum ſibi quæritat, frugiq; uiuit.

¶ Compenſare parentes non poſſumus.
Nemo parem referre gratiam parenti poteſt, ne malo quidem.
Nec malo parenti quiſquam parem referre gratiam poteſt.
Non põt par grã rependi patri, uel malo,

¶ Non obedit patri.
Neminem audit, ne parentẽ quidem
Non audit uel parentem
Nemini obſecundat, ne parẽti quidem.

¶ Poteſt bene ſe regere.
Suæ uitæ modum iam habere poteſt.
Prudentior eſt, quàm q pedagogo indigeat.

¶ Litigat ſemper.
Nunquam non litigat.
Aliquando nõ litigat?
Nun quando non litigat?
An eſt quando non litigat.
Iurgiis ſcatet per diem perq; noctem.

¶ Hoc non poſſet ſapienter fieri.
Si poſtules hoc ratiõe certa facere tu, nihilo plus agás, quàm ſi des operam, ut cum ratiõe inſanias.
Hæc res neq; conſilium, neq; modum, in ſe habet ullum.

¶ Amo te.
Tu es in amicorum numero non ultimis ſubſellis collocatus.
Accepi te inter amicos, & quidem primi ordinis.
Es non inter poſtremos, qui noſtram amplexi ſunt familiaritatem
Dignus es hoc ipſo, ut iam

non in ueteribus modo no ſtris, ſed in magnis amicis numerereris.

Bñuolẽtia tua eo mihi iucũdior eſt, q̊d ab eo eſt aĩo, pfecta, q ſit humanus, facilis, cãdidus, ab omni labe inuidẽtiæ alieniſſimus.

Animũ in me tuũ tã, pmptũ, tã propẽſum, tam candidũ amplector libẽter, ueneror & oſculor

Es iam nũc meo infixus cordi, & quidem trabali clauo

Ego gratum aĩm erga te latius, ſplendoris maximum columen, oſtendo.

Lubens amplector tuum in me animum.

Tuam in me beneuolentiam & tam graue teſtimonium pluris facio.

Ego ſcriptis tuis inflammatus, ingeniũ tuũ ſic deamo ac, pene dixerim, deperio, ut nemo magis queat.

Studio nũc tuo perſuaſu

Tu flexanima Suadela tua, ptinus effeciſti, ut nulla iam lectione ęque delecter, ac ſolida philoſophia.

Huc tandem me perpulit tuus ille lepos, ut ſpinoſum illud, & nimis quã frigidum philoſophiæ genus poſtergauerim.

Effecit tua mellita facundia, ut ſcholaſticæ illi, umbratiliq́ꝫ, philoſophiæ nuncium remiſerim.

Omnibus honeſtis diſciplinis famulor.

In intimis Muſarum receſſibus abditus lateo.

Apđ ſodalitium diui Michaelis totꝰ in literis uiuo, maxime græcanicis

¶ Tantopere te laudabo, ac me laudaſti

Te ſic inuicẽ ferã laudibus, ut par pari relatũ cognaſcas.

Viciſſitudinariam tibi laudationem rependam.

¶ Patiar quicquid ſiniſtri dixeris.

Si me ſtupidum, ſi lapidem, ſi beluam ſi peponem, ſi bliteum, ſi quiduis aliud facias, non admodũ cõmouebor, non admodum refragabor

Facili animo feram, quicqđ couuicij in me ſparſeris

Sum quidem in meipſum mľtarum iniuriam paulo negligentior.

¶ Serio loquamur.

Omittamꝰ has tricas, & ad ſeria, grauiaq; dilabamur.

Miſſa iſthęc facimus ridicula alia nõ minꝰ utilia, dicturi.

¶ Per magnam partem diei legit

Melior diei pars lectionibus uarijs ei teritur.

Bonam diei partem lectioni bus bonorũ autorũ collocat.

¶ Inutilis.

Caret penè uiribus & uita, caret actu, affectu, caret indole iacet, dormit. ſtertit, nihil uerum, nihil ſolidũ & efficax exprimit.

Neq; domi neq; foris ꝓdeſt.

¶ Magnus dilator.

Eſt natura recraſtinator maximus.

Haud facile ad diem ſoluit, q̃ pollicetur.

Bellus eſt perendinator

¶ Condis male

Tua oratio tremula, uacillãs infirma, uidelicet male curata, male paſta eſt

Eſt oratio tua ſordida, hircoſa, & unguentaria

Dedecet gloriã tuam

Illud tuæ gloriæ, & æſtimationi parum conducit.

¶ Loquimur de te

De te ſepenumero apud nos ſermo incidit

Frequens de te mentio, & ea dẽ illuſtris, apd̃ nos habita ẽ

De tuo candore plurimus, et & frequens cum omnib⁹ ſermo eſt.

Non timeo te.

Tantum abeſt, ut tuis conuitijs offendar, ut etiam gratias agam.

Spero te mihi non multũ nocere poſſe, cum undiq; tibi ſit dentibus os uacuum

Tuum malignantis hoĩs ingratum animum interdum expertus ſum.

Omnem tuam morficationem edentulã non timeo.

Tuas obtrectatiões uirulentas, & omnino ridiculas, ne pili quidem facio.

Fumos inaneis tuos cõtẽno, nimiamq; iſtam inſolẽtiam retundam.

Sapiet cum tpe

Spes eſt, quicqd habet eruditiõis mora aliqua temporis roborari.

Progreſſu temporis ſapiet

¶ Multa in me cõtuliſti beneficia.

Si tua in me beneficia ſuppſſero, q̃ patere latiſſime ſolent, magnam me calumniã concitabo.

Perſuaderi mihi nõ põt, nullum me unq̃ abs te beneficiũ accepiſſe.

Obruiſti me tot beneficijs, ut me pudeat toties gratias agere.

Maximis me beneficijs ꝓ tua humanitate, ſingulariq; fauore, ſemp es proſecutus.

Me prope incredibili quadã humanitate tua, maximis beneficijs, ueluti ſarcina grauiore, obruiſti.

Multis me officijs cumulaſti nullis a me ſtudijs laceſſitus

¶Laudes tuas deſcribere non poſſum.

Ego referẽdis laudibus tuis, exilis ſum ingenio: nec mihi uocis ubertas ad dicẽda, quę de tua maieſtate ſentio, ſufficit. nec ora mille, linguæq; totidẽ, uel indefeſſi ſermonis ſeries.

Tua iam uirtus ꝑditur, quæ id magnitudinis obtinet, ut nemo illi ſatis idoneus ſcriptor acceſſerit.

Tanta eſt tua gloria, ut nullius laude creſcat, nullius uituperatone minuatur.

Vtinam par eſſet ingenium laudib⁹ tuis ut cupiditati me æ facerem ſatis,

Non ſpero me naturali facũdia parem tuæ laudi fore.

Non eſt par meus lituus pet ſonandis tuis laudibus.

Tuæ laudes lati⁹ diffuſæ ſũt in literarum monumẽtis, quam ut a me perſtrĩgi poſſint.

Ex meo perexili lituo haud altius inſonari queunt tuæ laudes.

¶Guloſus.

Hic uoracitati ſuæ deſeruit & inſatiabilem, profundũq; uentrem ſemper eſitando diſtendit.

Sedet ſagina explet⁹, & ſtertit crapulam exalans.

Eſt nitida cute, probeq; ſaginato corpore.

Pinguiculus eſt, & nitidus, & bene curata cute.

Sanari non põt

In eius diluendis uulneribus gorgonei fontis, de fluuia nõ ſufficient, nec chironia manus.

¶Da facultatẽ ludendi

Tuæ claſſis diſiunge habeas.

Da Muſis ſua ludicra.

Miſce ocia noſtris ſtudijs.

Da remiſſiõem literis.

Impartire relaxamentum.

Alternam regem ſtudijs noſtris impartire.

¶Iraſci noli.

Diſiunge eq̃s tuæ irę.

Ne mihi in poſterũ ſuccẽſeas

Accepi ã nõnullis, q̃d me uehemẽter cõmouit, te mihi, ne ſcio quid, ſubiraſci.

¶Credulus ne ſis nimium.

Propelle illã tuæ ſalutis nouercam facillimam credulitatem.

Te uſque ad mendacia hęc leuiora (in quibus os præcidi, non oculi erui ſolent) credulum præſtas

Ne quid temere credas ſycophantis de me.

Hoc modo exoratam uelim tuam reuerentiam,

ne quid temere credat Nicolai maſtigibus.

Caue ne cui temere credas.

Noli nebulonibus iſtis quicq̃ iſtiuſmodi credere

Ne tam facile credas, uel laudatorib⁹ iſtis, uel obtrectatoribus.

Es incognitus.

Veſpertinus aduenis.

Albus, an ater ſis, neſcio.

Ne de facie quidem te noui.

¶Detrahis

Euaginata lingua me proſequeris.

Effuſiſſimis habenis me inuadis.

Petis meam famam euaginata lingua.

Perſonam meam laceras.

Propudioſo me dedecore afficis

De me aſpere & acerbe, non ſolum quacunq; occaſione, ſed etiam contumelioſiſſime, ſoles loqui

Scio me ipm̃ abs te tertio q̃q; uerbo cõtumelioſiſſime appellari.

Me mordicus laceſſis

A te aduerſus nos ſermo habetur, noſq; criminoſiſſime inſectaris

Me mordicus arripis

Si me uiueredoles falſiſſimis iſtiuſmodi rumoribus ſepe lias.

Nõ deſines paſſim in meam famam debacchari, nulla unquam, quamlibet leui, iniuria laceſſitus

Auxilium dat

Eius opitulatu alit ſpes.

Eius auxilio adoleſcit ſpes.

Tam humanis moribus inſtitutum, & literis ad pietatem formatum hũc ſcio, ut opem ſuam poſtulantes prompte ſemper adiuuet

Suum pectus iuuandis mortalium rebus natum eſt.

¶Intellige.

Feriatis aurium ſedibus intellige.

Non graueris dicenti aures præbere.

Pone ſupercilium

Explica frontem.

¶Seruiam tibi

In famulatu ero, cum iuſſeris, inuocatus, & maxīe uoluntarius.

¶Conſcij ſunt.

In eadem naui ſunt

Eiuſdem culpæ conſcij ſunt.

In eodem periculo uerſant.

Eandẽ nauem cõſcenderunt.

Eidem culpæ obnoxij ſunt.

¶Beſtia

A glande deſueſcere neſcit.

Phanatica belua.

¶Neglectus.

In eſtimatione hoim uileſcis

Nulla de te in bonum fama

Phanatici dicti q̃ diuino ſpũ afflati ẽ, q̃ cum multe deorum apparitiones ſunt uel ... inſaniente mentem percuſſi ſe poete ferunt. Hunc morbum errorem uocant. Horatius dicit phanaticus error & iracundia Diana ...

celebratur.

Te magis, quam Therſitę ge nus deſpicio

¶ Lenis cenſeo?.

Illi uiſum eſt, noſtræ lenitatis facere periculum

Caue ne lenitate mea fretus tanti facinoris impunitatē tibi promittas.

Moderationis, ac lenitatis, laudem ſibi uendicat

¶ Noli ſcribere aliquid ſecreti.

Tu caue ne quid ad nos ſcribas periculoſe, nam literę frequenter intercipiuntur.

Cauēdum ne cuiuis committantur epiſtolæ, quæ aliqd latentis conſilij habent.

¶ Cōſumo pene tempus om̄e in epiſtolis.

Viciſſitudines literarum mihi non minimam tempis adimunt portionem.

In reſcribendis epiſtolis, pro noſtra uirili, menſes aliqt (ut Ouidiano utar uerbo) decipimus

¶ Spero te fore doctum

Mihi de te raram quandam eloquentiam polliceor.

¶ Gratus regi.

Vir es inſigni utriuſque literaturæ peritia præditus, apud regiam maieſtatē gratioſiſſimus.

Flores ac triūphas apud tuos, optimo regi chariſſim⁹.

Vir es ſummæ autoritatis apud regem.

Tacent rabulæ

Rabulis om̄ibus per regem impoſitum eſt ſilentium

Rabulis, qui tantum ad maledicendum linguam habēt impoſitum eſt ſilentium.

Rabulis omnibus rex ſilentium indixit.

Indocti pudore obticeſcunt.

¶ Inepti aliquid moliunt

Nihil non moliuntur ſycophantæ.

Barbari moliuntur omnia, quo retrahant aduleſcentē in ſuum priſtinum

¶ Famam appetit

Ardet cupiditate famæ, ſed præſtaret, hanc melioribus augurijs auſpicari.

¶ Odio eum oēs habent,

Nunc odio, ſeu morbo animi lymphati, in eum om̄es feruntur.

Homo eſt omnibus adeo inuiſus, ut nec à fratribus, aut liberis ametur.

Odio apud omnes, neutiquā obſcuro, laborat.

¶ Multa dicunt de me

Non ſum ignarus, uarios rumores de me ſpargi

In me fœda, & capitalia, dicuntur conuitia.

¶ Non dat rationem iræ

Offenſionis cauſam non poſ ſum olfacere.

Iræ nonnihil ſubolet ratio

¶ Fortuna fauebit tibi

Non dubito, quin fortuna ſit aliquãdo benignius etiam tuis præclaris ỽtutibus reſponſura. Reflabit fortuna.

¶ Feciſti hoc in tuum damnũ

Aduerſus me hæc feciſti, ſed magno tuo malo, mea ſumma cum uoluptate

¶ Dum licuerit meum in te animum oſtendam

Simul atq; dabitur opportunitas, declarabo ſi nihil aliud, certe ꝓpenſum in te aĩm.

Simul atq; uel paululum dabitur ocij, meum in te ſtudium cognoſces.

¶ Aliquid ſcribas quo te uixiſſe teſteris

Iam nunc circunſpice, ac delige tibi argumẽtum aliq̊d fœcundum, in quo declares poſteritati quantus ſis.

¶ Iam tendo ad mortem.

taſtrophe, latine uerſio uolumen; Iã ad fabulæ meæ cataſtrophen accedo.

Iam capulo manũ admoueo

¶ Fac, quod ipſe iubes

Ipſe præſta, quod preſcribis

Experire q̃d ualet eloq̃ntia.

Me hercle lubens experirer, q̃d poſſit eloquentia

¶ Huc ueni ante cœnam, ſed cum periculo

Aliquanto ante cœnam huc pueni, non ſine tñ periculo.

¶ Non poſſem hoc credere.

Vix animum ad hoc queo inducere

¶ Pauci hoc intelligunt.

Perpauci illud ſyncere tra-

¶ Malus (ctant

Peruerſiſſimus es, q malo alieno, uel paſceris uel creſcis.

Indignus es, cui unq̃ bene ſit, qui malis gaudes alienis.

¶ Non habes negociũ cum imbecilli

Experieris tibi cum hoĩe, nequaq̃ edentulo, rem eſſe

¶ Pecunias non habeo

Ex hauſi loculos omnes

Effudi pecunias omnes.

Laxiſſimi ſunt nunc mihi loculi.

¶ Volo tibi gratificari

Si quid erit, in quo queam tibi gratificari, facito periculũ, an ex animo te diligã.

Eſt apud me, quod putem tibi gratum fore.

Si quid me opus erit in tuo negocio, ipſe aduolabo.

Eſt quod tibi ſit ad dies aliq̃t gratificandum

Nos ita te deſideramus, ut interim te tuis commodis inſeruire uelimus.

¶ Coactus ſum clamare.

Repente magnis clamorib⁹ intolerabilem cruciatum,

teſtari ſum coactus.
¶Quod debebam,nō feci.
Vnum qdem oblitus ſum,q̄d maxime curatum oportuit
¶Defendi te.
Ego à tuis aduerſarijs ſteti.
Ego te ab illorum calumnijs defendi.
Ego pro te,ut pro aris & fo cis,pugnabo
Tuas partes acerrime defen dam.
¶Triſtia nūcia affers.
De rebus noſtris mihi parū læta nuncias.
¶In Gallia ſunt multi docti.
Etiam atq; etiam noſtrę gra tulor Galliæ,quam uideo in dies magis,atq; magis, me- lioribus literis manſueſcere. ac ſylueſtre ingeniū exuere.
Gaudeo, & glorior, Galliā noſtrā priſcæ barbariei ue- ternum exuere, & in optīs literis feliciter refloreſcere
Omni ſtudiorꝫ genere efflo reſcit,multis gemmis, mul tiſque ſtellis,illuſtrat Gal- lia.
¶Labora pl⁹ in bonis literis quam reijciendis barbaris.
Plus ope inſumas in propa- gandis optimis diſciplinis quam in refellendis harum hoſtibus.
¶Sophiſticationes ſpernunt
Nunc deſueſcunt tenebrarꝫ portenta.
Iam paſſim ſophiſtici librī neglectui habentur.
¶Emoriar ſi tibi uellem diſplicere.
Chriſtum mihi iratum imꝑ cor,ſi quid affecto, quod ti bi diſplicere ſciam
Vir malus ſim, ſi cōmittam quod animum tuum offen- dat, niſi & amem hoīem li- teris ac uirtuti fauentē,in- gratus etiam, ni redamem ultro prouocantem ad ami citiam
Emoriar,ſi ullo unquam di- cto,aut facto,fuiſti laceſſit⁹ à me.
Nolo ut mea cauſa quidquā agas,aduerſus aīmi tui ſen tentiam.
*Cognoui ex ſcriptis tuis,te habere optimum in- genium.
Tua ſcripta mihi ſpecimen acris,uegetiq;, ingenij præ buerunt.
¶Non uis conſumere tps in nugis.
Non libet in hmōi nugis ſeri riam opam ponere.
Exoſculor egregium,ac,ꝑr- ſus heroicum animum tuū, quod has nugas poſthabeas
Indecorꝫ eſt,hmōi ieptijs bo nam tpis ꝑtem inſumere.
Moleſtum eſt, bonas lr̄as in

his nugis collocare.
Famulus tuus.
Si tua celſitudo dignabitur. N. numero clientulorum ſuorum aſcribere, dabim⁹ operam, ne prorſus ignauum, aut ingratum collegiſſe uideatur.
Me pergat tua nobilitas, inter ſuos clientulos ponere, ſtudio certe nulli ceſſurum
Vbicunque gentium futurus ſim, certo polliceor, qđ tua celſitudo clientulum habitura eſt, ex animo deditum addictumq́;.
¶Nihil mihi contigit gratius, quã tua epiſtola.
Mihi certe nullum pign⁹ exhiberi potuit charius, maxime, qđ non grauata ſit tua celſitudo, tam prolixam epiſtolam deſcribere
Emoriar, ſi ullum deorũ nectar ſuauius credam, quàm epiſtolium tuum Ciceroniana arte confectum
¶Nullas recepi literas.
Mihi nihil hacten⁹ abs te redditum eſt literarum, neque tuo, neq; patris, nomine.
Nullæ ad me uenerũt literæ.
Scribam ad te ne ſim ingratus.
Meis literis tibi me non ingratum fuiſſe teſtabor.
Cum licebit, declarabo ſcriptis ſaltem, me non omino immemorem tantæ, tamq́; effuſæ, in me beneficentiæ.
Scribam ad te, ne officiũ tuũ in hominem parum memorem, parumq́; gratum, collocaſſe uidearis.
Ego præſtabo ne poſſim meo merito dici ingratus.
¶Amas literas
Multa opera, & propenſiõe, faues bonis literis.
Quicquid habet fauoris, quicquid benignitatis, quicqd ſubſidij, tua nobilitas, inſtaurandis & honeſtis ſtudijs, & euehendis tuendisq; ſtudiorum aſſertoribus id totũ impendis.
Tua obſeruantiſſima pietas fauet pijs ſtudijs.
Tu non indoctus, tum ingenio acerrimo, palam tueris bonas literas
Placet mihi animi tui erga literas ſtudium..
Faues bonis literis, & harũ gratia mihi quoq;
Non te pœnitebit amplecti, fauere, tueri, meliores literas
Hõ es Muſis ac Gratijs nat⁹.
Vir inſtaurandis humanioribus ſtudijs diuinitus factus
¶Indocti doctis reluctant
Veteris inſcitiæ patroni adhuc digladiantur, ut ſuam denobilitent ſtultitiam

Fruſtra reluctantur ueteris inſcitiæ patroni.

Barbari ſæuiunt adhuc, & libere quoq; graſſantur, ſed nihil aliud, quam ſuam tra ducunt ſtultitiam,

Indocti ſe non putant incolumes fore, niſi oppreſſis bo nis literis.

Indocti pertinacibus animis adhuc repugnant, ueterem inſcitiam manibus pedibuſque, ac mordicus etiam, retinentes

Video literarum hoſtes hoc ſtudio moliri, ut nos committant arte plane tyrannica.

Hi nullum non mouent lapidem, ut bonas literas paſſim refloreſcentes opprimant.

Facit perpaucorum improbitas, ut q bonis literis beneuolunt, calumnientur.

Fruſtra reluctantur ueteris inſcitiæ myſtæ

N. Obſeruātiſſima pietas fa uet ſtudijs

Literæ te honorabunt

Non erunt ingratæ literæ, cum magis trilingui facundia uindicem ſuum immortali gloriæ conſeruabunt.

Literæ non ſolum linguarū ac ſtudiorum genere, uerū etiam & moribus, qui decent optima ſtudia, te condecorabunt.

¶Iter mea cauſa corripuiſti

Deploro tam longinquam pfectionem tuam, totque periculis obnoxiā, noſtra cauſa ſuſceptam.

Doleo te angi mœrore ob, mea cauſa, iter acceptum

¶Lætus

Omnem exorbuit moleſtiā.

Omne tædium deuorauit

Quę pertulit tædia neglexit

Omnia fert moderate.

Non ſe conficit dolore ſibi exitiali graui, acerbo.

¶Cognoſco quod me amas.

Veterem tuum in nos anim non ſine uoluptate agnoſco

Expertus ſum mirum tuum in me ſtudium.

Gaudeo tua conſuetudine.

Non ignorabam antea celſitudinis tuę in me fauorem, tamen id plenius hodie cognoui

¶ Faciam quod petes.

Tu ſi mei in te animi periculum facere uelis, aliquid uiciſſim oneris impone

Idipm aggrediar, quod à nobis tantopere efflagiras

Nullam ſarcinam tam grauem, tam moleſtam, iniecceris, quæ mihi tua cauſa nō leuiſſima, non etiam iucun-

da uideatur.

¶Eundum eſt

Properandũ mihi cenſeo

Me ꝓpero iſthinc ſubducere.

Maturandum eſt, nã fugam adorno.

Ad iter accingimur

Suſcipiendum eſt iter

Eſt ſtatim à prãdio equitandum.

¶Precor ut uos inueniam ſanos.

Precor ut uos oẽs ĩcolumes, & recte ualentes, offendã

Faxit Chriſtus optimus, maximus, ut uos oẽs offendã incolumes.

¶Faciam omnia ꝓ te.

Ne me tantillum laboris tua cauſa defugiſſe putes

Imperaui animo meo, ut potui, id facere.

Eſt mihi conſilium id tua cã facere

Nihil eſt quod in tui gratiã facturus non ſim

Si ego ſtudium ullum, ſi laborem, ſi uigilias ullas defugero, nõ recuſarim iſto teterrimo carbone denotari

¶Studeas

Te pro noſtra neceſſitudine hortor, ut toto animo literis incumbas

Te pro noſtra amicitia hortari non deſinã, ut toto aïo pręclara ſtudia cõplectaris ne quid plebeiũ, ne qd mediocre, ſed ad ſumma ſemꝑ enitere.

¶Vale

Bene te ualere cupio.

Vale, tuamq; dignitatẽ Chriſtus optimus, inſtaurandæ uerę pietati, boniſq; literis euehendis, diu tueatur incolumem.

Bene uale patrone ſingl'aris.

Valeat incolumis tua celſitudo, uir incompabilis, & patrone ſummo.

¶Deuinctus.

Si id feceris me arcti⁹ deuincies

Si id egeris, ſine periculo rẽ gratam facies, ſed opus eſt feſtinatione.

Antea me deditiſſimũ habebas, nunc multo deuinctiorẽ

Meliori noĩe me tibi aſtrinxiſti.

¶Faciã hoc ꝓpter amorem noſtrum.

Id faciet conſuetudinis intermiſſio, ut de priſtĩa mea in te beneuolentia nihil quicq̃ imminuiſſe uidear

Pro uirili faciam, ut intelligas neq; memoriam, neq; charitatem, neq; amicitiã noſtram intermorituram.

Dico familiariter

Tecum non ſecus àc mecum loquor.

Tecum ago non obſcure

¶Peſtis graſſat

Crebri huc rumores ferunt, peſtem iſthic populari omnia.
Nũc fatali quadam peſte feruent omnia
Peſtis hic paſſim ſcintillat.
Paſſim uagari peſtis cœpit
Audio peſtem iſthic increbreſcere, nec ea quidem longius abeſt,
Peſtilẽs aer Pariſios ĩfeſtat.
Nunc peſtilentiæ fragor obſtrepit
Peſtilentia laboratur
Peſtis inclementiſſime ſæuit.
Pariſiis non minus ſæuit peſtis, quam iſthic Mars
Frequentes huc, certiſſimiq; rumores quotidie adferuntur, peſtilentiam iſthic maiorem in modũ debacchari nihilq; reliqui facere.

¶ Non poſſum dicere, q̃tum hic eloquentia uigeat.

Mirum eſt dictu, quã hic paſſim, quam denſę, ueterũ literarum ſeges efflorescat
Apud Pariſios triumphant bonæ literæ.
Barbaries terris exceſſura uidetur extrema poſuiſſe ueſtigia.
Lutetiæ triumphãt recta ſtudia.
Erigunt ſeſe recta ſtudia.

Doctus.

Tuo ingenio quid finxit natura uel mollius, uel dulcius, uel felicius.
In te quis illum abſolutũ diſciplinarum orbem non miretur?
Tuo ingenio quid acutius, quid altius, quid emunctius?
Tuum ingenium indies magis, atque magis, exoſculant omnes.
Nihil tuo ingenio candidius
Vtriuſque literaturæ periſſimus, & tuis uirtutibus omnibus gratiſſimus
Bonarum literarum ac linguarum pręſidijs eſt inſtructus.

¶ Probus.

Ea eſt tuæ mentis generoſiſſimæ ingenua ſimplicitas, ut maxima etiam de cauſa mentiri nec ſcias, ſi uelis, nec uelis, ſi ſcias.
Singulari probitate uir es, et literarum amantiſſimus.

¶ Scribe ad me

Fac ad me quàm ſæpiſſime ſcribas
Expectamus omnino nõ epiſtolam, ſed ingentem literarum ſarcinam, quæ uel grauet ægyptium
Fac ut frequẽter ad nos ſcribas, ſaltem quid ualeas

¶Saluta illum nomine meo.
Meis uerbis illũ ſalutabis ac curate,& tuo more,hoc eſt diligẽtiſſime gratias ages.
Familiares tuos nominatim meo nomine ſaluere iubebis
Nicolaum tuum multis de cauſis quam commendatiſſimum eſſe cupio.
Illi ſalutem meis uerbis annuncia.
N.nos facias commendatiores,ſed uetus illa grã etiam uiuit,aut in gratiam reponas ſi refrixit.
N.iuuenem iuxta modeſtum ac eruditum,quæſo, ne graueris meo nomine ſalutare
Illi mihi fratris loco dilecto multis modis me facies cõmendatum
Chriſtophorum omnis hũanitatis antiſtitem diligenter,& meo nomine eſt,ſaluta.

¶Pulchra

Nihil à natura fingi poſſit uenuſtius,nihil abſolutius.
Nec minus ſupat omnes bonitate & prudentia,quàm forma.

Inuidos habeo

Nuſquam ceſſant ſycophantæ mei,ut nullum non moueant lapidem,quo noceãt mihi.
Non ignoro,quàm pertinacibus odijs me inſectentur quidam, odio bonarum literarum.
Sibilent,ut ſolent, nonnulli, quos tu non ignoras Zoili, ſed ſpero nos aliquando ex his ſcopulis euolaturos

¶Deſidero amicos meos.

Amicorũ ſummo deſiderio non poſſum non excruciari ac rurſum recordatione recreor,dum illos mihi ꝑpetua cogitatione præſentes reddo

¶Obliuiſci patriæ non poſſum.

Vt Campaniæ liceat obliuiſci,quærendus eſt mihi aliquis fluuius letheus, ne me diutius cruciet eius deſiderium.
Non poſſum nõ dolere,quoties in mentem uenit , in Cãpania quod cęlum,quos agros,quas eruditorum hominum confabulationes, quam fortunam,quas ſpes, tam facile reliquerim.

¶Integerrimæ uitæ.

Vir eſt præter ſummam uitæ integritatem, doctrina quoq; uaria,reconditaq;,tũ animo minime ſordido, & ob has dotes in ſummo ꝓcio habitus.
Mea ſic eſt de tua integritate confirmata opinio,ut de

de meipſo ſim plus, quã de te dubitaturus.

¶Doleo mortem illius

Illius mortem deploro, hũc tamen inter diuos colloco.

Mihi fuit acerbior eius uiri mors.

Mœrorem mortis illius nemo adimit.

¶Sunt mihi amici in Cãpania

Campania multum animo blanditur, quæ tot, taleſq́ue, mihi peperit amicos

Campania eſt mihi uetere familiaritate, tum libertate, poſtremo propenſo quodã in me fauore, ac ſtudio, dulciſſima

Integerrimæ uitæ

Is uir eſt unus, cum quo nemo ſit hac tempeſtate conferendus, q̃ uel integritate uitæ, uel eruditione uel animi magnitudine, unum excipio N. tanquam Achillem.

Vir eſt, non ſolum admirabili integritate uitæ, uerũetiam alta, reconditaq́ue doctrina, tum morum quoq́ue incredibili comitate, cõmendatus

Vir eſt, non literis ſolum ac morum integritate, uerũetiam rara prudentia, miroq́ue rerum uſu, inſignis

Vir eſt prudentia ſingulari, ſumma integritate, ſed ingenio per quam feſtiuo

¶Paratus ab omnia.

Teſtor me ad oẽm nutum paratum eſſe

Sum ad tua uota, ſi quiſpiam alius, accommodus.

Si quid excogitaſti, habebis me ad iſtud facillimum.

¶Studebo.

Extricatis his ſpinetis philoſophicis, uacuo tranquilloq́ue animo, Muſis & amicis uacabo

Cõfido me poſt hac, toto pectore, in literis libenter uerſaturum.

¶Dimitte ſophiſticationes,

Sis Sophiſtices hoſtis ac perfuga

In ſpinoſos ſophiſtas magna libertate debacchare.

Cum ſophiſtis non minore animo depugnes, q̃ olim cũ monſtris Hercules

¶Conſolandi formulæ

Mihi non mediocri beneficio fuit tua tam amica conſolatio.

Rebus meis tam afflictis mederi potes

Tu non ſolis uerbis dolorem meum lenire, ſed animum meum conſolando ſubleuare ſoles.

Vulnus animi mei ſemp mitigas, tantum abeſt ut exulceres.
Tu tempeſtiua conſolatione, ueluti ualido quodam pharmaco, animi mei ægritudinem expuliſti.
Te conſolatore mihi magnopere eſt opus
Dolori meo mederi ſtudes.
Quum me acerbus animi dolor totum poſſideret, tempeſtiuus affuiſti conſolator
Quum grauiſſimo ani morbo tenerer, magnis me affeciſti ſolatijs.
Tu ad conſolandum non parum idoneus, quoties animo angor, me ualidiſſime cõfirmas
Aegritudini qua animus meus affli&tabatur, pſentiſſimũ medicamentum adhibuiſti.
Multum annixus es, ut dolorem meum poſſes lenire.
Nihil æque dolorem meum leuauit, q̃ tua peramica conſolatio
Tu me tam amice conſolari ſoles, quam filium mater
A te pſæpe fui in luctu meo amantiſſime confirmatus
Tua conſolatione nunq̃ non fui ſubleuatus.
Quoties acerbũ aliquod animi uulnus accepi, affuiſti in tempore conſolator.
In rebus meis aduerſis nulla unq̃ fuit præſentior conſolatio, quam quæ abs te proficiſcebatur.
Non inanibus fomentis mœrorem meum leniuiſti
Quoties acerbi qppiam mihi accidit, optima mihi conſolatrix affuit cæleſtis & euãgelica philoſophia.

¶ Criminandi formulæ

Non occurrit uocabulũ, quo rem atrociſſimã ſatis digne explicem.
Nulla tragœdia nephario ſceleri par inueniri poteſt
Homo es omnium, quos terra ſuſtinet, impijſſim⁹
O portentum irato Genio, dijs iratis, & læuo ſydere natum.
O miſerandæ conditiõis hominem
O feros animos,
O crudeles cogitationes
O derelictos ab humanitate homines
Quod ſupplicium huic truculentiſſimo, atq; nephario, facinori par eſſe poteſt?
Tace fucatiſſime nebulo, qui mira quadam, ſed falſiſſima probitatis ſpecie neminem, quamlibet aſtutum, non fallis
Abi in malam rem ſcelus
Quid tibi poſt hac ſceleratũ

uideri poterit, quum te non legum metus, non numinis ullius reuerentia, à flagitijs queat dehortari

¶Exprobrandi formulæ.

Tuam nulli tolerandam ingratitudinem quis nõ exprobraret?
Non tandem pudebit te tui ſenex, omnium qui uiuunt ingratiſſime?
Cupiebam tuam ingratitudinem ſilentio diſſimulare, ſed meam modeſtiã uicit tua improbitas.
Tu oĩm ingratiſſime, ꝓ ſummis officijs q̃tum potes maleficiorꝫ reponis.
Ingratitudinis tuæ teſtis eſt tua conſcientia, tam multis ſceleribus polluta.
Dic mihi oĩm quos ſol uidet ingratiſſime, qs tuos mores uel unum diem pati poſſet?
Tu hoĩem abunde de te meritum non ſolum non amas ſed odio graui proſequeris.
Quid te uno ingratius, ut q putida tua lingua eum inſectaris, cuius tu linguam officioſiſſimam es exptus
Tu pro officijs ea reponis ingratiſſimum mõſtrꝫ, quæ hoſtis non faceret hoſti.

¶ Gratias agendi formulæ.

Quid ego tibi multis uerbis gratias agam?
Facere non poſſum, quin in ſingulas res, meritaque tua, tibi gratias agam
Tantum me tibi debere exiſtimo, q̃tum perſoluere difficile eſt.
Iam non ago gratias, quum enim re uix queam referre, qui fiet, ut uerbis ſatisfaciã?
Quod r̄ferre gratiam ita, ut uolebam, non poſſum, fortunæ debes imputare
Si dignam gratiarꝫ actionẽ promittere non poſſum, certe re ipſa, atque animo nunq̃ deſinam.
Vtinam eam mihi ſuperi cõcedant aliquando facultatẽ ut poſſim hũc aĩm tui ardentiſſimum re potius, q̃ uerbis declarare
Quod referam tuo in me aĩo dignum, nihil habeo, niſi me ipſum, quem ſi alicuius eſſe precij putas, totum peculio tuo aſſcribito
Ne diligentius tibi gratias agam, noſtra familiaritas flagitare uidetur
Ego re, quam uerbis, tantũ in me beneficium rependere malim.
Immortales ago tibi gratias, agamque dum uiuam, nã relaturum me affirmare nõ poſſum.

Tanta neceſſitudo, quantam tu mihi tecum eſſe uoluiſti, deſiderare gratiarũ actionem non uidetur.

Noli expectare, dũ tibi gratias agam, iampridem hoc ex noſtra neceſſitudine ſublatum eſſe oportuit

Quum gratias agere pares non queam, hoc faciam, q̃d mihi reliquum eſt, te amabo, te colam, te uenerabor.

Habeo tibi, & ſemper habebo, gratias non ſolum ut amico, ſed ut homini doctiſſimo.

Gratias tibi tam m̃ltas ago, ut quas aliis quamlibet amicis agam, non habeam, habeam quas non agam.

¶ Græce & latine doctus

Par eſt in utriuſque oratiõis facultate.

Græca ſemper latinis cõiunxit.

Græci ſermonis perinde, ac latini, callentiſſimus

In ſtudio utriuſq; linguæ bonas horas conſumpſit.

Græcitatem latinitati æquauit.

In utroq; dicẽdi genere græco & latino feliciter laborauit.

Quantum in utriuſq; linguę ſtudio profecerit, omnibus eſt in aperto.

Vtriuſque linguæ peritiam eſt iam abunde conſecutus

In utriuſq; linguæ ſtudio magnos fecit progreſſus

Vtraq; in lingua ſeſe perbelle excoluit.

Coniunctam habet cum latinitate græcitatem

Romanæ græcęq; linguę nõ neſcius

Vtriuſq; literaturæ palmam magno eruditorũ oĩm conſenſu iamdudum Italis ꝑripuit Budæus.

¶ Detrahitur mihi

Me in om̃ibus concionibus, in conuiuiis, in colloqis, ſic lapidant conuitiis, ut nec ipſi Stephano ceſſurus uidear.

Ego ſine fine lapidor à tot examinibus rabularum

¶ Impende bonis literis tempus, quod dediſſes neniis.

Tu quod temporis eras perditurus, aut certe male collocaturus, rixãdo cum malis rabulis, hoc bonis ſtudiis impende

Hoc operæ, quod in reprehẽdendis aliis impenſurus eras, diſcendæ grammaticæ diſcendiſq; bonis literis impartire.

¶ Pœnitet me ſtuduiſſe eo q̃d nullã utilitatem referam.

Studiorum meorum me ca-
pit pœnitudo, tanq̃ quę nul
lam frugem attulerunt.
Me piget laboris literis im-
penſi.
Nonnunq̃ meaꝝ uigiliaꝝ ꝓ
pemodum me pœnitet.

¶Commendo tibi res meas.

Res meas, quas apud te de-
poſui, tibi etiam atq; etiam
commendo

¶Nunq̃ ero ingratus.

Sæuiant in me fata mea, affli
ctiſſimum facere poſſunt in
gratum neq; facient, neque
poterunt.
Non ſum adeo ruſtice ingra
tus, ut quædam accipe mea
poſtulet neceſſitas
O me ter'q; quater'q; felicem
ſi qua unq̃ dabitur oportu
nitas, qua animum non mo
do non ingratum declarẽ,
ſed gratiſſimum fuiſſe com
monſtrem.

¶Pereant inuidi.

Sycophantis iſtis, qui nos di
rimunt, precor, quę talibus
digna ſunt.
Non remoror ne magis in
me murmurent iſti inuidi.
Vtinam magnus ille Iuppi-
ter uniuerſum hoc hominũ
genus fulmie adigat in tar
tara.

¶Optet obedire patri

Mos patri gerendus eſt.
Morigerandum eſt patri
Obſequendum eſt
Obſequium dandum eſt.
Patri concedendum.
Inſeruiendum
Obſeruiendum

Parce erratis.

Remitte mulctam.
Hanc unam ignoſce culpam
Condona admiſſum.
Da ueniam iuuenilibus erra
tis
Ad hoc uitium uelis conni-
uere

¶Ornat.

Comit, Expolit, Exornat,
Venuſtat, Honeſtat, Picturat

Nos decepit.

Impoſuit nobis. Nos fefellit
Circumuenit. Circunſcripſit
Circũduxit. Verba dedit.
Fucũ fecit. Fecit impoſturã.
Deluſit. Eluſit.
Rem aſtu tractauit
Ad mouendum animum me
um multo aſtu irrepſit.
Me in fraudem illexit.
Arte me tractauit.
Dolo mecum egit, fraude, te
chnis, præſtigijs, uerſutia,
aſtu, aſtutia, offucijs, impo-
ſtura.

¶Mihi amicus

Vtor eo familiariter.
Eſt mihi cum illo arctiſſima
neceſſitudo
Sum illi ſumma familiarita-

tæ coniunctus.
Sum illi amicus.
Summa mihi cum illo familiaritas intercedit
Multus eſt mihi uſus cum homine.
Mutua quædam beneuulentia iam pridem inter nos eſt

¶Spero

Spero fore
Nonnulla ſpes eſt fore
Venio ĩ ſpem. In ſpem uocor
Erectus ſum in ſpem.
Concipio ſpem.
Nonnulla me ſpes habet.
Maxima ſpe teneor.
Magna me ſpes tenet
Adducor in ſpem
Nonnulla me ſpes cepit.
Spei non nihil affulſit
Arridet ſpes & adblanditur
Inijcior in ſpem.

¶Nego me hoc commiſiſſe.

Deprecor hanc culpam
Depello à me hoc crimen
Auerſor Abominor.
Reijcio Refello.
Propulſo à me
Profligo Amolior.

¶Ab infantia

Ab ineunte ætate.
A puero A paruulo,
Ab adoleſcentia
A teneris unguiculis.
A rudibus annis
A prima pueritia.
Ab ipſo uitæ exordio
Ab ipſo uitæ limine
Ab incunabulis
Ab ipſis crepundijs
A tenero. A tenera ætate
Cum ipſo nutricis lacte ſugimus errorem.

¶Diligenter

Accurate. Exacte.
Elaborate Ad unguē.
Ad amuſſim Examuſſim
Ad perpendiculum.
Summa cura
Exquiſite.

¶Perfecit

Abſoluit.
Exegit monimentum
Finem impoſuit
Finem dicendi fecit
Finiuit.
Summam manum impoſuit.
Ad umbilicum duxit.
Faſtigium impoſuit.
Colophonem addidit
Supremam manū adiunxit
Extremum actum addidit.
Ad metam uſq; perduxit

¶Te amat.

Vnice diligit
Amat effuſiſſime
Te habet chariſſimum
Admiranda quadam charitate proſequitur.
Te uno nihil habet antiqus.
Non amat modo, uerūetiam obſeruat.
Singulari beneuolentia ꝓſequitur

Animo toto te complectitur
Flagrat amore tui.
Eſt tui amantiſſimus
Tui tuorumq́; oim obſeruantiſſimus.
Ex animo tibi bene uult.
Bene cupit tibi
Te tuaq́; omnia exoſculatur
Eſt obſeruātiſſimo in te animo.

Cupit laudem

Laudis auidus Auarus
Amans gloriæ. Cupiēs famę
Sitit famam. Sitit gloriā
Eſt laudis humanæ eſurientiſſimus
Nullius rei quam laudis ambitioſior.
Laudis appetens.
Inhiat laudi

¶ Promitto.

Magnifice polliceor.
Spondeo futurum
Deſpondeo.
Recipio me id facturum.
Ita tibi ſtipulanti paciſcor.
Do fidem futurum.
Confirmo futurum

¶ Vituperatur

Non oēs hoc probant
Culpant plurimi.
Vitio uertūt admodū multi.
Datur dedecori.
Probro datur
Criminantur pleriq́; hoc factum.
Damnant Rep̄hendūt
Improbant. Suggillant
Taxant. Notant
Atro notant calculo.
Nigriore lapillo ſignant.

¶ Oēs probant tuam ſniām.

Album addunt calculum.
Subſcribunt tuæ ſententiæ.
Suffragantur omnes.
Refragantur nulli
Laudibus ferunt.
Laudibus uehunt.

¶ Fecit ex induſtria.

Prudens fecit. Data opera.
Dedita opa. Studio hoc fecit
Studioſe. Conſulto. ¶
Cōſulta opera Compoſito.
Ex cōpoſito Ex deſtinato

In principio

In ipſis primordijs.
In pimis rudimentis
In capite literarum.
In prima ſtatim fronte..
In ipſo limine.
In ipſo quaſi ueſtibulo.
In exortu. In initio opis.
In ipſo operis ingreſſu.
In ipis forib⁹. In frōtiſpicio

¶ In fine.

In calce. In poſtrema pte.
In extremo actu.

¶ Accepi tuas inuectiuas

Tuæ cōuiciatrices epiſtolæ ad me uſq; penetrarunt.
Nouas excitaſti tragœdias, neque quicquam aperto Marte geſtum eſt, technis cuniculis, omnia, ac ſtre-

phis acta ſunt
Omnia imples rumorib⁹ inimicis, nec tuæ famæ conſulis.
Inuectiuarum ſagittas in omnes uibras.
Stolidiſſime egregias tragędias excitaſti

¶Garris, & neſcis qd dicas.

Verborum turbam magnitudine inani uaſtam euomis.
Scates plurima, eaq́ꝫ indigeſta uerborum caterua.
Obſtrepis inaniter.
Dodonæum æs uideris
Verbis cauſam agis, & non ratione.
Cornicaris inepte.
Quid eſt quod obgannis
Non eſt cur grunnias
Poti⁹ rudere quam loqui uideris.
Non dicere, ſed lallare crederis
Ne graculo quidem cedis loquacitate.
Superas & turturem, nedum ęquiparas
Homericum Therſiten fœda uerborum congerie cõuincis.
Nil tibi cum Lacone
Eſt tibi dicacitatis plurimũ, ſapientiæ quidem pauxillulum.
Supra modum loquitans omnia conturbas.
Tu es impendio dicacior
Citeria garrulior.
Vnus cũ multis Citeriis certare poſſes.

¶Inuides

Me degrauas inuidia
Me immerentem lethali linguæ ueneno ſine fine confodis.
Cõmodis alienis maceraris.
¶Excitaſti tragœdias in me
In me omnis pectoris æſtus effundis.
In me animi tui motus infundis.
Abunde in me detonatũ eſt conuitiis.

¶Seruet te deus.

Bene ualentem, & ad cæleſtia anhelantem te ſeruet, ac prouchat Chriſtus, unica ſpes piarum mentium.
Ieſus te ſeruet ſemper ad meliora proficientem.
Celſitudinem tuã nobis ſeruet Chriſtus optimus maximus incolumem
¶Optant pacem principes
Cernimus immutatos principum animos ad pacis cõcordiæq́ꝫ ſtudium totis uiribus incumbere.
Ardent ſubmouendi belli paciſque conglutinandæ ſtudio.

Principes, fundit⁹ reciſis bellorum ſeminarijs, pacem ſolidis, & uti ſpero, adamantinis uinculis aſtringunt.

¶ Expugnauit barbariem

Eraſmus multorum barbariem cœpit inceſſere.

Video latinas literas indies, magis magiſque, effloreſcere.

¶ Omnes legunt Ciceronem

Tanto ardore nunc Cicero ab uniuerſis hui⁹ academiæ alumnis legitur, rapitur, tenetur, ut dictu prope ſit incredibile.

Iam paſſim in publicis auditorijs unius. N. nomen perſtrepit.

¶ Mihi detrahis

Impotenti odio, uiolentaq; lingua, debaccharis in meã famam oculis ardentibus, labijs ſpumãtibus, uoce ſimmani, toto deniq; corporis habitu, liuorem & odium teſtaris.

Vndiq;, odij, liuoris, & obtrectationis, materiam colligis.

¶ Fauet literis

Adeo propenſe fauet literis, ut ſuis etiam damnis faueat

Maiorem in modum gaudeo te uirum nullis & huius, & alijs omnibus, dotibus inferiorem, toto pectore literis fauere.

¶ Cognoſco tuam in me beneuolentiam.

Ingratiſſimus ſim mortaliũ oĩm ornatiſſime, ni tuũ in me animum, tuum erga me ſtudium agnoſcam.

Equidem multiplici argumẽto tuam in me beneuolentiã agnoſco.

¶ Odiſti literas

Iampridem cum bonis literis bellum geris.

Tu magno ſtudio conſpiras in bonas literas.

Tibi ingratiſſimæ ſunt bonæ literæ.

¶ Doleo ob ueſtram diſcordiam.

Dici nõ poteſt, q̃ acerbiſſime feram hoc diſſidij inter uos incidiſſe, quorum utriuſq; & ingeniũ adamo, & gloriæ faueo.

Diſſidium iſtud indies gliſcere doleo.

Oborta eſt inter eos grauis conflictatio, unde natus animo meo mœror

¶ Doctus.

Tu, ceu Geryon, triplici literatura inſtructus es.

Vir es p̃ter utramq; literaturam, qua neminem tuorum non ſuperas, iudicio excuſſo, emunctiſſimoq;, tũ modeſtia quadam inaudita, po

ſtremo moribus feſtiuis, ac citra grauitatis detrimentum amœnis

¶Non amo diſcordias.

Mihi diſplicent diſſidia.

Mihi ſtat, ſemperque ſtabit ſententia, uel membratim diſcerpi potius, quam foue re diſcordiam.

¶Liber dignus memoria.

Liber diguus eſt, qui poſteritatis memoriam promereri uideatur.

In Appollinis templo collocabitur.

¶Numeras me inter amicos.

Tu uir uirtutũ laude cumulatiſſimus non grauatus es, nos, qui nihil ſumus, politiſſimis literis tuis ad amicitiam prouocare.

Humaniſſimis, ſimul & elegãtiſſimis, tuis literis etiam ĩ amicorun tuorum numerũ me cooptaſti.

¶Delector ſtylo tuo

Nullius ſtylo magis, quam tuo capior.

Tuus ſtylus eſt caſtiſſimus, & ab omni neuo puriſſim⁹.

¶Dũ fuerit ociũ ſcribã ad te.

Simulatq; me laboribus nõnihil extricauero, libebit, uel iſtis uoluminibus tecũ congredi.

Simul atque dabitur ocium, non literis mõ uerũetiã iuſtis uoluminibus onerabo.

Tibi ſcribã. cum ociũ cõtigerit, et nũcius paulo certior

¶Prudens.

Nil unquam produxit rerũ natura aut prudentius, aut candidius, aut benignus.

Scio te uirũ eſſe ſingulari etiam pditũ prudẽtia animiq; magnitudine, quę deceat hominẽ neutiquam plæbeium.

¶Male pareat.

Faceſſat. Pareat. Abeat. Ducat ſitum. Interimatur. Febri quartana intabeſcat. Paſcat tineas. Paſcat coruos Hinc procul abſcedat ultra Sauromatas, et glacialem oceanum.

Mandamus illi laqueum.

Medium illi oſtendimus unguem.

Vertimus pollicem.

Cedat ex humanis.

Tollatur è medio

Arborẽ ſibi ſuſpẽdio eligat.

Crucem ſibi eligat.

Eat ad coruos.

¶Neſcit loqui.

Eſt rana quedam Scriphia,

Homo plane mutus.

Canendi dicendique prorſus imperitus,

Ne uocem quidem unam cõcinne edit.

Elingnem putaris.

Infantiſſimum iudicares.

Parū à muto differt.
Haud ſcio,an obbruteſcat potius,quam obmuteſcat.
¶ Veriſſima ſunt.
Ex tripode dicta.
Vehementer uera atque,indubitata.
Certiſſima ꝑinde, quaſi ex Apollinis oraculo profecta
Ne unum quidem Sybillæ folium fuit unqam uerius.
Oraculum Apollinis non uerius fuerit
Ne ſi Pythius q dem affirmaſſet,ueriora eſſe poſſent.
Hoc puto uatem dixiſſe.
Eſt follum Sybillæ.
¶ Loquar intelligibilius.
Pinguiore Minerua agam.
Dicam craſſa (ut aiunt) Minerua,
Rem ſubtiliſſimā pingui Minerua tractabo.
Craſſiore Muſa hanc dubitationem eximam.
Pinguiore formula loquar.
Rudius ac planius dicam.
Apertius ac clarius effabor.
Exprimam quod ſentio non exactis rationibus,aut argutijs,ſed ueluti citra artē ſynceriterq́;, & ſimpliciter.
Simplicius proloquar atque clarius.
Aperte & dilucide aſſeram.
Tā perſpicue loquar,ut quæuis muliercula,aut cerdo, intelligere queat.
Agam haud obſcure.
Nudis (quod aiūt) uerbis rē tractabo.
Craſſius explanatiuſq́; proloquar.
Simpliciter et aperte dicam
¶ Nō idoneus ad dialecticē.
Illotis pedibus dialecticē ingrederis
Confidenter atque imperite dialecticen aggrederis.
Profane & irreuerenter ad dialectices ſacra accedis
Haud quaquam lotis (ut aiunt) manibus ad dialecticē aduolas.
Inexercitatus, atque rudis, illuc irrumpis.
Ad hęc ſacra illotis manibus irrumpis.
Irreuerenter & imparate.
¶ nimis parcus.
Impendio parcus .ac prope modum ſordidus.
Eſt cumini ſector.
Cupit ſecuiſſe cuminū eſt κυμινοπρίστης cyminopriſtes.
Ob nimiam parſimoniā male audit,
Homo uehementer parcus.
Ficos diuideret.
Plautino Euclione tenacior.
¶ Nihil eſt dignū caſtigatiōe
Tā elimata ſunt tua ſcripta, ut miniatulas cærulas nō extimeſcant.

Caſtigatiora ſunt quæ ſcribis,quam ut unguium nota indigeant.

Non metuunt tranſuerſi calami ſignum.

Neq; obeliſcos,neque aſteriſcos pertimeſcunt.

Tranſuerſi calami rugas euaſerunt.

¶Formulæ deprecandi

Si quid in te peccaui,ac potius q̃m peccaui,ignoſce

Ignoſce ætati q̃a puer , quia rerum imperitus , culpam fateor, oro ueniam , noxæ me indedo.

Hunc meum errorem ſi mihi condonaueris , ego officijs abunde penſabo

Si mihi huius delicti gratiã feceris,habebis me poſthac tibi multo addictiorem

Nunq̃ putaſſem fore,ut ſupplex ad te uenirem,ſed Hercule,facile patior datũ tempus, in quo amorem experirer tuum.

Vt hoc errati mihi cõdones, cogita oẽs hoĩes aliquo interdum errore duci

Si ſurſum peccauero pater, me ip̃m ad quodcunque uoles ſupplicium depoſcito.

Vt iure peccanti mihi ſuccẽſuiſti, ita pœnitẽti mihi æquum eſt ignoſcere.

¶Nunciabo q̃cq̃d noui fiet.

Quicquid interim nouorum orietur tibi ſcribam, q̃a ſcire uehementer cupis

Audies poſthac ex me noua quæcunq; hic gerantur

Si quid nouarũ rerũ hic geraẽ curabo,ut q̃primũ reſciſcas

Si quid interea noui emerſeſerit,faciam te q̃primũ certiorem.

Curabo ne quid rerũ noſtrarum ignores.

Indicabo, ſi quid ſit quod te ſcire,tua magnopẽ interſit

Quæ hic gerentur ex me accipies.

De toto ſtatu rerũ cõmuniũ, quę,& quales ſint, ex me cognoſces.

Mittam ad te ponderoſas epiſtolas plenas oĩm,nõ modo actorum. ſed etiam opinionum, & rumorũ.

Scribam ad te oĩbus de reb⁹, quæ hic agentur.

Scribam ad te (quem noui curioſum) non ſolum quid geſtum ſit,aut geratur,uerũ etiam quid diuinem futurũ

Si quid exiſtat noui, tibi per literas indicabo.

¶Sanandi formulæ.

Huic morbo facile mederi poſſumus

Huic malo illud erit remedio.

Hoc poculũ te febre leuabit.

Animi morbos ſanat philo- ſophia.
Morbis omnibus liberabis.
Theologia morbos anĩ pellit,medicaturq́;.
Vinum lenit cruciatum dentium.
Malua leuat tormina uteri
Somnus mitigat dolores capitis ſedat,fugat, ſopit, leuat.
Morbo huic arte ſuccurres.
Aduerſus hoc morbi efficax eſt apium.
Contra carcinomata ualet mel.
Cicuta obſiſtit ebrietati

¶Non multum curo

Nihil mea intereſt.
Nihil mea refert
Parui mea intereſt.
Non magni mea refert.
Non admodũ mea intereſt.
Equidem haud magno in diſcrimine pono.
Nihil laboro
Hoc & illud iuxta pono.
Manum non uerterim
Suſque deque fero
Suſque deque habeo.
Hoc eſt apud me citra diſcrimen.
Citra delectum eſt apud me,

¶Accuſandi formulæ

Accuſatus eſt furti
Hic furti ſe alligauit
Poſtulatus eſt repetundarũ
Delatus eſt proditionis.
Eſt reus peculatus
Lis ei intenta eſt
Dica ei eſt ſcripta
Accerſitus eſt capitis.
Agit reum peculatus.
Dies illi dicta eſt.
Eſt damnatus de repetundis

¶Obtrectãdi formulæ.

Nil niſi mera conuitia effundunt obtrectatores
Nihil non cauillantur
Impijſſimis blateramentis laſciuiunt.
Dente theonino arrodũt omnes.
Omnium ſtudijs oblatrant.
Ferocius atq; immanius oblatrant,quam credi poſſit.
Ad rauim uſq; debacchant.
Alienam famam nunq̃ nõ lacerant.
Sceleratiſſimum quodq; infamiæ genus inſontib9 impingunt.
Nuſq̃ non grunniunt, & ad grunitum fere ſuos prouocant.
Bonorum uirorum nomina ſuæ linguæ uirulentia contaminant.
Ad mordendum, & calumniandum,linguam habẽt quã paratiſſimam.
In conſpurcanda bonorũ uirorũ fama, ſalſi ſibi uident, & uenuſti.

Tantá eſt illis lædendi libido ut inſontes iuxta ac ſontes calumnientur.
Nihil non cauillantur ſycophantæ.
Rabulæ iſti ſunt morbo maledicentiæ bis cæci.
Nihil tam blande, nihil tam ſimpliciter, nihil tam circumſpecte, agi diciue pōt quod moleuoli non rapiant in calumniam.

Maxime expeto amicitias.

Nemo me uiuit amicitiæ uel cupientior uel tenacior.
Non ſum is, qui ad amicitiam cum aliȷs adglutinandā prouocari uelim.
Sum natura propenſior ad ineundam amicitiam, quam ut facile credas.
Nulli non cupiā eſſe amicus, Nullius, niſi improbi, amicitiam non ambio.
Omnium proborum amicitias ſynceriter amplector.
Ad iungendam cum optimo quoque amicitiam meus me haud ſegniter ĩpellit genius
In amicitiam multorum inſinuari uehementer ardeo.
Ego non ſolum oblatas amicitias diligenter colo, uerū etiam ſponte mea alios ad mutuum amorē prouoco
Sum pertinaciſſimus amicorum cultor.

¶ Ad deteſtandam ſuperbiam formulæ.

Pernicioſiſſimus animę morbꝰ eſt ferocitas, & arrogātia
Nullum uitiū deo iuiſius eſt arrogantia
Faſtus iſte inſolens fons eſt, unde fere ſcatet, quicquid ē capitalium uitiorum.
Nihil omnino eſt ſuperciliȷs iſtis intolerabilius
Nullum ſtultitiæ genus deploratius, quā ſi homuntionibus nobis animꝰ turgeſcat
Vix decimū quēq̄ reperias, q faſtuoſoꝝ hoīm ſupercilia non exhorreſcat.
Nullū hoīm genus dȷs mortalibuſque inuiſum magis, quam feroces iſti, & ueluti Suffeni Catulliani
Nihil ad humanos congreſſus, conuictuſque, ineptius, arrogātibus iſtis, & ſupbis
Quum aliȷs in rebus ſimile ſimili gaudeat, ſuperbus ſupbo nūq̄ adglutinat, tantū abeſt, ut oblectetur.
Nullum aliud ſtoliditatis documentum, q̄ ſi, quis ſibi uehementer placeat.

¶ Formulæ qbus modeſtiam (quam humilitatem dicunt) exprimimus.

Hic nihil omnium, quę ſol uidet ſibi arrogat
Cedit oīibus, ſibi diſplicet.

Hic maxime oim ſe deijcit.
Hunc modeſtia ſua nemini non gratum præſtat
Hunc omnibus ſua conciliat humilitas
Huic quis non faueret, quum modeſtiæ faueant & ethnici
Modeſtia & diuinum fauorē conciliat, & hoīm beneuolētiam agglutinat.

¶ Ad deteſtatiōem libidinis formulæ

Malo libidinis nullum aliud neq; latius patet, neq; plures in exitium trahit.
Fœda libido mortaleis non pecudibus mō, uerūetiā ſuibus, hircis, canibus, & brutorum brutiſſimis animalibus æquat
Libidinis ardor nos infra pecudum conditione m deijcit.
Inſyncera libido plus aloes ſemper, quam mellis habet,
Fœda illa uoluptatis momētaneæ titillatio ſimul & aīm & corp⁹, indignis modis polluit.
Blanda illa ſpurcæ libidinis peſtis magnum malorum agmen ſecum trahit.
Nullius uitij rumor ſpurcius olet, q̄ libidinis.
Spurca libido ab oīibus honeſtis ſtudijs ſemel auocat, hominemq́; quantus eſt, totum cœno immergit.
Fœda libido nihil ſinit, niſi ſordidum, ſpurcum, humile, cogitare.
Nemo poteſt nō turpiter, & infeliciter, uoluptatem conſectari.
Quam indecorū, quamq́; inſanum eſt, tam miſere amare ut palleſcas, macereris, blandiaris ?
Quam fœdum eſt hoīem ad ſumma, diuinaq́; natum, turpiter ſupplicem eſſe ſcorto puditiſſimo
Ingentem ſcelerum gregem uoluptas ſemel admiſſa ſolet adducere.
Libido cum maximis, plurimiſque peccatis, nunq̄ nō eſt copulata.
Voluptas ſic in tranſuerſum rapit mentes mortalium, ut qui eius capiſtroos porrexerit, ſuus omnino deſinat eſſe fiatque quouis Oreſte inſanior.
Iſthæc horaria, breuiſque & exigua uoluptas, ęternis cruciatibus ſemel luenda eſt.
Semel guſtata uolupras, ſic mentem excantat obſcuratq́;. ut de turpitudine eas in turpitudinem, quo quid exe crabilius monſtruoſiusque?
In nullo uitæ ſtātu non turpiſſimum eſt ſeruire libidini.

¶In deteſtationem auaritiæ formulæ.

Sordidum eſt, anguſtiq; & parui animi, tantopere demirari res mutas & uiliſſimas.

Aurum nemo gentilium nō phōrum contempſit

Contemnere diuitias, abunde generoſum, magnificūque eſt.

Mirari pecuniam cum uitio eſt coniunctum.

Nihil tam extra nos eſt, tam q; exiguam commoditatē affert, quam pecunia.

Hoc titulo uel infeliciſſimus eſt diues, quod amicos ne dignoſcere quidem poteſt.

Pecuniæ uerorum malorum plurimum adferunt, & uerorum bonorū plurimum adimunt

Pecuniæ amor, ſtudiumq;, omnem animi trāqllitatem mille curis dilaniant

In oīne nefas precipites nos adigunt nummi.

Ingens opulentia nunq̄ fine peccato, uel paratur uel ſeruatur.

Quiſquis admirator eſt auri odit uirtutis indolem, odit & omneis honeſtas artes.

¶Ad laudandum principem Formulæ accōmodæ.

Franciſcus Valeſius, principum, qui in terris agūt, ampliſſimus.

Nullum ſapientiæ gen' eſt, q̄ hic noſter princeps non ſit præditus.

Animum habet optimis, ac principe dignis, rationibus imbutum.

Eſt princeps animo excelſo, infracto, inuicto, & oīnibus humanis rebus ſuperiore.

Quantū alios felicitate ſuperat, tantum anteit & ſapientia

Ea eſt ſuæ naturæ bonitas, ea mentis integritas, ea uis ingenij, ea ſub incorruptiſſimis pręceptoribus inſtitutio, ut ſpes certiſſima ſit Galliarum regnum in cruentum ſemper, & tranquillum fore.

Integri, uerique Chriſtiani, principis ſimulachrum oīni bus oſtendit.

Regijs dotibus anteit reliq̄s

Tam bono principi quid nō debet Gallia?

Bene regnandi artem (q̄ nulla neq; pulchrior, neq; difficilior) ſic didicit, ut exerceat.

Breui & efficaci uia, populi mores corrigit incorrupta principis uita.

Tam ſalutaris eſt ſuæ reipu. princeps, ut quemadmodū

à Plutarcho dictum eſt, ſit uiuum quoddam dei ſimulachrum.

Franciſcus princeps, ut optimus, ita potentiſſimus.

Summam potẽtiam ſummæ ſapientiæ coniunxit Galliarum princeps

Incorruptus tanti principis animus eſt una populi tumultuantis ueluti ſacra ancora.

Princeps eſt ab humilib⁹ uulgi curis, ac ſordidis affectib⁹ quam longiſſime ſemotus.

Tam uera ſui animi celſitudo, ut ſemper dedigneť qc-quam admittere principe indignum.

Franciſcus Valeſius integerrimi prĩcipis titulo dignus eſt, ut qui non rempu. ſibi, ſed ſe reip. dicauerit

Princeps eſt omnibus ꝙ tutũ numeris abſolutus, omniũ ꝗ bono natus

Princeps ſubleuandis rebus mortalium à ſuperis datus.

Princeps eſt qui omnibus ꝓſpicit, nulli non conſulit

Huic printipi nihil eſt antiqus, nihil que dulcius repub.

Noſtro principi plus quã paternus eſt in omneis anim⁹

Princeps hic, nocteis ac dies, nihil aliud agit nititurque, quam ut optime ſit omnibus.

Adeo cupit de ciuibus ſuis benemereri, ut ſi neceſſe ſit, nõ dubitet ſuo periculo illorũ incolumitati conſulere.

Nullam ſibi reliquit ocium, quo patriæ ſuæ liceat in ocio uitam agere.

Galliarum princeps ſe iugibus curis diſcruciat, quo ciuibus ſuis ſuppetat tranqlitas.

¶ FINIS.

¶ENCHIRIDII AD Copiam magna acceſſiõe aucti, pars ſecunda, quæ formulas adagialeis in ſeriem ſynonimiæ regeſtas cõplectitur.

¶Formulæ prouerbiales, exprimentes, aliquem eſſe muneribus corruptum

ARgentãginam patitur
Bouem portat in faucib⁹
Bouem habet in lingua.
Malis eſt percuſſus.
Pomis aureis petitus
Lupi illum uidere priores
Muneribus uel dĳ capiunt.
¶Ouidius.
Munera, crede mihi, placant homines, deoſq;. Placat donis Iuppiter ipſe datis.
Virtutem & ſapientiam uincunt teſtudines.
Dorica Muſa clarus
Fabas edit.
Pecuniæ obediunt omnia
Nihil eſſent alta ſine auro
Munerum corruptelam habet.
Muneribus res ſua agitur
Argenteis haſtis pugnat
Vulpes munerib⁹ corrumpit.

¶Adagia, garrulũ aliquẽ eẽ ſignificantia.

Archytæ crepitaculum.
Arabicus tibicen
Turture loquacior.
Daulia cornix.
Luſciniæ nugis inſignis.
Aes dodonæum
Caute loquacior
Cicada uocalior
Os infrene. Battologia.
Quicquid in buccam uenerit loquitur.
Lingua quo uadis?
Meliacum nauigium
Leuiſſima res oratio.
Vir ſaburratus
Farcire centones didicit.
Aduerſus ſolem loquitur
Stentore clamoſior
Sarpedõio littore clamoſior
Claudiana mouens tonitrua.
Laterna punica
Clamoſior lauro ardente
Tantum uaciferans, quantũ nouies deciesue
Mille uiri clamare ſolent, q prælia miſcent.

¶Hominem mutum & taciturnum ſequentes exprimũt adagiones.

Statua taciturnior.
Pythagoræ diſcipulus
Ciuis amycleus.
Angeronæ miniſter.
Achantia cicada
Muta perſona.
Rana Seriphia
Caput ſine lingua
Homo elinguis
Bouem habet in lingua.

Magis mutus q̃ piſcis
Harpocratem fingit.
Eſt Agathone taciturnior
Mutus Hipparchion.

¶ Ad hominem felicem conueniunt hæc adagia

Eſt albæ gallinæ filius.
Laureum geſtat baculum
Romanus ſedendo uincit.
Omnia illi uirgula diuina eueniunt
Semper feliciter cadũt Iouis taxilli.
Citra arationem, citraq; ſementem, diues
Omnia ex ſententia habet.
Dormientis rete capit
Gygis habet anulum
Orci habet galeam.
Cœlum digito attingit
Scopum attingit.
Secundo æſtu procedit.
Neptunus uẽtis impleuit uela ſecundis.
Epheſiis utitur literis
Eſt in cœlo
Secundis curis remigare didicit
Eſt nullius indigens deus.
Neq; pluuia humectatur, neq; ſole aduritur.
Equus hunc portat, alit rex.

¶ Infelicem & miſerũ hoiem hæc exprimunt adagia.

Grauiora Iambico patitur.
Mãdrabuli more res ſua ſuccedit.
Eſt Myſorũ pda.
Boliti pœnam luit.
Excoriatum canẽ excoriat.
Quærens obſonium ueſtem perdidit
Vna cum ip̃is manipul' miſer
Semper Ilio mala
Poſt Marathoniam pugnam infelix.
Dionyſius Corynthi.
E multis paleis paululũ fructus colligit
Ne per ſomnium qdem felix
Inuitis canibus uenatur.
Inuitos boues aratro ſubducit,
Mouet Camarinam.
Anagyrim commouit
Aurũ habet Tholoſanum
Eſt Seiani poſſeſſor equi.
Leonis aluit catulum.
Phoci conuiuio interfuit
Argi collem habitauit.
In patrios minxit cineres
Ad ſummam lineã peruenit.
Eſt ſub cultro dimiſſus.
Homo uel hoſti miſerandus.
Siniſtris auibus natus
Infauſto ſub ſydere.
Calidum comedit prandiũ.
Fatis ſiniſtris adactus eſt
Excubias egit in Naupacto
Hydram ſecuit
Decidit in Scyllam cupiẽs uitare Charybdim.
Decidit in flammas cupiens uitare fauillam
Quarta lũna natus
Inauſpicato omine.

¶Adagia breuiloquũ hominem notantia.

Laconiſmo gaudet.
Laconica utitur breuiloquẽtia
Eſt pauciloquus, ſed eruditus.
Vno faſce multa complectiť.
Numero dicit
Minore finit pomerio
Canit ad Myrtum.

¶Parœmię facundiam exprimentes.

Attica Muſa Lepos attic⁹.
Plautinum eloquium
Cygnea cãtio.
Neſtorea eloquentia
Nihil ex agro dicit.
Nunc ipſa floret facundia

¶Adagia ſignificantia aliqd damnari.

Notatur ungui
Carbone notatur.
Calculo mordetur.
Thita præfigitur.
Hoc non probatur
Contra retiariũ ferula utendum eſt.
Aequales ſunt calculi
Miniatulas cærulas reformidat.

¶Adagia occaſionem dare exprimentia

Anſam porrigit
Feneſtram aperit.
Gladium dedit
Non abſtulit occaſionem
Anſam miniſtrauit.
Aperuit ianuam
Aperuit uiam.
Præſtruxit aditum
Anſam arripuit.
Viam muniuit
Gradum fecit

¶Adagia quæ approbare ſignificant.

Premit hic mihi pollicem
Albũ addit meis ſcriptis calculum
Creta notauit
Pedibus in meã diſceſſit ſententiam
Momis ſatisfecit.
Omne tulit punctum
Oĩm calculis hoc probatur.
Digitum adhoc attollũt oẽs

¶Adagia ſignificãtia aliquẽ ſero pœnitere

Sero ſapiuut phryges
Cumani ſero ſapiunt
Malo accepto ſtultus ſapit
Piſcator ictus ſapiet,
Factum ſtultus agnoſcit.
Mus picem guſtat.
Poſt acerba prudentior
Sera infundo parſimonia
Satius fuiſſet recurrere.
Optimum eſt aliena bñ frui inſania
Rebus peractis eſt Cleon ꝓmetheus
Quæ nocent docent

¶In hominem deſperantem conueniunt hæc adagia.

Actum eſt Nullus ſum
Perierunt omnia.
Ad reſtim res rediјt
Suſpendio eſt arbor deligenda.
Ad porcellum uenit
A quinq; ſcopulis lapſus eſt
Omnibus aris præſidiјſque deſtitutus
Spe ſua orbatus.
Tenuis & macra ſpes

¶Adagia fruſtratam ſpem eſſe notantia.

Coruum ſpes hæc deluſit hiantem
Theſaurus meus carbones erant
Bolus ereptus eſt è faucibus meis
Murem mihi oſtendit pro leone.
Non omnia eueniunt
Latus parturit
Parturiunt montes
Lupus hiauit
Duos inſequebar lepores.
Hic funis nihil attraxit.
In ſpem fruſtratam incidi.
Fluuius non ſemper fert
Spem precio emi.
Semper agricola in nouum annum diues
Nucleum amiſi
Præuerti iactum ancoræ
Scipione arundineo innixus fui
Dum gemis ſellis ſedeř uole

bam, utraq; fui excluſus

¶In hominem ſecurum, & tutum, hæc torquent adagia.

Res eſt in uado,
In tranqllo eſt res ſua
Nauigat in portu.
Duabus ancoris nitiť
Rem factam habet.
Res ē in ſuo regno
Habet hoc intra ſuas præſepes.
Libere poteſt uti.
In ſuo loco, & phano hoc eſt ſitum
In diem uiuit.
Porrectis dormit pedibus
In utramuis aurem
In utrumuis oculum dormit
Iu utramuis dextram
Extra lutum pedes habet.
Eſt extra periculum
Eſt procul à pedibus equi.
Eſt extra telorum iactum
Eſt procul à Ioue.
Non hæret in aqua.
Non hæret in ſalebris

¶Hominem audacem hæc adagia notant.

Vir animo præſenti.
Pullus Martis
Alter Hercules
Non abiјcit animum.
In diſcrimīe apparet
Eſt adamantinus
Eſt murus aheneus.

¶In hominem nimiſquam timidum hęc adagia quadrāt:

Vmbram ſuam metuit
Eſt timidior proſpiciente.
Fulgur ex uitro metuit.
Epeo & Piſandro eſt timidior.
Abijcit haſtam.
Meticuloſus
Ante tubam trepidat
Eſt uir ceruinus.
Leonis ueſtigia quærit.
Initio confidit
Lingua bellat.
In pedes retrocedit
Trepidat in morem galli
Metum inanem metuit
Panicus metus hominē corripit.
Eſt lepus galeatus

¶ Crudelitatem exprimunt, quæ ſequuntur diuerbia.

Phalariſmus
Man ianum imperium.
Phalaridis imperium
Ara Buſiridis.
Nemini magis pcit, q̄ lupis.
Efferatæ ſæuitiæ homo

¶ Adagia quadrantia in hominem liberalem

Ambabus dat manibus.
Promus magis, q̄ condus
Larus in miſericordijs.
Communis Mercurius.

¶ In auarum

A mortuo tributum exigit.
Exigeret & à ſtatuis farinas
Lucri apud eum bonus eſt odor, ex re qualibet,
Lucrum pudori anteponit.
Eſt Charybdis & Barathrū diuitiarum.
Eſt uoracior purpura
Eſt dolium inexplebile.

¶ Hæc notant cedendum eſſe multitudini

Ne Hercules qdē cōtra duos.
Cedendum eſt multitudini.
Plurium calculus uincit.
Vnus uir nullus uir
Ne formica contra leonem
Contra fluminis tractum ne adnitaris

¶ Hæc notant libere, & audacter loqui.

De plauſtro loqui
Aſſeuerantius dicere.
Aperto pectore.
Aperte ſimpliciterq̃.
Ad cribrum loqui

¶ Perficiendi adagia

Nodum ſoluit
Colophonem addidit
Summū faſtigium impoſuit
Summam manum addidit
Ad umbilicum duxit.
Cecinit receptui
Curſu lampada tradidit.

¶ Ab initio ad finem

Ab ipſo lare
A capite ad calcem.
Ab ouo uſq; ad mala.
Ab incunabulis
A teneris unguiculis.
Telam exordiar
Scindam glaciem rei.

A fronte &, à tergo, conſpiciam
Fores aperiam.

Hoc eſt notum
Hoc uel cæco apparet
Et puero perſpicuum eſt.
Hoc bimi infantuli decantāt
Notum lippis & tonſoribus.
Cognitum tanq̃ in ſpeculo.

¶ Eſt ſurdus.
Turoneo portu eſt ſurdior
Turdo ſurdior

¶ Hoc eſt obſcurū.
Hoc eſt nebulis & caligine tectum uelatum, adopertum
Eſt opus Delio natatore,
Numeris platonicis obſcuri⁹
Dauus ſum non Oedipus
Phœbeo accinace op⁹ eſt ad hoc diſſoluendum
Non ſus quis hoc intelligit

¶ Adagia hominem contemptum notantia.
Homo treſsis
Concha dignus.
Pili non hunc fecerim
Nauci non æſtimauerim
Homo trioboli
Vitioſa nuce non emendus
Mandarem illi laqueum
Medium digitum oſtenderē
Sale emptum mancipium
De lapide emptus.
Siculus miles
Infimi ſubſellij
Telluris inutile pondus
Ruſticanus orator.

Inutilior Blace
Extritum ingenium
Barbam illi infantes uellāt.
Fumi eſt umbra

¶ Mutare ſententiam.
Palinodiam canere
Calculum reducere.
Funem reducere
Vertere funem
Vertere uela
Conſilium in melius referre

¶ Adagia dignitatem ſignificantia.
Dignus cedro
Dignus argiuo clypeo.
Dignum agit propter quod uadimonium deponatur.
Qua uis re dignus
Ambroſia alendus.
Sapientum octauus
Columen familiæ
Ancora domus
Vtramq; facit paginā

¶ Cæcutit
Lolio uictitat.
Oculos lippire ſolet
Hypſea cæcior
Talpa cæcior.
Leberide cæcior.
Thireſia cæcior
Cimmerijs in tenebris agit.
Habet puluerem ob oculos effuſum.
Andabatarū more pugnat.

¶ Inconſtans, pfidus, aſtutus
Mutabilior mytra
Chameleonte magis uarius.

Mulieris animus.
Euripus homo
Cothurno uerſatilior
Aliud ſtans, aiiud ſedens loquitur
Vertumnus alter.
Duos uult parietes una dealbare fidelia
Locrenſe pactum nouit.
Thracium cõmentum ſcit.
Magis uarius quã hydra

¶Nunq̃ fiet

Prius lupus ouem ducet.
Prius locuſta bouem pariet.
Prius teſtudo leporem curſu præuertet.
Prius aquilam teſtudo uincet.
Sambucam citius caloni aptauetis alto
Ad græcas caiendas.
Quum cœlum ruet.

¶Inaniter laboras, tempuſq; conteris

Aſinum tondes.
Aquilam poſtulas è pumice.
Vtrem uellicas
Aethiopem lauas.
Mortuum flagellas
Aquilam uolare doces
Delphinum doces natare
Nebulas diuerberas.
De fumo diſceptas, & de lana caprina
De aſini umbra digladiaris.
In aqua ſcribis
Ignem diſſecas
In arena ædificas
Parieti loqueris
Cribro aquam hauris
In aqua facis ſementem
In ſaxis ſeminas.
Aranearum telas contexis
Aras litius.
Ouum agglutinas.
Penelopes telam retexis
Oleum perdis & operam
Ollam exornas
Aſinũ ſub freno currere doces.
Auſtrum perculiſti.
Lateram lauas. Surdo canis.
Lapidem uerberas.
Alienum aras fundum
Ventos colis
Nugas agis
Actum agis.
Fruſtra canis
Memorem mones
Inuitis canibus uenaris.
Leonẽ larua territas.
Piſcaris in aere.
Venaris in mari.
Ad fractam canis cytharam
Tranq̃llum æthera remigas
Aquam in mortario tundis.
Contra fluminis tractum niteris.
Pugnam infrugiferam, & certamen inutile ducis.
A muliere ſilentium expectas.
Vmbram tuam metiris.
Cancrũ recte ingredi doces.

Caminum dealbas
Mare exhauris
Lupi aquas quæris
Arenæ mandas ſemina.
In aqua ſcribis

Mali ſui eſt author

Suo iumento ſibi malum acerſit.
Suo ſe iugulat gladio
Suo ipſius laqueo captus eſt
Suo ipſiꝰ iudicio ſorex perijt
Incidit in foueam, quã fecit.
Mala ad ſe attrahit, ut cęcias nubes
In cœlum expuit
Ipſe ſibi ꝑniciem molitus eſt
Colubrum in ſinu fouit.
Capra gladium, quo ſe tranſfoderet, repperit
Calidum prãdium comedit.
Sibi malum repperit.
Turdus ipſe ſibi malũ cacat.
Faber, quas fecit, compedes ipſe geſtat
Ipſe ſibi fontem mali ĩuenit

¶Libenter.

Gratanter Arridente uultu
Plauſibiliter Obuijs ulnis
Comica frõte.

¶Hoc eſt rarum.

Phœnice res rarior
Coruo rarior albo.
Eſt lac gallinaceum
Rara auis in terris, nigroq́ ſimillimo cygno
Lepus cornutus
Noctuę ouum

¶Eſt piger, ocioſus, & negligens

Compreſſis ſedet manibus
Ignauis ſemper ſunt feriæ.
De fera comedit
Manum habet ſub pallio
Ex podex mulieris
Muſcas depellit.
Salem uehẽs dormit.
Naſturtio indiget

¶Hoc eſt notũ

Eſt puero perſpicuum
Hoc teneo, tanq̃ meum nomen, digitoſq́ meos
Hoc ſus quiuis intelligeret.
Res intus & in cute nota
Hoc domeſtice notum eſt
Sole clarius
Perſpicuum tanq̃ in ſpeculo
Notum tanquam in tabula

¶Magni ęſtimatur.

Hoc habetur in precio
Monſtratur digito
Hoc mirantur omnes, ut pueri Iunonis auem

¶Parum in hoc cognoſcit.

Summis hoc olfecit naribus.
primoribus labris guſtauit.
A limine ſalutauit
Curſim, & ꝑ trãſennam, hoc uidit
Attigit leuiter
De hoc fonte bibit, ut canis e Nilo
In tranſcurſu uidit.
Extremis digitis attigit

¶Feliciter

Dextro Hercule
Amico Hercule
Dextro Genio
Bonis auibus
Omine auſpicato
Dijs hominibuſq; plaudentibus

¶Infeliciter

Siniſtro Hercule
Genio ſiniſtro
Dijs aduerſis.
Malis auibus
Infauſto omine.
In auſpicato bubone

¶Eſt ſomnolētus.

Endymionis ſomnū dormit
Dormit ultra Epymenidem
Eſt gliribus ſomnolentior
Eſt papauere illitus

¶Hoc eſt factu difficile.

Prius clauam Herculi extorſeris
Ioui fulmen, Homeroq; carmen extorſeris prius.
Facilꝰ eſt ſimul flare & ſorbere
Facilius eſt folia colligere Sibyllæ
Ire per extentum funem, eſt minus operoſum

¶Hoc eſt obſcurum, perplexum, inexplicabile

Errorum labyrinthꝰ
Meandrum diceres, aut ſi qd Meādro tortuoſius.
Meandris, gyriſq; obuolutū
Vulcani uinculum
Eſt Caſſioticus nodus
Nodus Gordianus.
Prothagoræ ſophiſma.
Theobuliæ enigma
Indiſſolubilis gryppus.
Lycophrontis tenebræ
Nodus Herculanus.
Inuolucriſculis obſeptum eſt

¶Eſt uir manſuetus & hoſpitalis

Haud unquam arcet oſtium.
Semper aliquis eſt in Cydonis domo
Eſt apio mollior
Mactata hoſtia lenior
Auricula infima mollior.
Oleo tranquillior
Spongia & pepone mollior.
Mitior colūba
Cæra tractabilior
Eſt ſedens columba
Eſt mollis medulla.
Eſt cicur

¶Eſt prodigꝰ.

Eſt piſcis repoſitus
Largitio ſua non habet fundum.
Seipſum nō alens canes alit.
Promus eſt magis, quā condus.
Mortuum unguento unxit.
Poſita ludit arca
E dolio haurit

¶Eſt adulator.

Ineſcat homines
Cercopiſſat.
Palp cutit

Eſt palpo doloſus
Cauda blanditur
E... Python formoſus
Oleum in auriculã inſtillat.
Agathoniã canit cantionem
Ceſtũ habet Veneris.
Demulcet caput uerbis.
Eſt benignior pellace uulpe.
Eſt in oſtio formoſus
¶Eſt ſenex & longæuus
Eſt uiuum cadauer.
Ad Thitoni ſenectam es prouectus
Ad annos Neſtoreos
Ad Mathuſalemia ſecula
Viuit ultra penſum
Eſt antiquior quam chaos
Inſtat capulo
Cornicibus eſt uiuax magis.
Phœnice uiuacior
Alterũ pedem in cymba Charontis habet
Eſt in Proſerpinæ peculio numeratus
Eſt in Orci familia.
Charonti naulũ iam præparat.

¶Eſt turpis.

Leporem non edit
Eſt ſcarabęo nigrior
Eſt Therſitæ facies.
¶Hoc ſummo conatu faciendũ eſt
Perque enſes, perq́ ignem, oportet irrumpere.
Cũ haſta & ſcuto nitẽdũ eſt.
Ambabus manibus.
Velis equiſq́
Manibus atq́ quadrigis.
Om̃ibus neruis
Totis conatibus
Omni molimine
Manibus pedibuſq́.
Vnguibus & calcibus enitendum eſt
Toto corpore omni pede.
Omnibus unguiculis
Noctes dieſq́
Terra mariq́
Toto pectore
Om̃i telorum genere
Cominus & eminus nitendũ eſt
¶Fuit cõuiuiũ lautum & geniale
Sybaritica menſa
Deorum cibus
Deorum ambroſia
Attica erant illic bellaria
Qualia purpurei comedunt obſonia reges
Menſa ſyracuſana
Erat Iouis cerebrum
Dubia cœna.
Sponſi uita
¶Fuit illic magnum malum.
ſummum'q́,& ieuitabile,diſcrimen
Fuit Sybaritica calamitas.
Res ad triarios rediĳt
Ne ſignifer q̃dem reliqu' eſt factus
Aduerſus neceſſitatẽ ne diĳ q̃dem reſiſtunt
Fuit mare malorum

Iouis cerebrum In eos dic[illegible] q[illegible] genio aliter uiueret, pro [illegible] apud Perſas lautiores[illegible] epulis Iouis cerebri [illegible]rentur

Lerna malorum
Neceſſarium malum
Ilias malorum
Chironium uulnus
Morſ⁹ aſpidis.
Mala illic fuerunt Niobes
Morbo morbus additus eſt.
Ignem igni addebāt
Per ignem itabatur
¶ Eſt detractor, & maledicus
Archilochiam callet mordacitatem
Terit Archilochum
Pellem rodit caninā.
Habet ſycophantias
Cum laruis luctareť
Mortuis allatraret
Hiponacteo utitur pconio.
Satyricis aculeis armatus
Acetum perfundit
Non ineſt remedium aduerſus ſycophantæ morſum
Petulantia uerborum excruciatur, ſupra q̃ credi queat.
Amarulenta uerborum acritate utitur
In omnes mordicus inſultat
Loquitans uane, & fluxe, rixatur
Eſt uitupero
Cauillator Moſiculator
Nigra in candida uertit
Intemperantia uerborum deturpatur
Omnes Colophonia perſequtur iniuria.
Immodice obloquiť obſtrepit gannit, allatrat exululat
Excandeſcit, ferocit, unumquemq; ſuggillare non uetur
Maledica uerborum eructatione enixe exhilaratur.
Verba habet amaritudinis, & arrogantiæ plena
Linguam habet uirulentā & ſubſannatione ſuffarcinatam
Mordet atq; detrahit clanculum
Omnes ſua maledicentia uellicat

¶ Eſt factioſus, & litium cupidus

Suem irritaret
Tragœdias in nugis agit.
Agit pugnis & calcib.
Eſt crater litium
Ignem gladio fodit
Fridam inter amicos ſuffundit aquam
Eſt uitilitigator
Panem effringit
Irritaret crabones
Sopitos ſuſcitat ignes
Leonem ſtimulat
Octipedem excitat
In puteo cū cane pugnat
Argiuam moueret calūniā.
Ignem igni ſolet addere oleumq; camino Fumātē urſi naſū tētat. Rhodienſe agit ſacrificiū. Canē dormiētē irritat. Polynices alter

Stat inter ſacrum & ſaxum
Eſt inter malleum, & incudē
Nunc ſuæ in arctum coguntur copiæ
Arctum geſtat anulū
Cor comedit
In uia ligna ſecat
Eſt inductus in laqueum
Quid primum ſit, aut ultimū ignorat
A fronte habet præcipitium a tergo lupos.
Lupū tenet auribus.
In aqua hæret
Hæret in uado
Duabus ſedet ſellis.
Sedet tanquam Prothagoræ ſophiſma diſſoluturus
Nodum Gordianum eſt explicaturus
Pallet uti nudis preſſit q̃ calcibus āguem Aut lugdunē ſem rhetor dicturus ad aram
Perplexus, animiq; conſternati
Heſitat in luto
Hæſitat in ſalebra
Sat in triuio.
Eſt anceps animi
Diaporeſim patitur
Eſt creperus.
Magno curarū fluctuat æſtu
In medio terræ eſt ſimul & ſtellantis olympi

¶Eſt ſtultus & inſipiēs

Sus Bœotica
Septimus bos
Bæoticum ingenium
Mens non ineſt Centauris.
Milium torno ſcalpit
Attollit ſupercilium
Barba tenus ſapiens
Eſt dignus qui porcum immolet
Indiget helleboro
Dij ſibi ſuam dent mentem
Eſt ſtultior Corebo
Magis ridicule facit quam Melitides.
Amphiſtide ſtultior
Stultior Terebintho.
Eſt caput cerebro uacuum.

¶Indoctus, ſtupidus, inutilis

Caliga Maximini. Ficulnus
Simulat cupreſſum
Neq; natare nouit, neq; lr̄as
Eſt aſinus ad lyram
Nos numerus ſumns, & fruges cōſumere nati
Betizat
Caput ſine ligua
Nec ſibi, nec alijs eſt utilis.
Nihil ab elephante differt.
Es ſus bæotica
Arcadicum germen.
Putrido cæpe inutilior.
Cæcus auribus
Canit ad myrthum.
Ne Aeſopum quidem triuit.
Corpus ſine pectore
Indoctior Phylonide.
Muta perſona

¶Eſt totus agreſtis

Seruilem capillū præ ſe fert

Eſt camelus ſaltans.
Eſt Sarone magis nauticus
Durus alloquijs
Inelegantior libethrijs.
Eſt auris Batana.

¶Eſt homo ſapiens

Dignus, q ex Apollinis cortina ſapientis nomen indeptus fuerit
Acutum ſcit a ſe euerter̄ gladium.
Scit ſeruire ſcenæ.
Vtitur foro
Polypi mētem habet
Nuces reliquit
Feſtinat lente.
Pedetentim agit
Tacito pede progreditur.
In ſe deſcendit
Secum habitat
Suo ſe pede metitur
Meſſe tenus propria uiuit.
Intra ſuam pelliculam ſe cōtinet
Seipſum nouit
Acetum habet in pectore.
Eſt Ian⁹ alter

¶Maximo gaudio ē affectus

Oculus dexter illi ſalit.
Inuenit, non quod pueri ī faba ſe clamitant reperiſſe.
Riſum emittit ſyracuſium.
Frontem explicat
Frontem exporrigit
Eſt gaudio delibutus.

¶Eſt iratus, furioſus, iracundus.

Minus habet mētis, q̄ Dithyrambici poetæ.
Fœnū habet in cornu
Cœlum territat armis.
Buccas inflat Flagrat ira.
In fermento iacuit
Frenum mordet
Mordet labrū.
Supercilium cōtrahit
Bile tumet.
Eſt æſtro iræ ꝑcitus. Oestro. i. furore stimulo
Hernioſus ira uſq; ad gulam

¶Eſt ſordidus

Lutum luto purgat.
Agit equi ſenectam
Cubito emungit
Cœno puram aquam turbat
Eſt e Patrocli domo
Patroclo ſordidior
Eſt ex aula Thelemachi.
Eſt Chius cacans.
Oſce loquitur

¶Eſt aſtutus, fraudulentus cautuſque.

Annoſa uulpes haud capitur laqueo
Simia non capitur laqueo.
Vulpes haud corrumpit munerib.
Eſt lepus dormiens.
Admirabilis in nectēdis machinis.
Vir duplex.
Vias nouit quibus effugiat.
Beneuolus trucidator
Lybica fera
Altera manu fert lapidē, altera panem.

Ex eodem ore calidū & frigidum efflat.
Melle litum gladium offert
Fucum facit. Os ſublinit.
Tragulam nouit iniicere
Obtrudit palpum.
Eſt homo iuſt⁹
Clauum rectum tenet
Salem apponit ſibi.
Eſt trutina iuſtior.
Eſt Bocchyris alter.
Rhadamanti pollet iudicio.
Prienenſi claret iuſticia.
Iuſticiæ eſt oculus.
Iuſticia iuſtior
¶Eſt uinolentus & guloſus.
Eſt guloſus
Ad ambas uſq; aures ſeſe ingurgitat.
Epiſcytiſſat
Lucerna & lechyto piguior.
Ventres. Venter Collatinus
Eſt Charybdis & Barathrū. epularum
Quæ deciderūt tollit.
Eſt Buthus guloſus.
Milone uoracior.
E flāma cibum petit
Bouem in faucibus portat
¶Eſt mollis, effœminatus. & delicioſus.
Eſt porcellus Acarnanus
Abronis uitam agit
Apricii ſunt & Heliogabali.
Aeſopi patina lautius uiuit.
Luxu defluit.
Calidis tenetur balneis.
Eſt Cliſtine intemperantior
Cleocrit⁹ alter.
Alter Sardanapalus.
E Miſſilia uenit
Nauigauit in Maſſyliam.
Verſatilis Artemon.
Semp Leontini iuxta pocula
Pergræcatur. Batalus alter
Lentiſcum mandit.
Digito ſcalpit uno caput
Summo digito caput ſcalpit
Mollis pepo
Caluus conat⁹
Catulus Melitæus
Paruuir
Ore effœminato. Diſcinctus.
¶Eſt rebellis
Iactat iugum.
Contrā ſtimulum calcitrat.
Mordet frenū.
Eſt Agamemnonis hoſtia.
Contra ſtimulū calces iactat
¶Eſt pertinax & obſtinatus.
Eum aqua ad fauces ſtrangulat
Biſſeptem plagis polypus cōtuſus
Pertinax ut fici oculis incūbunt.
Eſt rubo arefacto ꝑfractior.
Gallus inſilit
Mordicus rem tenet
Toto corpore
Omnibus unguibus pertinax
¶Eſt arrogas, faſtuoſus, & glorioſus

Faſtuoſus Maximus.
E ſublimi omnes deridet
Ante uictoriam encomium canit
Tollit cornu
Atticus in portum uenit.
Sybaritæ per plateas
Eſt ſibi Suffęnus
Eſt Iouis ſandalium
Eſt generoſus ex crumena.
Eſt Celmis in ferro
Cicadis plenꝰ.
Eſt Aeſophicus graculus
Ingreditur Iunoniū
Multiſcius ſibi uidet
Argiuum abſtulerit gladiū.
Darete arrogantior
Sibi blanditur
Sibi fauet
Eſt ſibi ipſiſſimꝰ
Pauonis flabellum ꝑ ſe fert
Leonis exuuium induit
Pennas nido maiores extendit

¶ Intempeſtiue, & inepte hoc facis.

Falces poſtulabas
Ramis uinum præminiſtras
Machinas poſt bellū affers.
Herculis cothurnos aptas infanti
Delphinum ſyluis appingis.
fluctibus aprum.
Humano capiti ceruicē iungis equinam
Extra chorum ſaltas
Saltas in tenebris.

Amiſſo grege ſtabula claudis
Lucernā in meridie accendis

¶ Intempeſtiue loquitur

Quicqd in buccam uenerit.
Quicquid incidit in linguam loquitur.
Importune, uerbisq; lapſantibus, & humidis, defluit
Nullo pondere uerboꝝ innititur

¶ Eſt bonus iudex

Eſt Prodico doctior.
Suum, ꝓ lapide lydio iudiciū fuerit
Eſt aliorum gnomon, & regula
Eſt emunctæ naris
Tenediꝰ homo
Tenedius patronꝰ
Manum ferulæ ſuppoſuit
Eſt amuſſis alba.
Nunq̄ ſua delirat amuſſis
Eſt Leſbia regula
Eſt lapis Heraclius

¶ Ad hoc attendas

Purgatis auribus hauri.
Mente nō peregrina.
Preſens ades
Auribus arrectis
Auſculta & perpende
Ceram auribus ne obijcias

¶ Eſt ſanus

Bene ualet.
Grotone ſalubrius ualet
Eſt cucurbita ſanior
Valet pancratice
Salute ipsa salubrior

Sanior eſt piſce

Non eſt ſanus.

Male ualet

Herculano morbo afficitur.

Herculana ſcabie premitur.

¶Vita nr̄a miſera eſt. & breuis

Homo bulla eſt

Temporis eſt punctum

Optimum eſt non naſci, aut natum morte potiri

Fictilis urna

Stupa eſt.

Eſt arcta periodus

Vita mortalium breuis

Eſt dephenſus.

Folio ficulneo eras ligatus

Medi⁹ teneris.

In laqueos decidit lupus

In arca latuiſti

In eaſdē anſas uenisti

Laqueus laqueum reperit.

Hydrus erat in dolio.

Temp⁹ om̄ia reuelat.

¶Leuiter coniectas

Leonem ęſtimas ex ungυib⁹

De geſtu conijcis

De fructu arborem iudicas

De facie noſti

Aetiopem ex uultu cognoſcis

Cauda de uulpe teſtatur.

Prima facie diuinas.

Cribro diuinare ſoles

Ex fronte perſpicit.

Vanam ſumis coniecturam

¶Me uehementer odit.

Odium in me habet agreſte

Odium Vatinainum.

Odium nouercale

Odit me cane peius & angue

Ne uia quidem eadem mecū ambularet

¶Non cito om̄ibus fidas, ſed proba amicos

Nemini fidas, niſi quo cū prius modium ſalis abſumpſeris

Modios ſalis comedēd⁹, priuſquam ames

Non fit amicus abſq; temporis mora

Ama tanquā oſurus

Oderis tanquam fortaſſe poſtea amatur⁹

Confringe teſſeram

Homo homini lupus eſt.

¶Eſt inculpatus

Eſt clauo purior

Eſt aurum igni probatum.

Eſt aurū Colophoniū

¶Hoc diligenter feci, & exacte.

Adamaſſim

Ad Critolai libellā hoc ſum. trutinatus.

Ad unguem

In quadrum redegi

Fixis oculis intuebar, ut hoc facerē

Hoc Ariſtophanis, & Cleantis, olet lucernam.

Sōnus abfuit ab oculis, neq;. quantum luſcinia, dorm iui.

Hoc fuit mihi curæ
Succiſiua furtiuaq; opera
Vtitur rigore
Ad uiuum reſecat
Radit uſq; ad cutem.
Summa ius ſumma ẽ iniuria
¶ Eſt pudicus
Hippolytum imitatur
Melanione eſt continentior
Hippolyto caſtior
Eſt nobilis.
Eſt Codro geneſior
Thuſco partu generoſior.
Ignobilis
Eſt ſubdititius. Terræ filius
Ne matrem quidem nouit.
¶ Proprio cõmodo ſtudet.
Intus canit.
Decorat ſeipſum
Tunica pallio propior.
Anguillam captat
Manum ſuis rebus admouet.
Genu eſt ſura propius
Omes ſibi melius eſſe malũt, quam alteri
Sibiipſi balneum miniſtrat.
Sibi canit.
Eſt obliuioſus
Eſt Gryllo obliuioſior.
Eſt captus proprij nominis. obliuione
Ventis omnia tradit
Letheis immergit aquis.
Theſſala mulier.
Mulieri ne credas
Occultes hoc & ne reueles
Terra defodias.

Attici Eleuſinia celebrent.
In tenebris ſaltes.
Summis ingredere pedibus.
In aurem ſolum hoc dicas.
Eſt fidelis & grauis.
Foliũ Sybillæ recitat
Ex tripode loquitur.
Ex Iouis tabulis teſtis eſt
Eſt Atticus teſtis
Attica fides ſua eſt
Habet Rhadamenteũ iuſiurandũ
Iouem lapidem iurat
Eſt Iouis ſuffragium
Eſt iuſtitiæ ſuffragium.
Veriora his, quæ dicit, nulla ſunt
Cum auxilio hoc fiet.
Frater uiro adſit.
Cũ ope diuina
Non abſq; Theſeo hoc fiet
Auxilio alieno oportuit hoc fieri.
Sine cortice non natabitur.
Si deꝰ uoluerit
Scit ſeruire tempori.
Seruit ſcenæ. Vtitur foro.
Polypi mentẽ obtinet
Eſt Spartam nactus
Eſt omnium horaꝝ homo.
Eſt deriſor
E ſublimi deridet.
Naſo ſuſpẽdit.
Hoſtica ſanna utitur.
In eo ipſo ſtat lapide in quo præco p̄dicat
Loripidem rectus derideat.

æthiopē albus

Hoc ſine labore euenit.

Citra laborem
Citra ullum negotiū.
Citra puluerē.
Citra arationē
Vltro deus hoc ſuppeditat.

Experiar

In harenam deſcendā
Omnem mouebo lapidem.
Reſpu. uirum docet
Omnem aleam iaciā
Vela uentis permittā
Deo fortunęq; me cōmittam
Sacrā ancoram ſoluā
Mouebo talū
Tentando ad Troiam uenere Pelaſgi

Incertus eſt euentus.

Inter os & offam multa eueniunt.
Multa cadunt inter calicem ſupremaque labra
Eſt in herba.
Neſcis qd ſerus ueſper uehat
Anceps euentus

Eſt malus ac improbus.

Eſt ſeruorum ciuitas.
Totū ſubuertit
Bipedū nequiſſimus.
Inexploratus homo.
Diagora deterior
Phrynondas alter
Furibatiſſat
Seruilis capill⁹
Eſt Vlyſſis remigium

Non eſt laudandus.

Homo adulterinus.
Fert iugum.

Aperte loqtur

Pręmāſum ĩ os iſerit.
Craſſa Minerua
Craſſiore Muſa.
Rudius ac planius

¶ Munus hoc boni conſule.

Munerꝫ animus apud te conſtet.
Nihil eſt recuſandum
Arripienda quæ offeruntur.
Donū quodcunq; ſumēdum.

Eſt docilis.

Sunt illi apertę muſarum ianuæ
Eſt Muſis Charitibusq; gratus
A Muſarum amore non abhorret

Eſt repellēdus

Tollat te q non nouit
Aliam quercū excute

¶ Hoc mihi parum probatur

Ipſis commentum placet
Suum cuiq; pulchrum eſt
Suis quiſq; conſiliis ſuęq; ſententię blandit.
Sic lubitum ē animo.
Diis aliter uiſum eſt
Hoc non probatur.

¶ Exercitatione omnia fiunt

Exercitatio poteſt omnia.
Cura omnia poteſt.
Dii bona laboribus uendunt
Perrupit Acheronta Herculeus labor

Citra laborem nihil bene eſt
Artem quæuis alit terra.
Eſt uictus
Herbam porrigit.
Dat manus Arena cedit.
Marte ſub aduerſo patiť ſua ſigna & tacere.

¶A fortuna defluximus
Fuimus Troes
Fuit Ilium & ingens gloria Dardaniæ
Fuimus quondam fortes Mileſij.

¶Aequalis æquali gaudet
Similitudo mater eſt beneuolētię conſuetudiniſq; conciliatrix
Pares cum paribus, ueteri ꝓuerbio, facillime copulanť.
Iuuenes inter ſe lubenter cōueniūt
Senes cum ſenibus congregātur
Docti doctorum cōuentu capiunť.
Diuites neceſſitudinem hn̄t cum diuitib⁹.
Simile gaudet ſimili.
Simile appetit ſimile
Simile ſimili eſt amicum.
Similitudo mater ē amoris.
Seni ſenilis lingua eſt iucundiſſima
Semper ſimilem deus ducit ad ſimilem.
Semper graculus aſſidet graculo
Cicada cicadæ chara eſt, & formica formicæ
Accipiter placet accipitri

¶Tenuem habet de hoc memoriā
Per nebulam reminiſcitur.
Per caliginem recordatur.
Per ſomniū meminit

¶De re nullius momenti diſputamus
De aſini umbra certamus.
De lana caprīa digladiamur
De fumo diſceptam⁹.

¶Hæc ſunt inter ſimilia
Vno tenore fluunt.
Similes habent labra lactucas.
Dignum patella cooperculū
Ouo prognatus eodem eſt.
Furem fur cognoſcit, & lupum lupus.
Malus cū malo colliqueſcit, uoluptate
Cercopum cœtus.
Fuerunt eodē in ludo docti.
Iiſdē ueſcentes cœpis.
A ſimili mores accipiuntur hero.
Non tā ouum ouo ſimile eſt.
Non tam aqua ſimilis aquæ
Mali corui, malum ē ouum.

¶Hoc reliquit.
Nuces reliquit
Longum uale reiuſſit
Vltimam dixit ſalutem.
Fecit repudium.

¶Compar at res inæquales.

Aquilam noctuæ comparat.
Cicadæ apem.
Mineruæ felē.
Culicem elephanti
Teſtudinem pegaſo
Tibiam tubæ.
Traſybulo Dionyſium ſimilē facit
Canibus catulos, & matrib. hœdos, comparat.
Veſpa cicadæ obſtrepit.
Pica cum luſcinia certat.
Nihil cum amaricino ſui
Nihil graculo, cum fidibus.
Achantida uincet cornix
Cancrum lepori comparat.
Cōgregat cum leonibus uulpes
Formicam confert camelo.
Coruum luſciniæ
Graculus eſt inter Muſas
Anſer inter olores.

FINIS.

G 59

[illegible] dignitas me- [illegible]
[illegible] coll. [illegible]
[illegible] cap.
[illegible]

[illegible]
Collecta
[illegible]
Ad ijs vos [illegible]
[illegible]
[illegible] et hau
[illegible]

Erud. sol. de parl.
Roselluis an. [illegible]
copia.

G
8
59